

ISSN 0350-042X | UDK 061.22(497.113)(06)

РАД МАТИЦЕ СРПСКЕ

БРОЈ 45
ГОДИНА CLXXXII
ОД ОСНИВАЊА
МАТИЦЕ СРПСКЕ
2008

РАД МАТИЦЕ СРПСКЕ

Гласило Матице српске
(излази повремено)

Чланови Уредништва

Миро Вуксановић

Др Бранка Кулић

Проф. др Душан Николић

Уредник

Проф. др Душан Николић

Секретар Уредништва

Добрила Мартинов

Лектор и коректор

Вера Василић

Прелом

Владимир Будинчевић

Фотографије

Бранко Лучић, Силвија Вал, Мартин Цандир

Уредништво

Матица српска, Нови Сад, ул. Матице српске 1

Телефон: 021 527 622

Факс: 021 528 901

Е-mail: ms@maticasrpska.org.rs

Штампа

Прометеј, Нови Сад

САДРЖАЈ

Матица српска

Извештај о раду Матице српске у 2008. години 5

Библиотека Матице српске

Извештај о раду Библиотеке Матице српске у 2008. години 125

Галерија Матице српске

Извештај о раду Галерије Матице српске у 2008. години 161

Издавачки центар Матице српске

Извештај о раду Издавачког центра Матице српске у 2008. години 199

Именик Матице српске. 205

In memoriam

Преминули 2008. године 259

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

061.22(497.113)(06)

РАД Матице српске : гласило Матице српске / уредник Душан
Николић. - Год. 1, бр. 1 (1971)- . - Нови Сад : Матица српска,
1971-. - Илустр. ; 24 cm

Повремено
ISSN 0350-042X

COBISS.SR-ID 15880706

МАТИЦА СРПСКА

Извештај о раду Матице српске у 2008. години

Матица српска је најстарије књижевно, културно и научно друштво српског народа, које у континуитету делује готово два века. У том, за наше прилике дугом периоду, њене активности су постајале све разноврсније и богатије, а број сарадника је из године у годину и из деценије у деценију све више растао. Захваљујући томе, Матица српска је временом постала институција од прворазредног националног значаја. Она је била и остала симбол плодног трајања и мудрог истрајавања, у различитим временским и просторним оквирима. Чак и у најтежим временима обележеним кризама, ратовима и револуцијама, Матица је остваривала своју културну, научну и просветитељску мисију. Ентузијазам њених чланова и сарадника није јеђавао ни у периодима највеће материјалне оскудице. Наравно, укупна продукција је у таквим приликама морала бити знатно скромнија.

Година 2008. ће остати упамћена по неизвесности и несигурности коју је донела велика светска финансијска, а потом и економска криза. Проблеми са приливом средстава из буџета Републике Србије осетили су се већ у првом тромесечју. Изостало је планирано увећање средстава за реализацију научноистраживачких пројеката које финансира Министарство за науку и технолошки развој. За разлику од претходних година, Министарство није издвојило посебна средства за издавање Матичиних научних часописа, нити је уплатило уговорени износ за рад на Српској енциклопедији у последња два квартала 2008. године.

Упркос наведеним проблемима Матица је наставила да остварује планиране активности. О томе сведоче хиљаде написаних страница, мноштво публикација, научних и стручних скупова, концерата и промоција.

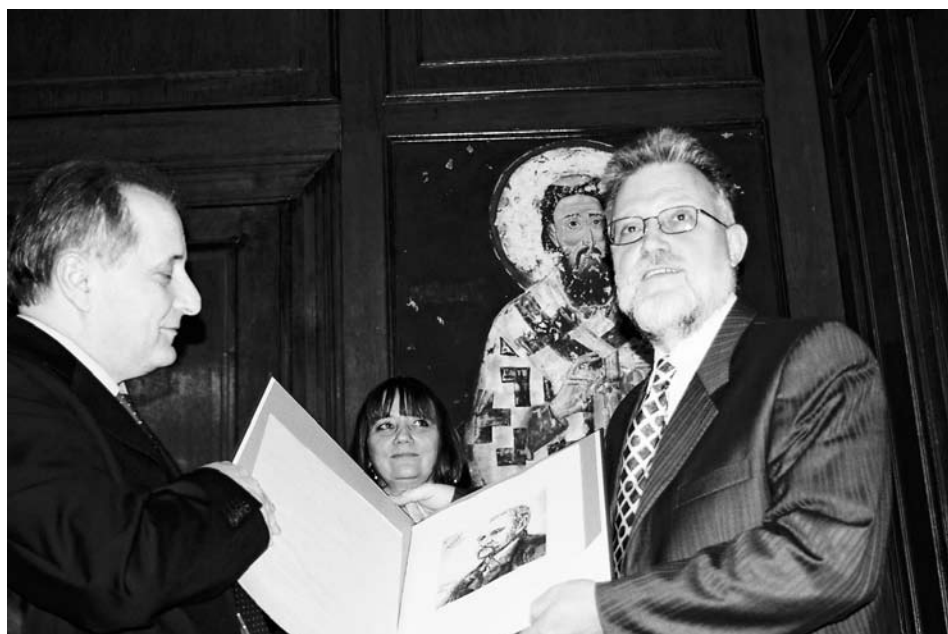
Рад Матице је јаван. Све што је урађено, доступно је чланству, другим институцијама и грађанима. Зато ћемо у овом уводном тексту направити пресек само оних активности и догађаја који су донели нешто ново у 2008. години. Подаци о редовним активностима ће, као и до сада, бити изложени у детаљнијем извештају који је дат у прилогу.

ЗНАЧАЈНИЈИ ДОГАЂАЈИ У 2008. ГОДИНИ

- Светосавска беседа одржана је 26. јануара. Беседник Лаза Чурчић о Орфелину. Поздравна реч потпредседника на дужности председника Мира Вуксановића.
- Свечана седница Матице српске одржана је 16. фебруара. О Крушедолу беседио проф. др Мирослав Тимотијевић. Потпредседник на дужности председника Миро Вуксановић уручио Змајеву награду Ивану Негришиорцу, који је казао своју беседу и стихове. О награђеној књизи Потајник говорио председник жирија проф. др Михајло Пантић. Изложбу о Крушедолу и каталог припремила је Библиотеке Матице српске.

Свечана седница 16. II 2008.

Додела Змајеве награде Ивану Негришорцу

- На Редовној скупштини одржаној 12. априла 2008. изабрани су потпредседници и генерални секретар, а на Ванредној скупштини, 14. јуна 2008, председник Матице српске.
- На седницама Управног одбора, Извршног одбора и Председништва утврђени су стратешки и развојни циљеви на основу којих је дефинисана дугорочнија стратегија Матице српске.
- Ради ефикаснијег информисања чланства и шире јавности о реализованим и планираним активностима, покренут је Гласник Матице српске, који у штампаној и електронској форми (на интернет презентацији – веб сајту Матице) излази једном месечно.
- На основу споразума са Министарством за науку и технолошки развој Републике Србије и Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој Аутономне Покрајине Војводине, обезбеђено је 42.023.000 динара за реконструкцију крова и дела зграде у којем се налази седиште Матице српске. Осим тога, израђена је и одговарајућа пројектна документација, на основу које су касније прибављене одговарајуће дозволе.
- Извршена је детаљна анализа научноистраживачких и развојних пројеката, на основу које су сачињени средњорочни План и програм научноистраживачког рада за период од 2009. до 2012. године.
- Обезбеђена су средства за објављивање заосталих бројева научних часописа чиме је постигнута редовност излажења, која је посебно значајна за даље финансирање и рангирање периодичних издања Матице српске.
- Матица српска је, на себи примерен начин, реаговала на значајније догађаје у друштву (обележавањем деведесете годишњице Велике народне скупштине у Новом Саду и сл.).
- Развијен је нови визуелни идентитет Матице српске.
- Постигнут је споразум о излагању Матичиних издања и банера у Информативном центру Новог Сада и у згради Српске академије наука и уметности у Београду.
- Покренута је иницијатива за формирање више културних центара Матице српске у земљи и иностранству.
- Знатно је обogaћена међународна сарадња.
- Укупна слика о институцији је последњих месеци значајно побољшана, о чему сведоче посете високих државних, покрајинских и градских званичника, чланова дипломатског кора и других значајних личности из јавног живота.
- Измирене су заостале финансијске обавезе према ауторима чији су прилози објављени у различитим публикацијама Матице српске.
- Разрешена су спорна питања са закупцима пословног простора.
- Прибављена је додатна документација о задужбинским имањима Матице српске.
- Започета је стандардизација рада Матице српске. Сачињени су модели различитих докумената. Ажурирани су спискови чланова.

Посета министра Божидара Ђелића

Посета министра Небојше Брадића

Посета министра Богољуба Шијаковића

Посета министра Жарка Обрадовића

Посета министра Светозара Чиплића

Посета гувернера Радована Јелашевића

Органи Матице српске

125. РЕДОВНА СКУПШТИНА

Редовна 125. Скупштина Матице српске одржана је 12. априла 2008. године. Минутом ћутања са захвалношћу и пијететом одана је почаст преминулом председнику Матице српске проф. др Божићу Ковачеку и преминулим члановима Матице српске између 124. и 125. Редовне скупштине. На Скупштини је председавао потпредседник на дужности председника Матице српске Миро Вуксановић. На почетку заседања Скупштине Миро Вуксановић је поздравио све присутне, захвалио се што су се одазвали позиву и саопштио предлог Дневног реда који је утврдио Управни одбор Матице српске. Скупштини је присуствовало 250 чланова Матице српске са правом гласа. После спроведене расправе са 242 гласа за и 8 против усвојен је предложени

Дневни ред:

1. Отварање Скупштине;
2. Избор радних тела;
3. Извештај Верификационе комисије;
4. Избор нових сталних чланова сарадника, реизбор чланова сарадника и избор нових чланова сарадника;
5. Потврда пријема нових редовних чланова;
6. Измене и допуне Статута Матице српске;
7. Одлука о оснивању Енциклопедијског завода;
8. Извештај о четворогодишњем раду Матице српске (2004–2007);
9. Извештај о раду Надзорног одбора и финансијском пословању Матице српске (2004–2007);
10. Извештај о четворогодишњем раду Библиотеке Матице српске (2004–2007);
11. Извештај о четворогодишњем раду Галерије Матице српске (2004–2007);
12. Избор председника, потпредседника и генералног секретара Матице српске;
13. Избор Управног одбора Матице српске;
14. Избор Надзорног одбора Матице српске;

Изабрана су радна тела 125. Редовне скупштине: за записничара Боривој Јуришин, за овериваче Записника Живко Киселички и Добрила Мартинов, Верификациона комисија: проф. др Мато Пижурица, председник, чланови: Александра Новаков и Соња Боб и Изборна комисија: Милица Бујас, председник, чланови: Јулка Ђукић, Мирјана Ерић, Мирјана Зрнић, Бранислав Карановић, Светлана Макарић, мр Дејан Милорадов, Владимир Николић, мр Тијана Палковљевић, Тајана Пивнички-Дрнић, Катарина Сунајко, Вукица Туцаков, Бранислава Шушић и заменици Марија Гаћеша, Александра Николић и Исидора Поповић. Усвојен је

предлог Управног одбора Матице српске и извршен избор нових сталних чланова Матице српске, реизбор чланова сарадника Матице српске и избор нових чланова сарадника. Потврђен је пријем нових редовних чланова Матице српске које је Управни одбор примио између 124. и 125. Редовне скупштине.

Уводну беседу о Матици српској, Библиотеци Матице српске, Галерији Матице српске и Издавачком центру Матице српске говорио је потпредседник на дужности председника Миро Вуксановић.

Након образложења проф. др Душана Николића и спроведене расправе усвојене су Измене и допуне Статута Матице српске. Донета је одлука да Матица српска оснује Енциклопедијски завод у складу са Статутом и законским прописима.

Секретар Матице српске Павле Станојевић је у уводном излагању образложио рад Матице српске у периоду 2004–2007. године. Усвојен је Извештај о раду Матице српске за период 2004–2007. године. Председник Надзорног одбора Живко Киселички поднео је Извештај о раду Надзорног одбора у протеклом четворогодишњем периоду након чега је Скупштина једногласно усвојила Извештај.

Једногласно су усвојени извештаји о четворогодишњем раду Библиотеке Матице српске и Галерије Матице српске.

Секретар Матице српске је образложио спроведени поступак утврђивања предлога листе кандидата за председника, потпредседнике, генералног секретара, чланове Управног одбора и чланове Надзорног одбора Матице српске. Поступак је спроведен у складу са нормативним актима Матице српске. Предлоге за кандидате су дали Одбори свих одељења. Ти предлози су размотрени на проширеном Председништву на којем су присуствовали највиђенији Матичари, као и на две седнице Извршног одбора. Управни одбор је на седници 3. марта 2008. године утврдио коначне предлоге листа и упутио Скупштини Матице српске.

Управни одбор Матице српске је предложио листе кандидата за мандатни период од 4 године:

За председника Матице српске Мира Вуксановића.

За потпредседнике Матице српске проф. др Славка Гордића, академика Димитрија Стефановића и проф. др Слободана Ђурчића.

За генералног секретара Матице српске проф. др Душана Николића.

За чланове Управног одбора: Бориса Бекића, доц. др Бранка Бешлина, академика Милоша Благојевића, Стевана Бугарског, проф. др Мирослава Весковића, доц. др Драгана Војводића, проф. др Александру Вранеш, проф. др Славку Гајин, проф. др Јасмину Грковић-Мејдор, проф. др Саву Дамјанова, проф. др Јована Делића, проф. др Бранислава Ђурђева, мр Ђорђа Ђурића, проф. др Мирослава Егерића, академика Милорада Екмечића, проф. др Душана Иванића, проф. др Марију Клеут, академика Светозара Кољевића, академика Василија Крестића, др Бранку Кулић, мр Зорана Максимовића, академика Војислава Марића, др Миодрага Матицког, Олгу Микић, проф. др Милована Митровића, др Марка Недића, проф. др Ненада Остојића, академика Часлава Оцића, проф. др Михајла Пантића, проф. др Даницу Петровић, проф. др Драгољуба Петровића, проф. др Мата Пижурицу, проф. др Предрага Пипера, др Душана Попова, проф. др Јована Попова, академика Чедомира Попова, проф. др Милорада Радовановића, доц. др Горану Раичевић,

доц. др Драгана Станића, проф. др Мирјану Д. Стефановић, академика Николу Тасића, академика Милосава Тешића и проф. др Смиљку Шимић.

За чланове Надзорног одбора: Дејана Живанца, Живка Киселичког, Слободана Кнежевића, Јожефа Лимбургера, Мирка Лубурића, Милана Петровића, Драгана Сантовца, Драгутина Станивуковића и Јована Чулајевића.

Другу листу кандидата за председника, потпредседнике и генералног секретара пред почетак Скупштине поднело је и потписало 40 чланова Матице српске.

На другој листи предложени су: за председника Матице српске др Порфирије Перић, за потпредседнике мр Бошко Брзић, проф. др Слободан Чупић и Милорад Буха. За генералног секретара Милан Парошки.

Након гласања већином гласова прихваћена је листа коју је предложио Управни одбор Матице српске.

Скупштина је овластила Изборну комисију да сачини гласачке листиће, спроведе поступак гласања и утврди резултате гласања.

Након спроведеног гласања и пребројавања гласова Комисија је сачинила Записник. Председник Изборне комисије мр Милица Бујас је Скупштини саопштила резултате избора:

За председника Матице српске није изабран Миро Вуксановић.

За потпредседнике изабрани су: проф. др Славко Гордић, проф. др Слободан Ђурчић и академик Димитрије Стефановић.

За генералног секретара Матице српске изабран је проф. др Душан Николић.

За чланове Управног одбора изабрани су: Борис Бекић, доц. др Бранко Бешлин, академик Милош Благојевић, Стеван Бугарски, проф. др Мирослав Весковић, проф. др Александра Вранеш, проф. др Славка Гајин, проф. др Јасмина Грковић-Мејџор, проф. др Сава Дамјанов, проф. др Јован Делић, проф. др Бранислав Ђурђевић, мр Ђорђе Ђурић, проф. др Мирослав Егерић, академик Милорад Екмечић, проф. др Душан Иванић, проф. др Марија Клеут, академик Светозар Кољевић, академик Василије Крестић, др Бранка Кулић, академик Војислав Марић, др Миодраг Матицки, проф. др Милован Митровић, др Марко Недић, проф. др Михајло Пантић, проф. др Даница Петровић, проф. др Драгољуб Петровић, проф. др Мато Пижурица, проф. др Предраг Пипер, др Душан Попов, проф. др Јован Попов, академик Чедомир Попов, проф. др Милорад Радовановић, проф. др Драган Станић, проф. др Мирјана Д. Стефановић, академик Никола Тасић, академик Милосав Тешић.

За чланове Надзорног одбора изабрани су: Дејан Живанац, Живко Киселички, Слободан Кнежевић, Јожеф Лимбургер, Мирко Лубурић, Милан Петровић, Драган Сантовац, Драгутин Станивуковић и Јован Чулајевић.

Имајући у виду чињеницу да није изабран председник Матице српске, Скупштина је сагласно Статуту и Пословнику о раду Скупштине донела одлуку да изабран потпредседник проф. др Славко Гордић сазове Ванредну скупштину на којој ће се бирати председник Матице српске. Изабрани чланови Председништва и Управни одбор Матице српске заказаће Ванредну скупштину Матице српске.

Изборна скупштина Матице српске

ВАНРЕДНА СКУПШТИНА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Ванредна скупштина Матице српске одржана је 14. јуна 2008. године.

Проф. др Славко Гордић поздравио је све присутне чланове Матице српске и замолио академика Димитрија Стефановића да прочита саопштење Управног одбора Матице српске намењено Скупштини и јавности поводом тока рада и испада појединаца на 125. Редовној скупштини Матице српске и писања и саопштења у медијима тим поводом. Председавајући је присутне обавестио о планираном току Ванредне скупштине и поступку спровођења избора.

Са једним гласом против усвојен је следећи

Дневни ред:

1. Избор председника Матице српске
 - а) Отварање Скупштине;
 - б) Избор радних тела (записничар, оверивачи записника, Верификациона комисија и Изборна комисија);
 - в) Извештај Верификационе комисије;
 - г) Предлог кандидата за избор председника Матице српске

Гласање

- д) Извештај Изборне комисије.

Скупштина је изабрала радна тела:

Весна Недељковић, записничар

Оверивачи Записника: Живко Киселички и Добрила Мартинов.

Верификациона комисија: Мато Пижурица, председник, чланови: Александра Новаков и Соња Боб.

Изборна комисија: Милица Бујас, председник, чланови: Светлана Макарић, Дејан Милорадов, Јулка Ђукић, Бранислав Карановић, Мирјана Зрнић, Владимир Николић, Мирјана Ерић, Тијана Палковљевић, Татјана Пивнички-Дринић, Катари-на Сунајко, Вукица Туцаков и Бранислава Шушић.

Председник Верификационе комисије проф. др Мато Пижурица обавестио је Скупштину да је присутно 386 чланова Матице српске који имају право одлучивања, тако да су испуњени услови да Скупштина ради и доноси одлуке.

Проф. др Славко Гордић обавестио је Скупштину да је Управни одбор Матице српске утврдио да кандидат за председника Матице српске буде академик Чедомир Попов. Управни одбор је дао образложење свог предлога, које је достављено уз позив за Скупштину.

Академик Василије Крестић говорио је о академику Чедомиру Попову и образложио подршку да кандидат за председника буде академик Чедомир Попов.

У дискусији о предлогу Управног одбора за кандидата за председника Матице српске и о току 125. Редовне скупштине су учествовали: проф. др Славко Гордић, Благоје Баковић, Милан Парошки, Драгољуб Збиљић, проф. др Марија Вучковић, Слободан Чупић, проф. др Драган Станић, Сава Тодоров, проф. др Душан Николић, Петар Јаћимовић, Владимир Јокановић и Павле Станојевић.

Скупштина је прихватила предлог да кандидат за председника Матице српске буде академик Чедомир Попов и овластила Изборну комисију да припреми гласачке листиће и спроведе поступак гласања.

Након спроведеног гласања и пребројавања гласова Изборна комисија је сачинила записник.

Председник Изборне комисије Милица Бујас је саопштила Скупштини резултате гласања:

- гласачке листиће преузело је 367 чланова;
- у гласачким кутијама нађена су 364 гласачка листића;
- од предатих гласачких листића 362 су важећа и 2 неважећа;
- за предложеног кандидата за председника Матице српске академика Чедомира Попова гласало је 323 гласача.

Председавајући проф. др Славко Гордић констатовао је да је Ванредна скупштина тајним гласањем за председника Матице српске у наредном мандату избрала академика Чедомира Попова. Честитао је новоизабраном председнику Матице српске и замолио да заузме место за катедром и обрати се Скупштини.

Академик Чедомир Попов се захвалио Скупштини на указаном поверењу и одржао беседу о Матици српској и њеним задацима у наредном периоду.

ПРЕДСЕДНИШТВО

До Редовне скупштине, која је одржана 12. априла 2008, Председништво Матице српске је радило у саставу: Миро Вуксановић, потпредседник на дужности председника Матице српске, потпредседници академик Димитрије Стефановић и

проф. др Драгослав Херцег и секретар Павле Станојевић. Председништво је радило на основу Статута Матице српске и доносило је одлуке из своје надлежности.

Поред решавања текућих питања Председништво је интензивно радило на обезбеђењу материјалних и других услова за обављање делатности Матице српске, пратило је рад свих одељења Матице српске, припремало документа и планове рада за организацију Скупштине, радило на организацији Светосавске прославе и беседе на њој, Свечане седнице Матице српске, старало се о материјално-финансијском пословању Матице српске и о наменском коришћењу средстава и припремало седнице Управног одбора и Извршног одбора Матице српске и материјал и предлоге одлука за те органе, одржавало и остваривало контакте са јавношћу и сродним институцијама у земљи и иностранству. Са посебном пажњом Председништво је радило на праћењу издавачке делатности Матице српске, представљању Матичиних књига, зборника и других публикација и пратило рад новооснованог Издавачког центра Матице српске. Председништво је утврдило Преднацрт измена и допуна Закона о Матици српској, Преднацрт измена и допуна Статута Матице српске и Преднацрт текста Одлуке о оснивању Енциклопедијског завода Матице српске.

После Редовне и Ванредне скупштине Председништво је радило у следећем саставу: академик Чедомир Попов, председник, потпредседници проф. др Славко Гордић, академик Димитрије Стефановић, проф. др Слободан Ђурчић и генерални секретар проф. др Душан Николић.

Новоизабрано Председништво је наставило са обављањем послова из своје делатности: да одржава везе са јавношћу, припрема седнице органа управљања, доноси одлуке које су у функцији остваривања рада Матице српске, доноси одлуке или предлаже одлуке другим органима управљања о коришћењу текућих и основних средстава. Председништво је са великом пажњом радило на обезбеђивању услова за рад Матице српске и на обезбеђивању средстава за санацију зграде Матице српске и реконструкцију крова. Председништво је доносило одлуке о текућим и другим питањима из делатности Матице српске. У свом раду Председништво се посебно бавило питањем решавања проблема исплате заосталих ауторских хонорара ауторима *Речника српскога језика* и наплатом потраживања по основу неизмирених закупнина за пословни простор. По потреби Председништво је разматрало и решавало друга питања која су везана за рад и обављање делатности Матице српске.

УПРАВНИ ОДБОР

Управни одбор је до Скупштине Матице српске, која је одржана 12. априла 2008. године, радио у следећем саставу: Миро Вуксановић (потпредседник на дужности председника), академик Димитрије Стефановић (потпредседник), проф. др Драгослав Херцег (потпредседник), Павле Станојевић (секретар), проф. др Томислав Бекић, доц. др Бранко Бешлин, Стеван Бугарски, проф. др Славка Гајин, проф. др Славко Гордић, проф. др Јован Делић, проф. др Бранислав Ђурђев, проф. др Мирослав Егерић, академик Милорад Екмечић, проф. др Душан Иванић, академик Светозар Кољевић, академик Василије Крестић, др Бранка Кулић, академик

Војислав Марић, др Миодраг Матицки, проф. др Милован Митровић, проф. др Михајло Пантић, проф. др Даница Петровић, проф. др Драгољуб Петровић, проф. др Новица Петковић, проф. др Мато Пижурица, проф. др Предраг Пипер, др Душан Попов, др Јован Попов, академик Чедомир Попов, проф. др Мирјана Д. Стефановић, академик Никола Тасић, проф. др Мирослав Тимотијевић и проф. др Слободан Ћурчић (чланови).

Осма седница Управног одбора Матице српске одржана је 28. јануара 2008. године. Усвојен је Записник са Седме седнице Управног одбора Матице српске која је одржана 25. јуна 2007. године. Усвојен је Извештај о раду Матице српске у 2007. години.

Усвојен је Извештај о раду Издавачког центра Матице српске у 2007. години са предлогом плана рада за 2008. годину и постигнута сагласност да руководство и Уредништво Издавачког центра Матице српске и даље раде у истом саставу. Прихваћени су Концепција и уредничка правила за Едицију „Српска књижевност у 150 књига” и предлог је упућен на разматрање управним органима Српске књижевне задруге. Одлучено је да Српска књижевна задруга именује три члана у Радну групу, да се организује стручни округли сто на који ће бити позвани најбољи познаваоци српске књижевности и да се након тога изађе на управне органе Матице српске и Српске књижевне задруге. Размотрен је текст *Матица српска данас и сутра (Тезе за разговор)* и предложено је да свако одељење Матице српске појача своје активности у изучавању XVIII, XIX и XX века. Усвојен је предлог да се измени Закон о Матици српској и покрене поступак за стављање ван снаге Закона о Српској енциклопедији, чиме би Матица српска била носилац посла, а САНУ би учествовала онолико колико на то пристане. Одлучено је да руководство Матице српске и САНУ што пре одрже састанак, на којем би се разговарало на ту тему и да у тим разговорима учествује председник Уређивачког одбора Српске енциклопедије академик Чедомир Попов. Прихваћено је да кандидат за председника Матице српске буде Миро Вуксановић.

Извршен је пријем нових редовних чланова Матице српске.

Девета седница Управног одбора Матице српске одржана је 3. марта 2008. године. Усвојен је Записник са Осме седнице Управног одбора Матице српске. Усвојен је Четворогодишњи извештај о раду Матице српске (2004–2007), усвојен је Извештај о раду Библиотеке Матице српске у 2007. години и Четворогодишњи извештај Библиотеке Матице српске (2004–2007), усвојен је Извештај о раду Галерије Матице српске у 2007. години и Четворогодишњи извештај Галерије Матице српске (2004–2007). Усвојен је Завршни рачун Матице српске за 2007. годину. Прихваћено је мишљење Надзорног одбора Матице српске о Завршном рачуну Матице српске за 2007. годину. Констатовано је да је Матица српска у обавези да 2008. године одштампа још додатних 2.000 примерака *Речника српскога језика* и да према ауторима *Речника* изврши обавезу из уговора. Прихваћен је предложени текст за измене и допуне Закона о Матици српској. Усвојен је предлог Одлуке о оснивању Енциклопедијског завода Матице српске који се упућује Председништву САНУ на разматрање. Прихваћен је предлог за избор нових сталних чланова

сарадника, реизбор чланова сарадника и избор нових чланова сарадника Матице српске. Извршен је пријем нових редовних чланова Матице српске. Утврђене су листе кандидата за чланове Председништва, Управног одбора и Надзорног одбора Матице српске. За председника Матице српске предложен је Миро Вуксановић, за потпредседнике проф. др Славко Гордић, академик Димитрије Стефановић и проф. др Слободан Ђурчић, за генералног секретара проф. др Душан Николић. Утврђена је листа кандидата за чланове Управног одбора Матице српске: Борис Бекић, доц. др Бранко Бешлин, академик Милош Благојевић, Стеван Бугарски, проф. др Мирослав Весковић, доц. др Драган Војводић, проф. др Александра Вранеш, проф. др Славка Гајин, проф. др Јасмина Грковић-Мејџор, проф. др Сава Дамјанов, проф. др Јован Делић, проф. др Бранислав Ђурђев, мр Ђорђе Ђурић, проф. др Мирослав Егерић, академик Милорад Екмечић, проф. др Душан Иванић, проф. др Марија Клеут, академик Светозар Кољевић, академик Василије Крестић, др Бранка Кулић, мр Зоран Максимовић, академик Војислав Марић, др Миодраг Матицки, Олга Микић, проф. др Милован Митровић, др Марко Недић, проф. др Ненад Остојић, академик Часлав Оцић, проф. др Михајло Пантић, проф. др Даница Петровић, проф. др Драгољуб Петровић, проф. др Мато Пижурница, проф. др Предраг Пипер, др Душан Попов, проф. др Јован Попов, академик Чедомир Попов, проф. др Милорад Радовановић, доц. др Горана Раичевић, проф. др Драган Станић, проф. др Мирјана Д. Стефановић, академик Никола Тасић, академик Милосав Тешић и проф. др Смиљка Шимић. Утврђена је листа кандидата за чланове Надзорног одбора: Дејан Живанац, Живко Киселички, Слободан Кнежевић, Јожеф Лимбургер, Мирко Лубурић, Милан Петровић, Драган Сантовац, Драгутин Станивуковић и Јован Чулајевић. Усвојен је предлог да се 125. Редовна скупштина Матице српске одржи 12. априла 2008. године и утврђен је предлог Дневног реда.

На Скупштини Матице српске, која је одржана 12. априла 2008. године, изабран је Управни одбор у следећем саставу: проф. др Славко Гордић (потпредседник), академик Димитрије Стефановић (потпредседник), и проф. др Слободан Ђурчић (потпредседник), проф. др Душан Николић (генерални секретар), Борис Бекић, доц. др Бранко Бешлин, академик Милош Благојевић, Стеван Бугарски, проф. др Мирослав Весковић, проф. др Александра Вранеш, проф. др Славка Гајин, проф. др Јасмина Грковић-Мејџор, проф. др Сава Дамјанов, проф. др Јован Делић, проф. др Бранислав Ђурђев, мр Ђорђе Ђурић, проф. др Мирослав Егерић, академик Милорад Екмечић, проф. др Душан Иванић, проф. др Марија Клеут, академик Светозар Кољевић, академик Василије Крестић, др Бранка Кулић, академик Војислав Марић, др Миодраг Матицки, проф. др Милован Митровић, др Марко Недић, проф. др Михајло Пантић, проф. др Даница Петровић, проф. др Драгољуб Петровић, проф. др Мато Пижурница, проф. др Предраг Пипер, др Душан Попов, проф. др Јован Попов, академик Чедомир Попов, проф. др Милорад Радовановић, проф. др Драган Станић, проф. др Мирјана Д. Стефановић, академик Никола Тасић и академик Милосав Тешић (чланови).

Прва седница Управног одбора Матице српске у новом саставу одржана је 21. априла 2008. године. председавао је потпредседник проф. др Славко Гордић. Сачињено је Саопштење за јавност поводом 125. Редовне скупштине Матице српске. Донета је одлука да се проф. др Славко Гордић овлашћује да заступа Матицу

српску до избора председника на Ванредној скупштини Матице српске. Одбори одељења одржали су састанке на којима су предложили кандидате за председника Матице српске. Боривој Јуришин именован је привремено за вршиоца дужности управника послова Матице српске. Павле Станојевић распоређен је на место управника Рукописног одељења.

Друга седница Управног одбора Матице српске одржана је 26. маја 2008. године. Усвојени су: Записник са Девете седнице Управног одбора која је одржана 3. марта 2008. године и Записник са Прве седнице Управног одбора Матице српске која је одржана 21. априла 2008. године. У поступку предлагања кандидата за председника Матице српске предложена су три кандидата: Миро Вуксановић, академик Чедомир Попов и проф. др Славко Гордић. Одлучено је да чланови Управног одбора тајним гласањем утврде предлог кандидата за председника Матице српске који ће се упутити Ванредној скупштини. Након спроведеног тајног гласања Управни одбор је утврдио да кандидат за председника Матице српске на Ванредној скупштини која је заказана за 14. јуна буде академик Чедомир Попов. Утврђено је да се пријем нових редовних чланова Матице српске изврши на првој седници Управног одбора после Ванредне скупштине. Предложено је да Ванредна скупштина именује исте чланове Изборне комисије, Верификационе комисије, записничара и овериваче записника који су били на Редовној скупштини Матице српске.

Трећа седница Управног одбора одржана је 7. јула 2008. године. Усвојен је Записник са Друге седнице Управног одбора Матице српске која је одржана 26. маја 2008. године. Усвојени су План и програм рада Матице српске за 2009. годину. Утврђено је да потписници за располагање средствима на жиро-рачуну Матице српске буду: академик Чедомир Попов, проф. др Славко Гордић, проф. др Душан Николић, Добрила Мартинов и Боривој Јуришин. Извршен је пријем нових редовних чланова Матице српске.

ИЗВРШНИ ОДБОР

Извршни одбор Матице српске је током 2008. године до Ванредне скупштине, избора секретара одељења и главног и одговорног уредника *Летописа* радио у следећем саставу: Миро Вуксановић, академик Димитрије Стефановић, проф. др Драгослав Херцег, Павле Станојевић, доц. др Бранко Бешлин, др Зоран Т. Јовановић, др Бранка Кулић, проф. др Александар Кадичевић, проф. др Милован Митровић, проф. др Мато Пижурица, академик Чедомир Попов, проф. др Драган Станић и проф. др Слободан Ђурчић.

Четрнаеста седница Извршног одбора одржана је 14. јануара 2008. године. На њој је усвојен Записник са Тринаесте седнице Извршног одбора Матице српске која је одржана 24. децембра 2007. године. Прихваћен је Извештај о раду Матице српске у 2007. години. Прихваћен је Извештај о научноистраживачком раду Матице српске у 2008. години. Прихваћен је Извештај о раду Издавачког центра Матице српске. Управном одбору упућују се на разматрање Концепција и уредничка правила за Едицију „Српска књижевност у 150 књига”. На основу предлога одбора одељења

и предлога изнетих на Четрнаестој седници Извршног одбора утврђена је листа кандидата за председника, потпредседнике, генералног секретара, чланове Управног одбора и чланове Надзорног одбора и упућена Управном одбору на разматрање. Прихваћен је предлог Финансијског плана о привременом финансирању Матице српске за период јануар–април 2008. године. Именована је Комисија у саставу Боровој Јуришин, Добрила Мартинов и Александра Јовановић са задатком да сачини анализу и предлог нове систематизације радних места у Матици српској. Заказана је седница Управног одбора за 28. јануара 2008. године и утврђен Дневни ред.

Петнаеста седница Извршног одбора одржана је 18. фебруара 2008. године. Поводом проглашења лажне државе Косово Извршни одбор је утврдио текст писама која су упућена Борису Тадићу, председнику Републике Србије, др Војиславу Коштуници, председнику Владе Републике Србије, и текст Саопштења за јавност.

Усвојен је Записник са Четрнаесте седнице Извршног одбора од 14. јануара 2008. године. Примљен је Четворогодишњи извештај о раду Матице српске и упућен Управном одбору на разматрање. Прихваћен је предлог за избор нових чланова сарадника, реизбор чланова сарадника и избор нових сталних чланова сарадника Матице српске и упућен Управном одбору на разматрање. Прихваћени су предлози за измене и допуне Закона о Матици српској и упућени Управном одбору на разматрање. Прихваћене су измене и допуне Статута Матице српске и упућене Управном одбору на разматрање. Прихваћена је Одлука о оснивању Енциклопедијског завода Матице српске и упућена је председништву САНУ на разматрање и сагласност. Именован је Одбор за српско-чешке везе: доц. др Верица Копривица, председник, и чланови доц. др Александра Корда-Петровић, др Душан Квапил и проф. др Предраг Пипер. Прихваћен је предлог Самоуправе Срба у Мађарској да на листи кандидата за члана Управног одбора буде Борис Бекић.

Шеснаеста седница Извршног одбора одржана је 25. фебруара 2008. године. Усвојен је Записник са Петнаесте седнице Извршног одбора од 18. фебруара 2008. године. Утврђена је коначна листа кандидата за председника, потпредседнике, генералног секретара, чланове Управног одбора и чланове Надзорног одбора и упућена Управном одбору на разматрање. Прихваћен је Завршни рачун Матице српске за 2007. годину, са пропратним текстом и мишљењем Надзорног одбора. Утврђен је Нацрт измена и допуна Статута Матице српске и упућен Управном одбору на разматрање и утврђивање предлога за Скупштину. За 3. марта 2008. године заказана је седница Управног одбора и утврђен је Дневни ред.

Прва седница Извршног одбора у новом саставу одржана је 19. маја 2008. године. У раду седнице су учествовали: проф. др Славко Гордић, академик Димитрије Стефановић, проф. др Слободан Ђурчић, проф. др Душан Николић, доц. др Бранко Бешлин, Миро Вуксановић, др Зоран Т. Јовановић, Боровој Јуришин, проф. др Александар Кадијевић, др Бранка Кулић, проф. др Милован Митровић, проф. др Мато Пижурица, проф. др Драган Станић, академик Чедомир Попов и Павле Станојевић.

Усвојен је Записник са Шеснаесте седнице Извршног одбора од 25. фебруара 2008. године. Усвојен је Календар активности за сазивање Управног одбора за 26. маја 2008. године и сазивање Ванредне скупштине Матице српске за 14. јуна 2008.

године. Извршни одбор је Управном одбору доставио информацију о предлозима Одбора одељења за кандидата за председника Матице српске уз сугестију да Управни одбор за Ванредну скупштину припреми предлог за кандидата за председника Матице српске и да на листи буде један кандидат. Утврђен је Дневни ред за седницу Управног одбора која је заказана за 26. маја 2008. године. Прихваћена је иницијатива генералног секретара проф. др Душана Николића за покретање *Гласника Матице српске*. Гласник ће излазити једном месечно у тиражу од 1000 примерака. Извршни одбор је за уредника именовано проф. др Душана Николића.

Друга седница Извршног одбора одржана је 8. септембра 2008. године. Усвојен је Записник са Прве седнице Извршног одбора од 19. маја 2008. године. За 9. септембра 2008. године заказан је састанак Председништва са секретарима одељења и стручним сарадницима у вези са изменом Плана и програма научноистраживачког рада 2009–2012. Прихваћена је иницијатива за измену и допуну Закона о Матици српској. Именована је радна група у саставу: проф. др Душан Николић, Светлана Макарић, Боривој Јуришин и Павле Станојевић са задатком да обави разговор са представницима ПИК Бечеј и да на основу књиговодствених података предложи решења за регулисање финансијских односа ПИК-а у вези са задужбинском имовином Богдана Дунђерског. Одлучено је да се предузећу Stylos упуту опомена пред тужбу због вишемесечног неплаћања закупнине и пратећих трошкова.

Трећа седница Извршног одбора одржана је 1. децембра 2008. године. Након што је Управни одбор 17. новембра 2008. године именовано секретаре одељења, управника Рукописног одељења и уредника *Летописа*, сагласно одредбама Статута Матице српске, Извршни одбор је радио у следећем саставу: академик Чедомир Попов, проф. др Славко Гордић, академик Димитрије Стефановић, проф. др Слободан Ђурчић, проф. др Душан Николић, доц. др Бранко Бешлин, Миро Вуксановић, др Зоран Т. Јовановић, проф. др Александар Кадијевић, проф. др Рудолф Кастори, проф. др Љубомирка Кркљуш, др Бранка Кулић, проф. др Мато Пижурица, проф. др Драган Станић и Павле Станојевић.

Усвојен је Записник са Друге седнице Извршног одбора од 8. септембра 2008. године. Прихваћен је план за израду Извештаја о раду Матице српске у 2008. години. Одлучено је да се одрже седнице Одбора одељења и да извештај размотри Извршни одбор на седници која ће се одржати 29. децембра 2008. године. Прихваћена је информација о поступку на санацији зграде Матице српске. Овлашћени су проф. др Душан Николић, Боривој Јуришин и Светлана Макарић да у разговору са представницима предузећа Stylos изнађу решење и начин за измирење дугова које то предузеће има према Матици српској. Одлучено је да се изврши обрачун и измире обавезе по основу дела хонорара ауторима *Речника српскога језика* и са њима закључи анекс уговора. Одобрена је куповина службеног возила Матице српске из средстава амортизације.

Четврта седница Извршног одбора одржана је 29. децембра 2008. године. Усвојен је Записник са Треће седнице Извршног одбора Матице српске која је одржана 1. децембра 2008. године. Утврђен је предлог Извештаја о раду Матице српске у 2008. години. Прихваћена је информација о спроведеном поступку јавне

набавке за радове на санацији зграде Матице српске. Одлучено је да се средства која недостају обезбеде продајом плаца Матице српске у Тивту и из других сопствених извора. Такође је договорено да се за потребна средства Матица српска обрати Републици Србији, АП Војводини и Граду Новом Саду. Усвојени су Извештај и текст Споразума о решавању проблема наплате дуговања предузећа Stylos по основу закупа канцеларијског простора и простора књижаре и антикварнице у Новом Саду, у ул. Матице српске бр. 1. Усвојени су план припрема и програми за Светосавску беседу (26. јануара 2009) и Свечане седнице Матице српске (16. фебруара 2009).

НАДЗОРНИ ОДБОР

Надзорни одбор Матице српске је током 2008. године радио у следећем саставу: Живко Киселички (председник), Дејан Живанац, Слободан Кнежевић, Јожеф Лимбургер, Мирко Лубурић, Милан Петровић, Драган Сантовац, Драгутин Станивуковић, Јован Чулајевић.

Шеста седница Надзорног одбора одржана је 28. фебруара 2008. године. Усвојен је записник са Пете седнице Надзорног одбора која је одржана 27. фебруара 2007. године. Дато је позитивно мишљење на Извештај о раду Матице српске у 2007. години. Усвојен је Извештај о раду Надзорног одбора у 2007. години и Четворогодишњи извештај о раду Надзорног одбора (2004–2007). Дато је позитивно мишљење на Финансијски извештај Матице српске за 2007. годину. Надзорни одбор је констатовао да су због повећаног обима издавачке делатности Матице српске коришћена средства из сопствених прихода и подржао тај потез. Дато је позитивно мишљење на четворогодишњи Финансијски извештај Матице српске (2004–2007). Позитивно је оцењен рад новоформираног Издавачког центра Матице српске, који је у 2007. години објавио шест књига у Едицији *Матица*, четири књиге у Едицији *Прва књига* и *Лексикон Прва књига (1957–2007)*.

На Редовној скупштини Матице српске тајним гласањем је изабран Надзорни одбор у следећем саставу: Дејан Живанац, Живко Киселички, Слободан Кнежевић, Јожеф Лимбургер, Мирко Лубурић, Милан Петровић, Драган Сантовац, Драгутин Станивуковић и Јован Чулајевић. У 2007. години Матица српска је са члановима Надзорног одбора обављала стручне консултације о појединим питањима, као што су питања која се односе на задужбинску имовину и другу имовину Матице српске, поступци пред надлежним судовима, санација крова Матице српске, јавне набавке и друго.

ОДБОР ЗА ПРАВНА И СТАТУТАРНА ПИТАЊА

Друга седница Одбора за правна и статутарна питања одржана је 1. фебруара 2008. године. Одбор за правна и статутарна питања радио је у саставу: проф. др Душан Николић (именован 2007. године за председника Одбора), Миро Вуксановић, Боривој Јуришин, др Бранка Кулић, Михајло Нешковић и Павле Ста-

нојевић (чланови). Одбор за правна и статутарна питања обављао је послове из своје надлежности утврђене Статутом Матице српске.

ЕКОНОМСКИ ОДБОР

У току 2008. године Економски одбор Матице српске није се састајао.

Одељења Матице српске

Одељење за књижевност и језик

Одбор Одељења је у 2008. години одржао две седнице: 7. маја и 30. јуна. На њима су разматрани нацрти и коначни предлози плана научноистраживачког рада за 2009. годину и текући послови у Одељењу (на два седницама предмет расправе биле су и две Скупштине Матице српске – редовна и ванредна).

Одбор Одељења је радио у следећем саставу: проф. др Мато Пижурица, секретар Одбора Одељења, Славко Алмажан, проф. др Јанош Бањаи, мр Бранислав Брборић, Никола Вујчић, Мирослав Јосић Вишњић, Миро Вуксановић, проф. др Славко Гордић, проф. др Даринка Гортан-Премк, проф. др Јасмина Грковић-Мејџор, проф. др Сава Дамјанов, проф. др Јован Делић, проф. др Мирослав Егерић, проф. др Душан Иванић, академик Милка Ивић, Бошко Ивков, проф. др Војислав Јелић, проф. др Јован Јерковић, проф. др Миодраг Јовановић, мр Мирјана Јоцић, Војислав Карановић, проф. др Зоја Карановић, академик Иван Клајн, проф. др Маја Клеут, академик Светозар Кољевић, проф. др Александар Лома, проф. др Ксенија Марицки-Гађански, проф. др Слободан Ж. Марковић, проф. др Јелка Матијашевић, проф. др Нада Милошевић-Ђорђевић, проф. др Софија Милорадовић, академик Александар Младеновић, проф. др Драгана Мршевић-Радовић, др Марко Недић, проф. др Мирослав Николић, мр Васа Павковић, проф. др Михајло Пантић, проф. др Драгољуб Петровић, др Петар Пијановић, проф. др Предраг Пипер, проф. др Јован Попов, академик Бранко Поповић, проф. др Милорад Радовановић, проф. др Слободан Реметић (члан АНУРС), проф. др Јелка Ређеп, академик Љубомир Симовић, проф. др Драган Станић, проф. др Мирјана Стефановић, проф. др Љиљана Суботић, академик Милосав Тешић, научни саветник др Драго Ћупић, проф. др Михаел Харпањ, проф. др Младен Шукало.

Од 17. новембра Одбор Одељења је радио у саставу: секретар: проф. др Мато Пижурица; *чланови*: Миро Вуксановић, проф. др Владислава Гордић-Петковић, проф. др Славко Гордић (потпредседник Матице српске), проф. др Јасмина Грковић-Мејџор (члан Управног одбора), проф. др Сава Дамјанов (члан Управног одбора), проф. др Јован Делић (члан Управног одбора), проф. др Мирослав Егерић (члан Управног одбора), проф. др Душан Иванић (члан Управног одбора), академик Милка Ивић, проф. др Војислав Јелић, проф. др Миодраг Јовановић, Мирослав Јосић Вишњић, мр Мирјана Јоцић, проф. др Зоја Карановић, проф. др Марија Клеут (члан Управног одбора), академик Светозар Кољевић (члан

Управног одбора), проф. др Александар Лома (члан Управног одбора), проф. др Горан Максимовић, проф. др Ксенија Марицки-Гађански, проф. др Јелка Матијашевић, научни саветник др Миодраг Матицки (члан Управног одбора), проф. др Софија Милорадовић, проф. др Нада Милошевић-Ђорђевић, академик Александар Младеновић, проф. др Драгана Мршевић-Радовић, др Марко Недић (члан Управног одбора), проф. др Миливој Ненин, проф. др Мирослав Николић, др Васа Павковић, проф. др Шандор Пал, проф. др Михајло Пантић (члан Управног одбора), проф. др Драгољуб Петровић (члан Управног одбора), проф. др Љиљана Пешикан-Љуштановић, проф. др Предраг Пипер (члан Управног одбора), проф. др Јован Попов (члан Управног одбора), проф. др Милорад Радовановић (члан Управног одбора), доц. др Горана Раичевић, проф. др Јелка Ређеп, Петар Сарић, проф. др Драган Станић (члан Управног одбора), проф. др Љиљана Суботић, проф. др Гојко Тешић, академик Милосав Тешић (члан Управног одбора), проф. др Светлана Томин, научни саветник др Драго Ћупић, проф. др Младен Шукало.

Одбор у новом саставу одржао је једну седницу (15. децембра) на којој је разматрао предлоге за састав уредништава и жирија, предлог извештаја о раду Одељења у 2008. години, предлоге организовања научних скупова – округлих столова. Одбор је такође разматрао начин организовања округлог стола на тему Статус ћирилице у службеној и јавној употреби, као и нека текућа питања.

Послове Одељења између седница координирао је секретар Одељења проф. др Мато Пижурица, а стручни сарадник била је Јулка Ћукић.

Лексикографско одељење

Рад Лексикографског одељења одвијао се под руководством секретара Одељења академика Чедомира Попова и Одбора Одељења у саставу: Добрило Аранитовић, доц. др Бранко Бешлин, Стеван Бугарски, др Милица Бујас, Југослав Вељковски, проф. др Александра Вранеш, Миро Вуксановић, академик Славко Гавриловић, проф. др Љубодраг Димић, др Ђорђе Ћурић, др Велимир Иветић, проф. др Марија Клеут, академик Василије Крестић, Предраг Лажетић, Хермина Лежмирац, академик Војислав Марић, Добрила Мартинов, академик Дејан Медаковић, Владимир Николић, проф. др Даница Петровић, проф. др Предраг Пипер, др Душан Попов, др Радомир Поповић, Никола Рацковић, проф. др Десанка Стаматовић, проф. др Драган Станић, проф. др Мирјана Стефановић, академик Никша Стипчевић, Ненад Урић, Боровој Чалић, доц. др Биљана Шимуновић-Бешлин и др Бранислава Шушић.

На седници Управног одбора Матице српске одржаној 17. новембра изабран је нови секретар Лексикографског одељења доц. др Бранко Бешлин и Одбор Одељења у саставу: Добрило Аранитовић, Соња Боб, доц. др Ђорђе Бубало, Стеван Бугарски, др Милица Бујас, Југослав Вељковски, проф. др Александра Вранеш, др Жељко Вучковић, др Велимир Иветић, Драгиша Костић, академик Василије Крестић, др Бранка Кулић, др Предраг Лажетић, Хермина Лежмирац, академик Војислав Марић, Радован Мићић, Владимир Николић, проф. др Даница Петровић, проф. др Љиљана Пешикан-Љуштановић, проф. др Предраг Пипер, др Душан Попов, др Радомир Поповић, Никола Рацковић, доц. др Момир Самарцић, проф.

др Драган Станић, академик Никша Стипчевић, Ненад Урић, Боривој Чалић, доц. др Биљана Шимуновић-Бешлин, мр Небојша Шулетих и мр Бранислава Шушић.

У току 2008. године одржане су три седнице Одбора Одељења.

На седници одржаној 5. маја предложени су чланови Изборне комисије за предстојећу Скупштину Матице српске (проф. др Предраг Пипер, Радомир Поповић и Александра Новаков). Сprovedено је тајно гласање за избор кандидата за председника Матице српске.

На седници одржаној 24. јуна усвојени су извештаји о раду на пројектима који се раде у оквиру Лексикографског одељења, као и предлог Плана рада са финансијским планом за 2009. годину. Предложено је Управном одбору Матице српске да се сви енциклопедијски послови који се обављају у Матици српској финансирају по Правилнику Српске енциклопедије. На овај начин би се уједначили ценовници на свим енциклопедијским пројектима који се раде у Одељењу.

На седници одржаној 24. децембра 2008. године усвојен је Извештај о раду у току 2008. године на свим пројектима и потпројектима у оквиру Одељења, као и предложени списак радних тела на пројектима: Лексикон писаца, Српски биографски речник и Библиографије.

На пројектима Лексикографског одељења у 2008. години постигнути су, посматрано у целини, задовољавајући резултати.

Одељење за друштвене науке

Током 2008. године Одбор Одељења за друштвене науке Матице српске радио је до 17. новембра 2008. године у следећем саставу: проф. др Милован Митровић (секретар Одељења), др Мила Босић, др Олга Брукнер, Душан Вујичић, проф. др Гордана Вуксановић, доц. др Владан Гавриловић, [академик Славко Гавриловић], [проф. др Никола Гаћеша], проф. др Радован Грандић, др Велика Даутова-Рушевљан, Жарко Димић, проф. др Сања Ђајић, проф. др Бранислав Ђурђевић, проф. др Александар Касаш, проф. др Саша Кицошев, проф. др Гордана Ковачек-Станић, проф. др Љубомирка Кркљуш, проф. др Милош Марјановић, проф. др Слободанка Марков, Александар Марковић, проф. др Душан Николић, др Драго Његован, [проф. др Милијан Поповић], проф. др Љубинко Пушић и проф. др Мирјана Рашевић. У овом периоду Одбор се састао два пута: 8. маја и 27. јуна.

Управни одбор Матице српске на седници одржаној 17. новембра 2008. године именован је нови састав Одбора Одељења за друштвене науке у следећем саставу: проф. др Љубомирка Кркљуш (секретар Одељења), др Мила Босић, Душан Вујичић, проф. др Гордана Вукадиновић, проф. др Гордана Вуксановић, др Владана Гавриловић, др Велика Даутова-Рушевљан, Жарко Димић, проф. др Сања Ђајић, проф. др Бранислав Ђурђевић, др Мирко Зуровац, др Никола Кајтез, проф. др Александар Касаш, проф. др Гордана Ковачек-Станић, проф. др Ненад Лемајић, доц. др Татјана Лукић, проф. др Слободанка Марков, др Саша Марковић, проф. др Милован Митровић, др Драго Његован, академик Часлав Оцић, др Александар Растовић, др Мирјана Рашевић, академик Момчило Спремић. Одбор се састао 23. децембра 2008. године

Ова извештајна година за Матицу српску била је изборна и велик део активности чланова Одбора и Одељења у целини био је везан за изборе. Наставак финан-

сирања истраживања пројеката од стране Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије и Покрајинског секретаријата за науку створио је добре услове за остваривање циљева и задатака утврђених планом рада за 2008. годину, а резултати су презентирани у научним часописима са листе Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије и другим часописима, као и у монографијама из овог Одељења.

Одељење за природне науке

Током 2008. године Одбор Одељења за природне науке Матице српске радио је до 17. новембра у следећем саставу: проф. др Слободан Ђурчић (секретар Одељења), проф. др Теодор Атанацковић, проф. др Пал Божа, проф. др Милан Вапа, проф. др Мирослав Весковић, проф. др Анте Вујић, проф. др Славка Гајин, проф. др Божо Далмација, проф. др Лазар Довниковић, проф. др Божидар Д. Јовановић, проф. др Дарко Капор, академик Рудолф Кастори, проф. др Владимир Катић, проф. др Марија Краљевић-Балалић, проф. др Лазар Лепшановић, проф. др Ивана Максимовић, проф. др Јован Максимовић, проф. др Милан Матавуљ, проф. др Зоран Машић, проф. др Драгутин Михајловић, проф. др Слободан Петровић, проф. др Младен Првуловић, проф. др Чедомир Раденовић, академик Богољуб Станковић, проф. др Душан Сурла, проф. др Драгослав Херцег, проф. др Смиљка Шимић, проф. др Марија Шкрињар. Одбор се састао два пута: 9. маја и 25. јуна.

Управни одбор Матице српске на седници 17. новембра 2008. године именован је нов састав Одбора Одељења за природне науке у следећем саставу: академик Рудолф Кастори (секретар Одељења), проф. др Теодор Атанацковић, доц. др Ференц Баги, проф. др Милан Вапа, проф. др Мирослав Весковић, проф. др Анте Вујић, проф. др Јелена Вукојевић, проф. др Божо Далмација, проф. др Лазар Довниковић, мр Младен Јовановић, проф. др Владимир Катић, проф. др Марија Краљевић-Балалић, проф. др Богосав Лажетић, проф. др Лазар Лепшановић, проф. др Ивана Максимовић, проф. др Јован Максимовић, проф. др Слободан Марковић, проф. др Зоран Машић, проф. др Неда Мимица-Дукић, проф. др Драгиша Поповић, проф. др Чедомир Раденовић, академик Богољуб Станковић, проф. др Душан Сурла, проф. др Смиљка Шимић, проф. др Марија Шкрињар. Одбор се састао 22. децембра 2008. године.

За Матицу српску 2008. је била изборна година и активности чланова Одбора и Одељења уопште биле су везане и за Скупштину и изборе. Настављено финансирање научноистраживачких пројеката од стране Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије и Покрајинског секретаријата за науку омогућило је остваривање планом утврђених циљева и задатака за 2008, чији су резултати презентирани у научним часописима са листе Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије и другим часописима, научним монографијама и симпозијумима. У овој години додељена је и „Пупинова награда Матице српске”.

Одељење за ликовне уметности

Одбор Одељења за ликовне уметности током 2008. године радио је у саставу: проф др Александар Кадијевић (секретар Одељења), доц. др Саша Брајовић, доц. др Драган Војводић, проф. др Бранко Вујовић, проф. др Станислав Живковић, др Вера Јовановић-Дунђин, др Бранка Кулић, др Мирјана Лесек, доц. др Ненад Макуљевић, доц. др Миодраг Марковић, др Војислав Матић, проф. др Лидија Мереник, Олга Микић, мр Тијана Палковљевић, проф. др Сретен Петковић, проф. др Даница Поповић, мр Зоран Ракић, Донка Станчић, академик Гојко Суботић, проф. др Мирослав Тимотијевић, проф. др Милка Чанак-Медић и проф. др Марица Шупут. Стручни сарадник Одељења је Марта Тишма.

Поново је потврђен састав Одбора Одељења за ликовне уметности на седници Управног одбора Матице српске одржане 17. новембра 2008, с тим што је договорено да се предлози за допуну састава Одбора Одељења дају на седници Одбора Одељења за ликовне уметности 11. децембра 2008. године. Тада утврђени предлози усвајаће се на следећој седници Управног одбора Матице српске, која се планира за фебруар 2009. године.

Рад се одвијао у оквиру раније утврђеног плана и програма, на припреми књига посебних издања, *Зборника Матице српске за ликовне уметности* и научно истраживачким пројектима, а захваљујући средствима за научноистраживачки рад, која је обезбедило Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије.

Током 2008. године одржане су три седнице Одбора Одељења. Седницама је председавао проф. др Александар Кадијевић, секретар Одељења.

На седници одржаној 8. маја чланови Одбора Одељења обавештени су о резултатима избора са Скупштине Матице српске на којој су изабрани чланови Председништва, сем председника Матице српске, чланови Управног одбора и чланови сарадници; давани су предлози за избор председника Матице српске (гласање за предлоге је било тајно). Чланови Одбора су обавештени о текућим пословима Одељења.

На седници одржаној 11. децембра саопштена је одлука Управног одбора о именовању секретара и састава Одбора Одељења, разматрани су и утврђивани предлози за радна тела Одељења (уредништво *Зборника*, чланови уредништва *Свезака Матице српске*), усвојен је Извештај о раду за 2008. годину. Чланови Одбора су информисани о усвојеном Плану рада Одељења за 2009–2012. годину.

Одељење за сценске уметности и музику

Одбор Одељења за сценске уметности и музику Матице српске у 2008. години радио је у саставу: др Зоран Т. Јовановић (секретар Одељења), проф. др Мирјана Веселиновић-Хофман, проф. др Драгослав Девић, доц. мр Богдан Ђаковић, Гордана Ђурђевић, мр Јелена Јовановић, проф. др Каталин Каич, доц. др Софија Кошничар, доц. др Весна Крчмар, проф. др Радослав Лазић, мр Милена Лесковац, мр Зоран Максимовић, проф. др Соња Маринковић, проф. др Петар Марјановић, Предраг Момчиловић, проф. мр Ненад Остојић, проф. др Даница Петровић, мр Мирослав Радоњић, проф. др Душан Рњак, академик Димитрије Стефановић,

проф. мр Милица Стојадиновић, др Катарина Томашевић, проф. Душан Трбојевић, проф. др Нице Фрациле, мр Лука Хајдуковић. Стручни сарадник Одељења је Марта Тишма.

Нови састав Одбора Одељења за сценске уметности и музику Матице српске прихваћен је на седници Управног одбора Матице српске одржаној 17. новембра 2008. године: др Зоран Т. Јовановић (секретар Одељења), проф. др Мирјана Веселиновић-Хофман, доц. мр Богдан Ђаковић, др Зоран Ђерић, Гордана Ђурђевић, мр Јелена Јовановић, проф. др Каталин Каич, доц. др Софија Кошничар, доц. др Весна Крчмар, мр Милена Лесковац, мр Зоран Максимовић, проф. др Соња Маринковић, проф. др Петар Марјановић, доц. др Весна Микић, мр Биљана Милановић, Предраг Момчиловић, проф. мр Ненад Остојић, доц. др Ивана Перковић-Радак, проф. др Живко Поповић, доц. др Тијана Поповић-Млађеновић, доц. др Ира Проданов-Крајишник, мр Мирослав Радоњић, проф. др Душан Рњак, проф. мр Милица Стојадиновић, др Катарина Томашевић, проф. др Нице Фрациле, мр Лука Хајдуковић, проф. др Драгана Чолић-Биљановски и проф. др Даница Петровић (члан Управног одбора) и академик Димитрије Стефановић (потпредседник Матице српске). Стручни сарадник Одељења је Марта Тишма.

У оквиру раније утврђеног плана радило се на пројекту Театролошке и музиколошке студије, на припреми *Зборника*, књига посебних издања, на организацији Музичких вечери и других програма.

Одбор Одељења састајао се ове године три пута: 9. маја, 26. јуна и 12. децембра. На седници одржаној 9. маја чланови Одбора Одељења су обавештени о резултатима избора са Скупштине Матице српске на којој су изабрани чланови Председништва, сем председника Матице српске, чланови Управног одбора и чланови сарадници; давани су предлози за избор председника Матице српске (гласање за предлоге је било тајно). Такође су чланови Одбора обавештени о текућим пословима Одељења.

На седници одржаној 26. јуна усвојен је План рада Одељења за 2009. годину.

На седници одржаној 12. децембра саопштена је одлука Управног Одбора о именовању секретара и састава Одбора Одељења, разматрани су и утврђивани предлози за радна тела Одељења (уредништво *Зборника*, чланови уредништва *Свезака Матице српке*, Одбора Музичких вечери Матице српске). Усвојен је Извештај о раду за 2008. годину. Чланови Одбора су информисани о усвојеном Плану рада Одељења за 2009–2012. годину.

Рукописно одељење

Рад Рукописног одељења Матице српске одвијао се под руководством управника Одељења доц. др Бранка Бешлина и Одбора у следећем саставу: Соња Боб, Звонимир Голубовић, др Чедомир Денић, [Голуб Добрашиновић], доц. др Золтан Ђере, мр Ђорђе Ђурић, Александра Јовановић, Илија Комненовић, проф. др Петар В. Крстић, мр Средоје Лалић, Радован Мићић, доц. др Горана Раичевић и Павле Станојевић.

Током године су у овом саставу Одбора Одељења одржане две седнице.

На седници која је одржана 7. маја 2008. године усвојено је обавештење о изабраним руководећим органима Матице српске на редовној 125. Скупштини Матице српске. Поред тога било је речи и о раду Одељења у протеклом периоду као и о пословима који треба да се изврше до краја ове године.

Седницом Одбора Одељења која је одржана 27. јуна 2008. године председавао је Павле Станојевић, који је 21. априла 2008. године на седници Управног одбора Матице српске именован за новог управника Рукописног одељења. На њој је усвојен План рада за 2009. годину, разматрана је и уз поједине предлоге за допуне усвојена концепција рада Рукописног одељења Матице српске у наредне четири године.

На седници Управног одбора 1. децембра 2008. године именовани су чланови Одбора Рукописног одељења: Милорад Бешлин, Соња Боб, Зоран Вељановић, Звонимир Голубовић, др Чедомир Денић, мр Ђорђе Ђурић, Александра Јовановић, др Петар В. Крестић, Катарина Марковић, проф. др Дејан Микавица, Миладин Милошевић, Радован Мићић, Јован Пејин, доц. др Горана Раичевић, доц. др Момир Самарџић и Миле Станић.

На Седници Одбора Рукописног одељења која је одржана 12. децембра 2008. године, уз изнете предлоге и сугестије, усвојен је предлог Извештаја о раду за 2008. годину. Посебан значај дат је идеји о припреми новог Правилника о раду Одељења као и Водича Одељења. Пројекат Дигитализација архивске грађе Рукописног одељења оцењен је као неопходан у даљем раду.

По ступању на дужност управника Рукописног одељења Матице српске крајем јуна 2008. године, Павле Станојевић је посетио Архив Југославије, Архив Србије, Архив Војводине и Архив САНУ и са њиховим директорима разговарао о сарадњи на припреми нових правилника неопходних за даљи рад Рукописног одељења.

Темишварски одбор

Током 2008. године Темишварски одбор је радио у саставу: др Душан Попов, Ђурић, др Војислав Матић, др Душан Ј. Попов, др Миља Радан, Павле Станојевић и др Љубивоје Церовић. Одбор се у 2008. години састао једном, 21. јануара. У овој извештајној години изашла је из штампе пета свеска Темишварског зборника.

Његошев одбор

Његошев одбор, односно изабрани Организациони одбор скупа, у саставу: академик Светозар Кољевић (председник), академик Александар Младеновић (главни уредник *Зборника*), проф. др Нада Милошевић-Ђорђевић, Миро Вуксановић, проф. др Богољуб Шијаковић, проф. др Сава Дамјанов, проф. др Мило Ломпар и проф. др Јасмина Грковић-Мејџор (секретар), одржао је две седнице: 13. марта и 12. децембра. На седницама је припремљен коначни списак учесника са темама и утврђено време одржавања научног скупа.

Научноистраживачка делатност

СРПСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

(в. д. председника Уређивачког одбора проф. др Драган Станић)

Рад на припреми и изради *Српске енциклопедије*, чији су носиоци Српска академија наука и уметности и Матица српска, одвијао се под руководством председника Уређивачког одбора Српске енциклопедије академика Чедомира Попова и Уређивачког одбора, који су, на основу Закона о Српској енциклопедији, у фебруару 2006. године именовали Председништво САНУ и Управни одбор Матице српске, у саставу:

- Из САНУ: проф. др Данило Баста, академик Владан Ђорђевић (потпредседник Уређивачког одбора за област природних наука); академик Ђорђе Злоковић, академик Владимир Кањух, проф. арх. Милан Лојаница, проф. др Радош Љушић, академик Драгослав Маринковић, академик Александар Маринчић, проф. др Нада Милошевић-Ђорђевић, проф. др Новица Петковић, проф. др Предраг Пипер и проф. др Обрад Станојевић.
- Из Матице српске: Миро Вуксановић, академик Момчило Зечевић (научни секретар), академик Василије Крстић, академик Војислав Марић, протојереј др Радомир Милошевић, проф. др Милован Митровић, проф. Ненад Остојић, проф. др Часлав Оцић, др Душан Попов, академик Чедомир Попов (председник Уређивачког одбора Српске енциклопедије), проф. др Драган Станић (потпредседник Уређивачког одбора за област хуманистичких наука) и проф. др Слободан Ђурчић.

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2008. године одржано је десет седница Уређивачког одбора Српске енциклопедије.

У овом периоду, уредници и чланови стручних редакција радили су интензивно на обради енциклопедијских одредница. Ангажовано је преко 500 аутора, писаца енциклопедијских чланака. Већина стручних редакција завршила је рад на писању текстова одредница за I том *Српске енциклопедије*. Написано је преко 3.900 текстова од 4.000 очекиваних. Након прегледа стручног уредника, текстови су прослеђивани на супервизију ужег руководства пројекта (председник, потпредседник за природне науке, потпредседник за друштвене науке и научни секретар). По одобрењу од стране надлежних уредника, уследили су редакторска обрада текстова и прилагођавање пристиглог материјала начелима енциклопедијског обликовања.

С обзиром да је планирано да до краја 2008. године буду написани и уреднички прегледани текстови I тома *Српске енциклопедије* (одреднице на слова А и Б), редакторска обрада текстова отпочела је средином године и рад на уједначавању енциклопедијских одредница је у току. До 15. октобра 2008. обављено је читање текстова појединих редакција као целина и констатован је велик број слабости. Ауторима и члановима стручних редакција су враћани текстови, а рад на исправкама још увек траје. Од 15. октобра лексико-редактори су под надзором доц. др Драгана Станића почели да читају текстове унутар целине првог тома, а учени

су многи пропусти и неуједначености. С обзиром на обим послова они ће бити настављени до краја 2009. године.

На XXI седници Уређивачког одбора, 21. марта 2008. године, именовани су чланови Ликовно-техничке редакције. Према предлогу извршног издавача, за руководиоца Ликовно-техничке редакције Српске енциклопедије именован је Александар Прибићевић. Паралелно са лексикографском обрадом отпочео је рад на ликовно-техничком опремању књиге како би рукопис I тома био припремљен за штампу до средине 2009. године. Техничка редакција почела је са припремањем картографских прилога за I том. Према Уговору склопљеном са Војногеографским заводом из Београда, Српској енциклопедији уступљен је материјал неопходан за картографске илустрације.

На XXIV седници Уређивачког одбора 26. јуна 2008. године усвојен је предлог председника, академика Чедомира Попова, да се за вршиоца дужности председника Уређивачког одбора именује потпредседник за друштвене науке проф. др Драган Станић. Након смрти проф. др Новице Петковића, на XXVI седници Уређивачког одбора 15. октобра 2008. године за уредника стручне области 017 (књижевност) изабран је проф. др Душан Иванић.

Усвојени су Уговор о ангажовању на ауторским пословима, Одлука о ангажовању аутора на пројекту Српска енциклопедија и Уговор о ангажовању сарадника у стручним редакцијама на пословима уређивачког прегледања ауторских текстова. На основу ових докумената и у складу са Законом о Српској енциклопедији, Одлуком о висини накнаде за рад чланова Уређивачког одбора Српске енциклопедије и Правилником Уређивачког одбора Српске енциклопедије одвија се исплата ауторских, редакторских и уредничких хонорара преко надлежних служби Завода за уџбенике.

Основни проблем у организацији послова Српске енциклопедије у 2008. години било је кашњење у припреми и склапању Уговора са ресорним министарством, за текућу годину. За то време створени су велики дугови према сарадницима и прилично велико неповерење према финансијском обезбеђењу Српске енциклопедије. Уговор за 2008. годину потписан је тек 1. септембра 2008. а средства су пребачена 10. септембра 2008.

На административно-стручним пословима Енциклопедије при Заводу за уџбенике уместо Светлане Томић запослен је Саша Трифуновић. Након јунске седнице Миливоје Стефановић је прекинуо радни однос и повукао се са места редактора у Српској енциклопедији. Ангажована су још два хонорарна сарадника при Матици српској на пословима успостављања документације и обраде текстова. Крајем новембра ангажован је још један хонорарни сарадник на пословима компјутерске обраде редигованих текстова. На административно-техничким и редакторским пословима ангажовани су сарадници: Саша Трифуновић (стручни сарадник у Београду), Бранислава Шушић (редактор), Милена Микић-Враголић, Мирјана Ерић, Александар Деветак (хонорарни сарадници) и Емилија Џамбарски (стручни сарадник у Новом Саду).

Правилник о поступку и начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача објављен у Службеном гласнику

бр. 38, од 14. априла 2008. године, предвиђа бодовање рада на лексикографији. Ова одлука Националног савета за научни и технолошки развој допринеће успешнијем реализовању пројекта.

Последња седница Уређивачког одбора Српске енциклопедије за 2008. годину одржана је 17. децембра у Српској академији наука и уметности, а на њој је започет посао сређивања Азбучника за други том Српске енциклопедије.

Одељење за књижевност и језик

ПРИПРЕМА ИЗМЕЊЕНОГ И ДОПУЊЕНОГ ИЗДАЊА ПРАВОПИСА СРПСКОГА ЈЕЗИКА

(руководилац пројекта: проф. др Мато Пижурца)

Комисија, у саставу: проф. др Мато Пижурца, главни редактор, проф. др Живојин Станојчић, проф. др Милорад Дешић и академик Бранислав Остојић – завршила је све припремне послове за дефинитивно уобличавање и публикавање допуњеног и измењеног издања у 2009. години. На припреми рукописа урађени су сви предвиђени послови:

- Проф. др Живојин Станојчић, *Интерпункција*. Предлогак из *Правописа* је темељно прерађен, али без нормативних измена. Уз извесна прилагођавања (да се не изгуби „рукопис” главног писца правила М. Пешикана), олакшаће примену.
- Проф. др Твртко Прћић: (а) *Транскрипција властитих имена из енглеског језика* и б) *Нови англицизми*. Ради се о много бољем тексту од оног у *Правопису*. То је постигнуто уравнотеженим компромисом између фонолошког и графемског приступа. Биће драгоцен у потпуности нов, кратак а информативан текст о новим интернационализмима енглеског порекла.
- Проф. Богдан Терзић, *Транскрипција имена из словенских језика* (измене и допуне). Отклоњени су ситнији превиди, а дате су и драгоцене допуне. И једне и друге интервенције су прилагођене природи оваквог нормативног приручника.
- Проф. др Љубиша Рајић, *Адаптација имена из скандинавских језика*. Уводе се нови језици, битни за српску културу и разноврсне облике сарадње.
- Проф. др Душанка Точанац, *Транскрипција имена из француског језика*. Отклањају се превиди у старом тексту и даје се више важних допуна постојећих правила.
- Академик Бранислав Остојић, *Језичке промене и правописна правила*. Прилог је дат у виду конкретно формулисаних сугестија да се текст скрати и прецизира. Он је за основу узео текст из *Приручника за школе* (правила је писао М. Пижурца). Предлаже и ограничени број нормативних интервенција у ијекавском изговору. Само неколико њих ће бити усвојено

да се не би даље делио ијекавски простор и увећавао и онако велик број, најчешће у принципу непожељних, двојстава.

- Проф. др Мато Пижурица: (а) *Писмо*. Задржана је концепција постојећег текста М. Пешикана уз позивање (у формулацији примереној природи приручника) на уставну одредбу према којој су у Србији у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо. (б) *Велико слово*. Основни текст је прекомпонован и скраћен, отклоњене су неке нејасноће које су се одразиле на попис примена а редукована су сувишна двојства. Изостављене су релације према *Правопису* из 1960. и према хрватској стандардизацији, као и преглед и сажетак поглавља. (в) Допуњено је поглавље *Комбиновање правописних знакова и видова текста или слова*. (г) *Речник* је допуњен, а за његову основу је узет онај из допуњеног издања (2003), који је припремио М. Пижурица. Пажљиво су сравњени «критични» детаљи (са правописног становишта) са изашлим Матичиним једнотомним *Речником српскога језика* и *Великим речником страних речи* И. Клајна и М. Шипке.
- Проф. др Милорад Дешић, *Спојено и одвојено писање речи*. Дао је предлог измена, пре свега начелне природе (његове сугестије тичу се и других поглавља), без амбиција да улази у конкретне формулације правила. У коначној верзији, коју је урадио редактор на предлог М. Дешића, осетно је смањен број двојстава.

Цео текст *Правописа* је у електронској форми и редактор ради на дефинитивној припреми текста за штампање у 2009. години.

РЕЧНИК СРПСКОГ КЊИЖЕВНОГ ЈЕЗИКА – ЈЕДНОТОМНИ

(руководилац пројекта: проф. др Мато Пижурица)

Једнотомни *Речник српскога језика* проистекао је из дуготрајне и дугорочне одређености Одељења за књижевност и језик да се бави српским језиком кроз капиталне пројекте у овој области. Рад на пројекту трајао је дуго због обимности и деликатности подухвата и због неуједначеног финансирања током његове израде. Из последњег наведеног разлога проистекла су неизмирена дуговања ауторима *Речника*. Одржано је више састанака на којима је овај проблем разматран. Одбор Одељења за књижевност и језик је донео одлуку да се средства на другим пројектима овог Одељења умање, те да се заостали ауторски хонорари исплате. За овакво решење затражена је сагласност Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије. С обзиром на намеру да врхунски стручњаци у овој области и надаље раде на изради нових и допуњених издања једнотомног *Речника*, као и вишетомног *Речника српског језика*, Одељење за књижевност и језик је донело одлуку која трасира пут за наставак рада на пројектима од капиталног значаја за српски језик и културу.

ДИЈАЛЕКАТСКИ РЕЧНИК ВОЈВОДИНЕ
(руководилац пројекта: проф. др Драгољуб Петровић)

У току 2008. године настављени су послови на изради осме свеске *Речника српских говора Војводине*. У изради ове свеске, која се наставља на претходну свеску речју *риба* те обухвата речи с почетним словом С, ангажована су четири лексикографа. Секвенце текста распоређене су на следећи начин: *риба-свилара* и *скут-служавка* обрађује Катарина Сунајко, *свиласт-скусити* обрађује мр Светлана Вареника, *служавник-срчаница* поверена је мр Ивани Црњак, а *срчанка-сфуљати се* мр Дејану Милорадову. У изради осме свеске речника делом учествује и Сања Радојчић, којој је поверено ексцерпирање грађе из писаних извора.

Крајем октобра 2008. године осма свеска *Речника* припремљена је за штампу и доведена је до пауса. Из штампе се појавила крајем новембра. И ова свеска речника опремљена је картом са прегледом свих пунктова из којих је сабрана грађа, као и с осам лингвистичких карата. Све карте израдио је мр Дејан Милорадов. Осма свеска је такође опремљена илустрацијама (за поједине лексеме), које је израдио Сава Стојков.

Одмах након припремања осме свеске започет је рад на деветој свесци *Речника српских говора Војводине*. Тим лексикографа на челу с носиоцем пројекта проф. др Драгољубом Петровићем планирао је да она обухвати слова Т, Ћ и У.

РЕЧНИК СЛАВЕНОСРПСКОГ ЈЕЗИКА
(руководилац пројекта: академик Александар Младеновић)

Ради се на сређивању грађе и формирању централне картотеке и њеној припреми за уношење у компјутер. Један део грађе је узбучен. У припреми су фонтови прилагођени карактеру речника. Допуњен је списак нових извора (углавном периодике) из којих ће се наставити исписивање грађе. Њихов већи део је фотокопиран и припремљен за ексцерпцију а један део је ексцерпиран. На допунском списку су следећи извори: *Забавник*, 1833–1836 (Давидовић); *Српски родољубац* 1832, *Голубица* 1839–1942.

Носилац пројекта је започео писање уводног текста *Огледне свеске*, на којој ће се радити у 2009. години.

СРПСКИ ГОВОРИ РУМУНСКОГ ДЕЛА БАНАТА
(носилац теме: мр Светлана Вареника)

У 2008. године написана су два коауторска рада (Жарко Бошњаковић, Светлана Вареника) и оба су у припреми за штампу. Први, под називом *Напомене о морфосинтаксичким особинама српског говора села Рудне у Румунији*, биће објављен у часопису *Српски језик*, а други, *Прозодијске особине говора села Рудне (Румунија)*, у *Зборнику Матице српске за славистику*, бр 74. У току је припремање интегралних дијалекатских текстова из овог села. До краја године наставиће се са обрадом постојећих фонетских записа да би се у догледно време могао написати синтетички рад о овим говорима.

РЕЧНИК БАЧКИХ БУЊЕВАЦА
друго измењено и допуњено издање
(редактор: проф. др Драгољуб Петровић)

У 2008. години мр Сузана Кујунџић-Остојић, уз помоћ редактора проф. др Драгољуба Петровића, радила је на допунама и изменама *Речника*.

До сада су обезбеђени технички услови за уношење измена и допуна у постојећи *Речник* и унете су лексичке допуне и извршене измене и исправке ранијег текста под А, Б, Ц и Д на основу картотеке допуна и ауторских записа на књизи.

И даље се надопуњава фонд речи које ће бити унете у *Речник*.

У оквиру дијалектолошких истраживања организован је научни скуп „Етнолингвистичка и историјска истраживања о Буњевцима”. Радови са овог скупа објављени су у зборнику радова.

НОРМАТИВНА ГРАМАТИКА СРПСКОГА ЈЕЗИКА
(руководиоци пројекта: академик Иван Клајн и проф. др Предраг Пипер)

Иако у 2008. години није било планирано објављивање радова, проф. Клајн је уредништву часописа *Јужнословенски филолог* предао рад *О пуризму и антипуризму у српској лингвистици*, а проф. Пипер је Уредништву зборника у част проф. др Драга Ћупића предао рад *О нормативној лингвистици*.

Рад на писању нормативне граматике српског језика одвијао се према плану. Написано је нешто више од трећине планираног обима.

ЛИНГВИСТИКА ГРОКТАЛИЦА
(руководиоци пројекта: проф. др Драгољуб Петровић и мр Сузана Кујунџић-Остојић)

На пројекту су током 2008. године обављени следећи послови: сакупљена је научна и белетристичка грађа; анализирани су текстови песама. Поред тога сакупљена је грађа на основу које је написан рад презентован на научном скупу, који је одржан у Суботици 25. октобра 2008. Рад је објављен у зборнику радова *Етнолингвистичка и историјска истраживања о Буњевцима*.

Сарадници на пројекту су проф. др Драгољуб Петровић и мр Сузана Кујунџић-Остојић.

БИБЛИОТЕКА УСМЕНЕ КЊИЖЕВНОСТИ
(руководилац пројекта: др Миодраг Матицки)

У 2008. години завршен је рад на припреми за штампу 13. књиге заједничке едиције „Библиотека усмене књижевности” Матице српске и Института за књижевност и уметност – *Народне песме у „Српско-далматинском магазину”*

(1836–1873). Рукопис су приредили мр Милорад Радевић и др Миодраг Матицки (аутор и уводне студије).

Снежана Самарџија је привела крају рад на 14. књизи едиције „Библиотека усмене књижевности” – *Народне приповетке у Новаковићевој «Вили»*. Књига *Народне песме у «Вили»* објављена је још 1985. године и књигом С. Самарџије биће заокружен корпус народних умотворина овог водећег гласила Уједињене омладине српске. Рукопис ће бити спреман за штампу почетком марта 2009. године.

За штампу је припремљено и фототипско издање књиге Јована Мушкатиновића *Причте или ти пословице (1787)* упоредо са текстом на савременом писму и новим правописом. Фототипски део издања приредила је Оливера Михајловић према примерку Библиотеке Матице српске, а мр Милорад Радевић је приредио савремено издање и урадио научни апарат (појмовник; речник мање познатих речи). Преостало је да се начини само краћи предговор са белешком о Јовану Мушкатиновићу.

Настављен је рад на припреми следећих рукописа: *Народне пословице и изреке у српској периодици (1787–1877)*; *Народне песме у „Босанској вили»*; *Народне песме у „Бранковом колу»* и *„Јавору»*; *Народне умотворине у „Цариградском гласнику»* и *Народне умотворине у „Кићи»*.

На пројекту сарађују: проф. др Нада Милошевић-Ђорђевић, проф. др Маја Клеут (Филозофски факултет – Н. Сад), проф. др Лука Шекара (Филозофски факултет – Бања Лука), др Миодраг Матицки, научни саветник у пензији, проф. др Снежана Самарџија (Филолошки факултет – Београд), проф. др Љиљана Пешикан-Љуштановић (Филозофски факултет – Нови Сад), мр Смиљана Ђорђевић (Институт за књижевност и уметност), мр Милорад Радевић, виши стручни сарадник у пензији.

ИСТОРИЈА СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ПЕРИОДИКЕ

(руководилац пројекта: др Миодраг Матицки)

Са Институтом за књижевност и уметност, у заједничкој библиотеци „Историја српске књижевне периодике”, као 17. књигу по реду, Матица српска је 2008. године објавила обимну монографију Душана Иванића *Књижевна периодика српског реализма*.

Утврђен је тим сарадника на књизи *Почеци српске књижевне периодике (1768–1849)*. Уз подршку неколико истраживача сарадника, књигу ће уобличио др Миодраг Матицки обрадама свих листова, часописа, месецослова, календара, забавника и алманаха. Урађени су и предати у штампу следећи прилози: др Миодрага Матицког: *Жанровски потенцијал српске књижевне периодике 18. века* (зборник Института и Матице – „Жанрови у периодичности” планиран да се појави почетком 2009); *Периодични карактер публикација намењених младима у 18. веку и почетком 19. века* (предато за зборник Педагошког факултета у Сомбору „Образовање и улога учитеља у српском друштву кроз историју”); *Бечки забавник „Даница” – симболика трајања (Књижевна историја, XL, бр. 136 – пред изласком из штампе)*.

Са Институтом припремљен је за штампу први том тематског зборника (колективне монографије) *Жанрови у периодици*. Уредник: Весна Матовић.

За штампу је припремљен и рукопис Жарка Рошуља *Српска шаљива периодика (1850–1870)*, у којем су монографски обрађени следећи шаљиви листови, часописи и календари: I *Шаљивац* (1850–1851); *Књижевни додаток «Јужне пчеле»* (1852); *Месечар* (1860); II рукописни шаљиви листови – *Зоља* (1861–1862), *Јеж* (1861–1862), *Мува* (1861–1862), *Слепи миш* (1861), *Шаљивац* (1861); *Домишљан* (1862–1868) и *Шаљиви календар* (1854–1856; 1862) Светозара Стојадиновића; *Хумориста* (1863), *Рен* (1867) и *Приклапало* шаљиви календар (1865) Ђорђа Рајковића; *Зоља* (1864); *Ружа* (1865–1872); *Дангуба* (1868); *Обад* (1869) и *Српска пчела* (1870); III *Комарац* (1861–1869); *Змај* (1864–1871).

АНТИЧКИ ЛЕКСИКОН СА РЕЦЕПЦИЈОМ АНТИКЕ КОД СРБА (руководилац пројекта: проф. др Ксенија Маришки-Гађански)

У току 2008. године руководилац пројекта Ксенија Маришки-Гађански и професор др Растко Васић радили су на изради Алфабетара. Завршено је 85 страна двостубачних листа одредница. Такође је грађа, која треба да буде заступљена у *Лексикону*, подељена на 13 већих тематских целина, за које се појединачно израђују алфабетари. За део израђених спискова већ је одређена структура и предвиђен обим и број редака сваке одреднице. Двоје других сарадника радило је на изради библиографија за те одреднице: проф. др Бојана Шијачки-Маневић за граматiku и лингвистику, асистент мр Ифигенија Драганић за хеленску књижевност и реторику. Библиографија, што је посебно важно, укључује српске ауторе и публикације почев од 19. века.

Р. Васић је нарочито радио на концепцији археолошке заступљености локалитета из наше земље. Обавио је консултације са ширим кругом сарадника, припремајући специфичне библиографије за те одреднице.

Сарадници су током године објавили низ прилога, или припремили за штампу текстове које ће користити у *Лексикону*.

Проф. др Растко Васић је објавио следеће радове:

- *Партеон, некад и сад*, „Зборник Античког друштва”, 2008, 37–43 (с резимеом на енглеском: *The Parthenon as It Was and Today*).
- *О фигуралном и нефигуралном у уметности гвозденог доба централног Балкана*, „Зборник Драгослав Срејовић и уметност”, САНУ – Универзитет у Крагујевцу 2008, стр. 87–95 (с резимеом на енглеском: *On the Figural and Non-figural in Iron Age Art in the Central Balkans*).
- *Класична археологија у Србији*, „Зборник Античког друштва” (у штампи).
- *Двојне игле опет*, „Зборник Матице српске за класичне студије”, бр. 10 (2008) (у штампи).
- *Археологија Косова и Метохије*, „Зборник Матице српске за класичне студије”, бр. 9 (2007) 269–270 (приказ скупа).
- *Споменица Милутину Гарашанину*, „Зборник Матице српске за класичне студије”, бр. 9 (2007) 250–253 (приказ књиге).

Проф. др Бојана Шијачки-Маневић је објавила следеће радове:

- *Граматика латинског језика* (друго, прерађено издање), Београд, Завод за издавање уџбеника, 2008, стр. 320.
- *Српски преводиоци са грчког у 19. веку*, „Зборник Античког друштва” (у штампи).
- *Мирон Флашар као филолог*, „Зборник Античког друштва” (у штампи).

Мр Ифигенија Драганић је објавила следеће радове:

- *Атички беседници у европској и српској историји и култури*, „Зборник Античког друштва”, 2008, 78–90 (с резимеом на енглеском: *The Attic Orators in European and Serbian History and Culture*).
- *Антички аутори и модерна наука о ретори Андокиду*, „Зборник Античког друштва” (у штампи).
- *Антика и савремени свет*, „Зборник Матице српске за класичне студије”, бр. 9 (2007) 264–266 (приказ међународног научног скупа).
- *Η θέση της Ελληνικής ως γλώσσας των ορθόδοξων λαών στην Αψβουρική Αυτοκρατορία κατά τον 18^ο και 19^ο αιώνα*, реферат на I Светском конгресу неохелениста јула (2008), Атина (у штампи).

Проф. др Ксенија Марицки-Гађански је објавила следеће књиге, студије и чланке:

- *Λογος μακροβιοσ*. Античке и модерне теме VI, Београд, Рад, 2008, стр. 176 (Колекција Печат).
- *Неутажива жеђ сећања*. Неохеленске теме, Београд, „Службени гласник”, 2008, стр. 257 (Библиотека Гласник).
- *Дунавска одисеја или злоупотреба антике у српској култури данас*, „Зборник Античког друштва”, 2008, 191–197 (с резимеом на енглеском: *The Danube Odyssey or the Use and Misuse of Antiquity in Serbian Culture Today*).
- *Ἀψευδής τέχνη*, Београд, Филолошки факултет, (2008) 23–37 (с резимеом на енглеском језику). „Споменица за Николу Милошевића”.
- *Драгослав Срејовић о улози ликовне уметности у датовању хеленске митологије*. „Зборник Драгослав Срејовић и уметност”, САНУ – Универзитет у Крагујевцу, 2008, 97–104 (с резимеом на енглеском: *Dragoslav Srejić' Views on the Role of Ancient Art as Means in Dating the Ancient Greek Mythology*).
- *Η Σέρβικη Πρόσληψη του Γιάννη Ρίτσου*, „Πρακτικά”, Атина 2008, 437–446 (с резимеом на енглеском језику).
- *Класичарска активност Албина Вилхара*. „Зборник Античког друштва” (у штампи).
- *Неки биолошки аспекти Аристотелове глотологије*, „Јужнословенски филолог”, САНУ (у штампи). Споменица за Милку Ивић.
- *Књижевност преиспитивања*, „Књижевност” 1 (2008) 141–147.
- *Поводом једне песме Миодрага Павловића*, „Књижевност” 2 (2008) 31–41 (Темат посвећен Миодрагу Павловићу за 80 година).

- *Σερβικές Μεταφράσεις Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Πρώτο Παγκόσμιο Συνέδριο Νεοελληνιστών, Γραπτάς εισηγήσεις, Αтина 2008, 53–58.
- *Λογος, поново*, „Зборник Српског философског друштва” (у штампи).
- *Античка подлога српске философије у 19. веку*. „Зборник Српског философског друштва” (у штампи).

АНТИЧКА И СРПСКА РЕТОРИКА
(руководилац пројекта: проф. др Војислав Јелић)

Према плану рада за 2008. на пројекту Античка и српска реторика, сарадници су остварили предвиђене послове. Резултате својих истраживања саопштавали су на међународним научним скуповима у земљи и иностранству. Неки радови су већ објављени, а други су припремљени за објављивање.

Војислав Јелић је учествовао на следећим научним скуповима:

- Међународни научни скуп слависта у Вукове дане, Београд, септембар 2008. и поднео саопштење под насловом: *Доситејево образовање на књижи и за књигу*. Рад је припремљен и предат у штампу.
- Октобра 2008. учествовао је на међународном скупу *Античка драма* који је организовало Одељење за класичне науке Филозофског факултета у Београду. Поднео је саопштење под насловом: *Античка драма – гледалац – читалац*.
- На међународном научном скупу у Бањој Луци, децембра 2008, поднеће саопштење под насловом: *Sobria ebrietas и књижевно стваралаштво*.
- Учествовао је на међународном научном скупу посвећеном делу Доситеја Обрадовића и поднео саопштење које је и објављено под следећим насловом: *Доситејева „наравоученија”, (Dositiej and his „Naravoučeniја” / Moral instructions)*, Дело Доситеја Обрадовића 1807–2007, Зборник радова, Међународни научни скуп, Задужбина „Доситеј Обрадовић” 14. и 15. децембра 2007, Београд 2008, 145–153.
- *Реторика*, „Енциклопедија српског народа”, Завод за уџбенике, Београд 2008, 949.
- Припремио је за објављивање *Реторику* Бранислава Ђ. Нушића.

Доц. др Ненад Ристовић објавио је следеће радове:

- *Црквени класицизам Константина Философа*, „Деспот Стефан и његова Манасија”, Дани српског духовног преображења XV, Деспотовац 2008, 83–90.
- *Место Доситејевог дела у рецепцији античког наслеђа у српској књижевности XVIII столећа*, „Дело Доситеја Обрадовића 1807–2007”, Задужбина Доситеј Обрадовић, Београд 2008, 155–169.
- *Античко наслеђе*, „Енциклопедија српског народа”, Завод за уџбенике, Београд 2008, 30.

- *Античко наслеђе у књижевности* – чланак за *Српску енциклопедију* (предат у штампу).
- *Рецепција античке драме у нововековним латинским школским поетикама и „Трагедија” Јована Рајића* – реферат на Научном скупу „Античка драма” одржаном на Филозофском факултету у Београду 31. 10. – 1. 11. 2008.

Др Гордан Маричић објавио је и за штампу припремио следеће радове:

- Marko Valerije Marcijal, *Uvek epigrami*, sa latinskog preveo, predgovor i beleške napisao Gordan Maričić, Mali Nemo, Pančevo 2008, 91 strana.
- *Satirska drama danas: teorija ili teatar?*, NNK Internacional, Beograd 2008, 119 strana. (monografija)
- Торнтон Вајлдер, *Пијане сестре*, Са енглеског превео Гордан Маричић, Свеске, број 87, Панчево 2008, 17–22 (превод драме и белешка о песнику на страни 253.)
- *Од Едина до Едина (Чисте руке Јована Христића и Тебанска куга Велимира Лукића)*, Свеске, број 87, Панчево 2008, 218–224. (есеј)
- *Dame od drame*, Jasmina Vrbavac i Zorica Nestorović, Sterijina nagrada časopisa „Scena” za teatrologiju, Scena, 2/3, Novi Sad 2008, 55–56. (prikaz)
- Kvint Horacije Flak, *Pesme* (izabrao, priredio i prevodio), (предато у штампу)
- Sofokle, *Ajant* (predgovor, prevod i beleške), (предато у штампу)
- *Život u sramu ili dična smrt: dvoumice dva prva junaka (Sofoklov Ajant i Euripidov Herakle)* – izlaganje sa međunarodne naučne konferencije *Antička drama*, održane u Beogradu 31. oktobra i 1. novembra 2008 (предато у штампу)

Мр Душан Поповић је у оквиру пројекта радио на теми Елементи античке реторике у византијским хагиографијама и српским средњовековним и нововековним црквеним и световним житијима. У оквиру ове теме објавио је следећи прилог:

- *Raideia u наслеђе хеленске културе у Инаугурационој беседи Димитрија Халкондила, Зборник радова Византолошког института*, 45 (2008), 301–312.
- Учествовао је на Међународном симпозијуму „Античка драма”, одржаном на Филозофском факултету у Београду у октобру 2008. и поднео саопштење под називом: *Значај појмова класичне драме за хеленски и византијски роман.*

РЕЛИГИОЗНИ ЕП СРПСКИХ ПРЕДРОМАНТИЧАРА

(руководилац пројекта: проф. др Сава Дамјанов)

Средином 2008. године објављена је обимна монографска студија *Религиозни еп српског предромантизма* (аутор: др Радослав Ераковић, рецензенти др Сава

Дамјанов и др Горан Максимовић), у којој су представљени резултати досадашње, синхронијске и дијахронијске, анализе српских религиозних епова у ширем књижевноисторијском контексту. Посебна пажња у наведеној студији посвећена је тумачењу поетичких и жанровских линија додира, између религиозних епова Викентија Ракића и до сада маргинализованих поетско-епских остварења српских аутора попут Константина Маринковића, Милована Видаковића и Гаврила Ковачевића.

Резултати досадашњих истраживања, у оквиру пројекта Религиозни епови српских предромантичара, представљени су у италијанском стручном часопису *Studi sull' Oriente Cristiano*.

- *Religious Epic of Serbian Pre-Romanticism. Brief History of Forgotten Genre.* – „Studi sull' Oriente Cristiano”, Accademia Angelica-Constantiniana di lettere arti e scienze, Roma, pubblicazione semestrale, numero 12/1, 2008, pg.115–117.

РЕЦЕПЦИЈА ДЕЛА МИЛОРАДА ПАВИЋА У СВЕТУ

Зборник радова

(руководилац пројекта: проф. др Драган Станић)

Планирано прибављање свих текстова о рецепцији дела М. Павића у Енглеској, Америци, Грчкој, Израелу, Чешкој, Словачкој, Пољској, Бугарској, Румунији, Мађарској, Скандинавији, Јапану и још неким земљама није остварено. О готово свим текстовима већ је остварен договор са писцима-истраживачима, али то није конкретизовано, па би било реално да зборник буде објављен у 2009. години.

Лексикографско одељење

ЛЕКСИКОН ПИСАЦА

(руководилац пројекта: проф. др Љиљана Пешикан-Љуштановић)

У складу са одлукама седнице Редакционог и Уређивачког одбора Лексикона писаца Југославије одржане 21. XII 2007. рад на припреми V тома настављен је без промена концепције. Током првог тромесечја 2008. прикупљане су нове обраде, које су затим редакцијски и уреднички прегледане.

На Првој седници Управног одбора Матице српске 21. IV 2008. главна уредница Лексикона писаца Југославије проф. др Мирјана Стефановић поднела је неопозиву оставку на ову функцију.

На Трећој седници Управног одбора Матице српске 7. VII 2008. одлучено је да се пројекат Лексикон писаца привремено замрзне и да се од Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије у 2009. години траже само минимална финансијска средства потребна за рад Редакције. Након ревизије концепције пројекта и ревизије Алфabetара током 2009. рад ће бити настављен.

Председништво Матице српске предложило је да се место главног уредника Лексикона повери проф. др Љиљани Пешикан-Љуштановић. Након разговора са члановима Председништва Матице српске и са члановима Редакционог одбора

Лексикона она је прихватила предлог. Током неколико радних састанака чланови редакције и проф. др Љиљана Пешикан-Љуштановић договорили су се о корацима које треба предузети како би се ревидирала концепција Лексикона и наставио рад.

На Четвртој седници Управног одбора Матице српске 17. XI 2008. у оквиру 6. тачке (Разматрање предлога нове концепције Лексикона писаца) предложено је да се проф. др Љиљана Пешикан-Љуштановић именује за главног уредника Лексикона, да Мирјана Карановић, досадашњи секретар Редакције, буде именована за редактора, а да секретар Редакције постане досадашња хонорарна сарадница Светлана Милашиновић. Такође је предложено да у састав Редакционог одбора уђе и проф. др Славко Гордић. Уследила је дискусија у којој је неколико чланова Управног одбора Матице српске предложило различита решења за проблем концепције Лексикона писаца, укључујући и питање његовог наслова. Након дискусије једногласно је одлучено да се формира радна група коју би одабрало Председништво Матице српске у договору са секретарима Одбора Лексикографског одељења и Одељења за књижевност и језик и да се о питањима везаним за Лексикон писаца још једном расправља.

У 2008. години обрађен је 181 писац на слова О и П, а допуњено је 65 обрада. Обраде су редакцијски прегледане.

СРПСКИ БИОГРАФСКИ РЕЧНИК (руководилац пројекта: академик Чедомир Попов)

Према планираној динамици рада у овој години стигле су све биографије за четврти том који обухвата личности чија презимена или имена почињу на слова И, Ј и Ка. Биографије су прегледали редактори, уредници епоха, уредници струка и главни уредник. Прегледане биографије су уношене у рачунар, упоређиване са оригиналом и рађена је прва коректура. Рукопис се припрема за друго и коначно читање редактора и главног уредника. Укупан број биографија и упутница је 1.935. Тај број није коначан, очекује се да се приликом другог читања изостави мањи број биографија личности које својим делом не завређују да буду уврштене у *Српски биографски речник*. Известан број биографија биће пребачен у друге корпусе који постоје у оквиру пројекта.

На књизи је сарађивало 340 сарадника, 7 уредника епоха и 13 уредника струка.

Међу написаним биографијама био је мањи број оних које квалитетом нису задовољиле критеријуме пројекта па су дате на поновну обраду. Написане су и биографије мање познатих личности за које је тек након истраживачког рада самих аутора утврђено да не задовољавају раније утврђене критеријуме Српског биографског речника. Сличан је поступак и са биографијама странаца. Тек када се напишу, утврђује се да ли улазе у Српски биографски речник или у посебан фонд Азбучник странаца у српској историји. Добијене су и биографије личности из Азбучника које су животно дело оствариле после 1945. године, па су сврстане у посебан корпус.

Статистички подаци (бројчани и у процентима) о написаним биографијама за четврти том изложени су у табелама које следе:

Слово	И	Ј	Ка
Укупан број личности	370	1250	315
Укупан број биографија	370	1250	315
Процент написаних биографија	100%	100%	100%

Укупан број личности (И, Ј, Ка)	1935	100%
Број написаних биографија	1935	100%
Биографије у раду	0	0%

Упоредо са радом на четвртом тому текао је и рад на петом тому, за који се планира да обухвати личности чија презимена, или имена, почињу на слова Кв–Ку, Л и Љ. Ревидиран је Азбучник, унета је и проверавана литература за све личности. За највећи број личности уредници епоха и струка одредили су обиме биографија и ауторе за њихово писање. Сарадницима су послата имена личности са литературом и предвиђеним обимом. Уредници и стручна екипа Српског биографског речника потрудили су се да се за сваку личност пронађе адекватан сарадник. Мањи број написаних биографија за пети том пристигао је у Редакцију.

Статистички подаци (бројчани и у процентима) о написаним биографијама за пети том изложени су у табелама које следе:

Слово	Кв-Ку	Л	Љ
Укупан број личности	1334	661	84
Укупан број биографија	227	60	7
Процент написаних биографија	17%	9%	8%

Укупан број личности (Кв-Ку, Л, Љ)	2079	100%
Број написаних биографија	294	14%
Биографије у раду	1785	86%

Интересовање научних радника за Српски биографски речник значајно је повећано после објављивања прва три тома. О томе сведочи и податак да је број сарадника у овој години повећан за 71, чиме је њихов број сада 894. Од посебног значаја су сарадници из унутрашњости Србије који се баве локалном историјом и предлажу нове значајне личности које до сада нису постојале у Азбучнику.

Седница Редакционог одбора Српског биографског речника одржана је 24. јуна 2008. године. На седници је закључено: да се без примедба усвоји Информација

о раду на пројекту Српски биографски речник у 2008. години и предлог Плана са финансијским планом за 2009. годину; да се поднесе иницијатива за уједначавање ценовника на лексикографским пословима који се обављају у Матици српској, а у складу са Правилником Српске енциклопедије; да се Лексикографском одељењу Матице српске поднесе иницијатива о почетку рада на другој серији Српског биографског речника која би обухватала период од 1946. до 2000. године и да се рад на тој едицији уврсти у предлог Плана за 2009. годину.

Одржаване су редовне недељне консултације са главним уредником пројекта, као и сталне консултације са уредницима епоха и струка.

Да би се прикупио илустративни материјал прегледане су фототеке значајних архива, музеја, галерија и других научних и културних институција: Архив Народне банке Србије, Архив САНУ, Архив Србије, Архив Србије и Црне Горе, Библиотека САНУ, Војни архив, Војни музеј, Галерија Матице српске, Галерије САНУ, Завичајно одељење Библиотеке града Београда, Завичајно одељење у Сремским Карловцима, Историјски архив Београда, Историјски музеј Србије, Јеврејски музеј, Музеј Војводине, Музеј града Новог Сада, Музеј историје Југославије, Музеј у Суботици, Музеј Ратног ваздухопловства, Музеј Српског лекарског друштва, Музеј Српске православне цркве, Народни музеј у Београду, Позоришни музеј Војводине, Посебне збирке Народне библиотеке Србије, Посебне збирке Библиотеке Матице српске, Српско народно позориште, Музеј Јадра, Народни музеј у Неготину, Народни музеј Јагодина, Народни музеј у Лесковцу, Народни музеј у Крагујевцу, Народни музеј у Нишу, Педагошки музеј, Позоришни музеј у Београду, Поморски музеј у Котору, Рукописно одељење Матице српске и Фототека Црногорске академије наука и уметности.

Такође су прегледане фототеке: покојног епископа шумадијског Саве Вуковића, Озрена Радосављевића, Лексикона Ваљевског краја, Енциклопедије Новог Сада, Лексикона писца Југославије, *Погледа* из Крагујевца, *Политике* и портрети у манастиру Ковил. Прегледане су и приватне колекције многих сарадника и истраживача. Захваљујући предусретљивости колега из ових институција, одабране фотографије су скениране. Фотографисане су бисте и слике са надгробних споменика на Новом гробљу у Београду. Сакупљено је и скенирано око 1.200 фотографија. Највећи број фотографија добијен је без материјалне надокнаде. Мањи број фотографија доносе сарадници који пишу биографије. Велик труд уложен је да се пронађу потомци личности које су у Азбучнику а који поседују фотографије својих предака. Међу тим биографијама има дупликата и фотографија различитог квалитета. Фотографије се вишеструко проверавају и обавља се одабир.

Захваљујући непрекинутом истраживачком раду, Азбучник Српског биографског речника се допуњује новим личностима. И ове године настављен је рад на ексцерпирању грађе из читуља и некролога објављених у *Борби* (1945–2008) и *Ослобођењу* (Сарајево) (1959–1969). Ексцерпирани су и подаци из следећих монографских публикација: Ђорђе Арсенић, *Знаменити Румњани I-II*, Рума 1996, 2002; Љубица Кандић, Јелена Даниловић, *Историја Правног факултета*, I, II/1, II/2, Београд 1997, 2002; Слободан Томић, *Споменица одликованих лица Зетске бановине*, Београд 1996; Радослав Субић, *Србобранци*, Нови Сад 2006; Стеван Литвињенко,

Руски лекари у Србији и Црној Гори, Београд 2007. Исписани листићи су узбучени и упоређени са Азбучником. Тако добијеним подацима допуњени су постојећи досијеи. Личности које нису у Азбучнику а значајне су, предложене су као допуна Азбучнику и формирани су њихови досијеи. Корпус мање познатих личности се стално допуњује новим именима и узбучава се.

Од немерљиве помоћи при раду на овом пројекту је Библиотека Матице српске. Приручна библиотека Српског биографског речника ове године се увећала за значајан број стручних књига, од којих су многобројне поклонили уредници и сарадници. Истовремено, Редакција Српског биографског речника је у сталној вези са архивом Новог гробља у Београду, чији службеници помажу да се утврде тачни подаци о години смрти личности сахрањених у Београду, као и да се пронађу њихови потомци који допуњују биографије новим подацима.

Рачунарски програм се одржава и унапређује у сарадњи са проф. др Зораном Будимцем и Браниславом Ивошевим.

Поред главног уредника, Уређивачког и Редакционог одбора, током целе године на пројекту раде мр Александра Новаков, Татјана Пивнички-Дринић, Драган Тубић и хонорарни сарадници мр Бранислав Поповић, мр Милица Бујас, Александра Јаничић, Мирјана Ерић и Александра Николић.

ПРЕНУМЕРАЦИЈА НА СРПСКУ КЊИГУ (уредник потпројекта: Добрила Мартинов)

У оквиру рада на Српском биографском речнику заснован је потпројекат Пренумерација на српску књигу XVIII и XIX века са намером да се допуне биографски подаци о мање познатим личностима. Подаци сакупљени из 527 књига објављених путем пренумерације су исписани на око 313.000 листића а до сада је идентификовано око 100.000 личности пренумераната који чине читалачку публику XVIII и XIX века.

Током 2008. каталожки записи о књигама објављеним путем пренумерације су редиговани за потребе потпројекта. Констатовано је да је неопходно сачинити измене у програму како би подаци били презентовани на планирани начин. О томе су извештени програмери и интервенције на програму су у току.

Приступило се уношењу података о личностима пренумераната. И у овој фази рада је констатовано да је потребно интервенисати у програму за обраду пренумерације. У току је формирање списка потребних интервенција.

У току је замена старих рачунара на којима се обрађује грађа новима. Информатичар Новка Шокица-Шуваковић у сарадњи са програмерима из фирме Едопс је успешно инсталирала програм на новим рачунарима.

У раду на потпројекту су учествовали стручњаци Библиотеке Матице српске: мр Душица Грбић, Новка Шокица-Шуваковић, Финка Пјевач и Драгица Мијовић. Током године одржавани су састанци и појединачне консултације у вези са радом на потпројекту.

ЕДИЦИЈА БИБЛИОГРАФИЈЕ
(руководилац пројекта: проф. др Александра Вранеш)

Током 2008. године у оквиру едиције Библиографије редигован је други том *Српске библиографије 1851–1879.* аутора Душана Панковића. У завршној фази је редактура рукописа (5.000 библиографских јединица) коју ради Марија Јованцаи.

Предат је машинопис *Библиографије часописа „Мисао“*, обима 5.030 библиографских јединица, аутора Добрила Аранитовића. Библиографија је прекуцана, тако да редакција располаже компјутерски обрађеним текстом. Урађени су регистар аутора, преводилаца, регистар разрешених псеудонима, шифара и иницијала, регистар неразрешених псеудонима, шифара и иницијала, док је у току корекција предметног регистра.

Редакцији је предат електронски запис *Библиографије о Његошу (1850–2007)* аутора Добрила Аранитовића. Библиографија обухвата 17.000 библиографских јединица.

Уредништву је предат машинопис и електронски запис *Библиографије српске гитаристичке литературе* аутора Уроша Дојчиновића. Књига, обима 525 страна, састоји се од музиколошко-књижевно-историјске студије и библиографије од 876 јединица. Рукопис су рецензирани проф. др Димитрије Големовић и проф. др Александра Вранеш.

У току је рад на Библиографији о Стерији, као и на Библиографији Матице српске (у сарадњи са Библиотеком Матице српске) аутора Марије Јованцаи.

Настављен је рад на формирању азбучника Лексикона српских библиографа.

Започето је планирање прелиминарних истраживања за Библиографију фототипских издања.

Одржане су три седнице Уредништва едиције Библиографије до краја календарске године.

Зборник радова са научног скупа „Српска библиографија данас” у потпуности је комплетиран и рецензиран (проф. др Злата Бојовић и Миро Вуксановић) и обављене су редакција, коректура и лектура текстова. *Зборник* је изашао из штампе 20. октобра 2008. године.

Одељење за друштвене науке

НАСЕЉА И СТАНОВНИШТВО ВОЈВОДИНЕ
(руководилац пројекта: проф. др Бранислав Ђурђев)

Изучавање насеља и становништва у Војводини започето је у оквиру Научног одељења Матице српске 1956. године. Настављено је и када је ово Одељење прерасло у Одељење за друштвене и Одељење за природне науке Матице српске. Пројекат је мултидисциплинаран и обухвата археолошка, историјска, етнолошка, социолошка, географска, демографска и друга истраживања. Део демографских истраживања одвија се у сарадњи са ИВ Војводине, Секретаријатом за демографију, породицу и друштвену бригу о деци кроз организацију међународног симпозијума о демографском развоју Војводине и суседних региона. У 2008. години започеле су припреме четвртог по реду симпозијума, који ће се одржати 2009. године.

У оквиру овог пројекта рађено је на следећим темама:

Социолошки модел одрживог руралног развоја у нас
(носилац теме: проф. др Милован Митровић)

Ова тема на синтетички начин повезује резултате парцијалних увида у различите аспекте и проблеме руралног развоја Србије и операционализује ауторов теоријски концепт руралног развоја у конкретним условима савременог српског друштва.

У 2008. години настављено је истраживање чинилаца и модела *одрживог* руралног развоја у Србији. Операционализован је акциони модел симултаног локалног и руралног развоја у општинама брдско-планинског подручја Србије. Нагласак је био на креативном изналажењу реалног и рационалног, еластичног и ефикасног модела повезивања и организовања у основи веома недостајућих чинилаца руралног развоја у наведеним локалним срединама. Посебна пажња је посвећена моделима организовања потенцијалних актера, валоризације ресурса, прикупљања средстава и модернизације институција на месном и општинском нивоу. Рад је презентираан као уводни реферат на Симпозијуму „Сеоски дани Сретена Вукосављевића”, одржаном у Пријепољу 24. и 25. октобра 2008. године.

Проблеми природног прираштаја сеоског становништва АП Војводине
(носилац теме: проф. др Бранислав Ђурђевић)

Носилац теме проф. др Бранислав Ђурђевић је у оквиру наведених истраживања учествовао у писању стратегије за подстицање рађања у Републици Србији а која је усвојена у Скупштини Републике Србије 2008. године.

Исти аутор је уредио монографију *Становништво и домаћинства АП Војводине почетком 21. века* (Покрајински секретаријат за демографију, породицу и друштвену бригу о деци) и написао следећа поглавља: Увод (7 стр.); Пописи и раст становништва Војводине (9–27); Размештај и урбанизација (29–36); Образовање (146–150); Етничка структура (151–157); Верска структура (158–169) и Становништво Војводине – стање и проблеми (227–232). У 2008. предати су у штампу у часописе са фактором утицајности и следећи радови: Ђурђевић, В., Bubalo, М., Ivkov, А.: *Education and Status of Women in Vojvodina Province*, East European Quarterly, december 2008; Ђурђевић, В., Vuksanović, Ivkov-Džigurski А.: *Position of Minorities in Vojvodina Province*, Population, Space and Place.

Северна Бачка етнологске студије
(носилац теме: проф. др Бранко Ћупурдија)

И 2008. године настављена су започета етнологска и антрополошка истраживања, посебно на теми колонизација после Другог светског рата и промене које су се догодиле у животу колониста у шездесетим годинама и анализа донетих, затечених и новостворених вредности.

Крајем 2007. и почетком 2008. године обједињена су одређена етнологска истраживања северне Бачке и других крајева Србије и бивше Југославије (источна

Србија, Дрежница, залеђа Боке Которске и друге регије) у текст који је саопштен на скупу у Завичајном одељењу Градске библиотеке у Суботици и објављен под насловом *Нови концепт регионалне етнологије*, „Магазин за афирмацију регионалног развоја”, Суботица 2008, 16–18. У марту су одржане 36. Кракарске вечери у Бајмоку, на којима се окупљају дрежнички Срби. На основу сакупљене грађе публикован је текст у *Годишњаку Матице дрежничке 2*, Бајмок 2008. Током лета настављена су истраживања у Архиву Војводине у Новом Саду прегледом грађе о колонизацији Бајмока у периоду 1945–1948. Грађа је потребна ради потпунијих знања о процесу колонизације, појединцима и породицама које су учесници колонизације у овом периоду и биће основ за нови студијски текст о наведеној проблематици. Истраживања на овом пројекту укључују и доприносе појединачна, а који се тичу културног наслеђа које су дрежнички Срби донели у Бајмок колонизацијом после Другог светског рата (сликар Михајло Таталовић). О овоме је такође објављен рад у *Годишњаку Матице дрежничке 2*, Бајмок.

Насеља Војводине – синтеза
(носилац теме: проф. др Слободан Ћурчић)

Током 2008. године провођена су истраживања на тему Типологија насеља по карактеристичним функцијама. Анализе су се ограничиле на градска насеља, како би се утврдила еволуција. Обављене су анализе за 1961, 1981. и 2002. годину. Као параметар узета је структура становништва према делатности. Издвајање група делатности било је ограничено подацима које пружају пописи становништва. Издвојене су четири карактеристичне групе делатности које ангажују највећи број активног становништва: пољопривреда, индустрија, трговина и остале услужне делатности. Насеља су категоризована у четири групе: насеља у којима одређена функција има доминантан значај; у којима има наглашен значај; где је функција значајна и где има мали значај.

Констатовано је да, по заступљености појединих функција, код војвођанских градова постоји велик степен униформности. Само један од њих (Беочин) има доминантну функцију. Код осталих градова функције досежу само до категорија наглашеног значаја или значајне функције. Код шест градова тај степен развијености досежу само две функције (Нови Сад, Петроварадин, Врбас, Кула, Црвенка и Нови Бечеј), а код већине три карактеристичне функције. Код два града (Сента и Бачка Топола) све четири карактеристичне функције имају подједнак значај. Условљеност градских функција природним условима је минимална.

Рођење и смрт у култури становништва Шајкашке
(носилац теме: др Весна Марјановић)

Истраживања на терену у 2008. години спроведена су у следећим местима: Ковиљ, Каћ, Госпођинци, Жабал, Надаљ, Чурут, Бачко Градиште. Испитано је 56 казивача оба пола, старосне структуре од 36 до 78 година. Истраживани су породични и лични обичаји у Шајкашкој фокусирани на обреде који се односе на фолклорно/религиозно схватање рођења у ужој/широј заједници код станов-

ништва Шајкашке; значење генетичког наслеђа у региону, припремни обреди око рођења детета, схватање симболичке улоге мушког/женског детета, питање родних и полних разлика жена родиља/нероткиња – позиција у заједници, обичаји и веровања након рођења детета. Констатовано је да су информатори за постављене теме све млађе особе, старосне доби до 60 година, али да у, донекле, измењеној форми познају старије моделе у понашању у сегментима животног циклуса.

Део прикупљене грађе о погребним обичајима изложен је на међународној научној конференцији „Човек, друштво и култура”, Минск, Белорусија, у организацији белоруске Академије наука јуна 2008. у power point презентацији – тема: *Problems of traditional Serbian culture : Context of Serbian Funerel Customs In Transition Times*. Рад је предат за штампу и биће објављен у Зборнику радова са конференције.

Синтетизован компаративни теренски рад из источне Србије са делом грађе са теренских истраживања у Шајкашкој представљен је у студији *Комуникација с традицијом на примеру погребног ритуала у Шајкашкој, Тимочкој Крајини и Пиротском региону*, „Гласник Етнографског музеја”, Београд 2008.

Досадашњим истраживањима констатовано је да препознатљива традиционална култура не представља изузетак од извесних универзалних правила. У време истраживања у селима Шајкашке, становништво поново успоставља своју религиозност, којом се одликовало у прошлости – њихова визија света била је, и донекле је и данас, дихотомна и састоји се од две потпуно различите реалности: овоземаљске и оноземаљске, обе подједнако важне за његов опстанак. Уочљиво је да су ове две реалности и данас међусобно повезане и да их одликује прагматичност, на једној страни, и ритуална манипулација на другој, те их структурише исто начело.

Перцепција друштва и властитог положаја студентске омладине у Војводини (носилац теме: проф. др Слободанка Марков)

Истраживања на овој теми односе се на емпиријско истраживање друштвеног положаја студената и њиховог односа према будућности.

У протеклој години прикупљени су искуствени подаци о перцепцији предузетништва и предузетника у актуелним условима у Србији од стране студената Универзитета у Новом Саду, као и о њиховој мотивацији за предузетништво. Као извор података коришћен је полустандардизовани упитник, а у обради података примењени су Х–2 тест независности два обележја и дескриптивна статистика.

На основу расположивих података припремљена су два текста: *Ставови студената према предузетништву и предузетницима* и *Мотивација студената за предузетништво*. У њима је указано да су студенти свесни значаја развоја предузетништва у Србији, као једног од кључних сектора у економском развоју, као и да су врло критични према улози државе у стварању услова за развој сектора малих и средњих предузећа. Део резултата истраживања презентирају се на више округлих столова. Текст под насловом *Улога локалног становништва у развоју екотуризма: ставови грађана војвођанских градова на Дунаву* резултат је ширих истраживања на пројекту Насеља и становништво и предат је редакцији „Зборника Матице српске за друштвене науке”.

Методолошке специфичности истраживања социјалних последица
елементарних непогода
(носилац теме: проф. др Гордана Вуксановић)

У току 2008. године завршено је прикупљање грађе за анализу могућности примене визуелне социологије у истраживањима елементарних непогода. Од почетка поплаве, 20. априла 2005, визуелни извори прикупљани су у три различита временска тренутка. Њихово поређење ће омогућити да се уоче и промене у мишљењу испитиване популације. Део грађе, дечји цртежи, представљени су на изложби *Поплаве – Јаша Томић 2005. године* у Матици српској 5–12. децембра 2008. године.

У истом периоду анализирана је и литература из области визуелне социологије, с циљем да се испита улога визуелних извора у истраживању узрока, последица поплаве и у изради програма за њихово спречавање.

Део података прикупљених током реализације пројекта биће објављен у књизи *Поплаве: узроци, последице и поступци за њихово истраживање – Јаша Томић 2005. године*. Рукопис је у припреми за штампу. Поред анализе расположиве грађе и критичког преиспитивања улоге визуелне социологије у социолошким истраживањима, указује се и на методе које се могу применити упоредо са поменутом и тако допринети стварању потпуније изворне грађе, целовитијем сагледавању социјалних узрока и последица елементарних непогода и развоју стратегије за њихово отклањање.

Квалитет живота и сеоска култура
(носилац теме: проф. др Драган Коковић)

Истраживање квалитета живота повезује се са потребама и вредностима. Квалитет живота подразумева, најчешће, остварење благостања личности, њено задовољство или незадовољство животом. За квалитет живота се каже да је прилично магловит појам, јер се поставља питање има ли уопште ичега што није квалитет живота.

По мишљењу многих истраживача (социолога, демографа, еколога итд.) уколико је виши ниво живота, онда се смањује његов квалитет. За разлику од животног нивоа, појам квалитет живота оријентисан је, пре свега, на оцену степена задовољавања таквих потреба које се не могу директно квантитативно мерити, као нпр. показатељи садржаја доколице, односно задовољство радом и доколицом, квалитет исхране и услови спремања хране, животна средина и степен њене загађености, квалитет функционисања друштвених институција, квалитет задовољавања потреба у општењу и комуникацији, знању и стваралаштву, потреба за самоуважавањем, развојем и самореализацијом личности.

У 2008. години истраживани су индикатори квалитета живота, а посебно су тестирани: квалитет функционисања социјалних институција на селу; квалитет комуникације; квалитет хране, односно исхране; степен загађености животне средине; степен насељености становништва и степен тешкоћа живота уопште.

Резултати истраживања су презентирани на 23. научном скупу „Дани Сретена Вукосављевића” 24. и 25. октобра 2008. у Пријепољу.

ИСТОРИЈА МАТИЦЕ СРПСКЕ
(руководилац пројекта: др Душан Попов)

После објављивања четвртог тома *Историје Матице српске* за период 1918–1941, у 2008. години настављен је рад на прикупљању грађе за пети том, који ће обухватити период 1941–1955. Почело се са петим поглављем од 1941, када је Матица била под мађарском окупацијом. Окупаторска власт је већ почетком априла 1941. завела комесарску управу и забранила сваку културно-просветну делатност најстарије српске институције, било јој је допуштено да у својој режији обрађује имање, задужбину њене добротворке Марије Трандафил, с тим што је принос од усева у целости био заплешен за потребе мађарске војске.

Руководилац пројекта боравио је у Будимпешти и настојао да из Државног архива прибави грађу о економском деловању Матице за време окупације од 1941. до октобра 1944. Прикупљена је и грађа из Архива Војводине и Архива Новог Сада, а прегледана је и архива Матице из времена окупације. Крајем 2008. отпочео је рад на писању прве главе, која обухвата године мађарске окупације. Упоредо се радило и на прикупљању фотографија и биографских података о Матичиним функционерима, председнику др Александру Мочу, секретару др Николи Милутиновићу и др. Проучаван је и легат Милутиновићевог сина др Косте Милутиновића, који је смештен у Библиотеци Матице српске.

РИМСКА ПОЉОПРИВРЕДНА ИМАЊА У ПРОВИНЦИЈИ ДОЊОЈ ПАНОНИЈИ
– VILLAE RUSTICAE I VILLAE SUBURBANAE

(руководиоци пројекта: др Олга Брукнер и др Велика Даутова-Рушевљан)

Дугогодишња археолошка ископавања на подручју Срема и резултати научног истраживања биће обједињени и представљени у научној монографији која представља наставак раније објављене монографије *Почеци романизације у југоисточном делу провинције Паноније* аутора Олге Брукнер, Велике Даутове-Рушевљан и Петра Милошевића, која је обухватила период I и II века. Проблематика коју обрађује нова монографија до сада није обрађивана и представља континуитет римске владавине као и друштвенополитички и привредни развој становништва на подручју југоисточног дела провинције Доња Панонија од II до IV века.

Монографија садржи следећа поглавља: Географски положај југоисточног дела провинције Доње Паноније; Домородачко становништво и насеља; Римска освајања и консолидовање власти; Градске територије колоније Сирмијума и Басијане; Пољопривредна имања – villae rusticae и villae; Комуникације; Пољопривреда; Занатство – привредне гране; Трговина и новчани промет; Религија, култови и погребни обичаји и Друштвено-економски развој. Теме од 1–4 и 6–11 су обрађене, откуцане с напоменама и библиографијом. Поглавље под бројем 5 је у завршној фази. Истовремено се обављају одбир, обрада и редуковање илустративних прилога материјалне и духовне културе (карте, цртежи и фотографије). Комплетан рукопис са свим прилозима биће предат Одељењу у мају 2009. године.

СРПСКИ НАЦИОНАЛНИ ПОКРЕТ
У АУСТРИЈСКОЈ ЦАРЕВИНИ 1790–1861. ГОДИНЕ
(руководилац пројекта: проф. др Љубомирка Кркљуш)

У раду на пројекту током 2008. године учествовали су академик Славко Гавриловић, проф. др Љубомирка Кркљуш, доц. др Владан Гавриловић и Жарко Димић. Обављена су следећа истраживања и објављени следећи радови.

Академик Славко Гавриловић – Проучаване су разне теме и разноврсна грађа, важна за изучавање Српског покрета 1790–1861, као предмет од посебног значаја за историју Срба у Хабзбуршкој монархији у Угарској. Рад је обављен у Архиву САНУ у Сремским Карловцима, Архиву Војводине, Архиву града Новог Сада, у Рукописном одељењу Матице српске. Коришћене су и ксерокопије из архива у Бечу и Будимпешти.

Рад под насловом *Студије из историје Србије 18. и прве половине 19. века* је предат Одељењу и позитивно рецензиран.

Проф. др Љубомирка Кркљуш је наставила истраживање грађе о Српском покрету 1848/1849. у првом реду оне која се односи на српску организацију власти изграђену у време трајања покрета. Грађа се чува у Архиву САНУ у Сремским Карловцима и у Рукописном Одељењу Матице српске.

Рукопис *Писма француских дипломата из Београда 1848–1849. године* је на паусу и ускоро ће бити штампан.

Завршен је и рукопис књиге *Српска организација власти у Војводини 1848–1849. године*, који ће након рецензирања ући у издавачку процедуру.

До краја 2008. године рад *Национална права у документима Српског покрета у Јужној Угарској 1848–1849.* биће објављен у „Зборнику радова Правног факултета у Новом Саду”.

Доц. др Владан Гавриловић је истраживао грађу о Српском националном покрету 1848–1849, у Архиву САНУ у Сремским Карловцима, као и у Рукописном одељењу Матице српске, иностраним архивима, пре свих онима у Бечу и Будимпешти. Истраживања су везана за личност народног капетана Милоша Војновића, који је своју заоставштину предао тадашњем управнику Матице српске Теофилу Димићу и која се налази у Рукописном одељењу. Поједина документа о овој личности нађена су и у Архиву САНУ у Сремским Карловцима.

Резултати истраживања представљени су у раду *Нови подаци о народном капетану Милошу Војновићу*, који је предат за наредни број „Зборника Матице српске за историју”. Написано је и неколико биографија личности значајних за покрет, а које ће бити објављене у наредном тому *Српског биографског речника*.

Предмет истраживања Жарка Димића је Битка код Сремских Карловаца 12. јуна 1848. и почетак војних активности СНП-а 1848/49. Настављено је истраживање оставинског фонда Теофила Димића, мало истраженог учесника СНП. Урађен је попис значајних докумената везаних за статус и прошлост Карловаца, сачињен 8. маја 1848. и објављен у *Прилозима историји архива Карловачког магистрата*, „Рад Музеја Војводине”, бр. 49, 2007, стр. 99–106. Такође су објављени: *Замфировићи (знаменита карловачка породица)*, „Крвови”, бр. 67–70, 2007, стр. 120–125;

Сремски Карловци – од насеља до града, Мало историјско друштво, Нови Сад – Сремски Карловци 2008.

ПРИВАТНО ПРАВО У ВОЈВОДИНИ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА
(руководилац пројекта: проф. др Душан Николић)

У 2008. години настављена су раније започета истраживања. Сарадници су написали и за штампу приредили одговарајуће прилоге. У 125. свесци „Зборника Матице српске за друштвене науке”, која је посвећена приватном праву у Војводини између два светска рата (ISSN 0352–5732/UDK 3(05) објављени су прелиминарни резултати истраживања, изложени у следећим радовима:

- проф. др Душан Николић, *Приватно право у Војводини између два светска рата: заоставитина за европску будућност (уместо предговора)*, стр. 9–20;
- проф. др Раденка Цветић, *Стварно право у Војводини између два светска рата*, стр. 21–32;
- проф. др Олга Цвејић-Јанчић, *Брачно право у Војводини између два светска рата*, стр. 32–52;
- проф. др Наташа Стојановић, *Наследно право у Војводини између два светска рата*, стр. 53–78;
- мр Јелена Видић, *Законско и нужно наслеђивање у Војводини између два светска рата*, стр. 79–108;
- проф. др Гордана Ковачек-Станић, *Анализа судске праксе у Војводини из области односа родитеља и деце у двадесетим и тридесетим годинама 20. века*, стр. 109–119;
- мр Петар Ђундић, *Одлуке у области међународног приватног права у пракси Касационог суда у Новом Саду између два светска рата*, стр. 121–130;
- мр Сања Радовановић, *Улога Правног факултета у Суботици у правном животу Краљевине Југославије*, стр. 131–140
- мр Маша Кулаузов, *Постанак, развитак и развојачење Војне границе Аустријске монархије*, стр. 141–147.

Проф. др Душан Николић је у посебном одељку уџбеника *Увод у систем грађанског права* (девето издање, Центар за издавачку делатност Правног факултета у Новом Саду, Нови Сад 2008) изложио концепт приватног права у Војводини између два светска рата и повезао га са развојем савременог комунитарног права у ЕУ, стр. 99–101.

Истраживачки рад је био сконцентрисан на праксу Касационог суда – одељење Б у Новом Саду. Судске одлуке су проучаване у контексту основних грана приватног права. Посебна пажња посвећена је стваралачкој улози Суда, која је представљала једну од главних специфичности војвођанског приватног права. Истовремено, указала се потреба за упоредним истраживањима. У том контексту посебна пажња је била посвећена мешовитом правном систему који настаје у оквиру ЕУ. Уместо сарадника који су у потпуности обрадили и исцрпили одређене

теме, ангажовани су сарадници за реализацију модификованих и нових пројектних задатака. У другој половини 2008. на пројекту су радили: проф. др Гордана Ковачек-Станић, проф. др Наташа Стојановић, проф. др Душан Николић, мр Јелена Видић, мр Гордана Дракић, сви са Правног факултета у Новом Саду, и Андреа Радоњанин, студент мастер студија на Правном факултету у Нотингему (Велика Британија).

Мр Гордана Дракић је прикупила део грађе и литературе која се односи на организацију, надлежност и правну праксу Касационог суда – одељење Б у Новом Саду. Андреа Радоњанин је прикупила и систематизовала литературу о мешовитим правним системима.

Због смањеног броја сарадника на пројекту утрошено је мање средстава. У складу са препоруком Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије, Матица српске је преостали износ искористила за покривање трошкова у области издавачке делатности.

Одељење за природне науке

ПРОУЧАВАЊЕ ФРУШКЕ ГОРЕ

(руководилац пројекта: проф. др Слободан Ђурчић)

Проучавање Фрушке горе у Матици српској започето је још у Научном одељењу кроз изучавање насеља Војводине, а у оквиру једног од најстаријих пројеката Матице српске који је изучавао насеља и становништво Војводине. Осим што су дугогодишња, истраживања су и мултидисциплинарна и значајна су допуна досадашњих проучавања фрушкогорске регије. Рад на пројекту одвија се преко самосталних тема из области биологије, хемије, биохемије, географије и других природних наука. Резултати истраживања до сада су објављени у 25 монографских студија (две у 2008. години) и у многобројним радовима објављеним у периодици са листе Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије.

У оквиру овог пројекта обрађиване су следеће теме:

Биолошки активне материје биљака Фрушке горе

(носиоци теме: проф. др Неда Мимица-Дукић и проф. др Пал Божа)

У 2008. години учесници на наведеној теми реализовали су задатке предвиђене планом рада. Објављена је књига *Биолошки активна једињења биљака Фрушке горе*, Том II, Терпеноиди I *Етарска уља* и настављен је рад на трећем тому, биљкама са иридоидима. Књига је штампана на енглеском језику са резимеом на српском језику.

Реализација пројектних задатака обухватала је активна теренска истраживања, лабораторијска испитивања и претраживања у бази података и информационим центрима. Теренска испитивања обухватила су проверу станишта и процену стања популације, проналажење нових локалитета и станишта иридоидних биљака на подручју Фрушке горе. Саставни део теренског рада је и уочавање фактора угрожавања испитиваних таксона. Колектовање материјала је праћено сакупљањем

одговарајућих количина и њиховом применом у даљим поступцима екстракције и изолације циљне групе једињења. Материјал је обрађен у Хербаријуму Департамента за биологију и екологију ПМФ у Новом Саду. Извршена је хемијска карактеризација биљног материјала на присуство и садржај иридоидних гликозида. Предмет истраживања биле су врсте из рода *Plantago*, *Verbena* као и поједине врсте фамилије Lamiaceae, потфамилије Lamioideae. Рад у информационим центрима омогућио је адекватно тумачење добијених података, те допринео дефинисању и карактеризацији појединих биљних дрога. Константован је недостатак комплексног информационог модула о лековитим биљкама, како на простору Војводине, тако и на простору Србије.

На Фрушкој гори су констатовани нови локалитети за око 20 врста иридоидних биљака (врсте из фамилија Plantaginaceae, Gentianaceae, Verbenaceae, Lamiaceae). На основу претраживања у информационим центрима издвојено је између 40 и 60 врста, које би могле бити иридоидне биљке, после упоређивања са флором Фрушке горе.

Фрушкогорска лесна зараван: палеоклиматска и палеоеколошка истраживања
(носилац теме: проф. др Слободан Марковић)

У оквиру ове теме спроводе се мултидисциплинарна истраживања палеоземљишних секвенци Фрушкогорске лесне заравни са циљем реконструкције еволуције палеоклиматских и палеоеколошких процеса, који су се одиграли током најмлађег дела доњег, средњег и горњег плеистоцена на истраживаном подручју.

Протекла истраживачка година је била изузетно успешна, како са аспекта теренских и лабораторијских истраживања, тако и по питању презентовања резултата на међународним и домаћим научним скуповима, односно публиковању радова у интернационалним и домаћим часописима. Током 2008. обављена су завршна теренска истраживања која су реализована у сарадњи са колегама из Немачке Улрихом Хамбахом и Бјорном Махалетом и колегом из Холандије Џефом Вандебергхеом са којима су у три наврата реализована заједничка теренска истраживања на лесним профилима у Старом Сланкамену, Руми и Батајници. Највећи део одобрених средстава управо је потрошен при реализацији поменутих теренских истраживања.

Лабораторијска истраживања се реализују на Универзитету у Бајројту, Институту за примењене геонауке у ХанOVERу и Универзитету у Бремену, као и Седиментолошкој лабораторији Слободног универзитета у Амстердаму.

У овом периоду објављени су радови у интернационалним часописима *Journal of Quaternary Sciences*, *Boreas*, *Geosystems*, *Geophysics and Geochemistry* и *Quaternary Research*.

Током 2008. године писање научне монографије *Лес Фрушке горе* се у потпуности приводи крају и очекује се предаја манускрипта до марта 2009. године. Текст ће бити објављен у оквиру едиције монографија о Фрушкој гори.

Фауна Фрушке горе
(носилац теме: проф. др Смиљка Шимић)

Научноистраживачки рад на наведеној теми у 2008. години обиловао је активностима. Најзначајнија је свакако излазак из штампе прве књиге ове едиције *Бескичмењаци (Invertebrata) Фрушке горе* у издању Матице српске. У књизи су објављени радови: Ивана Живић, Зоран Марковић, Милоје Брајковић, *Макрозообентос неких фрушкогорских извора и потока*; Владимир Томић, Гордана Грбић, *Фауна наукова Фрушке горе*; Слободан Макаров, Бојан Милић, *Стоноге (Chilopoda, Diploida) Фрушке горе*; Смиљка Шимић, Анте Вујић, Снежана Раденковић, Предраг Радишић, *Осолике муве (Incesta: Diptera: Syrphidae) Фрушке горе*; Срећко Турчић, *Разноврсност трчуљака (Carabidae, Coleoptera) Фрушке горе*; Дејан Стојановић, *Штетне врсте совица (Noctuidae, Lepidoptera) у шумама Националног парка Фрушка гора*; Марко Караман, *Фауна мрава (Hymenoptera: Formicidae) Фрушке горе*.

У овој години урађена је хелминтофауна безрепих водоземаца (Anura), аутора О. Бјелић-Чабрило, Е. Поповић, Д. Костић; Диверзитет фауне Oligochaeta, аутори Б. Миљановић, Н. Ђукић, Т. Јурца; Фауна крпеља (Acarina: Ixodidae), аутори А. Јуришић, Д. Рајковић, А. Петровић; Фауна Drosophilidae (Diptera), аутор В. Кекић; Комарци (Diptera: Culicidae), аутори Д. Петрић, М. Згомба, А. Игњатовић-Ђупина, А. Коњовић, Д. Маринковић; Бубамаре (Coleoptera: Coccinellidae), аутори Р. Тхаљи и Д. Стојановић; Земљомерке (Lepidoptera: Geometridae), аутор Д. Стојановић; Биљне золје (Hymenoptera: Symphata), аутори З. Николић, М. Брајковић, Т. Миливојевић, Д. Стојановић. Рукопис је предат и у припреми је за штампу. Већина истраживања презентованих у овој монографији део су и ширих истраживања на некадашњим и садашњим пројектима које финансирају Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије и Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој. Део резултата је представљен у докторској (Б. Миљановић) и магистарској тези (О. Бјелић-Чабрило, А. Јуришић), а већина их је реферисана делом или у целисти на домаћим и међународним скуповима (цитирано у литератури појединачно у оквиру сваког научног прилога).

Сагледавањем укупних резултата обједињених у овој монографији учињен је велик корак у сагледавању природних вредности и садашњег стања Националног парка Фрушка гора и околног подручја. Већи број података о фауни појединих група бескичмењака је по први пут публикован за ово подручје, а ништа мањи значај немају ни резултати истраживања који на Фрушкој гори трају више десетина година.

ИСТОРИЈА МЕДИЦИНЕ И ЗДРАВСТВЕНЕ КУЛТУРЕ
НА ТЛУ ДАНАШЊЕ ВОЈВОДИНЕ
(руководилац пројекта: проф. др Јован Максимовић)

Истраживања на овом дугогодишњем мултидисциплинарном пројекту започела су 1989. године и одвијају се у сарадњи са истраживачима Одељења за

друштвене науке Матице српске а са циљем да се проуче хронолошка историја медицине, фармације, ветерине и историје појединих медицинских дисциплина.

Током 2008. године интензиван је рад на историји фармације и вишегодишња истраживања обједињена су у рукопис монографије која обухвата период од прве половине 18. века, појаве првих апотека у војвођанским местима, па до средине 20. века, када је ступио на снагу Закон о принудном откупу апотека. Материја је подељена на уводни, општи део и специјални део, који садржи хронику војвођанских апотека, што и јесте основни предмет и циљ ове монографије. У уводном делу аутор је дао кратак општи преглед историјског развоја апотекарства од првих почетака у периоду старих култура и античком раздобљу, преко средњег века, па до времена државне организације и централне законске регулативе у територијалном планирању мреже апотека, начина образовања апотекара у условима за отварање и рад апотека у 18, 19. и 20. веку.

Посебну пажњу аутор је посветио развоју апотекарства у 18. и 19. веку у Аустрији и Угарској, чије је здравствено законодавство било надлежно и за Војводину. Обрађен је и период после Првог светског рата, између два рата, као и период после Другог светског рата. У свеобухватном и опсежном делу књиге, који носи наслов *Хроника војвођанских апотека*, дат је исцрпан приказ о оснивању, раду и коначној судбини апотека у свим, па и најмањим местима данашње Војводине, њихових оснивача и власника.

Ове године започета су и истраживања на историји судске медицине чији је носилац проф. др Драгиша Поповић. Прикупљени су опсежна библиографска грађа и подаци о члановима Научног друштва за историју здравствене културе Војводине и о члановима Секције за патологију Друштва лекара Војводине и Српског лекарског друштва.

ЧОВЕК И ПРИРОДА – ЖИВОТ И СМРТ БИОЛОШКИХ БИЋА

(руководилац пројекта: проф. др Драгиша Поповић)

У 2008. години реализован је четврти (последњи) научни скуп из циклуса скупова са пројекта „Човек и природа – Живот и смрт биолошких бића” на којима се презентирају резултати истраживања. Претходна три, „Здравље људи у Војводини” (2001), „Заразна и паразитарна обољења људи и животиња у Војводини” (2003) и „Атрофично/дегенеративна стања/обољења људи у Војводини” (2006), и последњи, „Живот и смрт биолошких бића” (2008) окупила су око 150 аутора који су своја истраживања презентовали у око 140 радова. Радови су објављени у истоименим зборницима радова са скупа.

Научни скуп „Живот и смрт биолошких бића” реализован је 29. маја 2008. године у Матици српској. Своје резултате истраживања на наведеној теми саопштили су: Мирослав Весковић и Тијана Продановић (физика), Зоран Ковачевић (хемија), Александар Крстић и Миленко Коларски (генетика), Миленко Бујас, Весна Копитовић, Ирена Бујас (гинекологија), Вера Јерант-Патић (медицина), Славка Гајин, Милан Матавуљ, Милица Матавуљ, Боривој Крстић, Пал Божа, Зорица Недељковић, Смиљка Шимић (биологија), Душан Лалошевић, Ве-

сна Лалошевић (медицина), Драган Коковић (социологија), Миленко Перовић (филозофија), Гордана Вукадиновић (право), Ранко Кончар (историја), Александар Крстић (неуропсихијатрија), Драгиша Поповић, Радмила Колак (медицина). Радови, позитивно рецензирани, објављени су у зборнику радова са скупа *Човек и природа – Здравље људи у Војводини*, новембра 2008. године.

РИТОВИ ВОЈВОДИНЕ – ЈУЧЕ, ДАНАС, СУТРА

(руководилац пројекта: проф. др Анте Вујић)

У 2008. настављена су истраживања Подунавља, и то горњег Подунавља, Ковиљско-петроварадинског рита, доњег Подунавља и ритских станишта уз реку Саву. Са ових подручја има највише података, па је уз допунска истраживања могуће приступити обједињавању резултата и публиковању у наредном периоду.

Део зоолошког истраживачког тима који ради на проучавању птица завршио је своја истраживања, као и прикупљање података за израду монографије о птицама ритских станишта Војводине. Публикација је планирана за 2009. годину.

Настављена су истраживања из области географије за припрему публикације о географским карактеристикама ритова Бачке, уз поглавље о могућем коришћењу природних вредности у развоју делатности које могу да буду у вези са конзервацијом подручја (екотуризам). Публикација је планирана за 2009. годину.

Завршена су истраживања из области генетичке разноврсности појединих врста важних за конзервацију ритских станишта Војводине. У реализацију тог задатка укључена су и два стручњака из области еволуционе биологије. У припреми је монографија.

Ботанички део истраживачког тима је радио на допунским истраживањима неколико ритских станишта: горње Подунавље, Ковиљско-петроварадински рит и Засавица и прикупио грађу за две монографске студије.

Према предложеном плану у 2009. години публиковаће се три монографске студије (географске карактеристике, фауна птица и генетичка разноврсност) као посебна издања Одељења, која су припремљена током 2008. године.

Учесници на пројекту: др Ружица Игић, др Пал Божа, др Бранислава Буторац, др Драгана Вуков, др Горан Аначков, др Дубравка Полић, др Биљана Пањковић (ботаничари); др Смиљка Шимић, др Анте Вујић, др Предраг Радичић, др Снежана Раденковић, др Зорица Недељковић, др Слободан Пузовић, др Никола Стојнић, др Весна Миланков и др Јасмина Лудошки (зоолози) и др Владимир Стојановић, др Драгослав Павић, др Минуцер Месарош (географи).

МИКОТОКСИНИ У ЖИВОТНИМ НАМИРНИЦАМА

(руководилац пројекта: проф. др Марија Шкрињар)

Током 2008. године, истраживањима која су рађена у оквиру овог пројекта, обухваћено је испитивање распрострањења плесни у различитим животним намирницама (зачини, производи на бази житарица, млеко и др.) и у храни за

животиње, са посебним освртом на учесталост токсигених врста. Истовремено је испитано присуство појединих микотоксина (афлатоксин Б1, охратоксин А зearаленон). Посебна пажња посвећена је проучавању микотоксиколошког квалитета тзв. *здраве хране*.

Резултати наведених истраживања саопштени су у седам радова, публикованих у научним часописима или представљених на домаћим или иностраним научним скуповима посвећеним квалитету прехранбених производа. У 2008. започето је, према предвиђеном плану, и стварање колекције фунгалних врста контаминената хране.

- Marija Škrinjar, *Fungal and mycotoxin contamination of some food industry byproducts*. 25th Food Technology Days. 2008. Ljubljana, Slovenija, April 17–18, 2008, Proceedings 73–84;
- Marija Šarić, Tatjana Stojanović, Marija Škrinjar, Mirjana Menkovska, 2008, *Effect of moulds on the safety and processing quality of Triticum sativum*. Proceedings for Natural Sciences 114, 105–113;
- Ljubiša Šarić, Marija Škrinjar. 2008. *Share of aflatoxigenic moulds from genera Aspergillus and Penicillium in mycopopulations isolated from spices for meat processing industry*. Proceedings for Natural Sciences 114, 115–122;
- Sunčica Kocić-Tanackov, Marija Škrinjar, Olgica Grujić, Jelena Pejin, I. Tanackov, *Effect of moisture content, protein content and number of genus Fusarium isolates on the biosynthesis of zearalenon in brewers barley*. First European Food Congress Food Production-Nutrition-healthy Consumers. Ljubljana, Slovenija, November 4–9, 2008, Delegate Manual P 137;
- Marija Škrinjar, Vanja Injac. 2008. *Kontaminacija nekih proizvoda zdrave hrane toksigenim plesnima i ohratoksinom A*;
- Marija Škrinjar, Mira Ač, M. Krajinović, Anka Popović-Vraneš, *Zdravstveni i ekonomski značaj prisustva toksigenih plesni i mikotoksina u stočnoj hrani*, Savremena poljoprivreda 57, 3–4;
- Marija Škrinjar, M. Krajinović, Anka Popović-Vraneš, *Plesni i mikotoksini u hrani za ishranu krava muzara i sirovom mleku*. Simpozijum „Stočarstvo, veterinarska medicina i ekonomika u proizvodnji zdravstveno bezbedne hrane”, Herceg Novi, 22–29. juna 2008.

ИДЕНТИФИКАЦИЈА ГЕНОТИПОВА ПШЕНИЦЕ ЕФИКАСНИХ У УСВАЈАЊУ И ИСКОРИШЋАВАЊУ АЗОТА (руководилац пројекта: проф. др Марија Краљевић-Балалић)

С обзиром на потребу стварања генотипова пшенице који су способни да ефикасно усвоје и користе азот из земљишта, важно је испитати постојање генетичке варијабилности за одређене параметре, одредити еколошку стабилност генотипова и груписати генотипове према степену сличности за физиолошке параметре (концентрација азота, концентрација нитрата, садржај силових протеина, азотни жетвени индекс и принос зрна).

Током 2008. године део истраживања из овог пројекта саопштен је на два научна скупа.

- Биљана Горјановић, Марија Краљевић-Балалић (2008). *Варијабилност концентрације нитрата код хлебне пшенице*. XIII научно-стручно саветовање агронома Републике Српске „Правци развоја пољопривреде Републике Српске”, 11–13. марта, Теслић, Зборник радова. Циљ овог рада је био да се испита варијабилност концентрације нитрата код дванаест генотипова хлебне пшенице.
- Биљана Горјановић, Марија Краљевић-Балалић (2008). *Фенотипска варијабилност генотпова хлебне пшенице за жетвени индекс азота*, V научно-стручни симпозијум из области селекције и семенарства Друштва селекционара и семенара Републике Србије, 25–28. маја, Врњачка Бања, Зборник апстрактата.

ПРОЦЕС СТРУКТУРНИХ И ФУНКЦИОНАЛНИХ ПРОМЕНА НА ЖИВИМ ЋЕЛИЈСКИМ И ТИЛАКОИДНИМ МЕМБРАНАМА (руководилац пројекта: проф. др Чедомир Раденовић)

Истраживања се одвијају кроз две програмске целине: прва се односи на динамику и механизам укупних транспортних процеса јона кроз побуђену ћелијску мембрану живе биљне ћелије а друга обухвата фотосинтетично-флуоросцентна проучавања структурних и функционалних промена на побуђеним тилакоидним мембранама интактног листа са развојем новог метода у оплемењивању и семенарству виших биљака.

Резултати проучавања саопштени су у објављеним научним радовима:

- Ч. Раденовић и сарадници, *Својства престижних самооплодних линија кукуруза релевантна за савремену производњу квалитетног хибридног семена*, Архив за пољопривредне науке 69 (2008), 246, 15–25;
- Ћ. Radenović i saradnici, *Delated chlorophyll fluorescence in the thylacoid: Mechanisms and parameters of transients and* Ћ. Radenović i saradnici, *Actual prestigious properties of maize inbred lines - a good initial basis for the efficient development of new and Yielding maize hybrids*, Genetika, Vol. 40 No. 2 (2008), 121–133;
- Ћ. Radenović i saradnici, *Međuzavisnost oscilacija i tranzijenata indukcionih procesa zakasnele fluoroscencije hlorofila u tilakoidnoj membrani intaktnog lista kukuruza*, Zbornik Matice srpske za prirodne nauke) – рад је у штампи;
- Ч. Раденовић и сарадници: на руском језику два рада у штампи.

Настављена је обрада појединих делова за монографије (Механизми и параметри индукционих процеса закаснеле флуоросценције хлорофила на побуђеној тилакоидној мембрани интактног листа линија хибрида кукуруза; Структура, динамика и функција тилакоидне мембране на коју је вршено деловање са стресним факторима; Структура, динамика и функција ћелијских мембрана на које је вршено деловање са стресним факторима; Механизми и параметри транспортних процеса кроз побуђену ћелијску мембрану). Обављена су и многобројна

експериментална испитивања, графичка обрада резултата, припрема података за функционалну и рачунску обраду на компјутеру.

КАТАЛИТИЧКО УКЛАЊАЊЕ НИТРАТА ИЗ ПОДЗЕМНИХ ВОДА (руководилац пројекта: проф. др Горан Бошкових)

Каталитичко уклањање нитрата из подземних вода идеја је стара непуне две деценије и базира се на селективној конверзији нитрата до азота при благим реакционим условима, уз присуство водоника. Присуство нитрата у подземним водама, као резултат загађења земљишта и воде услед прекомерне употребе вештачких ђубрива, може довести до фаталних последица по људско здравље. Зато је уклањање нитрата из воде за пиће од велике важности, а томе у прилог сведоче и стриктна ограничења присуства овог пулутанта дефинисана од стране ЕУ.

Резултати ових истраживања објављени су у радовима:

- Goran Bošković, Marijana Kovačević, Sanja Ratković, Erme Kiss, Joerg Radnik, *Metalsupport interaction – the key factor governing activity of Pd/SnO₂ catalyst for denitration of ground water*, APTEFF, 39 (2008) 93–99;
- Goran Bošković, Sanja Ratković, Marijana Kovačević, Paula Putanov, *Favorable Pd/SnO₂ entities for water denitration reaction*, XX Congress of the Society of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid 2008.

ГЕНЕТСКЕ СПЕЦИФИЧНОСТИ МИНЕРАЛНЕ ИСХРАНЕ ХИБРИДА, ЛИНИЈА И ДИВЉИХ ФОРМИ СУНЦОКРЕТА (руководилац пројекта: академик Рудолф Кастори)

Сунцокрет је веома значајна гајена врста, не само код нас него и шире, па је познавање генетске специфичности минералне исхране сунцокрета од изузетног значаја, не само са академског него и са практичног становишта.

У 2008. години испитана је специфичност садржаја неопходних микроелемената (В, Мн, Fe, Мн, Cu, Zn, Ni) и других елемената који нису неопходни за више биљке, али могу да представљају значајне загађиваче животне средине (Pb, Cd, Cr, As, Al, Ba). Испитивања су проведена и на пет, у Србији распрострањенијих, хибрида и популација дивљих врста сунцокрета *Helianthus agrophyllus*, *Helianthus neglectus*, *Helianthus petiolarris*, *Helianthus tuberosus*. Дивље врсте сунцокрета представљају значајан генетски ресурс у оплемењивању сунцокрета, због чега испитивање њихових физиолошких, морфолошких и других својстава постаје све значајније.

У претходној години испитивана је генетска специфичност поменутих генотипова у погледу исхране магнезијумом. Добијени резултати саопштени су или објављени у:

- Kastori, R., Marinković, R., Sekulić, P., Maksimović, I., Pucarević, M. *Genetic specificity of magnesium nutrition insunflower*. 10th Hungarian Magnesium Symposium, Szeged, Hungary, 2008. abs.7.

- Kastori, R., Marinković, R., Sekulić, P., Maksimović, I., Pucarević, M. *Genetic specificity of magnesium nutrition in sunflower*. Зборник Матице српске за природне науке, 115, 27–34, 2008;
- Kastori, R., Maksimović, I., Zeremski-Čkorić, T., Putnik-Delić, M. *Micro-nutrient content in hybrids and defferent population of wild sunflower species*, Зборник Матице српске за природне науке 116, 2009 (предат у штампу).

Одељење за ликовне уметности

УМЕТНИЧКЕ ТОПОГРАФИЈЕ ГРАДОВА У СРБИЈИ (руководилац пројекта: проф др Александар Кадијевић)

У оквиру овог пројекта радило се на следећим темама:

Уметничка топографија Лесковца
(Носилац теме: проф др Александар Кадијевић,
сарадници: проф. др Срђан Марковић, Наташа Цветковић)

Проф. др Александар Кадијевић је у 2008. години наставио рад на пројекту Уметничка топографија Лесковца у сарадњи са др Срђаном Марковићем, историчарем уметности, и арх. Наташом Цветковић из Лесковца. Ауторски тандем Марковић-Кадијевић је у истраживању ставио акценат на финализацију сакупљања релевантне грађе о културној историји Лесковца, њену диференцијацију и критичку обраду.

Настављено је прикупљање архивске, фототечке и хемеротечке грађе, као и докумената из приватних колекција и збирки установа културе. Стечен је увид у рад многобројних уметника који су у новијој епохи обележили стваралаштво у граду на Ветерници.

Објекти турско-балканског стила, примери романтичарске и академске архитектуре, дела у модернистичком и соцреалистичком маниру, обухваћена су прилежним истраживањима. Истраживан је и рад водећих сликара и вајара, који су успешно деловали у Лесковцу и околини, као и на ширем простору југоисточне Србије. Сакупљено је и технички приређено неколико нових основа значајних лесковачких кућа и јавних здања (арх. Н. Цветковић)

Обогаћена је и збирка сакупљених докумената о развоју штафелајног сликарства, иконописа, графике, слободне и фасадне скулптуре. Свет лесковачких наручилаца и мецена такође је додатно проучен.

Др Срђан Марковић је, осим рада на терену и у различитим установама, одржао и запажено предавање у Манаковој кући у Београду о Х. Црниловићу. Објавио је и монографски прилог о раду А. Биценка. у Лесковцу (зборник радова о делатности руске културне емиграције, Ст. Петерзбург 2008). У Нишу и Лесковцу, као професор Факултета уметности и члан УО Народног музеја, наставио је да пропагира и обогаћује рад на стварању уметничке топографије.

Др Александар Кадијевић је такође публиковао рад у поменутом зборнику у Ст. Петербургу, као и у посебном зборнику објављеном у Москви, у којем се, поред осталог, осврнуо и на рад руских архитеката емиграната у Лесковцу. Одржао је и низ предавања о објектима који се истичу на мапи југоисточне Србије. У *Лесковачком зборнику* за 2008. годину објавио је критички осврт о монографији *Модерна Ниша* А. Кековића и З. Чемерићића, значајној и за студије лесковачке савремене архитектуре.

Др А. Кадијевић је, уз рад на терену, компетирао и прегледно разматрање о месту лесковачке архитектуре и урбанизма у новијој историји Србије, управо проистекло из рада на уметничкој топографији. Оно ће бити публиковано у свесци 37. *Зборника за ликовне уметности Матице српске*. Рад је планиран за објављивање на енглеском језику. Биће употпуњен джим резимеом на српском језику и одговарајућим илустрацијама најзначајнијих објеката. Циљ је да се, осим изношења нових историографских тумачења, међународна стручна и културна јавност обавести о главним токовима новије архитектуре града на Ветерници.

Уметничка топографија Новог Сада

(носилац теме: Донка Станчић, сарадници: Олга Микић, Гроздана Микитишин, Катарина Добрић, Ивана Репић, Бранко Лучић)

Према усвојеном плану за 2008. годину стручни тим у саставу Донка Станчић, Олга Микић, Катарина Добрић, Валентина Брдар, Ивана Репић, Драгојла Живанов, историчари уметности, дипл. арх. Слободанка Бабић, дипл. арх. Катарина Максимов и фотограф Бранислав Лучић обавили су следеће послове:

Архитектура:

- Завршен је рад на обради свих сакралних објеката, написани су радни текстови. Сређују се подаци о изворима и литератури.
- Рађено је на теренском и архивском истраживању (Технички архив Новог Сада). Написани су каталожки радни текстови око 300 објеката у 55 улица Новог Сада.
- Извршено је истраживање у Архиву Новог Сада. Издвојено је око 50 планова објеката и урбане опреме, који су, потом, скенирани и обезбеђени на посебном CD-у (укупно 45 m²).
- Започет је рад на писању студијског текста о историјату, стиловима архитектуре и урбанистичком развоју Новог Сада.
- Обављено је фотографско документовање зграда архитектуре модерне на Малом лиману и римокатоличке цркве Име Маријино – укупно око 120 снимака.
- Петроварадинска тврђава са подграђем – написани су радни текстови за објекте на Горњој тврђави: Дуга касарна, Официрски павиљон, Провијантски павиљон, Арсенал, Једноставна касарна и Леополдова барутана; текстови за објекте на Хонверку: Једноспратна касарна, Мала стражара и барутана св. Елизабете; текстови за куће у подграђу Петроварадина:

Београдска улица бројеви 1–23, 2–12, Штросмајерова улица бројеви 1–9, 2–14, улица Лисинског бројеви 1–4.

- У току је припрема (обрада постојеће документације – архивских података, текстова и старих планова) за текстове о Београдској капији и Новој капији у Васерштату; Дворској, Леополдовој и капији Карла VI на Горњој тврђави), објекте у улици проте Михалцића и на Тргу владике Николаја у Подграђу.
- Рибњак (летњиковци на овали Дунава, грађени између два светска рата) написани су текстови за пет вила. У току је наставак посла.

Ликовна уметност:

- Завршени су текстови о ликовним делима у римокатоличким црквама Име Маријино, св. Рока и св. Елизабете (Телеп) у Новом Саду.
- Написана је уводна студија о ликовном стваралаштву Новог Сада у XVIII, XIX и првој половини XX века. Студију прати 90 фотографија са наведеним пореклом (Галерија Матице српске, Музеј града Новог Сада...).
- Текст са описима новосадских галерија и уметничких збирки при музејима са сажетим подацима о њиховом настајању, садржају и садашњим бројним стањем експоната. То су: Галерија Матице српске, Галерија савремене уметности, Спомен збирка Павла Бељанског, Поклон збирка Рајка Мамузића, Завичајна збирка и Збирка стране уметности (при Музеју града Новог Сада) и ликовна збирка Музеја Војводине. Аутор текстова је Олга Микић.
- Настављен је рад на евиденцији уметничког материјала у ширем друштвеном власништву – побележени су и сређени основни каталошки подаци у: Матици српској (239 експоната), Гимназији Јован Јовановић Змај (77 експоната), Извршном већу Војводине (348 експоната), Епархији Бачкој (31 експонат), Српском народном позоришту, Скупштини општине Нови Сад, Градској кући, Ерсте банци (117 експоната) и Привредној банци (22 експоната),
- Рађено је и на евиденцији јавних споменика: Пастерова биста (испред завода); архитектонска фигурална пластика на објектима у улицама Војводе Мишића, Соње Маринковић, Максима Горког, Војводе Путника, Иве Лоле Рибара; споменици и бисте у Дунавском парку и на Тргу галерија. Аутор текстова Драгојла Живанов.

Уметничка топографија Земуна
(носилац теме: проф. др Бранко Вујовић)

Током протекле године приведен је крају рад на проучавању извора и литературе који се односи на историјску прошлост Земуна, са детаљним прегледом библиографије која се односи на историјски развој Земуна.

Настављен је рад на истраживању развоја урбанизма Земуна и појединих културно-историјских и амбијенталних целина историјског језгра Земуна. Посебно су обрађивани појединачни архитектонски споменици у граду. Као засебна тема

обрађивана су земунска гробља (православно, католичко и јеврејско) са пописом најзначајнијих спомен-обележја и гробова од историјског значаја.

Настављен је рад на архитектонској обради црквених споменика Земуна, као и каталожска обрада дела црквене уметности и предмета примењених уметности (иконостаса, појединих икона, олтара, певница, престола и др.)

Фотоснимање споменика на терену предузимано је по потреби у току обраде појединих архитектонских споменика културе.

СРПСКО СРЕДЊОВЕКОВНО СЛИКАРСТВО (руководилац пројекта: проф. др Сретен Петковић)

У оквиру овог пројекта радило се на следећим темама:

Српска минијатура од 1459. до 1690. године
(носилац теме: мр Зоран Ракић)

Током лета 2008. године носилац теме је провео у два наврата (који су били саображени програму рада и обавезама службеника у установама у којима је радио), укупно 12 дана у Софији, где је прикупао грађу о српским рукописима XVI и XVII века, који се чувају у бугарским колекцијама. Прегледане су а потом и детаљно описане минијатуре и орнаментика из седамдесет рукописа, српских али и бугарских који представљају важан компаративни материјал за изучавање српске илуминације из времена турске власти. Посебна пажња била је посвећена истраживању рукописа попа Јована из Кратова, једног од најзначајнијих српских писара и илуминатора из друге половине XVI столећа, чија се највећа збирка рукописа чува управо у бугарским библиотекама.

Рад се током првог боравка одвијао у Народној библиотеци „Кирил и Методиј”, у оквиру чијег се археографског одељења налази највећа колекција рукописне књиге у Бугарској. Ту је подробно описана илуминација из следећих рукописа: *Четворојеванђеља* бр. 44, 45, 51, 52, 54, 55, 57, 59, 65, 70, 76, 77, 484, 488, 856, 857, 862, 869, 870, 871, 876, 1041, 1361, 1364, 1365 и 1390, *Требника* бр. 248, 616, 971 и 972, *Служабника* бр. 601, 956, 057, *Минеја* бр. 903, 908 и 928, *Дамаскина* бр. 713, *Беседа* бр. 753, *Пролога* бр. 1041 и 1042, *Псалтира* бр. 7 и *Часослова* бр. 632, 1388, 1418 и 1050.

Други боравак се одвијао кроз рад у збирци Црквеног историјско-археолошког музеја у Софији, где је описан сликани украс из следећих рукописних књига: *Четворојеванђеља* бр. 11, 13, 18, 20, 22, 24–31, 250, 347, 473 и 569, *Требника* бр. 57, *Минеја* бр. 86 и 89, *Дамаскина* бр. 503 и рукописа бр. 102, 107, 498.

Истраживачки рад у домаћим збиркама одвијао се овог пута једино у манастирима Овчарско-кабларске клисуре, где је у манастиру Никоље прегледано и описано *Каранско четворојеванђеље*, један од најзначајнијих српских илуминираних рукописа са почетка XVII века. Том приликом начињени су и снимци његовог сликаног украса.

Опсежни исписи и остала сакупљена документација биће предати на чување Одељењу за ликовне уметности Матице српске. Рад на синтези *Српска минијатура XVI и XVII века* је пред довршетком. Планирано је да рукопис буде потпуно завршен до краја јануара 2009. године.

Иконографска истраживања српског живописа XVI и XVII века
(носилац теме: проф. др Сретен Петковић)

Највећи део очуваних или делимично очуваних цркава подигнутих и живописаних током XVI и XVII века истраживан је током последњих деценија XX столећа. Међутим, тај посао није обављен до краја из неколико разлога. Најпре, још увек се проналазе мање цркве које потичу из XVI и XVII века које су, удаљене од уобичајених комуникација, остале неиспитане. Неки други храмови су конзервирани и рестаурирани последњих година и током тих радова откривене су фреске прекривене малтером или почађавеле иконе које су стога биле недоступне испитивању. У црквама су најчешће очуване зидне слике горњих зона тако да се без скела (чије је подизање скупо) оне не могу фотографисати, па ни темељније испитати. Најзад, млађи испитивачи се ретко одлучују да се баве уметношћу, односно сликарством позновизантијског раздобља XVI, XVII, па и делом XVIII столећа.

Носилац теме је због болести и лечења до јесени био спречен да одлази на терен. Током јесени, међутим, обавио је теренска истраживања, али не у свим храмовима који су предвиђени планом. Уместо тога, обавио је испитивања оних цркава којима је приступ био доступнији.

Истраживања су обављена у следећим црквама:

- Маркова црква, храм Светог Димитрија. Обрађена је и следећа литература: *Летопис Маркове цркве, Глас цркве* V, бр. 3–4, Шабац 1927, 56; Ђ. Радојичић, *Маркова црква, Богословље*, год III, св. 4, Београд – Земун 1928, 278 – 280; *Средњовековне цркве и манастири у Западној Србији* Археолошки споменици и налазишта у Србији. Западна Србија, Археолошки институт САН, књ. 2, Београд 1953, 89–90; О. Зиројевић, *Цркве и манастири на подручју Пећке патријаршије до 1683. године*, Београд 1984, 131, 242;
- Црква светог Николе се налази у селу Крупац на путу Пирот–Димитровград. О цркви се до сада није писало.
- Црква светог Георгија се налази у селу Осмаково удаљеном двадесетак километара од Пирота. Црква до сада није била испитивана.
- Кацапунски манастир. Црква је посвећена светом Илији и налази се десет километара југозападно од Владичиног хана. Обрађена је и следећа литература: К. Јовановић, *Извештај о археолошкој екскурзији*, Додатак *Старинару новог реда*, год IV, Београд 1909, 22–23; П. Пајкић, *Црква св. Илије у Кацапуну*, *Врањски гласник* књ. V, Врање 1969, 373–384; С. Пејић, *Црква са прислоњеним луковима у архитектонском наслеђу Јужне Србије*, *Лесковачки зборник* XLIII, Лесковац 2003, 29 – 30.

Портрет у српском средњовековном сликарству
(носилац теме: др Драган Војводић)

Активности на обради теме Портрет у српском средњовековном сликарству у току 2008. године остварене су у планираном обиму. Као и прошле године, ради рационалније употребе средстава, већи део својих теренских истраживања носилац теме је објединио са истраживањима колеге др Миодрага Марковића. Тако су знатно умањени трошкови путовања, фотографског снимања и боравка на терену. Самим тим створени су услови да амбициозан истраживачки план буде испуњен, без обзира на расположива средства. Онај део истраживања, који није било могуће уклопити у оквире заједничке истраживачке кампање, носилац теме је обавио самостално.

У Републици Македонији, са фотографом, проучене су и снимљене (делимично или у целости) цркве Светог Ђорђа у Старом Нагоричину и Светог Димитрија у Марковом манастиру; на Косову и Метохији у Великој Хочи цркве Светог Николе и Светог Јована, а у југозападној Србији манастир Ковиље код Ивањице. У тим споменицима обављена су сва предвиђена истраживања. При теренском раду коришћени су опрема и материјал делимично позајмљени од Филозофског факултета у Београду (рачунар), а делимично изнајмљени или купљени (рефлектори, лампе, мердевине, компакт дискови, паус папир, рапидографи, бележнице, блокови итд.) Део теренских истраживања носилац теме је самостално спровео у Белој цркви каранској. Део средстава утрошен је и на сређивање и обраду документације прикупљене приликом теренског рада прошле године.

Фотографска документација начињена на терену углавном је обрађена и класификована и достављена Одељењу за ликовне уметности у траженом облику. Рад на потпуном сређивању, проучавању и публикавању грађе сакупљене током четворогодишњих теренских истраживања требало би да буде завршен у току следеће године.

Српске црквене задужбине у Македонији
(носилац теме: доц. др Миодраг Марковић)

Током 2008. године настављен је рад на теми Српске црквене задужбине у Македонији. У другој половини јула носилац теме је са колегом Драганом Војводићем и једним фотографом обишао цркве Св. Ђорђа у Старом Нагоричину и Светог Димитрија у Марковом манастиру. Том приликом настављен је рад на пописивању натписа на фрескама и снимању живописа у наведеним црквама. На Косову и Метохији истраживане су две старе цркве у Великој Хочи (Свети Никола и Свети Јован), док је у југозападној Србији обављено дигитално снимање архитектуре и живописа цркава у манастиру Ковиље код Ивањице. Снимљени материјал сачуван је у дигиталној форми, а копија тог материјала је предата на располагање Одељењу за ликовне уметности Матице српске.

У другој половини септембра обављена су теренска истраживања неколико споменика средњовековне уметности у Солуну (капела Светог Јевтимија уз цркву Светог Димитрија, Свети Никола Орфанос, Свети Пантелејмон). Рад на

поменути споменицима није у непосредној вези са темом Српске црквене задужбине у Македонији, али у мањој или већој мери улази у оквире основног пројекта. Целокупан снимљени материјал из наведених споменика такође је предат Одељењу за ликовне уметности Матице српске.

ЕВРОПСКИ ОКВИРИ СРПСКЕ УМЕТНОСТИ НОВОГ ВЕКА

(руководилац пројекта: проф. др Мирослав Тимотијевић)

У оквиру овог пројекта радило се на следећим темама:

Европски оквири српске уметности

(носилац теме: проф. др Мирослав Тимотијевић)

Током 2008. рад на пројекту се базирао на теренском раду који се одвијао у Вршцу и Суботици. Пажња је била усмерена на ликовна дела и објекте визуелне културе који би могли помоћи у тумачењу веза уметности и визуелне културе и просветитељских идеја на територији Карловачке митрополије у 18. веку. Током истраживања идентификовани су визуелни материјал и уметничка дела која су се налазила у функцији пропагирања просветитељских верских и друштвених промена. То је условило да се рад у Вршцу одвијао у Градском музеју, Старој апотеци, православној Саборној цркви и Владичанском двору. Рад у Суботици се одвијао у Градском музеју. Обрађен је и снимљен низ предмета од велике важности за успешну реализацију пројекта.

Уметност и Просветитељство

(носилац теме: Владимир Симић)

Током 2008. рад на пројекту се одвијао на терену у складу са дефинисаним планом идентификације дела ликовних уметности и визуелне културе насталих у времену и под утицајем просветитељског покрета у областима насељеним српским становништвом. Због тога се вишедневни истраживачки рад одвијао у Сентандреји, културном центру у којем се обликовала српска култура у доба просветитељства. Истраживања су обављена у Српском црквеном музеју у Сентандреји, где су идентификовани, обрађени и снимљени објекти (до сада непубликовани) од интереса за реализацију пројекта. Истовремено, извршен је увид, и направљена мала фотодокументација, о предметима и ликовним делима црквене уметности у Саборној, Преображенској, Пожаревачкој и Благовештенској цркви, која би могли бити у вези са темом пројекта. Током истраживања у Музеју радило се на препознавању визуелног материјала и уметничких дела који су се налазили у функцији пропагирања просветитељских верских и друштвених промена.

Уметност на подручју Фрушке горе
(носилац теме: др Војислав Матић)

Током године рађено је на под-теми Архитектура Крушедола, која је у вези са јубиларном 2008/9. годином. Овај рад је довршен, прочитан на симпозијуму у Крушедолу и биће одштампан у издању Огранка САНУ у Новом Саду, крајем ове или почетком наредне године. Садржи око 10 страна текста, уз прилоге у виду цртежа и фотографија.

Рад на пројекту Споменици на Фрушкој гори и у Срему настављен је у лето и јесен 2008. израдом допуна за монографију о већ прихваћеном рукопису *Манастир Шишатовац*. У наредној години овај рукопис треба припремити за штампу, што није мали подухват с обзиром на већи број ликовних прилога.

Манастир Бешеново на Фрушкој гори је један од оних који још увек лежи под насипом од шута и земље. То је последица великог страдања у Другом светском рату и развлачења у првим послератним годинама. Већи део текста о овом манастиру већ је урађен, па би рад на монографији о манастиру Бешеново могао да се оконча крајем ове и до средине наредне године.

Српска сакрална архитектура епохе историцизма у Далмацији (1863–1911)
(носилац теме: Бранко Чоловић)

Углавном су приведени крају готово сви припремни радови на теми Хисторицизам у српској сакралној архитектури у Далмацији (1853–1911), што претпоставља да су посјећени сви важнији локалитети, направљена релативно обухватна фотодокументација са биљешкама, а они најмаркантнији споменици су и притом архитектонски снимани. Тако је рад доспео у ону списатељску фазу у којој је потребно сажети и селектирати море најразличитијих података све да би се једна очито заокружена цјелина одржала како у формалном тако и у садржајном смислу. Ова фаза претпоставља углавном рад за радним столом, у библиотекама и одабраној литератури која, осим што је ријетка, најчешће није лако доступна. Носилац теме од краја маја па све до августа због здравствених разлога није био у прилици радити планираним током. Завршна верзија текста би могла бити готова првих мјесеци идуће године.

Ипак, носилац теме је успио да сними доста артефаката из ближе околице, многобројне натписе на црквама и капелама као и гробна обиљежја са посебнијим епиграфичким и формалним карактеристикама, на теми која је Матици српској предложена за наредно раздобље. Она је прилично комплементарна овој досадашњој тако да је умногоме употпунила основне спознаје и омогућила разријешење постојећих отворених питања. Све у свему, створена је сасвим довољна грађа с којом ће научна јавност и Матица српска убудуће моћи располагати у сврху продубљивања знања о националној баштини Срба на западним странама, посебно у Сјеверној Далмацији.

Дворска култура у време митрополита Стефана Стратимировића
(носилац теме: мр Мирослава Костић)

Током пролећа и лета извршена су снимања Саборног храма у Сремским Карловцима, црква у Краљевцима, Стапару и Раткову. Документација је била потребна како би се завршило штампање књиге *Јаков Орфелин и његово доба*. Урађени су резимеи на енглеском и немачком језику, регистри, библиографија је допуњена. Изласком књиге из штампе октобра 2008. рад на теми, која носи исти наслов као и публикација, је завршен.

Барокне теме српског иконостаса XVIII века
(носилац теме: мр Бодин Вуксан)

Током 2008. године обављена су теренска снимања за потребе завршетка књиге *Барокне теме српског иконостаса XVIII века*. Снимања су трајала више дана и изведена су у Вршцу и Новом Саду. Рад у Вршцу је подразумевао снимање изабраних предмета визуелне културе у Градском музеју, Старој апотеци, православној Саборној цркви и Владичанском двору. Снимање је изведено и у Галерији Матице српске, као и у Успенској цркви у Новом Саду. Цео процес је извео професионални фотограф.

Српска религиозна уметност у XIX веку
(носилац теме: доц. др Ненад Макуљевић)

Током 2008. године настављен је рад на пројекту Српска религиозна уметност у XIX веку. Рад је био организован према планираним активностима и био је усмерен ка теренском истраживању, као и раду у стручним библиотекама и архивима.

Теренска истраживања су се одвијала на подручју источне и јужне Србије. Научноистраживачки теренски рад обухватио је проучавање православних храмова и прављење одговарајуће фотодокументације. Током јула обављена су истраживачка путовања на подручју Неготинске крајине, која су донела многе плодне резултате. Од посебне важности су истраживања у црквама села Мокрање, Србово, Рајац, Михајловац и Кобишница. У овим храмовима пажња је посвећена проучавању архитектуре и црквеног сликарства. Уочени су јединствени градитељски и иконописачки комплекси у храмовима у Рајцу, Кобишници и Рогљеву, које је извела једна мало позната зографско-неимарска радионица из Турске. Цркве у Мокрању, Рајцу, Кобишници и Рогљеву настале су током осме деценије XIX века и оне показују присуство мајстора из Османске империје на подручју Кнежевине Србије. Новоевидентирани комплекси црквене уметности померају актуелна схватања о токовима црквене уметности у Кнежевини Србији и оспоравају досадашњу тезу о потпуном потискивању „мајстора са југа” током четврте и пете деценије XIX века. Важан нововевидентирани иконостас је и у цркви у Тамничу, где је у декорацији олтарске преграде учествовао Лазар Крцалић.

На подручју југа Србије обављена су истраживања у Саборној цркви у Врању. Евидентирано је постојање већег броја, раније непознатих, икона које припадају ризници овог храма. Проучавање је усмерено и ка проблемима архитектуре и опреме ентеријера врањске Саборне цркве.

Рад у стручним библиотекама и архивима представља важан део активности на пројекту Српска религиозна уметност. Највећа пажња је посвећена проучавању и проналажењу заоставштине Јована Хаџи Васиљевића, истакнутог проучаваоца српске културе у јужним српским областима. Истраживање ове заоставштине се одвијало у градској библиотеци у Врању, Народној библиотеци у Београду и у Архиву Србије. У грађи Ј. Хаџи Васиљевића пронађени су многи и важни подаци о условима развоја и настанка српске црквене уметности. Архивски рад се одвијао у архиву у Врању и Архиву Србије у Београду. У врањском архиву је посебно била проучавана књига трошкова и прилога за изградњу Саборне цркве у Врању. Она је од изузетне важности, јер је један од ретких докумената из Османске империје о подизању и украшавању српских православних храмова.

Током 2008. домаћој и иностраној стручној јавности су презентовани радови који су били засновани и на раду на пројекту Српска религиозна уметност у XIX веку. То су излагање на међународном конгресу историчара уметности у Мелбурну у јануару 2008. (Crossing Cultures: СНА Congress Melbourne 2008) и учешће на научном скупу у Швајцарској (Stiftung Bibliothek Bibliothek Werner Oechslin Einsiedeln). Резултат рада на пројекту је и приређивање књиге и писање текстова у монографији о Саборној цркви у Врању (Саборни храм Свете Тројице у Врању, приредио Н. Макуљевић, Врање 2008).

Верска барокна култура Балкана
(носилац теме: доц. др Саша Брајовић)

Током 2008. године носилац теме је сабирала резултате теренског истраживања обављеног претходне, 2007. године. Приступило се селекцији материјала и његовом груписању у појединачне целине. Највећи проблем у раду био је недостатак квалитетних фотографија – наиме, због великих трошкова одустало се од ангажовања професионалног фотографа. Први планирани писани рад због тога још није окончан. Током наредне године планирају се његов завршетак и припрема за штампу.

СРПСКА УМЕТНОСТ У XX ВЕКУ
(руководилац пројекта: проф. др Станислав Живковић)

У оквиру овог пројекта радило се на следећим темама:

Сликаство 20. века – Избор из текстова
(носилац теме: проф. др Станислав Живковић)

Обављена су истраживања и припрема за монографију *Никола Петковић 1893–1952*:

- Откривен је и регистрован фонд од 247 слика, акварела и цртежа. Легат Куће Војновић – Инђија 71, приватно власништво М. Вујашиновић – Београд 131, Галерија Матице српске 45.
- Прибављена је документација о животу и раду сликара: каталози пред-ратних изложба у Србији и ретроспектива 1955. у САД, исечци из штампе, репродукције слика из власништва појединих музеја и приватних колекција из САД, документација Епископалне цркве из САД, биографија из пера сликара, забелешке из САД Милене Сотре о сликару.
- Организована је иницијална ретроспективна изложба Николе Петковића у Галерији Куће Војновић у Инђији, за коју је припремљен и каталог.
- У припреми су текстови за монографију (Станислав Живковић, Сања Хајдаревић).

Припремљен је за штампу материјал за публикацију Станислава Живковића *Огледи из уметности XX века*: текстови из стручних часописа, каталога и штампе и уводни текст Драгана Јовановића Данилова

ИСТОРИЈА НОВИЈЕ СРПСКЕ АРХИТЕКТУРЕ (руководилац пројекта: проф др Александар Кадијевић)

У оквиру овог пројекта радило се на следећим темама:

Лексикон руских архитеката емиграната (1918–1950) (носилац теме: проф. др Александар Кадијевић)

У 2008. години рад на лексикону постепено се приводи крају. Сакупљена је нова грађа, делом достављена од колега из Русије и Аргентине, а значајни увиди успостављени су набавком специјалистичке литературе о руској архитектонској емиграцији у Манџурији, Аустралији, САД, Финској, Француској и др. Набављени су и нови историографски прилози домаћих историчара о руској емиграцији у Србији.

Нова грађа је систематизована, критички обрађена и усађена у основни текст *Лексикона*. Објављена су и два прегледна рада на руском језику – у Москви и Ст. Петербургу, о раду руских емиграната у српској архитектури.

Терминологија историографије новије српске архитектуре (носилац теме: проф. др Александар Кадијевић)

Рад на теми је настављен и продубљен. Многи нови појмови, методолошки проблеми и видови тумачења новијег градитељског наслеђа усађени су у постојећу интерпретацију. Сакупљена је и новија литература, домаћа и светска.

Проф. А. Кадијевић је део резултата свог рада изложио на међународном симпозијуму „Модерност у архитектури Балкана”, одржаном крајем маја у Букурешту. На њему су учествовали водећи светски стручњаци за историју архитектуре и уметности. У свом реферату актуализовао је проблеме тумачења ни-

за специфичних тема, акцентујући идеологизам као велику сметњу аутономном развоју историографије. У часопису *Наслеђе* крајем године објавио је прилог о опречним тумачењима српског архитектонског соцреализма (1945–1952), дајући свој предлог решавању те осетљиве контроверзе.

Одељење за сценске уметности и музику

ТЕАТРОЛОШКЕ И МУЗИКОЛОШКЕ СТУДИЈЕ

(руководилац пројекта: проф. др Душан Рњак)

Пројекат садржи 14 тема и 4 подтеме. Свака тема има свој план, динамику и методологију истраживања. У оквиру театролошких студија током 2008. године радило се на следећим темама:

Сценска тумачења *Пере Сегединца* Лазе Костића

(носилац теме: др Зоран Т. Јовановић)

На основу претходно прикупљене библиографске грађе о три различита извођења *Пере Сегединца*, у Новом Саду, у раздобљу између два светска рата, обрађена су следећа сценска тумачења Костићеве трагедије: 1921. године на сцени Народног позоришта у Новом Саду; потом, 1926. у трупи Српског народног позоришта, и треће, 1941, такође у Новом Саду, на сцени Народног позоришта Дунавске бановине, у преради и режији Јосипа Кулунџића.

Ова трећа поставка била је предмет посебне пажње јер је реч о сасвим новом тумачењу дела Лазе Костића, у виђењу нашег истакнутог уметника, редитеља, драмског писца и теоретичара Јосипа Кулунџића.

Обраду ове три представе прати и одговарајућа театрографска грађа.

Драмски писци јужнословенских народа на сценама професионалних мађарских позоришта у Војводини (1945–1985)

(носилац теме: проф. др Каталин Каич)

Током 2008. године радило се на прикупљању и сређивању грађе о драмским ствараоцима (и њиховим преводиоцима на мађарски језик), чија су дела била извођена на сценама професионалних мађарских позоришта у Војводини у периоду од 1945. до 1985. године. Новак Новак, Бора Савић, Душко Роксандић, Иво Брешан, Тоне Партљич, Бранислав Нушић, Душан Ковачевић, Иван Цанкар, Михајло Васиљевић, Милан Грга, Јован Ст. Поповић, Велимир Суботић, Мирослав Крлежа, Мирко Божић, Милан Беговић, Оскар Давичо, Драгутин Добричанин, Славко Колар, Марин Држић, Ђорђе Лебовић, Раде Павелкић, Матија Пољаковић, Драгослав Михаиловић, Бранивој Ђорђевић, Мирослав Фелдман, Берислав Косиер, Коста Трифковић.

Преводиоци: Бела Гараи, Калман Дудаш, Тибор Вајда, Јанош Херцег, Пал Шафер, Золтан Чука, Ирма Шинко, Стојан Д. Вујичић, Каталин Надор, Ђерђ Шпиро.

Реторика сцене и сценског
у приповедној и романескној прози наших и европских великана
(носилац теме: др Софија Кошничар)

У оквиру овог пројекта већа пажња посвећена је компаративној опсервацији поменутих феномена у српској и руској књижевности 19. и 20. века.

Посебно, истраживачка пажња усредсређена је на реторичке аспекте позоришта и сценског у уметничкој и публицистичкој прози Милоша Црњанског. У току је писање студије-књиге под радним насловом *Реторика публицистичке прозе Милоша Црњанског* (његови интервјуи које је водио са женама уметницама...). Планира се завршетак рукописа до краја 2009.

За потребе овог пројекта обављена су теренска истраживања: Народна библиотека, Задужбина Милоша Црњанског, Институт за књижевност и уметност – у Београду; Библиотека Матице српске и др. ради прикупљања грађе из рукописа, штампе, периодике, литерарних дела...

Позоришни живот Срба у Великом Бечкереку и Петрограду
(од око 1800-те до 1945)
(носилац теме: др Софија Кошничар)

Током 2008. истраживачка пажња је била усредсређена посебно на даље прикупљање грађе о аматерском позоришном животу и раду у Великом Бечкереку – Петровграду (посебно: недовољно истражен и грађом недовољно употпуњен период 1930–1941). У том периоду у Граду веома активно ради и делује аматерско Соколско позориште, али и друге, махом локалне, аматерске позоришне дружине.

Позориште лутака такође чини битан сегмент културног живота Града. Спорадично је прикупљен и материјал о луткарским представама које су давале махом у оквиру Соколског позоришног друштва „Матица”.

У оквиру даљег прикупљања грађе настављен је теренски рад у Зрењанину, у одговарајућим институцијама, и путем интервјуа са компетентним личностима (Историјски архив Града, Градска библиотека, приватне колекције; разговори с компетентним саговорницима – глумцима, луткарима и другим живим позоришним посленицима; периодика, посебно *Банатска пошта*...). За поменути период истражује се грађа (документи, плакати, афише, фотографије, писма, стара штампа...) о Соколском позоришту „Матица”; другим аматерским позоришним дружинама које су деловале у Великом Бечкереку; Петровграду, или су ту гостовале приказујући представе у позоришту лутака. У току је писање сепарата о соколском позориште „Матица”.

Пољска драма у Србији
(носилац теме проф. др Јадвига Сопчак, у сарадњи са доц. др Весном Крчмар)

Током 2008. године рађено је на подтеми Преписка између Тадеуша Ружевића и Петра Вујичића. Јадвига Сопчак, дугогодишња сарадница из Пољске, завршила је преписку између Казимјежа Дејмека и сарадника из Српског народног позоришта

о режијама К. Дејмека у Југословенском драмском позоришту у Београду и у Српском народном позоришту у Новом Саду, која је дата у штампу (двојезично на пољском и српском) у позоришном часопису Пољске академије наука, као и радови др Весне Крчмар и др Зорана Т. Јовановића. У току последњих месеци Јадвига Сопчак је радила на припреми *Преписке између Тадеуша Ружевића и Петра Вујичића*. Због извесних несрећних догађаја у породици Тадеуша Ружевића дошло је до малог застоја у раду, али се очекује да ће то бити превазиђено.

Доц. Др Весна Крчмар обрадила је подтему Режије Казимјежа Дејмека у Српском народном позоришту (укупно четири: *Јулије Цезар*, *Ревизор*, *Посета старе даме*, *Грађанин племић*) на основу театрографске грађе и преписке К. Дејмека са управом СНП-а. Посматран и анализиран је редитељски приступ и рецепција наведених представа. Рад је објављен у *Зборнику Матице српске за сценске уметности и музику* бр 37.

Зоран Т. Јовановић истражио је једино гостовање угледног пољског редитеља Казимјежа Дејмека у Београду, које је реализовано 1970. у Југословенском драмском позоришту са Рохасовом *Целестином* у драматизацији П. Ашара и Дејмековој адаптацији и режији. Сценска судбина те представе предмет је рада, уз покушај реконструкције редитељског поступка сведочењем асистента режије Славенка Салетовића, глумице Светлане Бојковић и позоришних критика. Резултати истраживања објављени су у *Зборнику Матице српске за сценске уметности и музику*, бр 37.

У оквиру пројекта Матице српске који се односи на Српско-пољске позоришне контакте, од 17. до 19. новембра 2008. у Лођу је организована међународна театролошко-славистичка конференција „Наслеђе и савременост у јужнословенској драми”. Конференцију је организовала проф. Јадвига Сопчак, носилац овог пројекта и шеф Одсека за књижевност Катедре за јужну славистику Универзитета у Лођу. На конференцији су учествовали театролози из Србије (6 научника који су представљали факултете из Новог Сада и Београда, Матицу српску, Позоришни музеј Војводине, ЈДП), Словеније, Бугарске и Пољске (8 научника с факултета у Варшави, Познању, Гдањску, Вроцлаву, Катовицама, Лођу и ПАН).

Био је то први научни скуп тог типа у оквиру пројекта Матице и уз сарадњу са Универзитетом у Лођу и Градском управом града Лођа. Уколико то финансијски буде могуће, такви скупови ће се одржавати циклично, што ће утицати на побољшање истраживања у оквиру ове теме. Конференција је изазвала велико интересовање пољских театролога, а били су присутни и представници амбасада (српске, словеначке, бугарске), проректор Универзитета у Лођу, декан Филолошког факултета, Филмске школе, као и градске власти Лођа. Текстови пријављени на Конференцији били су на високом научном нивоу и биће објављени у специјалном издању у Пољској и на страницама *Зборника Матице српске за сценске уметности и музику*, захваљујући ангажовању др Зорана Т. Јовановића. Припрема реферата за штампу већ је почела у Пољској и требало би да се појаве средином 2009. године.

Доц. др Весна Крчмар покренула је иницијативу успостављања сарадње између пољских и српских факултета драмских уметности. Исто тако, захваљујући залагању директора Позоришног музеја Војводине мр Зорана Максимовића,

успостављена је сарадња са Институтом за уметност ПАН и Позоришним институтом за уметност у Варшави. Са наведеним институцијама Матица српска планира организовање научног скупа о пољско-српским позоришним везама.

На конференцији у Лођу остварена су значајна научна и културна достигнућа на пољу позоришне уметности Србије и Пољске.

Милан Савић – позоришни критичар и драмски писац
(носилац теме: доц. др Весна Крчмар)

Систематизовани су позоришни текстови које је Милан Савић (1845–1930) објављивао готово у свим тадашњим листовима и часописима: *Јавор*, *Летопис*, *Позориште*, *Илустроване новине*, *Стража*, *Стражилово* и *Братство*, *Застава*, *Отаџбина*, *Босанска вила*, *Бранково коло*, *Српска домаја*, *Рад и именик*, *Видовдан*, *Браник* и *Јединство*... Груписане су његове позоришне критике, портрети, есеји о најзначајнијим глумцима, драмским писцима, некролози, аутобиографске успомене. Библиографија његових радова садржи око 500 јединица, што је импозантан материјал.

У првом кругу издвојени су глумачки портрети:

- Софија Вујић, *Застава* 105, 1927;
- Александар Гавриловић, *Застава* 168, 169, 1926;
- Миша Димитријевић, *Летопис Матице српске*, *Коло* – 189, 1890; *Браник* 31 – 190 1890, *Летопис* 169 – 1891;
- Пера Добриновић, *Јавор*, 9, 1892, *Реч* 61, 1924;
- Милка Марковић, *Јавор* 46, 1892, *Позориште*, 1900;
- Јеца Добриновић, *Браник* и *Позориште* 1898; *Застава* 56, 1927;
- Тоша Јовановић, *Позориште*, 1900; *Споменица СНП* (прва три чланка) 1921;
- Сава Рајковић, *Јавор*, 14, 1892;
- Димитрије Ружић, *Јединство* 1922; *Јавор*, 30, 1892;
- Драгиња Ружић, *Браник* и *Позориште*, 1898; *Застава*, 56, 1927;
- Лаза Станојевић, *Јединство* 1922;
- Милош Цветић, *Застава* бр. 93–97, 1928.

На првом месту били су глумачки портрети Пере Добриновића и Милке Марковић.

Драме и теоријско-критичарски рад Ранка Младеновића
(носилац теме: мр Ивана Игњатов-Поповић)

У протеклом периоду прикупљени су теоријски и критичарски радови Ранка Младеновића објављивани у часописима: *Мисао*, *Српски књижевни гласник*, *Време*, *Југословенски гласник*, *Позориште*, *XX век*, *Трибуна*, *Политика*. По завршетку прикупљања и обраде самих текстова, предстоји утврђивање сагласности између самих драма Ранка Младеновића и његових критичко-теоријских текстова који се односе на драму и позориште. Намера је да се проучи колико је нова стремљења,

на која је указивао у својим теоријским текстовима, Младеновић примењивао и у свом драмском стваралаштву.

Примећено је током компаративног проучавања примерака драмских текстова (за шаптаче) да је Ранко Младеновић уносио својеручне измене које се разликују у примерцима сачуваним у архиви Осјечког народног казалишта и Народног позоришта у Београду. Намера носиоца теме је да открије и објасни разлоге због којих је дошло до тих измена.

У *Драмским гаткама* Ранка Младеновића посебно је приметан уплив српске, али и словенске народне традиције, па ће посебан акценат бити стављен на ресемантизацију мита и народне традиције у драмском стваралаштву овог истакнутог писца.

За штампу су припремљени следећи драмски текстови Ранка Младеновића: *Страх од верности*, *Тестамент за две жене*, *Човек поносан што нема среће*, *И зидови имају уши*, *Силазак са престола*, *Кад догори до ноката*. Осим последње, ни једна од наведених драма није раније штампана.

Српско народно позориште од 1900. до 1914. године
(носилац теме: мр Зоран Максимовић)

Тему рада чини делатност Српског народног позоришта у Новом Саду (у даљем тексту: СНП), најстаријег националног театра, повезана и прожета околностима, облицима и појавама друштвеног живота у годинама такозваног међуратног раздобља (1918–1941).

У циљу истраживања релевантне грађе о историји и уметничком раду Српског народног позоришта (1918–1941), у 2008. години за период 1918–1927. прикупљан је документациони материјал (Архив Војводине – Фонд Друштва за Српско народно позориште, Архив Српског народног позоришта и Позоришни музеј Војводине) и плакати и фотографије (Архив Српског народног позоришта и Позоришни музеј Војводине).

Прегледана је и периодика у Библиотеци Матице српске (критике, најаве представа, вести и остале текстове) и саставио библиографију од 930 библиографских јединица (из: *Заставе*, *Јединства*, *Политике*, *Војводине*, *Жене*, *Новости*, *Српског листа*, *Републике*, *Слободе* и *Видовдана*).

Режије Боровоја Ханауске у Српском народном позоришту (1945–1967)
(носилац теме: мр Милена Лесковац)

Боровоје Ханауска (1915–1968) је у Српском народном позоришту режирао тридесет представа у периоду 1945–1967. године. Основно полазиште за проучавање Ханаускиног уметничког рада није критичка анализа представа, нити њихов уметнички дамет, него документарност и свеобухватност.

Током 2008. године настављено је са даљим прикупљањем грађе (документи и писани материјал: плакати, писма, белешке, разна акта). Прикупљено је око 200 докумената који сведоче о раду Боровоја Ханауске. Сви документи су ксероксирани.

Један од најважнијих докумената је свеска са белешакама са Ханауских предавања која је држао у Позоришној школи у Новом Саду. Овај документ ће бити један од најважнијих за схватање Ханаускине естетике редитељског приступа.

У оквиру музиколошких студија током 2007. године радило се на следећим темама:

Етномузиколошка истраживања у Војводини
(носилац теме: проф. др Драгослав Девић, сарадници на теми: мр Јелена Јовановић, мр Сања Ранковић, мр Данка Лајић-Михајловић, Весна Ивков, дипл. етномузиколог, др Зоран Јерковић)

Музичка традиција Срба у Војводини
(носилац подтеме: Сања Ранковић)

У току 2008. године настављен је рад на пројекту Етномузиколошка истраживања у Војводини обиласком група које до сада нису биле обухваћене теренским истраживањем, а које негују различите вокално-инструменталне форме. Вишедневни теренски рад одвијао се у насељима Сутјеска, Бачки Грачац, Апатин, Рума и Кикинда. Снимљен је богат тонски и видео материјал који је адекватно преснимљен и архивиран са списковима уз сваки CD.

Почетни истраживачки рад подразумевао је детаљно испитивање музичког језика Херцеговаца из Сутјеске. Том приликом је снимљен богат аудио и видео материјал вокалне праксе колониста досељених из околине Гацка. Мушки певачки ансамбл из Сутјеске чине људи који су друга генерација колониста и рођени су у Банату али се идентификују са певачким наслеђем својих родитеља. Део овог материјала је транскрибован и показује да су Херцеговци у Банату сачували свој архаични музички код. Резултати истраживања у Сутјесци приказани су у раду за XVII Међународни симпозијум у Охриду (у организацији Института за фолклор „Марко Цепенков” из Скопља) под насловом *The vocal practice of Serbs from Hercegovina settled in Vojvodina as a reflection of cultural identity*.

Поред Сутјеске, у току 2008. године, забележени су и музички примери певања Личана из Бачког Грачаца и Апатина. У Бачком Грачацу снимљено је народно певање мушке и женске певачке групе, свирка на тамбури трожици и игре Срба из Лике. Казивачи су прва генерација досељеника која је у Бачки Грачац досељена након Другог светског рата. Посебна пажња посвећена је разговору о улози игре и песме у обредном и забавном животу Личана у Лици, као и касније у новој средини – Војводини.

Женска певачка група из Апатина представља другу генерацију колониста, односно оне које су рођене у Војводини. Тако све песме које се налазе на њиховом репертоару припадају новијем вокалном слоју изграђеном на архаичном музичком језику њихових родитеља. Поред песама научених од старијих певача из Лике, снимљене су и песме које су спевале чланице певачког ансамбла из Апатина.

Посебно интересантан теренски аудио и видео материјал забележен је од Банијаца настањених у Руми. Ова група је, једним делом, сачињена од људи који

су деведесетих година избегли из Баније у Војводину, односно Руму. Вокално–инструментална пракса коју изводе део је наслеђа које су примили у детињству и које су активно изводили у свом родном крају. Аудио и видео снимци садрже свирање на тамбури двожици и усној хармоници, песме старије и новије вокалне праксе и игре. Сви примери вокалне праксе су транскрибовани.

Поред снимака начињених на терену, укупној грађи биће прикључен и снимак са концерта традиционалне музике који је одржан у Кикинди и на којем су учествовали певачи из Босанске Крајине настањени у Старој Пазови, као и женска певачка група из Пригревице. У току концерта је вођен разговор са певачима који су говорили о вокалном наслеђу области из којих су дошли и уложи песме у обредном контексту. Посебно је испитана функција музике у оквиру Божићних и свадбених обичаја.

Теренски рад у току 2008. године показао је да на територији Војводине постоје вокално–инструментални ансамбли који негују традиционалне форме певачког и свирачког наслеђа на високом извођачком нивоу. Казивачи су пружили корисне информације које ће отворити занимљиве теме у научној опсервацији прикупљене грађе.

Гусле и епске песме у Војводини
(носилац подтеме: мр Данка Лајић-Михајловић)

Према плану за 2008. годину, настављено је теренско истраживање музичког фолклора у Војводини. Снимано је пре свега епско певање у различитим приликама у којима ова традиција данас живи, са циљем да се обезбеди музички материјал на основу ког ће се музички продукт моћи проучавати у светлости сазнања психологије, социологије и антропологије, комплексним приступом какав подразумева модерна етномузикологија. У том смислу настављено је праћење и снимање такмичења гуслара („Војвођански фестивал епске поезије и гусала” у Зрењанину, 29. марта, и 16. „Фестивал гуслара Србије” у Бачком Добром Пољу, 7. јуна), као један од типичних модерних облика комуницирања гуслара са публиком (и жиријем!). Овакав материјал даје увид у актуелни стилски пресек, што је могуће повезати са мноштвом параметара који обликују стил: од припадања различитим епским музичким дијалектима (матичних области), преко особина личности и специфичних музичких способности, до социјалних околности у којима се стил формира. Са друге стране отвара се могућност праћења развоја младих гуслара који мотивисани такмичарским духом у овом контексту долазе под утицај старијих, пре свега „победничких” стилова. Осим мотивационих фактора и личних система вредности, у овом правцу се уочавају и фактори личности који је одређују као интровертну или екстровертну, па у том смислу мање или више упечатљиву у сценском наступу какво је такмичење, реално посебне, велике психолошке тежине, али и различито подложну утицајима „колега”. Из антрополошког аспекта могу се из оваквог материјала ишчитавати односи индивидуалног и колективног – конкретно различитих утицаја иновативности на еволуцију епске традиције.

Ове године је видео–камером забележен и вредан материјал о традиционалном начину израде гусала код мајстора Драгана Кујунџића из Зрењанина, човека ко-

јег је интересовање за овај инструмент подстакло да комплетира потребан алат, упозна вештину обраде дрвета и поступно освоји тајне саме израде гусала. Специфичност овог примера је у томе што се процес одвија у потпуности ручно, без примене савремених машина за обраду дрвета. Афинитет према овом послу као основни мотив, а не економски интерес, разлог је што овај мајстор своје гусле украшава богатом орнаментиком, типичном зооморфном и сада већ уобичајеном антропоморфном, укомпонованом тако да сам инструмент постаје уметничко дело. Необичан спој традиционалности у технологији и методологији рада и модерности у третману функције инструмента даје основу за проучавање промене општег односа према инструменту као материјалном симболу.

Снимање гуслара у Врбасу има за циљ склапање дијакхронијске слике епске традиције у Војводини.

Прикупљена музичко-фолклорна грађа је веома вредан архивски материјал, али је основна намена да служи као база за научно, пре свега етномузиколошко проучавање.

Снимљени материјал (аудио-дискони и видеокасете) предат је руководиоцу пројекта др Драгославу Девићу.

Народне инструменталне мелодије у Војводини
(извођење хармоникаша у Бачкој)
(носилац подтеме: мр Весна Ивков)

За потребе прикупљања музичко-фолклорне грађе спроведена су теренска истраживања у одабраним градским и сеоским срединама, у више наврата. Снимљено је више стотина музичких примера извођења на хармоници, као и казивања самих извођача.

Теренска истраживања су обављена у местима: Суботица, Сомбор, Таванкут, Бачка Топола, Апатин, Пригревица, Стапар, Врбас, Дорослово, Силбаш, Шајкаш, Нови Сад, Кљајићево, Тител, Кулпин, Руски Крстур.

Дигитализација звучног архива Матице српске
(носилац подтеме: проф. др Драгослав Девић, сарадник др Зоран Јерковић,
експерт)

У току је каталогизација дигитализоване грађе. Из Музичког матичног архива сва грађа снимљена почев од 1983. је већ пребачена са претходних носача звука (магнетофонске траке, тонске касете) на компакт-дискони. Овај посао уз сарадњу носиоца подтеме обавио је проф. Зоран Јерковић. У архиву је смештено, у посебно набављене „боксове”, око 160 дискова који обухватају преко 750 снимљених примера из области вокалне и инструменталне музике чији је садржај сачуван на фишама-обрасцима за даљу обраду.

Проф. Девић је припремио за каталогизацију обрасце на основу којих ће се обављати преснимавање. Ови обрасци ће корисницима звучног архива омогућити потпуно коришћење каталогисаног звучног материјала.

Сви етномузиколози који су обављали истраживања предали су дигитализовану снимљену грађу за звучни архив Матице српске.

Антологија вокалне музичке традиције Срба у Војводини
(носилац теме проф. др Нице Фрациле)

Током 2008. године извршена су теренска етномузиколошка истраживања у Гајдобри, Голубинцима, Липару, Челареву и Меленцима, са циљем да се реконструише, оживи и употпуни музичко-фолклорни миље вокалне музичке традиције Срба у Војводини. Том приликом снимљено је више српских песама из календарског и годишњег циклуса у вокалном и вокално-инструменталном извођењу Срба староседелаца, Крајишника, Кордунаша, Херцеговаца и Личана: краљичке песме, божићне, сватовске, бећарце, ојкаче, ганге, бројанице, грокталице, љубавне песме и песме уз игру и инструменталну пратњу.

Музичко-фолклорна грађа снимљена је дигиталном аудио и видео техником: звук је реализован мини диском, а фотографије казивача и свирача, као и народна ношња, дигиталним фотоапаратом. Део ове грађе, као и поједини резултати теренског истраживања, коришћени су за припрему следећих научних саопштења:

– *Traditional Music of Multicultural Vojvodina in the Programmes of RTV Vojvodina, Republic of Serbia* (The 5th Meeting of the International Council for Traditional Music, Prague, 24 May – 1 June 2008),

– *Šija je gradska pesma? Prožimanje varoške i seoske tradicionalne muzike*, ETNO.COM, Pančevo, 19. IX 2008).

Прикупљена музичко-фолклорна грађа, након преснимавања са мини диска на компакт диск, депонована је у Звучном архиву Одељења за сценске уметности и музику Матице српске.

Фундаментална истраживања за историју српске музике
(носилац теме: проф. др Даница Петровић; сарадници: Маријана Кокановић, асистент приправник, и Јелена Вранић, дипломирами музички педагог)

У оквиру ове теме Маријана Кокановић је припремила за штампу *Албум игара за клавир*. Грађу је сакупљала углавном у Београду, Новом Саду и Бечу. Према њеном извештају: у *Албуму* су сабране интернационалне салонске игре композитора А. Морфидиса Нисиса и И. Бајића, чија је делатност значајно допринела музичком животу Новог Сада, као и две пијанисткиње-композиторке, Јулије Велисављевић (Нисисова ученица) и Алојзије (Славе) Атанасијевић. Сви композитори су живели и стварали у Новом Саду, са изузетком Славе Атанасијевић. Она је у *Албуму* „гост”, баш као што је била и радо виђен гост на концертима у Новом Саду, о чему је и писано у новосадској штампи (*Застава*). Најпре следе игре Нисиса, потом Ј. Велисављевић, затим С. Атанасијевић и на крају И. Бајић. Игре дакле нису груписане по жанровима, него по композиторима. Притом је поштован хронолошки след. Са друге стране, хронологија се срећно поклапа и са техничком захтевношћу, као и поступним „прерастањем” бидермајерских салонских комада у уметничку стилизацију игре. Притом су дела Нисиса и његове ученице примери

бидермајерских салонских комада. Полка Атанасијевићеве је технички знатно захтевнија, док су Бајићеве композиције примери романтичарске минијатуре за клавир. (У Албуму су најзаступљеније полке, а и истраживања Маријане Кокановић за магистарски су показала да је полка убедљиво најприсутнији интернационални играчки жанр у нашој класичној музици тог периода.)

- Александар Морфидис Нисис (1803–1878): *A' quelles grâces polka, La favorite polka mazurka, Je ne pense qua toi kotiljon*
- Јулија Велисављевић (1851–1920): *Leptir polka fransez*
- Алојзија (Слава) Атанасијевић (1850? / 19. XI 1856? – 1897) *Reflets du printemps*, оп.6 polka kapris
- Исидор Бајић (1878–1915): *Valse mignon, Spomenak (Petit mazurka), Taran-tela*

Тренутно се завршава нотографија нотног материјала. Коректуре ради приређивач мр М. Кокановић. Албум ће бити припремљен за штампу до пролећа 2009.

Завршена је друга коректура и ревизија *Нотног зборника црквеног појања како поју ученици Велике српске православне гимназије у Новом Саду* Тихомира Остојића. Рукопис садржи 335 страна нотног текста са црквенословенским текстом фонетски ишчитаном ћирилицом. Нотограф ће поступити по упутствима, а последњу коректуру ће радити Маријана Кокановић. Књига ће бити спремна за штампу у првој половини године.

У оквиру рада на овом пројекту мр Маријана Кокановић је објавила текст: *Из музичког живота Новог Сада у 19. веку – Александар Морфидис Нисис а ла Роберт Шуман*, „Свеске Матице српске – грађа и прилози за културну и друштвену историју”, бр. 48, Нови Сад 2008, 105–113. Користећи се грађом прикупљеном у оквиру овог пројекта, М. Кокановић је написала студију са којом је по позиву учествовала на научном скупу Музиколошког института у Лајпцигу. У овом Институту се већ неколико година ради на међународном пројекту Градови – културни центри у 19. и 20. веку. Тијана Војновић, дипломант на Одсеку за музикологију Академије уметности у Новом Саду, одбранила је дипломски рад под насловом *Музички живот у Новом Саду у првој половини 19. века (1800–1865)*, рађен највећим делом на основу грађе сабране у оквиру овог пројекта и обраде новосадске штампе.

Даница Петровић је у име Матице српске учествовала у раду међународног научног скупа који су заједнички организовали Институт за савремену историју из Београда и Учитељски факултет у Сомбору, под покровитељством Матице српске, а поводом обележавања 230 година од оснивања Сомборске препарандије. Д. Петровић је одржала пленарно предавање (15. новембра): *Учитељска школа у Сомбору и ширење музичке културе међу Србима у 19. веку – са посебним освртом на улогу црквених музичара*; предавање је било пропраћено РР презентацијом и архивским звучним снимцима.

Проучавање, редиговање и објављивање српске музичке баштине
(носилац теме: проф. др Соња Маринковић, сарадници на теми су Биљана
Милановић, Слободан Варсаковић, Светлана Кресић, Аница Сабо)

У српској култури је у неколико последњих деценија био готово у потпуности прекинут рад на систематском истраживању, редиговању и објављивању музичке баштине. После Другог светског рата велики издавачи (попут Просвете) имали су одељења која су се бавила овом делатношћу. Данас су малобројни они који показују свест о важности оваквих издавачких подухвата за српску културу, а то се првенствено односи на Завод за издавање уџбеника и Удружење композитора Србије који континуирано, али у скромном обиму дају допринос овој области. Стога је од изузетног културног значаја прихватање пројекта у чијим оквирима се систематски и плански организује активност на истраживању, редиговању и публикавању српске музичке баштине у оквиру делатности Матице српске. За штампу је у периоду 2006–2008. припремљено критичко издање *Прве југословенске симфоније* Миленка Пауновића и у 2008. години рукопис је у потпуности припремљен за штампу.

Пауновићева *Југословенска симфонија* је једно од првих симфонијских дела у историји српске музике и компоновано је у традицији позноромантичарског симфонизма. На жалост, оно је данас познато само најужем кругу научника који се баве овим историјским периодом, мада заслужује да буде представљено и савременој музичкој публици. Појава овог издања то ће напак омогућити и тако ће се створити услови не само за ревалоризацију овог дела, него и за боље разумевање развојних токова српске музике. Тим који је остварио овај подухват – уредник и приређивач, музиколог мр Биљана Милановић, стручни консултант и коректор композитор Светлана Савић и нотограф Слободан Варсаковић – учинио је то са посвећеношћу и високом професионалном компетенцијом.

Издање је планирано као критичко, са озбиљном научном студијом која осветљава битне аспекте дела и нужном редакцијом нотног текста која, међутим, не посеже за било каквим интервенцијама које би изневеравале оригиналне идеје, што у претходним обраћањима Пауновићевој композицији није био случај. Објављивање партитуре омогућиће извођење овог значајног опуса, али и материјал за даља проучавања Пауновићевог дела. Овим се такође стварају предуслови да оно буде представљено и изван граница земље.

Као рецензенти издања ангажовани су Бојан Суђић и Соња Маринковић.

У оквиру расположивих средстава започета је реализација наредне фазе пројекта која се односи на редакцију прва два гудачка квартета Милоја Милојевића. Ове године могло је бити реализовано преписивање редиговане партитуре Првог гудачког квартета (редакторски тим: Аница Сабо, композитор и теоретичар, Иван Бркљачић и Слободан Раицки као стручни консултанти и коректори). Милојевићев гудачки квартет је први у историји српске музике, представља дело репрезентативно за његову младалачку стваралачку фазу, био је извођен, али данас више не постоје материјали из којих је то било реализовано. Урађена је студија примарног извора и сачуваних преписа, допуна недостајућих делова и редакција партитуре, а у тај

посао били су укључени и композиторов унук Властимир Трајковић и професор Властимир Перичић.

Аспекти музичке тишине у српској постмодерној музици
(носилац теме: проф. др Мирјана Веселиновић-Хофман)

У току 2008. започето је проучавање опуса Иване Стефановић, истакнуте представнице савремене српске музике. Паралелно са аналитичким радом на једном броју њених композиција, текло је и проучавање њене писане, аутопоетичке речи, из аспекта проблематике тишине.

Резултати испитивања ауторкине нарације о тишини, као њене личне прозе, која, истовремено, има и теоријски смисао, артикулисани су у студији *Ивана Стефановић: рефлексije о тишини*.

Композиторкин дискурс је у овој студији представљен као теорија уметника, као једно интроспективно „писмо”, у којем тишина има базичну улогу и сложену плуралну форму. Ова почива на великом појмовном и доживљајном распону тишине, распону од категорија перцептивне до категорија рецептивне природе, као и на сложености и међусобној прожетости њихових функција.

Рукописно одељење

ПРЕПИСКА ЛАЗЕ КОСТИЋА

(руководиоци пројекта: др Душан Иванић и мр Милица Бујас)

Током 2008. године радило се на другој књизи *Преписке Лазе Костића*. Књига ће садржати преко 380 писама. Рађена је преписка са Миланом Савићем. Сва су писма фотокопирана, сравњена са дактилограмима из заоставштине Младена Лесковца, истраживана и решавана нејасна места у вези са датирањем писама. У Војвођанском музеју нађено је шест нових писама Лазе Костића Јовану Пачуу. Писма су прекуцана и написани коментари за њих. Настављено је истраживање грађе, односно трагање за новим писмима у Народној библиотеци у Београду и Архиву Академије наука.

ПРЕПИСКА ЈОВАНА ДУЧИЋА

(приређивач: Соња Боб)

Током 2008. године настављен је рад на истраживању архивске грађе и Записника Матице српске, као и *Рада* и *Летописа Матице српске*, ради провере података који ће се унети у белешке и коментаре уз поједина писма.

ДНЕВНИК ТИХОМИРА ОСТОЈИЋА
(приређивач: Александра Јовановић)

Током 2008. године настављен је рад на одабиру преписке Тихомира Остојића. Направљена је извесна целина у досадашњем раду која је донела комплетирање грађе, коментарисање и припрему бележака уз оригинале. Радило се на препису главног документа у истраживачком раду. Отпочело се са скенирањем одабраних прилога и са прегледом објављене грађе о самом аутору Дневника.

ПРОУЧАВАЊЕ, РЕДИГОВАЊЕ И ОБЈАВЉИВАЊЕ
СРПСКЕ ПОЗОРИШНЕ БАШТИНЕ
(приређивач: мр Исидора Поповић)
Корпус драмског наслеђа у Матици српској до 1918. године

Театролошки текстови у *Летопису Матице српске* до 1918. године

У току 2008. године настављен је рад на прегледању *Летописа Матице српске*. Прегледани су бројеви до 1853. године, а планира се наставак ових послова како би била окончана прва фаза рада, која обухвата период до оснивања Српског народног позоришта (1861).

ДРАМЕ АНОНИМНИХ АУТОРА У РУКОПИСНОМ ОДЕЉЕЊУ МАТИЦЕ
СРПСКЕ

Настављен је рад на идентификацији анонимних драмских дела, а отпочети су и послови на анализи већ идентификованих драма.

Темишварски одбор

Сређивање архивске грађе Темишварске епархије
(руководилац пројекта: академик Василије Крестић,
руководилац рада на терену Павле Станојевић)

На позив Његовог преосвештенства владике будимског и администратора Темишварске епархије Лукијана, Матица српска и њен Темишварски одбор организовали су екипу стручних архивиста који раде на сређивању архивске грађе у Темишвару.

У Епархијском двору сачувана је значајна грађа изузетно важна за боље познавање живота српског живља у румунском делу Баната, његове историје и историје српске православне цркве на овој територији. Крајем 19. столећа Темишварска епархија је имала чак 17 протопрезвитерата који су обједињавали више од 300 црквених општина. Временом та драгоцен архивска грађа је смањењем броја Срба и у честим ратним сукобима све више уништавана.

По обезбеђењу средстава за 2008. годину са благословом владике Лукијана рад на сређивању архивске грађе је настављен у периоду 6–17. октобра 2008. године. У екипи су се налазили следећи архивисти: Данијела Бранковић (Архив Војводине, виши архивист, стручњак за немачки и мађарски језик, обрађује старију архивску грађу); Катарина Марковић (Архив Војводине, виши архивист, шеф депоа службе АВ, обрађује новију архивску грађу); Тихомир Костовић (Архив Војводине, виши архивист, обрађује новију архивску грађу); Митар Крејић (класични филолог и професор веронауке, стручњак за класичне језике, старословенски и црквенословенски, виши архивист, обрађује старију архивску грађу); Павле Станојевић (Управник рукописног одељења Матица српска, руководилац рада екипе).

Стручњаци за латински и црквенословенски, немачки и мађарски језик Данијела Бранковић и Митар Крејић радили су на сређивању старије архивске грађе везане за манастир Бездин. Најранији списи који се односе на манастир Бездин а сачувани су у архиви Темишварске епархије потичу из краја прве половине 18. столећа.

Постојећа грађа настала у распону од 1741. до 1974. године разврстана је на категорије, а потом у оквиру сваке категорије сређена по хронолошком реду. За период који се односи на архивску грађу 18. столећа многа документа нису сачувана или су сачувана делимично. Грађа настала у 19. и 20. столећу много је боље сачувана, иако недостаје грађа за поједина годишта или делове година, нарочито за период 1940–1945. године. Грађа је писана на латинском, немачком, мађарском, славеносрпском, српском и румунском језику. Целокупна грађа везана за манастир Бездин није подлегла шкартирању, заузет је став да све треба чувати. Архивска грађа манастира Бездин разврстана је на следеће групе докумената:

- Преписка по деловодном протоколу;
- Општи списи;
- Инвентари покретне и непокретне имовине манастира;
- Приходи и расходи манастира (са периодичним и завршним рачунима);
- Признанице и рачуни.

Сређена архивска грађа похрањена је у 39 архивских кутија. Када и део архивске грађе који се чува у манастиру Бездин буде архивистички сређен и сваки документ одложен на своје место по одговарајућем редоследу добиће се прави увид у значај и вредност архивске грађе манастира Бездин.

Класификација архивске грађе обухватала је следеће фазе: класификација грађе по годинама, систематизација грађе у оквиру година по тематским скупинама, сређивање списа по регистарским ознакама (деловодним бројевима), пописивање кутија сређене архивске грађе, израда унутрашњих листа, израда сумарног инвентара.

Део екипе задужен за обраду новије архивске грађе, у којој су били Катарина Марковић, Тихомир Костовић и Павле Станојевић, радио је на сређивању списа без сигнатура, који су претходних година разврстани у фондове друге провенијенције и тематских група. Архивска грађа појединих група је прегледана, а затим коначно систематизирана и стављена у кошуљице према формираним целинама. Израђени

су и детаљни пописи за сваку сређену групу докумената. Сређени су следећи фондови и тематске групе:

Фондови:

- Протопрезвитерско звање Темишвар 1878–1968;
- Интернат 1935–1949;
- Савез српских певачких друштава у Румунији 1936–1938;
- Лични фонд проте Слободана Костића.

Тематске групе:

- Закладе, задужбине и фондације 1814–1943;
- Српске православне вероисповедне школе 1875–1948;
- Манастири 1890–1965;
- Инвентари непокретне и покретне имовине црквених општина 1891–1982;
- Буџет и завршни рачун црквених општина, храмова и школских фондова 1896–1940;
- Епархијски фонд 1888–1946;
- Мање тематске групе су аналитички обрађене у попису.

Сви сређени списи су упаковани у архивске кутије и извршена је нумерација књига и кутија. Архивска грађа сређена је по архивистичким упутствима и правилима за сређивање фондова, личних фондова и збирки. Овај део екипе је средио око пет дужних метара грађе која је по завршетку обраде упакована у 43 архивске кутије. Укупно су сређене 82 кутије архивске грађе.

Већ се сада може констатовати да је архивска грађа манастира Бездин, иако без дела грађе која се чува у самом манастиру (у неодговарајућим условима и необезбеђена), изузетно значајна за све будуће научне раднике који ће се бавити историјом манастира Бездин и Темишварске епархије. По значају се посебно истиче грађа из личног фонда проте Слободана Костића, затим тематске групе у којима је грађа о манастирима, српским вероисповедним школама у Румунији, инвентарима покретне и непокретне имовине манастира и цркава, Богословској школи у Темишвару и закладама, задужбинама и фондацијама од 1814. до 1943. године. (Фондација Павла Марковића из 1827, заклада великог донатора Макре Стојковић из 1860, заклада Ђоке Кузмановића из 1880. и друге).

За рад у Румунији добијена су средства од Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије, Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој АП Војводине и Министарства вера Републике Србије.

Скупови

Одељење за књижевност и језик

„Етнолингвистичка и историјска истраживања о Буњевцима”

Други научни скуп који је у целини био посвећен етнолингвистичким и историјским истраживањима о Буњевцима организован је 25. новембра 2008. године у Суботици у седишту Националног савета буњевачке националне мањине.

Организатори скупа били су Матица српска из Новог Сада и Национални савет буњевачке националне мањине. Скуп је реализован у оквиру истоименог пројекта, уз финансијску подршку Републике Србије и Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој. Одржавање научног скупа део је програма обележавања 90-огодишњице од присаједињења Војводине Краљевини Србији на Великој народној Скупштини 25. новембра 1918. године, када су представници Буњеваца, заједно са представницима Срба и других Словена, ударили темеље југословенске државе.

Пре отварања научног скупа минутом ћутања одата је пошта преминулом академику Славку Гавриловићу, који је био носилац овог пројекта.

Скуп су поздравили академик Чедомир Попов, председник Матице српске из Новог Сада, и академик Зоран Ковачевић, а уз пригодну поздравну беседу отворио га је Никола Бабић, председник Националног савета буњевачке националне мањине.

На скупу је изложено 11 реферата из разних области: историје, књижевности, етнологије, као и теме из области заштите и остваривања права припадника националних мањина.

Резултати скупа су публиковани у посебном зборнику.

Одељење за природне науке

„Човек и природа – Живот и смрт биолошких бића”

Резултати рада на вишегодишњем мултидисциплинарном пројекту Човек и природа – Живот и смрт биолошких бића представљени су на истоименом научном скупу у Матици српској 29. маја 2008. године. На Скупу је 25 аутора представило 19 реферата који су публиковани у Зборнику радова са скупа.

Издавачка делатност

Одељење за књижевност и језик

ЛЕТОПИС МАТИЦЕ СРПСКЕ

Уредништво *Летописа Матице српске*, које је радило у саставу Иван Негришорац (Драган Станић, главни и одговорни уредник), Михајло Пантић, Јован Попов и Саша Радојчић, настојало је да *Летопис* и у протеклој, 2008. години буде средишњи часопис српске књижевности у којем ће се регистровати актуелне вредности, превредновати традиција и, колико је то могуће, регулисати токови књижевног и културног развоја. У 184. години излажења објављене су 481. и 482. књига, свака по шест свезака, а на укупно 2.816 страница, т. ј. 176 штампарских табака.

Летопис је објавио беседу Мирослава Тимотијевића са Свечане седнице Матице српске посвећене 500-годишњици манастира Крушедол, као и текстове саопштења поводом новог добитника Змајеве награде. Светосавска беседа овог пута је била посвећена Захарији Орфелину, а беседу је одржао Лазар Чурчић.

Часопис је настојао да објављује прилоге наших најзначајнијих књижевника, али исто тако и да пружи подршку сасвим младим писцима који тек треба да дају праве резултате. Нове песничке прилоге објавили су Љубомир Симовић, Дара Секулић, Даринка Јеврић, Вук Крњевић, Адам Пуслојић, Јасна Мелвингер, Тања Крагујевић, Злата Коцић, Јован Зивлак, Драгомир Брајковић, Селимир Радуловић, Бећир Вуковић, Рајко Лукач, Ненад Грујичић, Миленко Фржовић, Ото Хорват, Бранислав Живановић и други. С посебном пажњом приказана је поезија војвођанских Русина – песника као што су Гаврило Костељник Гомзов, Михајло Ковач, Гаврило Нађ, Михајло Рамач (превео Андриј Лаврик), Никола Шанта (прев. Даница Вујков).

Својом приповедном прозом у часопису јавили су се Давид Албахари, Јовица Аћин, Радован Бели Марковић, Младен Марков, Мирослав Јосић Вишњић, Ранко Рисијевић, Петар Сарић, Милош Кордић, Милета Продановић, Фрања Петриновић, Слободан Тишма, Љиљана Дугалић, Емсура Хамзић, Александар Бјелогрић, Никола Маловић, Боривоје Адашевић, Настасја Писарев и други.

Преведеном поезијом или приповедном прозом представљени су Дорис Лесинг (прев. Предраг Шапоња и Весна Егерић), Петер Хандке, Паул Целан, Ернст Јандл, Кристоф Рансмајер, Михаел Гутенбрунер, Јоахим Сарторијус, Оскар Фрајзингер, Уве Колбе, Герхард Фалкнер, Рихард Вагнер, Оскар Пастиор, Инке Парај, Александар Ницберг и други (превео Златко Красни), Лучијан Блага и Мирча Динеску (Офелија Меза и Марија Ненадић), Ларс Густафсон (Рефик Личина), Ендре Ади, Виктор Чолноки и Алфонз Таламон (Сава Бабић), Људмила Улицка и Ирина Васиљкова (Радмила Мечанин), Антонио Сартори (Нада Савковић), Гиј Гофет (Мирјана Вукмировић), Халид Дервиш и Ашур ат-Тувајби (Мирослав Б. Митровић).

Огледе су објавили Дарко Танасковић, Станиша Тутњевић, Радован Вучковић, Бранко Летих, Анђелка Митровић, Младен Шукало, Милослав Шутић, Томислав Бекић, Слободан Грубачић, Јован Делић, Ђорђе Вуковић, Мирослав Егерић, Ристо Тубић, Јелена Новаковић, Предраг Пипер, Предраг Лазаревић, Ранко Поповић, Зоран Милутиновић, Ненад Николић, Ђорђе Деспић, Горан Миленковић, а изашли су и преведени текстови Георгија Гачева, Владимира Брјушинкина, Владимира Кантора, Виктора Шаповалова (превео Добрило Аранитовић), Александра Фјута (Љубица Росић), Алберта Швајцера (Предраг Чичовачки), Манфреда Остена (Томислав Бекић).

Читави тематски бројеви часописа посвећени су немачкој књижевности и немачко-српским књижевним и културним везама (књ. 482, св. 1–2), муслиманској компоненти у српској књижевности (књ. 482, св. 4), потом женском писму (књ. 482, св. 5) и књижевности и култури у Војводини (књ. 482, св. 6). Посебни тематски блокови начињени су поводом покушаја стварања независне, етнички очишћене државе на Косову и Метохији (књ. 481, св. 4), поводом 90-огодишњице присаједињења Бачке, Баната, Барање и Срема Србији (књ. 482, св. 6), затим поводом нових, а награђених књига Миодрага Павловића (књ. 482, св. 3), поводом додељивања Нобелове награде за књижевност Дорис Лесинг (књ. 481, св. 3). Посебним текстовима указано је на значај изласка једнотомног речника српскога језика, као и на делатност Издавачког центра Матице српске. Некролошки текстови обележили су смрти Стевана Раичковића, Дејана Медаковића, Славка Гавриловића, Томислава Бекића, Срдана Богосављевића, Даринке Јеврић и др. Објављени су разговори са Зораном Константиновићем, Дејаном Медаковићем, Славком Гавриловићем, Чедомиром Поповим, Божидаром Ковачеком, Душком Ковачевићем, Дејаном Микавицом, Андријом Веселиновићем, Ранком Рисојевићем, Петром Милошевићем, Николом Маловићем, Владиславом Гордић Петковић.

Летонис се постарао да буде приказано преко сто нових књига, а своје прилоге дали су Марко Недић, Славко Гордић, Стојан Ђорђевић, Витомир Вулетић, Сава Бабић, Чедомир Попов, Данило Баста, Јанош Бањаи, Мило Ломпар, Јован Попов, Саша Радојчић, Љиљана Пешикан Љуштановић, Горана Раичевић, Владислава Гордић Петковић, Зоран Пауновић, Милета Аћимовић Ивков, Ђорђе Деспић, Александар Б. Лаковић, Младен Весковић, Срђан Дамњановић, Сања Мацура, Бранислава Васић Ракочевић, Наташа Половина, Зорица Хацић и други.

Часопис је излазио редовно, а појавило се дванаест везака од чега су два двоброја, јануар-фебруар и јул-август. Секретар Уредништва и лектор био је Владимир Шовљански, коректор Бранислав Карановић, а технички уредник Вукица Туцаков. Техничку припрему обављао је Младен Мозетић, а штампу „Будућност”, Нови Сад. Објављивање часописа финансијски је омогућило Министарство културе Републике Србије, а помагао је и Секретаријат за образовање и културу АП Војводине.

ЗБОРНИЦИ

Зборник Матице српске за књижевност и језик. Уредништво је радило у саставу: др Јован Делић (главни и одговорни уредник), др Томислав Бекић, др Слободан Павловић (секретар), др Бојан Ђорђевић, др Марија Клеут, др Новица

[Петковић], др Иво Тартаља и др Роберт Ходел (Хамбург). Уредништво је одржало седницу 14. јула. Уредништво је предложило да се у Уредништво укључе још два сарадника из иностранства – Пјер Јакопсен и Персида Лазаревић ди Ђакомо.

Зборник је задржао концепцију научног часописа за књижевноисторијско и књижевнотеоријско проучавање, пре свега српске књижевности и њеног статуса у контексту европске књижевности.

Из штампе су изашли следећи бројеви *Зборника*: трећа свеска за 2007. годину у величини од 244 стране, као и све три свеске LVI за 2008. годину у обиму од 756 страна.

Уредништво је закључило и прву свеску за 2009. годину.

У књизи LVI за 2008. годину објављени су прилози по врстама: Студије и чланци (27), Истраживања (3), Поводи (4), Портрети (4), Прилози и грађа (3), Јубилеји (2), Награда Павле Ивић (2), Писмо из света (1), Оцене и прикази (24), In memoriam (3). Јавило се 18 нових сарадника (из Београда, Новог Сада, Бање Луке).

Зборник Матице српске за славистику. Уредништво је радило у саставу: др Предраг Пипер (главни и одговорни уредник), др Љиљана Пешикан-Љуштановић (секретар Уредништва), мр Мирјана Бошков, др Петар Буњак, др Маја Ђукановић, др Корнелија Ичин, др Лили Лашкова (Софија), др Људмила Поповић, академик Зузана Тополињска (Скопље), др Михал Харпањ, др Вјачеслав Океански (Иваново). Уредништво је одржало две седнице (11. фебруара и 14. октобра).

Зборник Матице српске за славистику је и у 2008. години уређиван као међународни научни часопис у којем се објављују резултати проучавања словенских језика, књижевности и култура, посматраних у целини, у поређењима или понаособ. Средином 2008. године објављена је св. 73 у обиму од 479 страна са рефератима српских слависта припремљених за Међународни славистички конгрес, који је одржан на Охриду у септембру исте године, пошто је ЗМСС већ традиционално часопис у којем се објављују реферати за међународне славистичке конгресе. Почетком јесени закључена је св. 74, друга за 2008. која је изашла из штампе средином децембра у обиму од 359 страна, а крајем јесени закључена је св. 75 за 2009. годину. Круг сарадника, међу којима је знатан део слависта из других земаља, стално се проширује, радови се објављују на више језика; радови су проблемски и методолошки разноврсни и актуелни.

У *Зборнику* 73, 74 за 2008. објављени су прилози по врстама: Студије и расправе (47), Прилози и грађа (6), Прикази (12), Некролози (2), Индекс кључних речи (1). Јавило се 17 нових сарадника (из Београда, Банске Бистрице, Љубљане, Марибора, Новог Сада, Новосибирска, Подгорице, Сенте).

Зборник Матице српске за филологију и лингвистику. Уредништво је радило у саставу: академик Александар Младеновић (главни и одговорни уредник), др Милорад Радовановић (секретар), др Јасмина Грковић-Мејдор, академик Милка Ивић, др Јован Јерковић, др Драгољуб Петровић, др Мато Пижурца, академик Зузана Тополињска (Скопље), др Герхард Невекловски (Беч), академик Светлана Толстој (Москва), др Драга Зец (Итака). Уредништво је одржало седницу 13. новембра.

Зборник је задржао сва обележја по којима је та публикација постала препознатљива у породици сродних научних часописа код нас и у свету.

Из штампе је изашла друга свеска XLIX/1 за 2006. годину у обиму од 322 стране, као и књига XL/1–2 у за 2007. годину у величини од 950 страна, са 86 прилога (чланака и расправа) из земље и света (посвећена је јубилеју проф. др Мата Пижурице). У штампи је књига XLI/1–2 за 2008. у обиму од 25,77 а. т. Прикупљају се прилози за XLII/1–2 за 2009, којом ће бити обележена десетогодишњица смрти дугогодишњег главног уредника академика Павла Ивића, блоком радова (делом и по позиву) посвећених научним дисциплинама којима се бавио професор Ивић.

У књизи LI /1–2 објављени су прилози по врстама: Чланци и расправе (20), Хроника (2), Критике и прикази (8). Јавило се 7 нових сарадника (из Новог Сада, Београда, Подгорице).

Зборник Матице српске за класичне студије. Уредништво је радило у саставу: др Сима Аврамовић (Београд), др Војислав Јелић (Београд), др Виктор Кастилани (Денвер, САД), др Карл Јоахим Класен (Гетинген), др Ирина Коваљева (Москва), др Ксенија Марицки-Гађански (Београд), др Емилија Масон (Париз), др Мирјана Стефановић (Нови Сад), др Бојана Шијачки-Маневић (Београд). Главни и одговорни уредник је Ксенија Марицки-Гађански. Професор Ирина Коваљева је преминула 2007. године у Москви. Стручни сарадник је Јулкица Ђукић, лектор и коректор Татјана Пивнички-Дринић, а технички уредник Вукица Туцаков.

Свеска 10 *Зборника* је припремљена за штампу. Садржи прилоге 26 аутора из наше земље, Немачке, Грчке, САД, Италије, Словеније, Мађарске, Пољске, Белгије, Француске и Индије. Укључује и Библиографију Ксеније Марицки-Гађански, којој је посвећена ова свеска *Зборника*, као главном уреднику, на основу одлуке Редакције и уз сагласност секретара Одељења и потпредседника Матице српске у пролеће 2008. године. С обзиром на обим и карактер ове свеске, *Зборник* не садржи уобичајене критике књига ни извештаје о конгресима.

Радови су писани на српском, словеначком, француском, енглеском и немачком, уз апстракте, кључне речи и резимеа, осим код неких радова на великим светским језицима. Међу ауторима прилога су чувени светски стручњаци – професори Класен, Ливио Росети, Кајетан Гантар, Е. Масон и истакнути српски аутори.

Студије су подељене на четири велике групе: Античка књижевност и философија; Лингвистика, антропологија и рецепција антике; Античка историја и археологија; Антика и модерна наука.

Уредништво је већ почело припрему броја 11 (2009), за који, поред наших, показују интересовање и многи аутори из више земаља (Грчка, САД, Италија, Шпанија).

Језик данас – гласило Матице српске за културу усмене и писане речи. Уредништво је радило у саставу: др Радојица Јовићевић, академик Иван Клајн (главни и одговорни уредник), др Милорад Радовановић (секретар), др Мато Пижурица, академик Милосав Тешић, др Милан Шипка.

Из штампе није изашао ни један број у 2008. години.

Свеске Матице српске, Серија за књижевност и језик. Уредништво чине: др Јелка Ређеп (главни уредник), др Љиљана Суботић, др Весна Берић, др Сава Дамјанов и др Бранко Момчиловић. У припреми је наредна свеска.

У 2008. години за научне часописе лекторске послове обављали су др Александар Младеновић, др Љиљана Пешикан-Љуштановић, Владимир Шовљански, Вера Василић, Татјана Пивнички-Дринић, др Дојчил Војводић; коректорске Вера Василић, Татјана Пивнички-Дринић, Бранислав Карановић; послове техничког уредника др Александар Младеновић и Вукица Туцаков; преводе резимеа на енглески др Предраг Новаков, на руски др Дојчил Војводић. Компјутерски слог за све зборнике припремао је Младен Мозетић „Графичар”, а штампу „Прометеј” Нови Сад и „Идеал”, Нови Сад. *Летонис* се штампа у тиражу од 1.000 примерака а сви зборници у тиражу од 500 примерака.

ЕДИЦИЈА „ПРВА КЊИГА”

У 2008. години Уредништво је радило у саставу: др Владислава Гордић-Петковић (главни уредник), Ласло Блашковић, Ђорђе Деспић, Ненад Милошевић, Иван Радосављевић. Уредништво је одржало две седнице (16. маја и 18. јуна).

Октобра 2008. године из штампе су изашле три књиге ове едиције, које чине коло за 2008. годину: 246. Љиљана Јовановић, *Технологија маме*, песме; 247. Соња Јанков, *Импесионистички кадрови*, песме; 248. Драгана Бошковић, *Фауменологија*, поетска проза.

Ликовну опрему за цело коло осмислио је Иван Француски, коректорске послове обавила је Јулкица Ђукић а техничко уређивање Вукица Туцаков, припрему за штампу „Графичар” а штампу штампарија „Идеал” из Новог Сада. Тираж едиције је 300 нумерисаних примерака. Реализација издања је укључена у програм Издавачког центра Матице српске.

ЕДИЦИЈА „СТУДИЈЕ О СРБИМА”

Уређивачки одбор едиције „Студије о Србима” у 2008. години радио је у саставу: др Божидар Ковачек (председник), Милош Јевтић, др Предраг Пипер, др Слободан Г. Марковић, др Милорад Радовановић, др Јелка Ређеп. Едицију заједнички објављују Вукова задужбина, Матица српска и Завод за уџбенике из Београда. 39. седница Уредништва је одржана 5. децембра. Седници је присуствовао и Драган Хамовић, уредник Завода за уџбенике.

Редакција је радила паралелно и припремила четири рукописа за штампу: Зборник радова А. Албијанића (предат Заводу), Илија Конев (предат Заводу), Алојз Шмаус (на лектури), Герхард Невекловски (на лектури). Други рукописи су у различитим фазама: рукопис Е. Петровића (очекује се мишљење о књизи), М. Квапила (на рецензији и очекују се још неки текстови из Чешке), Б. Зјелинског (на преводу), Н. Јорге (тражи се преводилац), Ј. Вјежбицки (на преводу), А. Собољев (на преводу). Предложени су и нови аутори: Пјер Јакобсен, Фрањо Грчевић, Влахо Богишић, а такође и зборник јапанских слависта.

БИБЛИОТЕКА „ЗМАЈЕВА НАГРАДА”

У 2008. години из штампе је изашао зборник *Поезија Николе Вујчића*, добитника Змајеве награде за 2002. годину. Зборник посвећен Мирославу Цери Михаиловићу, добитнику Змајеве награде за 2004. годину, је завршен. У припреми су зборници о Драгану Јовановићу Данилову, добитнику Змајеве награде за 2005. годину, и Братиславу Р. Милановићу, добитнику за 2006. годину, Ивану Негришорцу, добитнику за 2007. годину. Уредници едиције су др Славко Гордић и Иван Негришорац. Лекторске и коректорске послове обавио је Владимир Шовљански, технички уредник Вукица Туцаков, компјутерски слог „Графичар” а штампао је „Прометеј” у тиражу од 300 примерака.

ПОСЕБНА ИЗДАЊА

У 2008. години из штампе су изашле следеће књиге:

- Радослав Ераковић, *Религиозни еп српског предромантизма* у обиму од 289 страна. Рецензенти су проф. др Горан Максимовић и проф. др Сава Дамјанов. Ова књига је резултат рада на научноистраживачком пројекту Религиозни епови српских предромантичара. Технички уредник књиге је Вукица Туцаков, коректор Радослав Ераковић, компјутерски слог „Графичар”, штампа „Прометеј” у тиражу од 500 примерака.
- Бранислава Јелић, *Речник приповедака Лазе Лазаревића* у обиму од 517 страна, направљен је и CD, на који су унети речник и конкордансије. Рецензенти су проф. др Даринка Гортан-Премк и проф. др Вера Васић. Ова књига је резултат рада на научноистраживачком пројекту Лексика српских писаца. Коректорске послове обавила је Јасмина Дражић, техничко уређивање Вукица Туцаков, компјутерски слог је „Графичар”, штампа „Прометеј” у тиражу од 500 примерака.
- *Речник српских говора Војводине, Свеска 8 (риба-С)*, у редакцији проф. др Драгољуба Петровића, обима 209 страна. И ову свеску је Матица издала у сарадњи са ИК „Тиски цвет”. Сарадници на овој књизи су: мр Светлана Вареника, мр Дејан Милорадов, Катарина Сунајко, мр Ивана Црњак, Сања Радојчић, рецензенти др Мато Пижурица и др Драго Ћупић. Коректорске послове на рукопису ове књиге обавили су: мр Светлана Вареника, мр Дејан Милорадов, Катарина Сунајко и мр Ивана Црњак, технички уредник била је Вукица Туцаков, компјутерски слог је урадио Младен Мозетић, „Графичар”, а штампу „Лито студио” Нови Сад у тиражу од 1.000 примерака.
- *Етнолингвистичка и историјска истраживања о Буњевцима*, зборник радова са научног скупа одржаног 25. октобра 2008. године у Суботици заједно са Националним саветом буњевачке националне мањине. Обим зборника је 163 стране. Објављено је 11 радова са Поздравним говорима и Закључцима са скупа. Уредници зборника су проф. др Мато Пижурица и мр Сузана Кујунџић-Остојић. Редакциони одбор су чинили: академик Славко Гавриловић, мр Сузана Кујунџић-Остојић, проф. др Драгољуб

Петровић, др Драго Његован, др Саша Марковић, Невенка Башић-Палковић. Лекторске послове обавила је Татјана Ракић, технички уредила Вукица Туцаков, компјутерски слог „Графичар”. Штампарске послове обавила је штампарија „Будућност” Нови Сад. Тираж 500 примерака.

- У току 2008. године Завод за уџбенике (као извршни издавач) објавио је 8. издање *Правописа српскога језика* (тираж 5.500) М. Пешикана, Ј. Јерковића и М. Пижурице.

Уредник свих издања ове едиције је проф. др Мато Пижурица, секретар Одељења за књижевност и језик.

Зборник радова са научног скупа посвећеног Младену Лесковцу за штампу припрема проф. др Јован Делић.

Лексикографско одељење

ЗБОРНИК РАДОВА

- *Српска библиографија данас*, зборник радова са истоименог научног скупа, чији је главни уредник проф. др Александра Вранеш. Редактуру је урадила Марија Јованцаи, лектуру и коректуру Татјана Пивнички-Дринић, преводе са енглеског Биљана Радић-Бојанић, преводе са немачког Светлана Вучковић. Зборник је технички уредила Вукица Туцаков, слог је припремио „Графичар”, а штампу „Прометеј”. Стручни сарадник Александра Јовановић.

Одељење за друштвене науке

ЗБОРНИЦИ

Зборник Матице српске за друштвене науке. – Уредништво *Зборника Матице српске за друштвене науке* у току 2008. године радило је у саставу: др Часлав Оцић (главни и одговорни уредник), др Бошко Бојовић (Француска), др Тања Ђајић, др Бранислав С. Ђурђев, др Масајуки Ивата, инострани члан САНУ (Јапан), др Милош Марјановић, др Божо Милошевић, др Милован Митровић, др Драго Његован, [др Милијан Поповић], др Александра Прашчевић, др Питер Радан (Аустралија), др Војислав Становчић.

Примерак 123. свеске *Зборника* за 2007. годину, којим смо правдали средства добијена од Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије, изашао је последњих дана децембра 2007. године. Целокупан тираж овог *Зборника* изашао је јануара 2008. године у обиму од 29 ауторских табака.

На седници Уредништва *Зборника Матице српске за друштвене науке*, 24. марта 2008. године, закључена је 124. свеска *Зборника* за 2008. годину, у начелу. Коначне верзије рукописа стизале су сукцесивно до маја 2008. године. Августа

2008. године из штампе је изашла 124. свеска *Зборника* за 2008. годину, у обиму 17,20 ауторских табака.

Такође, на седници Уредништва *Зборника Матице српске за друштвене науке*, 24. марта 2008. године, закључена је 125. свеска *Зборника* за 2008. годину. То је тематски *Зборник* у којем су представљени резултати истраживања рађених у оквиру пројекта Приватно право у Војводини између два светска рата. Овај *Зборник* је приредио носилац овог пројекта Одељења за друштвене науке Матице српске, проф. др Душан Николић. Септембра 2008. године из штампе је изашла 125. свеска *Зборника* у обиму 15,60 ауторских табака.

На седници Уредништва *Зборника Матице српске за друштвене науке*, 20. новембра 2008. године, закључене су, прелиминарно, обе свеске за 2009. годину, 126. свеска *Зборника* за 2009. годину и 127. свеска *Зборника* за 2009. годину. Коначан изглед и број рукописа, а извршен број и рецензија за ове бројеве Уредништво још очекује.

У току 2008. године стручни сарадник на пословима издавања *Зборника* била је Јулија Боаров, лекторске и коректорске послове на *Зборнику* је радила Мирјана Зрнић, преводилачке проф. др Предраг Новаков, а послове техничког уредника Вукица Туцаков.

Зборник Матице српске за историју. – Уредништво *Зборника Матице српске за историју* у току 2008. године радило је у саставу: академик Милош Благојевић (главни и одговорни уредник), др Љубдраг Димић, академик Василије Крстић, академик Чедомир Попов, др Биљана Шимуновић-Бешлин.

Крајем маја 2008. године из штампе је изашла 75–76. свеска *Зборника* за 2007. годину, у обиму 26,30 ауторских табака. У овој свесци у рубрици Научни скупови објављен је део радова саопштен на научном скупу „Милан Обреновић од вазала до краља”, који је одржан 13–14. октобра 2005. године у САНУ.

На седници Уредништва *Зборника Матице српске за историју*, 28. маја 2008. године, предочени су нови пристигли рукописи за штампање у *Зборнику* и за њих одређени рецензенти.

На седници Уредништва *Зборника Матице српске за историју*, 25. јуна 2008. године, дефинитивно је закључена 77–78. свеска *Зборника* за 2008. годину. И у овој свесци у рубрици Научни скупови објављују се преостали позитивно рецензирани радови саопштени на научном скупу „Милан Обреновић од вазала до краља” који је одржан 13–14. октобра 2005. године у САНУ.

У току 2008. године стручни сарадник на пословима издавања *Зборника* била је Јулија Боаров, лекторске и коректорске послове радила је Мирјана Зрнић, преводилачке др Предраг Новаков и Светлана Вучковић. Послове техничког уређивања радила је Вукица Туцаков.

ПОСЕБНА ИЗДАЊА

У 2008. години из штампе је изашла књига:

- проф. Др Никола Гаћеша, *Историја фабрике цемента у Беочину*. Обим књиге је 18,60 ауторских табака. Рецензенти књиге су: академик Слав-

ко Гавриловић] и проф. др Александар Касаш. Стручни сарадник на издавању ове књиге је Јулкица Боаров. Лектуру и коректуру урадила је Татјана Пивнички-Дринић, која је сачинила и Регистар личних имена. Технички уредник је Вукица Туцаков. Компјутерски слог урадила је Слајана Новаковић, а штампу „Прометеј”, Нови Сад. Штампање ове књиге омогућили су Покрајински секретаријат за образовање и културу и Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије.

Одељење за природне науке

ЗБОРНИК

Зборник Матице српске за природне науке. – У току 2008. године бригу о *Зборнику* водило је Уредништво у саставу: академик Рудолф Кастори (главни и одговорни уредник), проф. др Славка Гајин (секретар), проф. др Лазар Довниковић, проф. др Дарко Капор, проф. др Лазар Лепшановић, др Ивана Максимовић, проф. др Слободан Петровић, проф. др Слободан Ђурчић. Како би *Зборник* обезбедио и међународно учешће у пословима Редакције, Уредништво је проширено угледним страним члановима – рецензентима (Consulting Editors): проф. др Atanas Atanassov (Бугарска), др Peter Hocking (Аустралија), проф. др Monique Simonds (Велика Британија), проф. др Günter Schilling (Немачка), проф. др György Várallyay (Мађарска).

Јула 2008. године изашла је из штампе 114. свеска *Зборника* за 2008. годину, у обиму од 17,80 ауторских табака. Део рукописа са Другог научног скупа под називом *Микологија, микотоксикологија и микозе* организованог од 18. до 20. априла 2007. године у оквиру Одељења Матице српске за природне науке, није стигао да се одштампа у 113. свесци *Зборника* за 2007. годину, те је штампан у овој, 114. свесци *Зборника*.

На седници Уредништва *Зборника* 21. априла 2008. године закључена је 115. свеска *Зборника* за 2008. годину. До јула су рукописи дефинитивно прикупљени. На ревизији су сви аутори још једном прегледали своје рукописе. Очекујемо да *Зборник* до Нове године изађе из штампе.

У току 2008. године стручни сарадник на пословима издавања *Зборника* била је Јулкица Боаров. Лекторске и коректорске послове на *Зборнику* радила је Вера Василић (српски језик) и Станка Матејашев (енглески језик), а послове техничког уредника Вукица Туцаков.

Јуна 2008. године закључен је уговор између Народне библиотеке Србије и Матице српске, као издавача *Зборника Матице српске за природне науке*, о додели DOI бројева. Основни циљ увођења DOI (Digital Object Identifier) бројева је повећање видљивости и обезбеђивање сталног приступа научним чланцима из научне периодике објављене у Србији у пуном формату преко Интернета.

Током новембра 2008. године главни и одговорни уредник *Зборника*, академик Рудолф Кастори, покренуо је акцију слања великог броја писама са циљним

текстовима за циљне групе научних радника, а све у намери придобијања нових сарадника за *Зборник*.

Свеске Матице српске серија природних наука. – У 2008. години из штампе није изашла ни једна *Свеска*. Стручни сарадник на издавању *Свезака* је Мирјана Зрнић.

ПОСЕБНА ИЗДАЊА

У 2008. години из штампе су изашле следеће књиге:

- проф. др Смиљка Шимић *Бескичмењаџи (Invertebrata) Фрушке горе*, први том. Монографија је проистекла као резултат рада једног броја истраживача у оквиру вишегодишњег пројекта Одељења Матице српске за природне науке *Фауна Фрушке горе*. Руководилац пројекта и едитор монографије је проф. др Смиљка Шимић. Прву свеску ове монографије чини седам научних радова. Рецензенти су: др Janó J. Purger (Мађарска) и проф. др Владимир Т. Крпач (Македонија). Књига је штампана на енглеском језику са обимним резимеом на српском језику. Величина монографије износи 16 ауторских табака. Стручни сарадник на издавању ове монографије била је Јулкица Боаров, лектор и преводилац енглеског текста била је Станка Матејашев, лектор за српски текст Вера Василић, коректор Даринка Рушкуч, а технички уредник Вукица Туцаков. Компјутерски слог радио је „Ласер студио”, а штампу „Прометеј”, Нови Сад. Штампање ове монографије финансијски је омогућило Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије.
- др Пал Божа, др Неда Мимица-Дукић, мр Биљана Божић, мр Горан Аначков, *Биолошки активна једињења биљака Фрушке горе*, том II – *терпеноиди I, етарска уља (Biologically active compounds of plants in the Fruška Gora mountain Vol II – Terpenoids I, Essential oils)*. Књига је резултат проучавања Фрушке горе са аспеката природних наука из пројекта под називом *Биолошки активне материје биљака Фрушке горе*. Одељење је прихватило три позитивне рецензије које су написали: др Vladimir Vlchev (Бугарска), др Maria Kouladi (Грчка) др Радиша Јанчић (Београд). Књига је штампана на енглеском језику са резимеом на српском, као и претходна књига из овог пројекта. Величина ове монографије износи 18 ауторских табака. Стручни сарадник на издавању ове монографије била је Јулкица Боаров, лектор за српски језик Вера Василић, лектор и преводилац на енглески језик Даница Адамовић, коректор Вера Василић, технички уредник Вукица Туцаков. Компјутерски слог радио је „Ласер студио”, а штампу „Прометеј”, Нови Сад. Штампање ове монографије финансијски је омогућило Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије.
- *Живот и смрт биолошких бића*, зборник радова са научног скупа, одржаног 28. маја 2008. године у Матици српској, а у оквиру дугогодишњег истраживачког пројекта Одељења Матице српске за природне науке – Човек и природа. Резултати досадашњих истраживања у оквиру овог

пројекта, Човек и природа, саопштени су на три научна скупа и у три штампана Зборника радова (Здравље људи у Војводини, 2001; Заразна и паразитарна обољења људи и животиња у Војводини, 2003; Атрофично-дегенеративна стања обољења људи у Војводини, 2006.

Одељење за ликовне уметности

ЗБОРНИК

Зборник Матице српске за ликовне уметности. Уредништво *Зборника Матице српске за ликовне уметности* радило је у следећем саставу: проф. др Александар Кадијевић (главни и одговорни уредник), доц. др Миодраг Марковић, проф. др Лидија Мереник, доц. др Ненад Макуљевић и др Кокан Грчев (Скопље, Македонија).

Рецензенти текстова зборника су сви чланови Уредништва и сарадници Одељења који по својој стручности одговарају појединим садржајима текстовима. Сваки текст рецензирају два рецензента.

У децембру 2008. године одштампана је свеска *Зборника* број 36 за 2008. годину а свеска бр. 37 за 2009. у припреми је за штампу.

Садржај свеске 36 чине: чланци, расправе, прилози (13 радова), и прикази (5 радова). Свеска 36, обима 40 штампарских табака, закључена је на седници Уредништва *Зборника* 15. октобра 2007. године. Преводац за енглески језик је Биљана Радић–Бојанић, за руски језик је Алексеј Арсењев а за француски Клодин Мишић. Регистре, именски и географски, израдила је Емица Милошевић, технички уредник је Вукица Туцаков, стручни сарадник је Марта Тишма. Компјутерски слог урадио је „Графичар” из Новог Сада, а *Зборник* је одштампала штампарија „Прометеј”, Нови Сад.

Садржај свеске 37 чине: чланци, расправе, прилози (12 радова), и прикази (5 радова). Свеска 37, обима 45 штампарских табака, закључена је на седници Уредништва *Зборника* 15. октобра 2007. године. Преводац за енглески језик је Биљана Радић–Бојанић. Лектор и коректор је Татјана Дринић–Пивнички. Регистре, именски и географски, израдила је Емица Милошевић. Технички уредник је Вукица Туцаков. Стручни сарадник је Марта Тишма. Компјутерски слог урадио је „Графичар” из Новог Сада. Излазак из штампе ове свеске *Зборника* очекује се почетком 2009. године.

Послове израде *Регистра Зборника Матице српске за ликовне уметности 1–30.* обавља Емица Милошевић. Урађена су прва четири слова за бројеве *Зборника* 1–30.

Садржај Зборника: У Библиотеци Матице српске аналитички су обрађени чланци од бр. 1 до 35 и подаци су доступни корисницима. Могу се добити подаци по аутору, наслову текста, индексу UDK и међународном стандардном броју часописа ISSN.

ПОСЕБНА ИЗДАЊА

У 2008. години из штампе су изашле следеће књиге:

- др Јасна Јованов, *Стеван Алексић*. Књига је објављена у суиздаваштву са Галеријом Павле Бељански. Рецензенти су проф. др Миодраг Јовановић и проф. др Мирослав Тимотијевић. Обим књиге је 30 штампарских табака. Лектуру, коректуру и регистар урадила је Татјана Пивнички-Дринић. Преводац резимеа на енглески језик је др Предраг Новаков. Ликовно-графички уредник је Александра Савић. Стручни сарадник је Марта Тишма. Компјутерски слог и прелом урадио је Мирослав Гаžo. Књигу је одштампала штампарија „Daniel Print”, Нови Сад. Тираж је 500 примерака.
- доц. др Мирослава Костић, *Јаков Орфелин и његово доба*. Рецензенти су: проф. др Мирослав Тимотијевић и доц. др Ненад Макуљевић. Ова књига је издата у суиздаваштву Матице српске и Галерије Матице српске. Књига је обима 51,63 штампарска табака. Књигу је одштампала штампарија „Offset Print”, Нови Сад. Тираж је 500 примерака.
- мр Зоран Ракић, *Цркве св. Димитрија и св. Саве у Хиландару*. Суиздавач при објављивању ове књиге било је Друштво пријатеља Свете Горе. Рецензенти су академик Гојко Суботић и проф. др Сретен Петковић. Лектуру, коректуру и регистар урадила је Ивана Игњатовић. Преводац резимеа на енглески језик је проф. др Веселин Костић, а превод на новогрчки Вукосава Стевановић. Технички уредник је Вукица Туцаков. Стручни сарадник је Марта Тишма. Обраду и прелом илустрација урадио је Владимир Цамић. Компјутерски слог урадио је „Графичар”, Нови Сад. Књига је обима 33 штампарска табака и одштампала ју је штампарија „Публикум” Београд. Тираж је 1.000 примерака.

Одељење за сценске уметности и музику

ЗБОРНИК

Зборник Матице српске за сценске уметности и музику. Уредништво је радило у следећем саставу: проф. др Мирјана Веселиновић-Хофман, др Зоран Т. Јовановић, проф. др Каталин Каич, [проф. др Божидар Ковачек] (главни и одговорни уредник), проф. др Даница Петровић (заменик главног и одговорног уредника), проф. др Душан Рњак, академик Димитрије Стефановић, проф. др Јадвига Сопчак (Пољска) и мр Душан Михалек (Израел). На седници Одбора Одељења за сценске уметности и музику одржане 25. априла 2007. године, за главног и одговорног уредника *Зборника Матице српске за сценске уметности и музику* предложен је (пошто је претходни уредник преминуо) др Зоран Т. Јовановић, што је Извршни одбор усвојио на седници одржаној 14. маја 2007. године.

Рецензенти текстова су сви чланови Уредништва и сарадници Одељења који по својој стручности одговарају појединим садржајима текстова. Сваки текст има два рецензента.

Одштампане су три свеске *Зборника* број 36, 37 за 2007. годину и број 38 за 2008. годину, а бр. 39 је у завршној фази.

Садржај свеске 36 чине: студије, чланци, расправе (8 радова), сећања, грађа, прилози (2 рада) и прикази (4 рада). Свеска 36, обима 12,20 штампарских табака, закључена је на седници Уредништва *Зборника* 6. децембра 2007. године.

Садржај свеске 37 чине: студије, чланци, расправе (7 радова), сећања, грађа, прилози (2 рада) и прикази (3 рада). Свеска 37, обима 11,13 штампарских табака, закључена је на седници Уредништва *Зборника* 6. децембра 2007. године.

Лектуру, коректуру и регистар оба *Зборника* урадила је Татјана Пивнички-Дринић, Преводаца резимеа на енглески језик је др Биљана Радић-Бојанић. Технички уредник је Вукица Туцаков. Стручни сарадник је Марта Тишма. Компјутерски слог броја 36 урадио је „Графичар”, Нови Сад, а компјутерски слог броја 37 урадила је Слађана Новаковић. Оба *Зборника* одштампала је штампарија „Прометеј”, Нови Сад. Тираж 500 примерака.

Садржај свеске 38 чине: Студијски текст Весне Крчмар, *Дело професора Божидара Ковачека*, затим *Грађа за библиографију Божидара Ковачека*, коју су урадиле Јелена Ковачек-Светличић и Марија Јованцаји. У овом броју објављен је и *Регистар Зборника од бр. 1 до бр. 34/35 (1987–2007)*, који је израдила Вера Василић. Свеска 38, обима 16,50 штампарских табака, закључена је на седници Уредништва *Зборника* 26. јуна 2008. године.

Технички уредник је Вукица Туцаков. Стручни сарадник је Марта Тишма. Компјутерски слог броја 38 урадио је Милан Василић. *Зборник* је одштампала штампарија „Алфаграф”, Нови Сад. Тираж је 500 примерака.

Садржај свеске 39 чине: студије, чланци, расправе (7 радова), сећања, грађа, прилози (1 рад), прикази (6 радова) и in memoriam (1 рад). Свеска 39, обима 10,25 штампарских табака, закључена је на седници Уредништва *Зборника* 17. октобра 2008. године.

Лектуру, коректуру и регистар *Зборника* урадила је Татјана Пивнички-Дринић. Преводаца резимеа на енглески језик је др Биљана Радић-Бојанић. Технички уредник је Вукица Туцаков. Стручни сарадник је Марта Тишма. Компјутерски слог броја 39 урадио је „Графичар”, Нови Сад.

ПОСЕБНА ИЗДАЊА

У 2008. години из штампе је изашла књига:

- др Весна Крчмар, *Драматизације у времену – Позоришне драматизације дела Иве Андрића*, други том. Рецензенти су проф. др Петар Марјановић и проф. др Живко Поповић. Књига је обима 20,36 штампарских табака. Лектуру, коректуру и регистар књиге урадила је ауторка. Преводаца резимеа на енглески језик је др Предраг Новаков. Технички уредник је Вукица Туцаков. Стручни сарадник је Марта Тишма. Компјутерски слог урадио је „Графичар”, Нови Сад. Књигу је одштампао „Прометеј”, Нови Сад. Тираж је 500 примерака.

Рукописно одељење

ПОСЕБНА ИЗДАЊА

У 2008. години из штампе је изашла књига:

- мр Исидора Поповић, *Књига Стеријиних рукописа*. Рецензенти су проф. др Мирјана Д. Стефановић и доц. др Бранко Бешлин. Књига је обима 16,25 штампарских табака. Лектуру и коректуру урадила је Татјана Пивнички-Дринић. Преводац резимеа на енглески језик је мр Биљана Радић Бојанић. Технички уредник је Вукица Туцаков. Стручни сарадник је Александра Јовановић. Компјутерски слог урадио је „Графичар”, Нови Сад. Књигу је одштампао „Идеал”, Нови Сад, у тиражу од 500 примерака.

Темишварски одбор

Темишварски зборник. Редакција *Темишварског зборника* радила је у саставу др Душан Попов (главни уредник), Стеван Бугарски, мр Ђорђе Ђурић, др Војислав Матић и др Миља Радан. У овој извештајној години изашла је из штампе пета свеска овог *Зборника* (208 стр). Преводе на енглески урадио је др Предраг Новаков а на румунски Флоријан Урсулеску. Лекторске и коректорске послове обавила је Татјана Пивнички-Дринић, техничко уређење Вукица Туцаков, слог „Графичар”, штампа „Кримел”. Стручни сарадник је Мирјана Зрнић.

Информативна гласила

Рад Матице српске – Уредништво је радило у саставу: Павле Станојевић (главни уредник), Миро Вуксановић, Бранка Кулић, Добрила Мартинов (секретар).

Објављени су бројеви 43 за 2006. годину (191 страна) и 44. за 2007. годину (510 страна) са Додатком (72 стране). Број 44, поред годишњих извештаја, садржи и четворогодишње извештаје Матице српске, Галерије Матице српске и Библиотеке Матице српске. Публиковани бројеви су опремљени фотографијама Бранка Лучића а технички их је уредила Вукица Туцаков. Лекторске и коректорске послове обавила је Вера Василић, припрему за штампу „Графичар” а штампу „Идеал” и „Прометеј”.

Гласник Матице српске – Информативно месечно гласило на чијем приређивању су учествовали: Александра Јовановић, Вукица Туцаков, Светлана Милашиновић и Љиљана Дражић на челу са проф. др Душаном Николићем, генералним секретаром Матице српске. Прилоге Библиотеке Матице српске припремала је Новка Шокица-Шуваковић, а прилоге Галерије Матице српске мр Тијана Палковљевић.

Објављено је 5 бројева за 2008. годину у тиражу од 1.000 примерака. Гласник је штампан у Штампарији „Кримел”.

Представљање књига

Одељење за књижевност и језик

Едиција „Прва књига” – коло за 2008. годину

Коло за 2008. годину: 246. Љиљана Јовановић, *Технологија маме*, песме, 247. Соња Јанков, *Импесионистички кадрови*, песме, 248. Драгана Бошковић, *Фауменологија*, поетска проза.

Ово коло је 25. октобра представљено публици на Сајму књига у Београду. Говорили су главни уредник Владислава Гордић-Петковић и аутори.

Коло је представљено у Матици српској 22. децембра. Говорили су књижевни критичар Наташа Половина и аутори.

Речник српскога језика

Једнотомни *Речник српскога језика* је промовисан је 26. новембра 2008. године у Српској гимназији у Будимпешти у организацији Самоуправе Срба у Мађарској беседом „Хиљаду очију једне књиге” Мира Вуксановића. Прочитан је текст и Мата Пижурице, који је био спречен да отпутује.

Етнолингвистичка и историјска истраживања о Буњевцима зборник радова са научног скупа

Зборник је промовисан 2. децембра у Суботици а 9. децембра у Матици српској. Говорили су академик Чедомир Попов, проф. др Драгољуб Петровић и Сузана Кујунџић-Остојић.

Лексикографско одељење

Српски биографски речник

Током 2008. године одржано је неколико промоција *Српског биографског речника*:

- У Крагујевцу 2. априла 2008. године у 18 часова. О књизи су говорили: проф. др Славко Гордић, Миро Вуксановић и проф. др Драган Станић.
- У Оцацима 23. октобра 2008. године у 18 часова. О прва три тома говорила је мр Милица Бујас, редактор Српског биографског речника.
- У Жабљу 6. новембра 2008. године у 19 часова. О прва три тома говорио је Драган Тубић, секретар Редакционог одбора Српског биографског речника.
- У Раткову 13. новембра 2008. године у 18 часова. О прва три тома говорио је мр Бранислав Поповић, млађи стручни сарадник Лексикографског одељења.

Одељење за природне науке

Живот и смрт биолошких бића
зборник радова са научног скупа

Одељење Матице српске за природне науке представило је Зборник радова *Живот и смрт биолошких бића* научној јавности 17. децембра 2008. године. То је четврти по реду Зборник радова произашао из дугогодишњег пројекта Одељења под називом *Човек и природа*. На промоцији су говорили: академик Зоран Ковачевић, проф. др Драган Коковић, проф. др Милан Матавуљ и проф. др Драгиша Поповић.

Одељење за ликовне уметности

Српски светитељи у сликарству православних народа
Сретена Петковића

У Београду у Коларчевој задужбини 14. априла представљена је књига проф. др Сретена Петковића *Српски светитељи у сликарству православних народа*. О књизи су говорили проф. др Бранислав Тодић, Оливер Томић, проф. др Томислав Јовановић и аутор.

Рукописно одељење

Књига Стеријиних рукописа
мр Исидоре Поповић

Књига Стеријиних рукописа мр Исидоре Поповић промовисана је 12. децембра 2008. године. Испред Матице српске госте је поздравио потпредседник Матице српске проф. др Славко Гордић. О књизи су говорили др Зоран Т. Јовановић, проф. др Сава Дамјанов, доц. др Радослав Ераковић и ауторка.

Архивистичка делатност Рукописног одељења

Током 2008. године основна делатност Одељења се одвијала у складу са програмским циљевима који подразумевају прикупљање грађе, евидентирање, сређивање, израду информативних средстава, информисање и издавање архивалија на коришћење.

Архивистички послови – обрада Фонда Матице српске и Збирке одељења као и рад са истраживачима обављали су се на уобичајен начин.

Након предузетих мера да се приступи информатичкој обради архивске грађе и осавремењавању услужне делатности Одељења, обезбеђен је још један рачунар чија је конфигурација омогућила да се прикључи и користи скенер који је раније

обезбеђен. На тај начин је Одељењу омогућено да отпочне са процесом пружања квалитетније услуге корисницима грађе, као и побољшања рада приликом обављања послова унутар Одељења. Тиме се наметнула потреба да се приступи изради новог Правилника о раду Одељења, који би садржао одредбе везане за издавање, снимање и умножавање архивске грађе, како би се у потпуности заштитила имовина Рукописног одељења Матице српске.

Планирани послови на преузимању регистратурског материјала Издавачког предузећа Матице српске пренели су се и на ову годину. Обављено је смештање и основно архивирање грађе у посебан депо унутар Одељења. Приликом обављања тих послова стручни консултант је био архивиста из Историјског архива града Новог Сада Југослав Вељковски. Будући да је један део те грађе представљао регистратурски материјал, који подлеже одређеним роковима чувања, стручност и искуство колеге Вељковског изузетно су допринели исправном и темељном приступу одабира метода рада. Грађа је класификована у неколико категорија. Најпре је подељена на тзв. архиву Издавачког предузећа и на део грађе који представља преписку Редакције Издавачког предузећа са писцима и сарадницима у којој се налазе и рукописи или делови рукописа који су представљали корпус издавачке делатности предузећа. Архива предузећа подељена је на грађу која остаје на чувању у РО Матице српске и на грађу којој су рокови чувања истекли. Приликом архивирања ове грађе поштована су правила која прописују Листе категорија регистратурског материјала са роковима чувања, које су прописане на основу чл. 328 става 2 Закона о предузећима (*Сл. лист СРЈ*, бр. 29/96 и 29/97), члана 38 става 1 Закона о културним добрима (*Службени гласник РС*, бр. 71/94). Направљен је детаљан попис који документује врсту и количину затечене грађе ИП Матице српске. На овим пословима радили су архивисти Рукописног одељења: Соња Боб, Александра Јовановић и Владимир Николић. Мр Исидора Поповић прекуцала је и средила (у Excel табели) спискове архиве и рукописа Издавачког предузећа Матице српске. Архивиста Бранислав Карановић је обављао све послове Одељења у наведеном периоду чиме се постигло да Одељење несметано ради и буде доступно истраживачима и сарадницима. За потребе складиштења ове грађе Одељење је добило на поклон специјалне полице из Архива Војводине.

Радно место којим се обезбеђује обрада рукописа попуњено је 1. октобра 2008. године тиме што је на неодређено време запослена мр Исидора Поповић. Њено запошљавање проистекло је из већ остварене сарадње која је у вези са реализацијом пројекта Књига Стеријиних рукописа. У овом периоду је њено ангажовање на пословима у Одељењу базирано на упознавању Збирке Рукописног одељења и раду у читаоници Одељења.

Током године су обављане уобичајене референтске дужности које подразумевају припрему седница Одбора Одељења, писање периодичних Извештаја о делатностима унутар Одељења, преписку са сарадницима, пријем и разврставање приспеле грађе у Збирке, вођење књиге улазног инвентара (поклона и откупа) и финансијске послове.

У оквиру рада у Комисији за процену и откуп архивске грађе, Соња Боб је примила и прегледала понуђену грађу на откуп и сачинила Уговор о откупу.

Као новина у раду Одељења истиче се отпочињање скенирања вредне рукописне грађе Одељења. На тим пословима радиле су Исидора Поповић и Александра Јовановић.

Од 17. до 24. новембра 2008. године мр Исидора Поповић и Владимир Николић, млађи стручни сарадници Одељења, полагали су стручни архивистички испит на курсу који је организовао Архив Војводине. Након положеног испита они су стекли звање архивиста у Рукописном одељењу.

Одељење је обезбедило набавку 200 специјалних кутија за архивирање рукописне грађе, чиме је премошћен проблем одлагања обрађених рукописа.

Информатичка кућа „Edops solutions” из Крагујевца је као добротвор, без материјалне надокнаде, предала прву верзију информатичког програма за потребе Рукописног одељења. „Edops solutions” је својим досадашњим искуством у развоју различитих информатичких решења доказала спремност за такве подухвате.

ФОНД МАТИЦЕ СРПСКЕ

Током 2008. године интензиван је рад на обради Записника Матице српске. Обрађено је четири годишта (1898–1901). Обрађени Записници Матице српске обухватају укупно 3.607 страна. У оквиру једне године Записника засебно су урађени Регеста, Предметни и комплетан Именски регистар за Главну скупштину, Управни одбор, Књижевни одбор и Књижевно одељење Матице српске. У плану је да се ураде и Географски регистар као и Регистар занимања, што је за раније године урађено.

ЗБИРКА ПИСАМА

Током 2008. године, од планираних 200 писама, инвентарисано је 175 писама са сигнатурама од 59.920 до 60.094 за каталоге писама по адресату и адресанту из преписке Рашка Димитријевића. За каталог личности које се помињу у писмима исписано је 14 картона нових личности и 29 одредница у картоне већ постојећих личности.

ЗБИРКА МАНУСКРИПАТА

У току 2008. године завршена је обрада рукописа Властоја Алексијевића (М.19.518–19.619); Васе Стајића (М.19.620–19.715); обрада рукописа из заоставштине Србиславе Ковачевић-Кузмановић (М.19.716–19.720); отпочет је рад на сређивању и обради рукописа из заоставштине Јована Ердељановића (М.19.721–19.770), укупно 252 нове сигнатуре.

У оквиру предметне обраде обрађено је планираних 250 рукописа (М.9870–10.120) откуцано и узбучено 655 каталожких картона, а на појединим местима у инвентарним књигама рукописа, писама и фотографија извршена ревизија раније унетих података и замена старих каталожких картона новим.

Нова грађа

ТЕКУЋА АРХИВА МАТИЦЕ СРПСКЕ

У току године Одељење је из Општег одељења преузело следећу грађу:

- архива која је у вези са годишњим збивањима и активностима у Матици српској;
- фотографије, компакт-дискови, позивнице са свечаних скупова, предавања и промоција одржаних током године;
- Захвалницу Матици српској од Кола српских сестара Епархије бачке из Новог Сада за допринос у акцијама и програмима хуманитарног карактера;
- Повељу Матици српској коју је Задужбина Петар Кочић Бања Лука – Београд доделила за допринос и помоћ у развијању међународне културне сарадње;
- Захвалницу Матици српској коју је Друштво лекара Војводине – Српског лекарског друштва доделило у знак признања за успешну сарадњу у оквиру Петих војвођанских дана опште медицине;
- Плакету Матици српској за издавачки подухват године на Међународном сајму књига „Трг од књиге” у Херцег Новом;
- Повељу Матици српској коју је „Електровојводина” ДОО Нови Сад доделила за успешну пословну сарадњу.

ПОКЛОНИ

У протеклој години Рукописном одељењу су поклоне уручили следећи дародавци:

- Проф. др Весна Берић, Нови Сад – Из пословне и личне преписке писма и документација проф. др Берислава Берића (12 регистратора)
- Стеван Л. Манојловић, Нови Сад – Копије 60 писама упућених Димитрију (Мити) Петровићу с краја 19. века; Копије 208 писама Каменка и Паје Јовановић упућених Мити Петровићу с краја 19. века;
- Ђурђина Божић, Нови Сад – Службена документа и биографија протојереја Ненада Барачког;
- Јелена Ковачек, Нови Сад – Избор из пословне преписке председника Матице српске, проф. др Божицара Ковачека;
- Радивој Крстић, Лозана, Швајцарска – Рукописна грађа која је била у поседу др Васе Крстића (Контракт града Руме из 1749; Текст и препис датог документа; Два писма на енглеском и француском језику из 1824)
- Драгољуб Гаварић, Београд – Дневник у периоду од 8. децембра 2007. до 29. марта 2008. године; 45 докумената, фотографије и 15 писама из приватне преписке;
- Витко Алексић, Београд – Документа на немачком језику из 1863. године и превод на српски језик;
- Драгољуб П. Бадрљица, Мокрин – Копије грађе „Из прошлости Мокрина”;

- Проф. др Љубомирка Кркљуш, Нови Сад – Грађа на мађарском језику (копије докумената), из Будимпештанског архива из времена Првог светског рата (14 фасцикли);
- Ана Ранков, Нови Сад – Заоставштина секретара Матице српске Мирослава Ранкова (645 писама насталих у периоду 1959–2005. године која су настала највећим делом као службена преписка са писцима чије је књиге објављивало Издавачко предузеће Матице српске; Библиографија објављених радова Мирослава Ранкова и копије различитих докумената из рада Матице српске; Дневник Мирослава Ранкова од 1973. до 1988. године).

ОТКУП ГРАЂЕ

Рукописно одељење је протекле године од господина Горана Николића из Опова откупило грађу коју је Комисија за процену и откуп грађе проценила на вредност од 5.000,00 динара нето. Откупљену грађу чине фотографије Милована Миловановића; писмо Алексе Ивића, писмо Михајла Полита Десанчића, писмо Стевана Милованова, писма Душана Рајића и других адресата Лази Секулићу, преписку Александра Замуровића – укупно 31 писмо; говор секретара масонске ложе „Немања” на банкету 15. септембра 1893. године.

УСЛУЖНА ДЕЛАТНОСТ

Сви архивисти Рукописног одељења радили су у читаоници и депоу Одељења.

Током 2008. године грађу из Збирки Одељења користило је 120 истраживача. Они су остварили укупно 310 посета Одељењу. Истраживачи су долазили из Баваништа, Бање Луке, Бачког Јарка, Београда, Буковца, Будисаве, Војводе Степе, Вршца, Земуна, Зрењанина, Ковиља, Новог Сада, Ниша, Оџака, Панчева, Подгорице, Сенте, Сомбора и Чачка. Поред тога Рукописно одељење је посетило и неколико истраживача из Аустрије, Мађарске, Пољске, Румуније и Русије. Они су се бавили проучавањем грађе која је део Збирке манускрипата и писама: (рукопис у вези са Великом битком код Сенте; грађа о Милошу Црњанском; рукопис о Даки Поповићу, грађа о Будимском таначу и Петру Несторовићу као и преписка Милана Јовановића Стоимировића).

У оквиру међуархивске позајмице САНУ је уступљено пет докумената о Стефану Стратимировићу и три документа о Платону Атанацковићу. Музеј града Новог Сада се Одељењу обратио поводом припрема изложбе „Патријарх Георгије Бранковић”. Том приликом Рукописно одељење је позајмило 11 докумената, који су се налазили у изложбеном простору Двора Епархије сремске у Сремским Карловцима.

Културно-образовни програм РТС ТВ Београд је у оквиру играно-документарног серијала „Заборављени умови Србије” припремао више епизода о знаменитим личностима из наше богате културне прошлости. Рукописно одељење је помогло реализацију ових епизода уступањем рукописне грађе и фотографија. На молбу Српске редакције Мађарске државне телевизије припремљена је грађа за снимање документарног филма о сликарки Катарини Ивановић.

Међународна сарадња

Током 2008. године међународна сарадња Матице српске одвијала се кроз различите активности и програме.

Посебно важан сегмент у међународној сарадњи су представљали контакти са другим Матицама.

Матицу српску је 7. јула посетио председник Матице словачке господин Јозеф Маркуш, а од 1. до 3. августа генерални секретар Матице српске проф. др Душан Николић је у Мартину (Словачка) представљао Матицу српску на прослави 145. годишњице Матице словачке и на скупу представника Словенских Матица. У поздравној речи председника Јозефа Маркуша и у јубиларној Златној књизи Матице словачке истакнуто је да је Матица српска као најстарија била узор за оснивање осталих Матица.

Делегација Матице словачке из Мартина у Словачкој (председник инж. Јозеф Маркуш, потпредседник др Мирослав Бјелик, Бронислава Маркушова) и Матице Словака у Војводини из Бачког Петровца (Бранислав Сливка) посетили су Матицу српску 11. августа. Дочекали су их и са њима водили разговор представници Матице српске (потпредседник проф. др Славко Гордић, потпредседник проф. др Слободан Ђурчић и помоћник секретара Добрила Мартинов). Том приликом представници Матице словачке су домаћине обавестили о намери да се 2009. године организује Други конгрес словенских матица, који би имао радни карактер. Прихваћен је предлог да се заснује четворогодишњи пројекат Словаци у Војводини 1712–2012, чији ће резултат бити монографија.

Матица српска је присутна и делује ван земље где живе наши сународници и где се чува српска културна баштина.

Од 7. до 17. октобра, у оквиру пројекта Матице српске на сређивању архивске грађе Српске православне епархије у Темишвару, група архивиста предвођена Павлом Станојевићем, управником Рукописног одељења Матице српске, завршила је, након четири године рада, прво и основно сређивање грађе Темишварске епархије.

У оквиру манифестације „Дани српске културе у Темишвару” од 13. до 15. октобра у организацији Савеза Срба у Румунији и конзулата Србије у Темишвару Матица српска је представила своја најновија издања на сајму српске књиге. Пригодан комплет Матичиних издања поклоњен је по завршетку сајма библиотеци српске гимназије „Доситеј Обрадовић” у Темишвару.

Председник Матице српске академик Чедомир Попов је 12. новембра примио др Миљу Радана, професора на Одсеку за српски језик и књижевност Филолошког, историјског и теолошког факултета Универзитета у Темишвару и Стевана Бугарског члана Управног одбора Матице српске из Румуније.

Председник Матице српске академик Чедомир Попов учествовао је у раду симпозијума „Дучићеви дани” у Гацку од 18. до 21. септембра. Том приликом додељена му је престижна награда „Владимир Ћоровић”.

Председник Матице српске академик Чедомир Попов и генерални секретар Матице српске проф. др Душан Николић учествовали су 30. октобра у раду седнице Патроната задужбине „Текелијанум” у Будимпешти, којом је председавао Његово

преосвештенство епископ будимски Лукијан. Том приликом вођени су разговори о реконструкцији палате Текелијанум, о отварању културног центра Матице српске и о обнављању библиотеке Текелијанума.

У Будимпешти, у организацији Самоуправе Срба у Мађарској, 26. новембра представљен је једнотомни *Речник српскога језика* Матице српске. У свечаној сали Самоуправе Срба у Мађарској управник Библиотеке Матице српске господин Миро Вуксановић беседио је своју беседу „Хиљаде очију једне књиге”, док је рад проф. др Мате Пижурице прочитао господин Борис Бекић, секретар Самоуправе и организатор скупа.

Потпредседник Матице српске проф. др Слободан Ђурчић у Министарству за дијаспору присуствовао је 11. новембра Другој конференцији српских асоцијација из земаља окружења чија тема је била „Положај и перспективе српске заједнице у земљама окружења”. Професор је имао излагање о раду Матице српске на везама са српским заједницама у земљама окружења

Потпредседник Матице српске проф. др Славко Гордић и генерални секретар Матице српске проф. др Душан Николић присуствовали су 2. децембра свечаном отварању првог Информационог центра Европске уније у Србији, који је одржан у свечаној сали Факултета техничких наука у Новом Саду на којем је, између осталих, говорио и амбасадор Жозеп М. Љоверас (Joseph M. Lioveras), шеф Делегације Европске уније у Републици Србији.

Матицу српску су током 2008. године посетили многобројни страни научници и званичници.

Посета др Ђулије Бароне, професора Универзитета La Sapienza у Риму

Др Ђулија Бароне (Giulia Barone), професор Историје средњег века и координатор међународне сарадње Универзитета Ла Сапиенца (La Sapienza) у Риму, посетила је Матицу 19. априла. Том приликом договорена је размена књига, часо-

писа и других публикација. Такође, вођени су разговори о укључивању сарадника Матице српске у више међународних научноистраживачких пројеката. Др Ђулија Бароне је 3. октобра и 10. децембра поклонила Матици српској књиге, које су пре-дате књижном фонду Библиотеке Матице српске.

Матицу српску је 26. априла посетила проф. др Рут Плато Шинар (Dr. Ruth Plato Shinar), директорка Центра за банкарско право Универзитета Нетања. Током разговора закључено је да Матица српска, са неколико стотина сарадника и библиотеком од три милиона публикација, има велик научни потенцијал који омогућује укључивање у различите међународне научноистраживачке и развојне пројекте. Предложено је да Правни факултет у Новом Саду, Центар за банкарско право Универзитета Нетања и Матица српска организују упоредно истраживање банкарског права у Израелу и Србији.

Проф. др Ана Кречмер са групом студената славистике Универзитета у Бечу посетила је Матицу српску 19. маја.

Матицу српску је 26. јуна посетио проф. др Рајко Кнез, декан Правног факултета у Марибору. Вођени су разговори о реализацији научноистраживачког пројекта Матице српске „Приватно право у Војводини између два светска рата”, на којем је професор Кнез сарадник, као и о покретању нових, заједничких пројеката од значаја за европске интеграције.

Матицу српску је 2. јула посетио амбасадор Словачке господин Игор Фурдик. Високог госта су примили председник Матице српске академик Чедомир Попов и генерални секретар проф. др Душан Николић.

Матицу српску су 9. септембра посетили господин Ричард Херил (Richard Harill), директор Public Interest Law Institute (PILI) – Columbia University, New York за Европу, и госпођа Маријана Обрадовић, представник PILI-ја у Србији. Том приликом вођени су разговори о научној и културној сарадњи. Гости су показали посебно интересовање за добротворни рад и легат Михајла И. Пупина, истакнутог научника и дугогодишњег професора универзитета Колумбија (Columbia university) у Њујорку.

Матицу српску је посетила група од двадесет професора и докторанада Универзитета у Јени 30. септембра. Том приликом вођени су разговори о историјским везама и о докторату који је Вук Стефановић Караџић стекао на Универзитету у Јени. Продекан филозофског факултета у Јени проф. др Јоахим фон Путкammer (Joachim von Puttkamer) изразио је наду да ће између две институције бити успостављена дубља сарадња.

Матицу српску посетио је вајар Томе Серафимовски, академик Српске академије наука и уметности и Македонске академије наука и уметности, у пратњи академика Радомира Ивановића и начелника Одељења за међународну сарадњу и европске интеграције Министарства правде Владимира Давидовића 27. новембра.

Матицу српску су 11. децембра посетили и са њеном историјом и актуелним активностима се упознали: проф. др Мари-Франс Николас Маген са париског универзитета Нантер (Prof. dr Marie-France Nicolas Maguin), University of Nanterre Faculty of Law, Paris – France; проф. др Пенелопи Бут из школе права британског универзитета Стафордшајр (Prof. dr Penelope J. Booth), Law School, Staffordshire

University, United Kingdom; проф. др Робин Фретвел Вилсон са правног факултета Универзитета Вашингтон и Ли из Лексингтона, САД (Prof. dr Robin Fretwell Wilson), USA, Washington & Lee University School of Law, Lexington, USA; проф. др Федерика Ђардини из одељења за приватно и радно право Правног факултета падованског Универзитета (prof. dr Federica Giardini), Dipartimento di Diritto Privato e Diritto del Lavoro, Facolta di Giurisprudenza – Università di Padova, Italia), проф. др Едвард Лојд са универзитета Колумбија из Њујорка (prof. Edward Lloyd, Columbia University – New York, USA).

Посета професора права са европских и америчких универзитета

На пријемима, које су амбасаде у Београду организовале поводом различитих свечаности, Матицу српску је представљао потпредседник академик Димитрије Стефановић: 14. маја – свечано отварање изложбе „Чехословачка 1968–1969” поводом 40-годишњице „Прашког пролећа” по позиву амбасадорке Чешке Хане Хубачкове и амбасадора Словачке Игора Фурдика; 27. маја – пријем „Дан словенске писмености” у Амбасади Бугарске; 11. јуна – пријем поводом Националног дана Руске Федерације; 19. јуна пријем поводом државног празника у резиденцији Амбасадора Велике Британије у Београду, 10. јула – пријем поводом одласка амбасадора Аустрије из Београда; 3. октобра – пријем поводом националног празника Немачке у Скупштини града Београда на позив његове екселенције амбасадора Немачке господина Волфрама Маса, 3. октобра – отварање изложбе фотографија цвећа под називом „Без речи”, чији је аутор Његова екселенција амбасадор Јапана господин Тадаши Нагаији у Галерији Српске академије наука и уметности у Београду; 3. октобра – четврти српско-шведски симпозијум на тему „Стокхолм-Београд. Одрживи развој и улога хуманистичких наука”, који је организован у Амбасади Шведске 28. новембра – свечаност поводом националног празника Румуније у хотелу „Хајат” у Београду; 13. новембра – прослава дана државности Пољске у Београду; 5. децембра – свечаност поводом Националног празника Финске у Финској амбасади; 11. децембра – свечаност Јапанске амбасаде у Скупштини Града Београда

поводом рођендана цара Јапана; 11. децембра – Опроштајни пријем у резиденцији Грчког амбасадора Христоса Панагопулоса.

Посета делегације Универзитета у Јени

Сарадници Матице српске су учествовали на међународним научним скуповима на којима су представљени резултати рада на пројектима Матице српске:

Проф. др Душан Николић, генерални секретар Матице српске, је у својству члана Међународне академије за упоредно право (*International Academy of Comparative Law – Paris*), а на позив Министра правде Републике Француске госпође Рашиде Дати, 23. и 24. октобра учествовао на међународној конференцији „*Which European Contract Law for the European Union*» (Које европско уговорно право за Европску унију?) на Универзитету Сорбона у Паризу. Проф. др Душан Николић је том приликом упознао поједине учеснике скупа са научноистраживачким пројектом Матице српске Приватно право у Војводини између два светска рата и поделио више примерака 125. свеске *Зборника за друштвене науке Матице српске*, у којој су изложени прелиминарни резултати тог истраживања.

Проф. др Марија Шкрињар је 4. и 5. новембра учествовала у раду Првог европског конгреса о храни у Љубљани и представила рад који је резултат истраживања на пројекту Микотоксини у животним намирницама, Одељења за природне науке Матице српске. На конгресу су своје резултате представили врхунски научници и стручњаци из прехранбене технологије и биотехнологије.

Доц. др Весна Крчмар, др Зоран Јовановић и мр Зоран Максимовић, чланови Одбора Одељења за сценске уметности и музику, учествовали су са својим радовима, који су проистекли из пројекта Матице српске Театролошке студије, на међународном научном скупу „Наслеђе и савременост у југословенској драми” у Лођу (Пољска) 17. и 18. новембра. Том приликом остварили су значајне контакте који ће допринети будућој међународној сарадњи Матице српске са сродним институцијама у Пољској.

Проф. др Душан Николић је од 27. до 29. новембра у Атини учествовао на 14. Светском конгресу за спортско право на којем је поднео реферат на тему Зближавање различитих правних култура, глобализација права и *lex sportiva*. Заједно са др Жераром Оноом, професором Универзитета у Тулузу, водио је тематски блок Национално законодавство и спорт. Конгрес је организован под покровитељством Његове Екселенције господина Карољаса Папуљаса, председника Грчке. Професор Николић је на Конгресу изабран за почасног потпредседника Међународне асоцијације за спортско право. Током боравка у Атини професор Николић је у својству генералног секретара Матице српске имао више састанака са члановима српске дијаспоре. Том приликом вођени су разговори о различитим облицима сарадње и о оснивању „Културног центра Матице српске” у Атини. Професор Николић је Универзитету у Атини предао комплет *Зборника за класичне студије* Матице српске и иницирао размену публикација.

Награде Матице српске

Змајева награда Матице српске

Змајева награда Матице српске за 2007. годину уручена је 16. фебруара 2008. на Свечаној седници Матице српске песнику Ивану Негришорцу за књигу *Потајник* (у издању издавачког предузећа „Филип Вишњић”, Београд 2007). О поезији Ивана Негришорца говорио је проф. др Михајло Пантић.

Добитник Змајеве награде Иван Негришорца

Жири Змајеве награде радио је у саставу: проф. др Славко Гордић, проф. др Михајло Пантић (председник), Ђорђо Сладоје, проф. др Бојана Стојановић-Пантовић и академик Милосав Тешић. Жири је одржао две седнице (24. децембра 2007. и 29. јануара 2008).

Бранкова награда Матице српске

Жири за доделу Бранкове награде Матице српске радио је у саставу: доц. др Радослав Ераковић, проф. др Војислав Јелић, проф. др Александар Јерков, проф. др Љиљана Пешикан-Љуштановић и доцент др Горана Раичевић. Рукописи су пристигли и на читању су код чланова жирија.

Пупинова награда Матице српске

Жири *Пупинове награде Матице српске* у саставу: проф. др Владимир Катић (председник), проф. др Божидар Вујичић, проф. Мирјана Марковић, проф. др Мирјана Војиновић-Милорадов, проф. др Душан Сурла и проф. др Слободан Царић на седници одржаној 12. марта 2008. године донео је одлуку да се награде следећи аутори и радови:

- Прва награда – мр Евгеније Аџић, за магистарски рад *Управљање пуноуправљивим претварачем у погону ветроелектрана у случају пропада мрежног напона*
- Друга награда – мр Марко Векић, за магистарски рад *Моделовање прилагодљивих уређаја преноса наизменичне струје у условима пропада напона*
- Трећа награда – мр Зоран Ивановић, за магистарски рад *Управљање електроелектраном у случају поремећаја у електричној мрежи*
– мр Иван Станојевић, за магистарски рад *Модулациони кодови у више нивоа и њихова примена у стандарду DRM*

Награда је додељена на свечаности у Матици српској 21. марта 2008. године.

Добитници Пупинове награде

Награђена издања Матице српске

Аутори *Речника српскога језика* добили су Награду „Павле Ивић”.

Матица српска је на Сајму књига у Херцег Новом добила награду за издавачки подухват године за једнотомни *Речник српскога језика*.

Награђени часници Матице српске

Академику Чедомиру Попову је 21. септембра у Гацку уручена „Ђоровићева награда” за књигу *Велика Србија – стварност и мит* у издању „Издавачке књижевнице Зорана Стојановића”. Награду је доделило удружење „Владимир Ђоровић”.

Др Бранка Кулић добила је награду националног комитета ИСОМ-а за најбољу публикацију за књигу *Новосадске дрворезбарске радионице у 18. веку*.

Катедра

- 11. марта – Позоришни музеј Војводине и Матица српска представиле су књигу *Јуриј Љвович Ракитин, живот, дело, сећања*, Зборник радова. О књизи су говорили: др Зоран Т. Јовановић, др Ениса Успенски, Алексеј Арсењев и мр Зоран Максимовић
- 17. марта – Представљена је књига: *Песма будилника, Антологија младих српских песника у Мађарској*, Грга Олаха, Данице Берцан, Виктора Добримировића. Говорници: Миро Вуксановић, проф. др Петар Милошевић и аутори.
- 25. марта – Представљена је књига др Саве Живанова *Пад Руског царства*, II, Нолит, Београд 2007. О књизи су говорили академик Чедомир Попов и проф. др Борислав Ђуровић.
- 15. маја – Матица српска и Завод за заштиту споменика културе у Панчеву представили су монографију Милана Веиновића *Панчево на старим разгледницама 1898–1941*.
- 19. септембра – Промоција свеске *Летописа Матице српске* посвећене немачкој књижевности и немачко-српским књижевним везама. Говорили су Драган Стојановић, Златко Красни, Иван Негришорац.
- 14. октобра – Матица српска и „Орфеус” представили су књигу Мирослава Егерића *Антологија српског песништва 19. и 20. века*. О књизи су говорили проф. др Витомир Вулетић, проф. др Славко Гордић, доц. др Гордана Раичевић, Селимир Радуловић и аутор.
- 17. октобра – Матица српска и Издавачко предузеће „Филип Вишњић” представили су књигу др Војислава Коштунице *Одбрана Косова*. Присутне је поздравио академик Чедомир Попов, председник Матице српске, а о књизи су говорили академик Коста Чавошки, проф. др Слободан Самарцић и аутор.
- 25. октобра – Матица српска и Модна кућа „Мона” су на Сајму књига у Београду представиле *Летопис Матице српске* и дело Миодрага

- Павловића – добитника награде „Извиискра Његошева” за 2008. годину. Говорили су: Иван Негришорац и мр Драган Хамовић.
- 4. новембра – Матица српска и Српска књижевна задруга представиле су *Јубиларно 100. коло Српске књижевне задруге*. Присутне је поздравио проф. др Славко Гордић, потпредседник Матице српске. Говорили су: Слободан Ракитић, председник Српске књижевне задруге, и Марко Недић, главни уредник Српске књижевне задруге. Одломке из књига објављених у овом колу читали су аутори: Давид Албахари, *Сваке ноћи у другом граду*, Драгомир Брајковић, *Песма у песми*, Миро Вуксановић, *Семољ људи*, Драган Лакићевић, *Лудачки рукопис*, Радослав Љушић, *Српска државност 19. века*, Чедомир Попов, *Источно питање и Српска револуција 1804–1918*, Петар Сарић, *Сара*, Ђорђе Сладоје, *Манастирски Баитован*, Дарко Танасковић, *Ислам – догма и живот*.
 - 21. новембра – Представљена је књига академика Михајла Марковића *Јуриши на небо*. О књизи су говорили: проф. др Данило Баста, проф. др Мирко Зуровац, проф. др Здравко Кучинар и аутор.
 - 25. новембра – Матица српска, Српски народни покрет „Светозар Милетић” и Издавачка кућа „Прометеј” уприличили су свечаност поводом деведесетогодишњице јубилеја Велике народне скупштине и присаједињења Бачке, Баната, Барање и Срема Србији. Присутне су поздравили академик Чедомир Попов и академик Драгољуб Недељковић. Представљено је репринт издање зборника из 1938. и 1940. године *Војводина*, I и II речима Зорана Колунције, академика Чедомира Попова и проф. др Слободана Ђурчића. Предавање „Повест присаједињења Бачке, Баната, Барање и Срема Србији 1918. године” одржала је проф. др Љубомирка Кркљуш, а потом академик Василије Крестић „Војводина и Војвођани пре деведесет година и данас”.
 - 2. децембра – Промовисан је зборник *Дух и разумевање*, Николи Милошевићу у спомен. Том приликом говорили су проф. др Слободан Грубачић, Иван Негришорац и проф. др Јован Попов.
 - 16. децембра – Промовисана су *Сабрана дела Доситеја Обрадовића* у издању Доситејеве задужбине, Београд. Приређивачи: проф. др Душан Иванић, др Миодраг Матицки и проф. др Мирјана Стефановић. Говорили су: проф. др Горан Максимовић и доц. др Радослав Ераковић. Одломке из Доситејевих дела читала је Гордана Ђурђевић-Димић.
 - 18. децембра – Матица српска и Издавачка кућа „Платонеум” представили су књигу *Водич за добар уџбеник* проф. др Ивана Ивића, проф. др Ане Пешикан и мр Слободанке Антић. О књизи су говорили: проф. др Славко Гордић, проф. др Биљана Требјешанин, Душан Вујичић и аутори. Потпредседник Гордић је потом отворио расправу о теми којом се књига бави.
 - 23. децембра – Одржана је научна трибина *Слободан Јовановић и његово дело*, у којој су учествовали проф. др Гордана Вукадиновић, др Небојша Поповић и мр Наталија Лудошки. Трибину је водио проф. др Душан Николић, генерални секретар Матице српске.

Музичке вечери

У 2008. години одржано је 15 концерата соло и камерне музике. Разноврсни, квалитетни и занимљиви програми који су у Матици српској остварени привукли су велик број посетилаца и новинара.

- 6. фебруара – концерт „Српски композитори и клавир”. Уводна реч и музички коментари: музиколог мр Александра Паладин. Програм: Даворин Јенко, Јован Пачу, Милош Дозела, Станислав Бинички и Светислав Божић; пијанисткиња Јасмина Јанковић.
- 28. фебруара – концерт „Српска народна песма у европској музици”, поводом 220 година од рођења Вука Ст. Караџића. Аутор и водитељ – Миодраг Милановић. Учествовали су: Јелена Кончар, мецосопран, Славољуб Коцић, тенор, Бранислав Цвијић, тенор, Бранислав Вукасовић, баритон, и Ирина Митровић, клавирски сарадник.
- 27. марта – Јасмина Трумбеташ–Петровић, сопран, првакиња Београдске Опере, и Даринка Пауновић, клавир. Програм: Петар Коњовић, Станислав Бинички, Петар Крстић, Петар Иљич Чајковски, Франческо Чилеа, Рихард Штраус, Роберт Шуман, Пабло Соросабал, Шарл Гуно, Алфредо Каталани, Салваторе Кардиљо и Ернесто де Куртис.

Урош Дојчиновић и Јадранка Јовановић

- 17. априла – концерт премијерно изведен у Србији „Љубав и гитара” – романсе, канцоне и серенаде за глас и гитару. Извођачи: Јадранка Јовановић, мецосопран, првакиња Београдске Опере, и Урош Дојчиновић, гитара.
- 24. априла – концерт, Вероника Тиал-Шовел (Veronique Thual-Chauvel) клавир, Француска. Програм: Јохан Себастијан Бах, Лудвиг ван Бетовен, Франц Шуберт и Морис Равел.
- 14. маја – променадни концерт „Вече белканта”. Солисти: Виолета Срећковић, мецосопран, и Александар Саша Петровић, тенор, уз клавирску сарадњу Тамаре Јовићевић. Програм: Николо Пичини, Умберто Ђордано,

- Алесандро Скарлати, Роберт Шуман, Сергеј Рахмањинов, Ђузепе Верди, Ђакомо Пучини, Ками Сен-Санс, Жил Масне и др.
- 21. маја – Михал Ђура Будински, виолина, и Ладислав Мезеи, виолончело. Програм: Франц Јозеф Хајдн, Лудвиг ван Бетовен, Даријус Мијо и Морис Равел.
 - 28. маја – наступала је мушка певачка група из Младенова „Звуци Подгрмеча” под руководством Добривоја Богдановића. Том приликом представљени су компакт дискови ове групе бр. 4 и 5. О компакт дисковима говорили су мр Јелена Јовановић, мр Весна Ивков, етномузиколози, и Ержебет Глушица, уредник емисије РТВ. Гост програма били је певачка група студената етномузикологије Академије уметности у Новом Саду под руководством мр Весне Ивков.
 - 4. јула – концерт „Харфа плус”. Извођачи: Мојца Злобко-Вајгл, харфа, Љубљана, и Марина Милић-Апостоловић, клавир. Гост вечери: Ива Станковић, виолина. Програм: Морис Равел, Гаetano Доницети, Жак Ибер и др.
 - 16. октобра – концерт клавирског дуа Теа Димитријевић – Арпад Печвари. Програм: Клод Дебиси, Габријел Форе и Морис Равел.
 - 30. октобра – концерт дуа „Флорал” под називом „Са флаутом и харфом кроз Европу”. Извођачи: Стана Крстајић и Милена Станишић. Програм: Јохан Себастијан Бах, Волфганг Амадеус Моцарт, Габријел Форе, Вили Хес, Јозеф Јонген, Душан Радић и др.
 - 19. новембра – Музичко поетско вече из циклуса „Српска певана реч” под називом „Прошлошћу (од)бранимо будућност Космета”. Аутор и водитељ – Миодраг Милановић. Учесници: Данијела Јовановић, сопран, Славољуб Коцић, тенор, Бранислав Цвијић, тенор, Бранислав Вукасовић, баритон, и Ирина Митровић, клавирски сарадник.

Музичко поетско вече – Прошлошћу одбранимо будућност Космета

- 27. новембра – Татјана Олујић, виолина, и Уки Оваскаинен, клавир, Финска. Програм: Јохан Себастијан Бах, Антонио Вивалди, Лудвиг ван Бетовен, Николо Паганини, Пабло де Сарасате, Чен Јин Шионг и Скот Џоплин.

Татјана Олујић и Уки Оваскаинен

- 10. децембра – концерт „Најлепше арије и дуети”. Милица Стојадиновић, сопран, уз клавирску сарадњу Маје Грујић. Гости концерта су студенти соло певања Академије уметности у Новом Саду у класи мр Милице Стојадиновић.
- 24. децембра – концерт клавирског дуа Деана Патаковић – Наташа Митровић. Програм: Дејан Деспић, Клод Дебиси, Габриел Форе, Петар И. Чајковски и Антонин Дворжак.

Санација зграде Матице српске

Република Србија, Министарство за науку и технолошки развој и АП Војводина, Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој и Матица српска су 18. септембра 2008. године закључили уговор о финансирању реконструкције крова, адаптације поткровља и обнове дела зграде Матице српске. Уговором је предвиђено да Република Србија и АП Војводина учествују у финансирању укупних трошкова санације са по 21.011.842,50 динара, што укупно износи 42.023.685,00 динара.

Комисија у саставу: Светлана Макарић, Зоран Станић и Михајло Нешковић, спровела је поступак јавне набавке за израду пројектно-техничке документације за санацију зграде Матице српске и уговор доделила „МВВМ ИНГ” Д.О.О. из Новог Сада са којим је 23. октобра 2008. године закључен уговор.

На основу пројекта санације крова и дела зграде Матице српске који је 2006. године израдио Завод за заштиту споменика културе, Нови Сад, „МВВМ ИНГ” Д.О.О. из Новог Сада израдио је главни пројекат санације крова и дела зграде број Е 379/08 и доставио га Матици српској 31. 10. 2008. На главни пројекат сагласност је 10. 11. 2008. године дао Завод за заштиту споменика културе, Нови Сад. 13. 11. 2008. године прибављена је поврда Градске управе за урбанизам о пријави радова за које није потребно одобрење за градњу. Урађени су пројекти инсталација јаке и слабе струје (ПТТ и ППЗ), инсталација водовода и канализације и термотехничке инсталације.

Матица српска је 6. 11. 2008. године донела одлуку о покретању поступка јавне набавке за санацију зграда Матице српске и формирала Комисију за спровођење поступка јавне набавке за извођење радова у саставу: Боривој Јуришин, Ђорђе Вировски, Живко Киселички, Светлана Макарић, Михајло Нешковић и Зоран Станић. Пошто је зграда Матице српске од посебног културног и историјског значаја, са грађевинско-архитектонским особеностима и због хитности извођења радова спроводен је рестриктивни поступак јавне набавке.

У *Службеном гласнику РС* од 11. 11. 2008. године Матица српска је објавила јавни позив за достављање пријава за извођење радова.

Рок за подношење пријава је био 25. 11. 2008. године до 14 часова.

Комисија је у присуству понуђача 26. 11. 2008. године са почетком у 17 часова извршила јавно отварање приспелих понуда, о чему је сачињен записник. Неблаговремених понуда није било, нити примедба на поступак.

На основу огласа, поднетих пријава и конкурсне документације Комисија је сачинила Квалификациону листу од 9 понуђача за које је оцењено да могу да изведу планиране радове.

Комисија је 26. 11. 2008. године обавестила понуђаче о својој одлуци, позвала свих 9 квалификованих правних лица да доставе понуде за извођење радова и уручила им конкурсну документацију и предмер радова.

Рок за достављање понуда за извођење радова је био до 8. 12. 2008. године у 14 часова.

Комисија је 9. 12. 2008. године у 15 часова, у присуству понуђача, извршила отварање приспелих понуда, о чему је сачињен записник. Неблаговремених понуда није било нити примедба на поступак.

У року је приспело 8 понуда. Понуде са предмером и предрачуном радова, јединичним ценама и укупном ценом радова са ПДВ благовремено су поднели:

1. ГП „Салајка”, Нови Сад, укупна цена са ПДВ	5.378.212,70 дин.
2. ГП „Услуга”, Нови Сад, ”	64.674.234,14 дин.
3. ДП „Стандард”, Лесковац ”	64.315.475,50 дин.
4. ГП „Бест”, Нови Сад ”	100.335.244,24 дин.
5. ГП „Дом”, Нови Сад ”	72.466.335,82 дин.
6. ING B-SG, Градња, Нови Сад ”	53.233.977,91 дин.
7. „Струја”, Нови Сад ”	95.975.874,66 дин.
8. ГП Петроварадин ”	72.692.165,40 дин.

Пошто је постојала разлика између понуђених цена и износа средстава којим је располагала Матица српска, договорено је да се изврши пондерисање понуда понуђача и да се о томе обавести Председништво Матице српске. Председништво Матице српске је закључило да треба покушати да се додатна средства обезбеде из буџета Републике Србије, АП Војводине, Града Новог Сада и из сопствених прихода Матице српске. Ако се не обезбеди довољно средстава, затражиће се од Министарства и Секретаријата да се продужи рок за коришћење додељених средстава, извршити ревидирање пројекта и извести приоритетни радови чија цена неће прелазити расположива средства.

Информација о изградњи новог објекта на Тргу Марије Трандафил бр. 24 у Новом Саду

На седници Управног одбора Матице српске која је одржана 12. марта 2007. године донета је Одлука да се на месту дотрајале Матичине задужбинске зграде, у Новом Саду, Трг Марије Трандафил 24 (Задужбина Душана и Велимира Бугарског), у складу са Урбанистичким планом, изгради нова зграда у циљу да се обезбеди квалитетан магацински простор за смештај издања Матице српске, пословни и други простор, а Председништво Матице српске је овлашћено да у том правцу предузима све потребне радње.

Имајући у виду чињеницу да Матица српска нема сопствених средстава да финансира изградњу, а сагласно Одлуци Управног одбора, Председништво је одлучило да позове инвеститоре који су заинтересовани за градњу на овој парцели. Потенцијалним инвеститорима предложено је да им Матица српска уступи парцелу и објекте на предметној локацији, а да они Матици српској изграде и по систему „кључ у руке” предају у својину део новоизграђеног објекта на истој локацији и да у том смислу сачине понуде.

Сачињена је Техничка документација ради прибављања понуда. Техничка документација је садржала:

- Извод из катастра и грунтовнице, односно поседовни лист као доказ да је Матица српска власник објекта на локацији у Новом Саду, Трг Марије Трандафил 24;
- Копију постојећег стања парцеле са уцртаним постојећим објектима;
- Копију постојеће парцеле са суседним парцелама;
- Копију КАТ-КОМ (главне и секундарне инсталације);
- Копију Урбанистичког плана са уцртаним планираним објектима на тој локацији и њиховој спратности.

Осам потенцијалних инвеститора је преузело Техничку документацију.

У остављеном року писане понуде су доставили: „Президент” д.о.о, ГП „Дијагонала”, СЗР „Динамика” и ГП „Златибор”, сви из Новог Сада.

Ценећи понуђене услове, бонитет понуђача, референтну листу понуђача, њихову техничку опремљеност, степен обрађености понуде и друго, а након извршене посебне провере бонитета понуђача, Председништво је оценило да је најкомплетнију и најповољнију понуду дала фирма "Президент" д.о.о. из Новог Сада.

На основу наведеног, Председништво Матице српске је на седници која је одржана 23. априла 2007. године донело Одлуку да се прихвати понуда "Президент" д.о.о. и да се припреми предлог текста Уговора са следећим битним елементима:

- Објекат ће се градити према урбанистичко техничким условима;
- Планирана површина новоизграђеног објекта је 1.527 m²;
- Матица уступа парцелу у површини од 933 m²;
- „Президент” преноси Матици српској око 33,5% од укупне планиране новоизграђене површине;
- „Президент” је на име гаранције за извршење посла предао Матици српској бланко потписану и оверену меницу и уговором о замени

некретнина бр 10–460 од 8. маја 2007. године пренео Матици српској своје некретнине у Новом Саду, Браће Рибникара бр. 4.

На основу уговора бр. 10–460 „Президент” ће Матици српској у новоизграђеном објекту пренети по систему „кључ у руке”: сутеренски простор испод уличних локала и дворишног дела зграде сса 286 m², два улична локала од по сса 24,30 m², локал са улазом из пасажа од сса 28,60 m² три дворишне гараже (1. 2. и 3. од пасажа) од по сса 16,20 m², дворишни улаз у сутерен од сса 8,80 m² и простор на првом спрату изнад локала 1, 2 и 3 у површини од сса 86 m² и паркинг простор од краја новоизграђеног дворишног објекта до краја парцеле.

- Рок за завршетак зграде и предају кључева је 12 месеци од потписивања уговора са ЗИГ-ом;
- Све трошкове у вези са израдом пројектнотехничке документације, прибављањем дозвола, доприносима за припрему и уређење грађевинског земљишта, овером уговора, порезом на пренос апсолутних права и друго сноси „Президент” д.о.о.

Под наведеним условима 15. маја 2007. године закључен је уговор и оверен у Општинском суду у Новом Саду број ОВ 24544/ 07.

Обављено је пресељење Матичиних књига из магацина Трг Марије Трандафил 24 у Чешки магацин и у магацин у Улици Ласла Гала. Исељен је закупац „Нова металургија” и обезбеђен је смештај за станарку која је становала у дворишном делу, а која је у међувремену преминула.

Према последњим информацијама добијеним од представника фирме „Президент” завршетак градње и предаја простора ће бити у првој половини априла 2009. године.

Јубилеј проф. др Мата Пижурице

Миро Вуксановић

МАТО ПИЖУРИЦА: ЧЕСТИТКА И ЗБОРНИК

Даме и господо,

Предлагао сам да овај скуп буде масовнији, али досадашњи обичај и скромност научничка нису хтели да предлог прихвате. Хтели су да буде овако присно, салонски, што не умањује две Матичине намере.

Најпре, да представи јавности *Зборник за филологију и лингвистику*, један од десет Матичиних научних часописа, признатих и цењених, без којих не можемо. Реч је о јубилеју. Имам у руци педесети број. Обилат је, с доста прилога. И то је доказ његове вредности, јер није лако на једном месту окупити толико лингвиста, толико научних расправа. Матица искрено честита главном уреднику, академику Александру Младеновићу и његовим сарадницима, члановима Уредништва, свима који су учинили да овај *Зборник* буде централни српски филолошки и лингвистички часопис. Није лако достићи толики домет. Зато је радост с јубилејом већа.

И још, по реду ствари, лепо смишљеном и примењеном, овај *Зборник* је посвећен заслужном српском лингвисти – др Мату Пижурици, редовном професору Филозофског факултета у Новом Саду. Разлог је богато научно дело, а

повод 65. годишњица живота професора Пижурице. Са задовољством, уз најлепше жеље, пре казивања академика Младеновића и професора Драгољуба Петровића, пре уручења овог примерка, обавезан сам да истакнем значајне учинке професора Пижурице у Матици, чији је дугогодишњи члан сарадник, стални и доследни, члан њеног Управног одбора с највише скупштинских гласова, што је доказ колико је омиљен и поштован, осам година секретар Одељења за књижевност и језик, најстаријег и највећег Матичиног одељења, што је доказ поверења и способности истовремено. Овде ћу набрајање да прекинем. Није лако у пригодној прилици рећи колико је професор Пижурица урадио за Матицу. Није ни правично то сада чинити, пошто ће професор Пижурица још дуго радити за Матицу, јер није довршио своје важне послове, за укупну српску науку важне, Матици неопходне.

Међутим, као илустрацију, нужно је издвојити два главна рада професора Пижурице у Матици. Он је с професором Јованом Јерковићем био сарадник академика Митра Пешикана на изради *Правописа* Матице српске, објављеног 1993, и правописног речника. Тако је припремљено и школско издање *Правописа*, овог пута с највише прегнућа професора Пижурице, и то је издање које сваке године иде ученицима у руке. Потом је, под руководством професора Мата Пижурице урађено друго и друкчије издање *Правописа српскога језика*, који ће бити објављен ове године, за београдски Сајам књига. Професор Пижурица је главни уредник свих издања Матичиног Одељења за књижевност и језик. Међу њима је темељна књига савремене српске писмености и њене сарадничке (преводиљачке и друге) везе с другим језицима. То је једнотомни *Речник српскога језика*, први пут после Вука под својим природним и родним именом, ако не рачунамо кажњени покушај Милоша Московљевића. Професор Пижурица је као секретар Одељења, руководилац пројекта и главни уредник *Речника* омогућио да 2007. буде велики датум у српској култури.

Ко погледа књиге професора Пижурице о говору околине Колашина и о језику Андрије Змајевића, сигуран сам да ће га подићи трнци ако помисли шта би радио да му је припало да реши такве задатке. То могу само стрпљивост, упорност и оданост науци. Оно што има професор Пижурица.

На крају мали лични поглед. Напомена тек. С Матом сам се срео пре тридесет и једну годину, у *Гурману* којег нема, преко пута старе зграде новосадског Филозофског факултета. Тада је у Едицији *Прва књига* објављена моја прва књига, а Матица је поверила Пижурици да роман пажљиво ишчита, провери је ли све на свом месту и изради тумачник речи које се ретко користе. Почели смо разговор као да се одавно познајемо – срдачно и отворено. Тако разговарамо и данас. Порасло је и пријатељство *без облачка*, како је сличне блискости именовао Вељко Петровић. Данас су ретке такве и толике проведрице. Зато помињем Матов и свој пример.

Драги професоре Пижурица, драги Мато, са захвалношћу свима који су дошли на ову лепу свечаност, са жељом да умножиш своје године у Матичиним пословима, с великим задовољством, у Матичино име, молим Те да примиш педесети број *Зборника за филолофију и лингвистику*, који Ти је у целини посвећен, све с искреним честиткама и лепим порукама.

(Матица српска, 8. априла 2008)

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Извештај о раду Библиотеке Матице српске у 2008. години

САЖЕТАК

Библиотека Матице српске (БМС) успешно је остварила свој Програм рада у 2008. години, послујући у складу са Законом о библиотечној делатности, Законом о културним добрима, Законом о Матици српској, Законом о јавним службама, Законом о делатностима од општег интереса у области културе, Законом о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине и одговарајућим подзаконским прописима.

Делатност БМС финансирана је из републичког буџета, преко Министарства културе, а део средстава обезбедило је Министарство за науку и технологију. Матичне функције финансиране су преко Покрајинског секретаријата за образовање и културу.

*

Управни одбор БМС радио је у саставу: проф. др Марија Клеут, председник, и чланови др Драган Станић, Лазар Чурчић, Ђорђе Виловски и мр Душица Грбић.

Управни одбор усвојио је Извештај о раду БМС у 2007. години, Завршни рачун БМС за 2007. годину, Четворогодишњи извештај о раду (2004–2007), Финансијски план БМС за 2008. годину, План набавки БМС у 2008. години, Програм рада БМС у 2009. години, Основе финансијског плана БМС за 2009. годину, Ребаланс Финансијског плана БМС за 2008. годину, Ребаланс Плана набавки БМС за 2008. и продужење радног односа Миру Вуксановићу, управнику Библиотеке.

Надзорни одбор радио је у саставу: Дејан Живанац, председник, и чланови Боривој Јуришин и Радован Мићић.

Надзорни одбор размотрио је Завршни рачун БМС за 2007. годину, Финансијски план БМС за 2008. годину и План набавки БМС за 2008. годину и предложио Управном одбору да се ови документи усвоје.

*

У оквиру пројекта Опис ћирилских рукописних књига Библиотеке Матице српске приређена је тринаеста књига, „Душанов законик – Борђошког, Николајевевићев, Текелијин, Стратимировићев и Ковиљски рукопис”, а у едицији Каталог старих и ретких књига Библиотеке Матице српске публикована је шеста књига под називом „Објављенија Библиотеке Матице српске 1791–1866”. Из збирке старе српске периодике обрађено је 227 наслова (469 годишта). Настављени су послови на обради и заштити библиотека целина: библиотеке Српске православне велике гимназије у Новом Саду (каталогизовано је 817 књига и 3 наслова пери-

одичних публикација), библиотеке Бачке епархије (инвентарисано је 614 књига, а обрађене су 222 књиге), легата Владимира Отовића (каталогизовано је 1319 текстова и прилога из 83 фасцикле и обрађене су 3 књиге које су накнадно уврштене у легат) и Донације Никол и Сретена Марића (пријем и обрада 5 пристиглих књига). У електронској бази обрађено је 714 књига на микрофилму, а 21 запис је допуњен.

*

Свим видовима набавке (обавезни примерак, куповина, размена, поклон, депозит) БМС је примила и у своје збирке укључила 76.007 публикација. Обавезним примерком примљено је 51.266, куповином 2947, разменом 7285, поклоном 14.227 и депозитом 282 публикације. Из обавезног примерка Војводине Народној библиотеци Србије у Београду, Централној народној библиотеци Црне Горе „Ђурђе Црнојевић” на Цетињу и Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић” у Београду упућено је 32.476 публикација. Универзитетској библиотеци у Косовској Митровици послате су публикације које су издвајане из обавезног примерка за библиотеку у Приштини у периоду од 1999. до краја 2008. године (6394 књиге и око 15.000 периодичних публикација). Настављена је контрола достављања обавезног примерка.

Купљено је 2812 публикација за БМС (1162 књиге, 1047 јединица посебних збирки и 603 броја антикварне периодике). У оквиру координиране набавке БМС је добила 135 бројева страних часописа.

Разменом из иностранства примљено је 7160 публикација (3620 књига, 249 јединица посебних збирки и 3291 број периодике). Партнерима у размени, лекторатима за српски језик и српским библиотекама у иностранству послате су укупно 8972 публикације (4141 књига и 4831 број периодике).

БМС је добила на поклон 22.698 публикација, од којих је у своје збирке укључила 14.227 (6434 књиге, 2621 јединица посебних збирки и 5172 броја периодике).

БМС је примила на поклон библиотеку академика Дејана Медаковића о бароку. Примљене су 282 књиге из депозита ФАО и УНЕСКО.

*

Настављен је рад у систему узајамне каталогизације у оквиру пројекта Виртуелна библиотека Србије, чији је носилац Народна библиотека Србије.

Ажурно је обављана именска, предметна и децимална обрада нових публикација, уз истовремену ревизију збирки. Укупно су обрађене 58.443 публикације (књиге, периодика, прилози у периодичним публикацијама и некњижни материјал).

Урађена су 2354 СРП записа.

Аналитички је обрађено 18.237 прилога у периодици.

Формирано је 38.007 предметних одредница и 49.658 децималних бројева.

Редигована су 10.244 записа и уједначено је 1785 записа.

У Завичајној збирци Војводине настављени су попуњавање, обрада и заштита публикација.

Приређена је и објављена Библиографија књига у Војводини за 2006. годину (1699 јединица и 221 јединица допуна) и настављени су послови на припреми наредних свезака. Настављено је сређивање прикупљене и обрађене грађе за шести том Библиографије Матице српске за период 1981–1985. Настављен је рад на припреми грађе за библиографије добитника Змајеве награде.

Настављена је обрада публикација посебних збирки.

*

У оквиру пројекта ревизије и ретроспективне обраде (конверзија електронског каталога започета 1992) у току 2008. године обрађено је укупно 15.360 публикација (9810 књига, 386 годишита периодике и 5164 јединице посебних збирки).

До сада су обављене ревизија и ретроспективна обрада 603.495 публикација (454.509 књига, 45.570 годишита периодике и 103.416 јединица посебних збирки).

*

У локалној компјутерској бази БМС 31. децембра 2008. године било је укупно 1.017.329 записа (744.151 књига, 26.655 наслова периодике, 183.811 прилога из часописа и новина и 63.712 публикација посебних збирки). Сваки од ових записа претражив је преко шездесетак параметара.

Током 2008. године БМС је своју електронску базу обогатила са 46.790 записа.

*

У 2008. години у БМС се учланило 6170 читалаца. У Општој читаоници, Читаоници за периодичку и истраживачки рад и Научној читаоници коришћене су 37.324 публикације.

У топографском каталогу књига евидентирано је 31.258 монографских публикација, а у топографском каталогу периодике 3324 годишита часописа и недељних листова са 37.000 бројева и 945 месечних комплекта дневних листова са 30.900 бројева.

*

У Рефералном центру БМС обављено је 328 тематских претраживања из страних база података (базе података на компактним дисковима, КоБСОН-ови сервиси, Интернет), а издвојено је 220 чланака у пуном тексту и 883 чланка до нивоа апстрактa. На хосту DIALOG у базама SCI SEARCH била су 2 тематска претраживања и издвојено је 37 записа.

Међубиблиотечком позајмицом из иностранства (SUBITO, British Library и друге стране библиотеке) поручено је 186 књига и 314 копија чланака, а из земље поручене су 2 копије чланака из страних часописа.

Обављена су 344 претраживања цитираниости у Индексима научних цитата на захтев корисника и нађено је 6217 цитата и самоцитата. На лични захтев истраживача у истраживачким центрима са Медицинског факултета у Новом

Саду рађена је цитираност радова произашлих из међународних пројеката и нађена су укупно 4862 цитата.

За међународну базу АГРИС унета су 1962 записа.

*

Обављене су конзервација 20.794 странице и рестаурација 20.838 страница раритетних публикација. Урађено је 68.186 микроснимака. Осим публикација БМС рађена је заштита публикација Архива САНУ, Градске библиотеке у Новом Саду, Галерије Матице српске и Беочинске фабрике цемента.

Настављени су послови дигитализације публикација у систему заштите културних добара (израђена су 9333 снимка, а обрађено је 14.012 снимака).

*

У оквиру законских обавеза из домена матичних функција БМС је пратила и помагала рад и развој високошколских и народних библиотека у Војводини. Организовано је полагање стручних испита у пролећном и јесењем року, које је успешно положило 48 кандидата.

*

Изложбама и каталозима обележено је 14 значајних јубилеја из наше и светске културне баштине.

*

Објављене су публикације: „*Душанов законик – Борђошког, Николајевићев, Текелијин, Стратимировићев и Ковиљски рукопис*” (у серији *Ђирилске рукописне књиге Библиотеке Матице српске*, књ. 13), „*Објављенија Библиотеке Матице српске 1791–1866*” (у едицији *Каталог старих и ретких књига Библиотеке Матице српске*, књ. 6), „*Библиографија књига у Војводини за 2006. годину*”, „*Годишњак Библиотеке Матице српске за 2007. годину*”, „*Билтен приновљених књига на страним језицима*” (два броја), „*Анализа рада народних библиотека у Војводини за 2007. годину*”, „*Анализа рада високошколских библиотека у Војводини за 2007. годину*”, „*Вести, гласила Библиотеке Матице српске*” (четири редовна и један посебан број), каталози изложба (од броја 141 до 153), као и једна свеска „*Раскрића*”, књижевно-филозофског годишњака *Сретена Марића*.

*

Поводом милион записа у електронском каталогу БМС, 10. октобра 2008. организован је свечани скуп који је отворила проф. др Марија Клеут, председник Управног одбора БМС, беседу Милион записа рекао је Миро Вуксановић, управник БМС, а поздравне речи упутили су Небојша Брадић, министар културе, и Милорад Ђурић, покрајински секретар за културу. Електронски каталог БМС презентovala

је Новка Шокица-Шуваковић, руководилац Одељења за матичне послове и развој БМС, а рад Виртуелне библиотеке Србије Весна Стевановић, заменик управника Народне библиотеке Србије.

*

Делатност БМС редовно су пратили дневни и други листови, радио- и телевизијске станице.

БМС је посетило више културних и научних радника из наше земље и иностранства, као и неколико група библиотекара, студената и матураната, којима су приказани историјски развој Библиотеке и њене савремене функције.

СТАРА И РЕТКА КЊИГА И ЛЕГАТИ

У серији Ћирилске рукописне књиге Библиотеке Матице српске објављена је тринаеста књига под називом *Душанов законик – Борђошког, Николајевићев, Текелијин, Стратимировићев и Ковиљски рукопис*. Она садржи детаљне каталошке описе пет преписа *Душановог законика*, насталих у распону од 1703/10. до 1726. године, и четири научна прилога о њима. Приређен је и публикован каталог *Објављенија Библиотеке Матице српске 1791–1866*, шести у едицији *Каталог старих и ретких књига Библиотеке Матице српске*. Из збирке старе српске периодике обрађено је 227 наслова (469 годишта). У електронску базу унето је 14 записа новокупљених књига (од тога су три привези), као и 23 записа књига 18. и 19. века (три су привези) издвојених приликом ретроспективне обраде у БМС. Из редовног фонда БМС издвојене су 4 књиге од којих су 2 пресигниране у збирку Александра Сандића, а 2 у збирку Васе Стајића. Из збирке књига 16–17. века обрађено је 10 књига, а 29 записа је редиговано. Редигована су и 2 записа књига на латинском језику из 18. и 19. века. Из библиотеке Српске православне велике гимназије у Новом Саду, која се налази у БМС, обрађено је 817 књига и 3 наслова (78 бројева) периодичних публикација. Из библиотеке Бачке епархије инвентарисано је 614 књига, а обрађене су 222 књиге. Настављени су послови на уређењу, обради и заштити легата Владимира Отовића. Из ове збирке каталогизирано је 1319 текстова и прилога из 83 фасцикле (збирна обрада библиотечке грађе – записи за вештачко формиране збирке) и обрађене су 3 књиге, које су накнадно примљене и увршћене у легат. Из Донације Никол и Сретена Марића пристигло је још 5 књига које су инвентарисане, сигниране и обрађене. У електронску базу унето је 714 записа књига на микрофилму, а 21 запис је допуњен. Посебна пажња поклоњена је припреми публикација за конзерваторско-рестаураторску заштиту, микрофилмовање и дигитализацију. У Читаоници за раритете издато је на коришћење 1010 раритетних књига, 664 јединице периодике и 33 микрофилма, а од публикација из осталих збирки овде су читане 292 књиге и 85 јединица периодичних издања. У Одељењу су обављани и послови који се тичу редовне топографске контроле публикација, припреме предлога за откуп књига, информисања корисника, пријема организованих посета, телевизијског снимања и други.

НАБАВКА И РАЗМЕНА ПУБЛИКАЦИЈА

Током 2008. године БМС је свим видовима набавке (обавезни примерак, куповина, размена, поклон, депозит) примила и у своје збирке укључила укупно 76.007 публикација (23.787 књига, 8054 јединице посебних збирки и 44.166 бројева периодике). Обавезним примерком примљено је 51.266 публикација, куповином 2947, разменом 7285, поклоном 14.227 и депозитом 282 публикације.

Обавезни примерак

Обавезним примерком збирке БМС обogaћене су са 12.217 књига, 34.920 бројева новина и часописа и 4129 јединица посебних збирки.

Обавезним примерком прикупљене су из војвођанских штампарија укупно 81.392 публикације. У збирке БМС укључено је 3785 књига, 10.700 бројева периодике и 1500 јединица посебних збирки.

Од Народне библиотеке Србије обавезним примерком примљене су 8123 књиге, 19.768 бројева периодике и 2517 публикација за посебне збирке, а из Централне народне библиотеке Црне Горе „Ђурђе Црнојевић” са Цетиња 309 књига, 4452 броја периодике и 112 јединица посебних збирки.

Из обавезног примерка Војводине Народној библиотеци Србије у Београду, Централној народној библиотеци Црне Горе „Ђурђе Црнојевић” на Цетињу и Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић” у Београду упућено је 32.476 публикација. Универзитетској библиотеци у Косовској Митровици послате су публикације које су издвајане из обавезног примерка за библиотеку у Приштини у периоду од 1999. до краја 2008. године (6394 књиге и око 15.000 периодичних публикација). Преостале публикације распоређују се за слање у размену и за поклоне другим библиотекама.

У оквиру контроле достављања обавезног примерка упућени су спискови рекламација за непристигле публикације на адресе 81 штампарије у Војводини.

Куповина

БМС је куповином употпунила своје збирке са 2812 публикација (1162 књиге, 603 броја антикварне периодике и 1047 јединица посебних збирки).

У оквиру координиране набавке (КоБСОН) у БМС је стигло 135 бројева страних научних часописа.

Размена

Разменом са иностраним библиотекама током 2008. године примљено је 7160 публикација (3620 књига, 3291 број периодике и 249 јединица посебних збирки), а из земље 125 публикација.

Иностранним партнерима у размени и лекторатима за српски језик послате су укупно 8972 публикације (4141 књига и 4831 број периодике), а домаћим библиотекама 801 публикација (108 књига и 693 броја периодике).

Поклон

БМС је на поклон примила 22.698 публикација на разним језицима. Након провере, у збирке је укључено укупно 14.227 публикација (6434 књиге, 5172 броја периодике и 2621 јединица посебних збирки). Преостале публикације за које је утврђено да их БМС поседује распоређују се за поклоне другим библиотекама и за слање у размену.

БМС је послала на поклон институцијама и појединцима 8278 публикација, издања БМС као и књиге из дупликата БМС. Упућени су поклони: Народној библиотеци „Вељко Петровић” у Бачкој Паланци (315), Народној библиотеци „Др Ђорђе Натошевић” у Инђији (348), Основној школи „Лаза Костић” у Гакову (465), Библиотеци „Мирослав Антић” у Мокрину (207), Народној библиотеци „Десанка Максимовић” у Власотинцу (436), Библиотеци Универзитета у Новом Пазару (716), Огранку Народне библиотеке „Вељко Петровић” у Нештину (460), Црквеној библиотеци „Герман Јовановић” у Нештину (113), Библиотеци Филолошког факултета у Београду (138), Народној библиотеци „Доситеј Обрадовић” у Старој Пазови (130), Народној библиотеци у Бечеју (101), Матичној библиотеци „Љубомир Ненадовић” у Ваљеву (141), Универзитетској библиотеци у Крагујевцу (408) и Библиотеци Универзитета Привредна академија у Новом Саду (80). БМС је библиотекама и научним радницима у нашој земљи на поклон послала 4220 примерака својих издања књига и периодике.

Депозитом ФАО и УНЕСКО примљене су 282 публикације.

ЕЛЕКТРОНСКА КАТАЛОШКО-БИБЛИОГРАФСКА ОБРАДА ПУБЛИКАЦИЈА

У току 2008. године у електронски каталог БМС настављено је уношење података за публикације које се набављају у текућој години, као и за оне из ранијих година које су обрађене у лисном каталогу. Електронска база је допуњавана и подацима о чланцима и прилозима објављеним у периодичним публикацијама.

Укупно су обрађене 58.443 публикације (књиге, периодика, прилози у периодици, ноте, географске карте и планови, ситни и документациони материјал и друго). Креирано је 26.312 записа, допуњено 21.611, а из узајамне базе преузето је 10.520 записа. Урађена су 2354 СІР записа. Формирано је 38.007 предметних одредница и 49.658 децималних бројева. Редигована су 10.244 записа, а у циљу побољшања квалитета и информативности електронског каталога уједначено је 1785 записа.

Из периодичних публикација које издају Матица српска и БМС и из 244 наслова текуће и старе периодике обрађено је 18.237 прилога.

Настављени су прикупљање и обрада публикација посебних збирки.

Припремљена је и објављена *Библиографија књига у Војводини за 2006. годину* и два броја *Билтена приновљених књига на страним језицима*.

Каталoшка обрада књига

Обрађене су 24.203 књиге и у базу БМС унет је 5171 нови запис, допуњено је 11.330 записа, а из узајамне базе преузета су 7702 записа. Формиране су 15.572 предметне одреднице и 22.167 децималних бројева. Редигована су 6704 записа и уједначен је 291 запис.

Аналитичка обрада прилога у периодичним публикацијама

Обрађено је 18.237 прилога из *Годишњака Библиотеке Матице српске, Летописа*, девет научних зборника Матице српске и из 244 наслова текућих и старих периодичних публикација. Од укупног броја креирано је 14.376 записа, допуњена су 3222, а преузето је 639 записа. Формирано је 10.470 предметних одредница и 14.934 децимална броја.

Библиографска обрада књига

Приређена је и објављена *Библиографија књига у Војводини за 2006. годину* и настављени су прикупљање и обрада грађе за наредне свеске. Библиографски су обрађене све пристигле књиге, укупно 2290 (креирано је 165, допуњено је 1929 и преузето је 196 записа). Формиране су 3683 предметне одреднице и 3605 децималних бројева. Редиговано је 1686 записа.

Настављен је рад на припреми шестог тома *Библиографије Матице српске* за период 1981–1985 (прикупљена и обрађена грађа пребачена је у WORD, где се уједначава и дорађује).

Настављени су прикупљање и обрада грађе за библиографије добитника Змајеве награде.

Започет је посао на редакцији именских одредница за формирање нормативне датотеке личних имена. Укупно су обележена 523 лична имена аутора публикација, за које су истражене године рођења и утврђени јединствени облици.

За библиографије истраживача унето је 668 шифара у електронску базу, а на основу података из система Е-CRIS.SR (Информациони систем о истраживачкој делатности у Србији).

Каталoшка обрада Завичајне збирке

Настављени су попуњавање, сигнирање, обрада и евиденција за заштиту публикација Завичајне збирке. Сигнирано је 2760 публикација. Укупно је обрађено

736 публикација (креирано је 295 записа, допуњено 265 и преузето 176 записа). Формирано је 507 предметних одредница и 725 децималних бројева. Извршена је провера у електронском и лисним каталозима 692 публикације ради попуне збирке. У базу су унета 654 дезидерата. За заштиту је евидентирано 279 публикација.

Попуњаване су и обрађиване збирке издања Матице српске и САНУ.

Каталожка обрада периодике

Сигнирано је 757 наслова периодичних издања. Укупно је обрађена 1661 периодична публикација (креирано је 467 записа, допуњена су 733 и из узајамне базе преузет је 461 запис). Редигована су 354 записа. Евидентирани су допуне текуће и старе периодике за 1119 наслова са 2390 годишта и 7369 бројева. Урађена је ревизија 61 наслова периодичних публикација са 1008 годишта и 4727 бројева. Пресигниран је 41 наслов са 109 годишта. Израђена су 1082 евиденциона картона и уложена у картотеке.

Каталожка обрада посебних збирки

Појединачно је сигнирано и инвентарисано 8848, а групно (у масци Z) 714 јединица. Укупно је обрађено 10.307 публикација, од тога је креирано 5838 записа, допуњена су 3124, а преузето је 1345 записа. Формирано је 7615 предметних одредница и 7939 децималних бројева. Након обраде и коришћења у читаоници, у магацин је уложено 9530 публикација. Евидентирано је 549 наслова периодичних публикација са 1043 броја и инвентарисано је 267 наслова са 1236 бројева. За пуну збирку проверене су све публикације понуђене на поклон или откуп.

Рад на прикупљању грађе за историју БМС

Прегледане су прва и друга књига и део треће књиге *Грађе за историју Библиотеке Матице српске* и прикупљени су и анализирани подаци за период 1830–1899. Анализирани су спискови набављених књига и периодике за тај период и сачињен је табеларни приказ који указује на обим набавке по годинама и језицима. Набављене публикације проверене су у лисним каталозима и електронском каталогу БМС.

ПРОЈЕКАТ КОНВЕРЗИЈЕ ЛИСНОГ КАТАЛОГА

У оквиру Пројекта, започетог 1992. године, настављен је ретроспективни унос података у електронски каталог за публикације обрађене у лисном каталогу. Посао је организован тако да се опис ради са књигом у руци (која се повлачи из магацина) и уједно се обавља и ревизија фонда, а омогућено је и непрекидно информисање и услуживање корисника.

У 2008. години ревизијом и ретроспективном обрадом обухваћено је укупно 15.360 публикација (9810 књига, 386 годишта периодике и 5164 публикације посебних збирки).

До сада су обављене ревизија и ретроспективна обрада 603.495 публикација (454.509 књига, 45.570 годишта периодике и 103.416 публикација посебних збирки).

ЕЛЕКТРОНСКИ КАТАЛОГ

Настављен је рад у систему узајамне каталогизације у оквиру пројекта *Виртуелна библиотека Србије*. Обавезни примерак обрађиван је само на једном месту, а Народна библиотека Србије и БМС међусобно су преузимале записе. Групе редактора уједначавале су обраду у узајамном каталогу. Из заједничке електронске базе података БМС је преузела 10.520 записа.

У компјутерској бази БМС 31. децембра 2008. године било је укупно 1.017.329 записа (744.151 запис за књиге, 25.655 записа за периодику, 183.811 за текстове из часописа и новина и 63.712 за публикације посебних збирки).

Током 2008. године БМС је обогатила своју електронску базу са 46.790 записа.

Електронски каталог БМС доступан је на Интернету, на адреси <http://bmsalf.ns.ac.yu/cobiss/>. Веза са Интернетом остваривана је у оквиру Академске мреже Србије, а обезбеђен је и приступ посредством EUNET-а. Интернет је највише коришћен за претраживање јавно доступних каталога великих светских библиотеке и издавачких кућа, као и за размену електронске поште.

Електронска база БМС која чини основу узајамног каталога Србије, формираног у Народној библиотеци Србије у оквиру *Виртуелне библиотеке Србије*, доступна је и преко адресе <http://vbs.rs./cobiss/>.

БМС је ажурно одржавала свој Интернет сајт, на адреси www.bms.rs, одакле је омогућен приступ електронском каталогу БМС, узајамној бази и свим учесницима система узајамне каталогизације.

СВЕЧАНИ СКУП „МИЛИОН ЗАПИСА У ЕЛЕКТРОНСКОМ КАТАЛОГУ”

Поводом милион записа у електронском каталогу БМС, 10. октобра 2008. организован је свечани скуп који је отворила проф. др Марија Клеут, председник Управног одбора БМС, беседу Милион записа рекао је Миро Вуксановић, управник БМС, а поздравне речи упутили су Небојша Брадић, министар културе, и Милорад Ђурић, покрајински секретар за културу. Електронски каталог БМС презентовала је Новка Шокица-Шуваковић, руководилац Одељења за матичне послове и развој БМС, а рад Виртуелне библиотеке Србије Весна Стевановић, заменик управника Народне библиотеке Србије.

Скуп у Свечаној сали Матице српске поводом милион записа
у електронском каталогу БМС (10. X 2008)

Проф. др Марија Клеут (10. X 2008)

Миро Вуксановић (10. X 2008)

Званице на свечаном скупу

Небојша Брадић, министар културе
Милорад Ђурић, покрајински секретар за културу
Проф. др Мирослав Весковић, помоћник министра за науку
Проф. др Тибор Сабо, помоћник министра за науку
Андреј Бурсаћ, градски секретар за културу
Зоран Хамовић, специјални саветник министра културе
Академик Светозар Кољевић, потпредседник Огранка САНУ у Новом Саду
Проф. др Љиљана Суботић, декан Филозофског факултета у Новом Саду
Весна Ињац, заменик управника Народне библиотеке Србије
Весна Стевановић, заменик управника Народне библиотеке Србије
Богољуб Мазих, в. д. директора Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић”
Академик Чедомир Попов, председник Матице српске
Проф. др Слободан Ђурчић, потпредседник Матице српске
Проф. др Славко Гордић, потпредседник Матице српске
Проф. др Душан Николић, генерални секретар Матице српске
Др Бранка Кулић, управница Галерије Матице српске
Директори и библиотекари матичних, јавних, факултетских и научних библиотека

Небојша Брадић (10. X 2008)

Милорад Бурић (10. X 2008)

Андреј Бурсаћ, Миро Вуксановић, Зоран Хамовић и Небојша Брадић
у обиласку магацина нове зграде БМС (10. X 2008)

На свечаности је било око 250 посетилаца који су пратили програм у Свечаној сали Матице српске и преко видео-бима у читаоници Библиотеке.

ЧУВАЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПУБЛИКАЦИЈА

У 2008. години у БМС се учланило 6170 читалаца. Међу њима највећи број чинили су редовни студенти Универзитета у Новом Саду и других универзитета у Србији и иностранству – 4301 (69,70%), запослених разних професија било је 733 (11,88%), матураната 337 (5,46%), студената постдипломских студија 265 (4,29%), а пензионера, незапослених и других укупно 534 (8,65%).

Поређење са бројем читалаца у претходној години показује да се укупан број читалаца повећао.

У Општој читаоници, Читаоници за периодичку и истраживачки рад и Научној читаоници коришћене су укупно 37.324 публикације, а за научни и стручни рад 10.928 публикација.

Поређење са одговарајућим показатељима коришћења у претходној години показује да се повећао укупан број коришћених публикација у читаоницама. Поред константног интересовања за литературу из хуманистичких и природних наука и ове године повећано је коришћење публикација и чланака из економије,

менаџмента, маркетинга, туризмологије и других студијских група на факултетима Новосадског универзитета и на приватним факултетима.

Спроведена је ревизија задужења књига позајмљених за научни и стручни рад као и анкета о услугама БМС.

Започета је аутоматизација позајмице као и обележавање књига бар-кодovima, чиме је убрзан ток позајмице и раздуживања позајмљених књига.

Библиотекари информатори пружили су читаоцима 12.255 каталошких и библиографских информација, обавили су 5774 тематска претраживања у електронском каталогу БМС и у Узајамној бази каталошко-библиографских података, реализовали су 2228 захтева из земље и иностранства за међубиблиотеку позајмицу књига, копија чланака и за скенирање извода из публикација и сачинили су 78 исписа из електронског каталога. Поред тога, припремали су материјал за снимање телевизијских емисија, примали организоване посете и упознавали посетиоце са историјом Матице српске и савременом делатношћу БМС.

Топографски је евидентирано 31.258 књига, а у топографску евиденцију текућих публикација унети су подаци за 3324 годишта часописа и недељних листова са 37.000 бројева и 945 месечних комплета дневних листова са 30.900 бројева.

Континуирано су издаване и предаване књиговезници публикације којима је потребна књиговезачка заштита и заштићене публикације улагане су у магацине. Посебно су издвојене књиге I формата старијих издања, с краја 19. и с почетка 20. века, и предате књиговезници ради прекоричавања или стављања у заштитне фасцикле.

У Чешком магацину обављени су текући послови на улагању нових публикација и на изношењу и враћању публикација поручених ради коришћења у читаоницама и за научни и стручни рад. Часописи и листови на српском језику III и IV формата, годишта од 1991. до 2007, као и књиге на немачком, мађарском и руском језику објављене после 2000. године, издвојени су и пренети у нови магацински простор. Пресељењем тих публикација и преуређењем смештаја обезбеђен је адекватни простор за публикације које се трајно чувају у овом магацину.

У магацин је уложено 1700 нових књига за Завичајну збирку Војводине.

У Новом магацину, после топографске контроле и стављања у заштитне фасцикле, на 1240 дужних метара комплетно су уложени часописи и новине на српском језику II и III формата, годишта од 1981. до 2007, укључујући и публикације примљене 2008. године. Часописи и новине IV формата, годишта од 1981. до 2007, уложени су до сигнатуре II IV 686. На 87 дужних метара смештене су књиге на немачком језику објављене после 2000. године.

Пошто је простор у Централном магацину попуњен, од четвртог тромесечја књиге примљене обавезним примерком улажу се у регале Новог магацина.

У току године у фотокопирници је за потребе читалаца и служби Библиотеке урађено 319.199 копија.

РЕФЕРАЛНИ ЦЕНТАР

CS-AGRIS

У изради базе података Србије о публикованим изворима информација и полупубликацијама из пољопривредних наука (CS-AGRIS) прегледане су 3002 документационе јединице. Од тога су издвојене и обрађене 1962 јединице, које су потом документаристички обрађене, а инпут је електронским путем послат у ФАО АГРИС центар у Риму.

Истраживање цитираности на лични захтев и на захтев институција

БМС је, поред Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић” у Београду, центар за испитивање цитираности радова у Индексима научних цитата (Science Citation Index, Social Sciences Citation Index, Arts & Humanities Citation Index) и поседује највећу збирку Индекса научних цитата у земљи.

Спискови испитиваних аутора, чија цитираност је праћена, припремљени су по презименима првих аутора објављених радова. Сачињена су 222 списка првих потписаних аутора са укупно 7905 референци, издвојено је презиме 1847 првих потписаних аутора и на основу тога праћена је цитираност у разним цитатним базама.

На лични захтев истраживача из Новог Сада, Београда, Земуна, Винче, Ниша, Крагујевца, Чачка, Подгорице и других места обављена су 344 истраживања за 213 аутора у Индексима научних цитата и нађено је укупно 6217 цитата и самоцитата (5275 цитата и 942 самоцитата).

Цитираност је праћена на захтев појединих факултета за акредитацију. Спроведено је 66 претраживања за 66 истраживача и нађено је укупно 96 цитата и самоцитата (29 цитата и 67 самоцитата).

У осталим цитатним базама у КоБСОН-у (SCIndeks, SocioFakt, Scopus и друге) и на Интернету Google Scholar за 59 истраживача урађена су 94 претраживања и нађено је укупно 905 цитата и самоцитата (795 цитата и 110 самоцитата).

Корисницима су предати сертификати са библиографским подацима нађених цитата и самоцитата.

Цитираност међународних пројеката на лични захтев

На лични захтев истраживача са Медицинског факултета у Новом Саду урађена је цитираност радова у WOS-у до 2008. године, произишлих из међународних пројеката. За 35 колаборативних радова из Who Monica Project-а, где се као истраживачки центар јавља Нови Сад, истражена је цитираност и нађено је укупно 3688 цитата; за радове из пројекта European Propentofyline Study Group пронађена су 53 цитата, а за радове из VITATOPS Trial Study Group укупан број цитата је 66.

Последња два пројекта испитивана су и у другим цитатним базама као што су Scopus (нађено је 146 цитата) и Google Scholar (нађен је 41 цитат).

Сва три поменута пројекта испитана су за одређени временски период (за једну или десет година) и нађено је укупно 868 цитата.

Тематска и друга претраживања

Тематска и друга претраживања рађена су у страним базама података на Интернету (Google, Амазон, Британска библиотека) и у електронским сервисима КоБСОН-а (Inočas, ScienceDirect, WOS, Proquest, Ebsco, AmChemSoc, SocioFakt и друге базе). Било је 328 тематских претраживања и издвојено је 220 чланака у пуном тексту и 883 чланка на нивоу апстракта, који су снимљени на компакт дискове и предати корисницима.

На хосту DIALOG у базама SCI SEARCH била су 2 тематска претраживања и издвојено је 37 записа.

Међубиблиотечка позајмица

Путем међубиблиотечке позајмице из иностранства као и позајмицом страних публикација из домаћих библиотека у току 2008. године укупно су позајмљене 502 публикације (316 копија чланака и 186 књига).

Из центра SUBITO (Document Delivery Services – Немачка), најуспешнијег система за међубиблиотечку позајмицу и брзу испоруку чланака, електронским путем поручене су 272 копије које су стигле за мање од 72 сата као и 104 књиге. Из Британске библиотеке (BLDSC) поручено је 16 копија чланака и 35 књига. Путем IFLA захтева из иностранства је поручено 26 копија чланака и 47 књига, а из земље 2 копије чланака из страних часописа.

Издавање примарног материјала

У читаоници Рефералног центра коришћене су 383 публикације (докторски и магистарски радови, ЈУС стандарди, компакт дискови и књиге на компакт дисковима).

Стране базе података на Интернету у 2008. години

Министарство за науку и заштиту животне средине Републике Србије наставило је да финансира претплату на стране базе података, у оквиру Конзорцијума библиотека Србије за обједињену набавку (КоБСОН – www.nb.rs/kobson). Доступне су следеће базе података: Web of Science, EBSCO – Publishing, Springer Link, Institute of Physics Publishingm Emerald, ProQuest, ScienceDirect, Scopus, Oxford University Press и друге, а очекује се реализација приступа још неким базама.

Министарство финансира набавку компакт дискова, часописа у папирној форми, а део средстава одобрен је за међубиблиотечку позајмицу.

Преко КоБСОН-а доступна је и домаћа база SocioFakt, а од децембра 2006. у оквиру база КоБСОН-а претражива је и домаћа база Српски цитатни индекс (SCIndex).

КоБСОН у 2008. обухвата 35.000 наслова часописа и 30.000 електронских књига, а база је допуњена и информацијама о импакт факторима часописа.

Осим наведених база у БМС се може претраживати и хост DIALOG који садржи преко 450 страних база података.

Докторске дисертације и УНЕСКО документи

Сигнирано је и евидентирано у електронској бази 28 докторских дисертација. Збирка УНЕСКО докумената употпуњена је са 476 јединица.

Збирка компакт дискова

Употпуњена је збирка компакт дискова Индекса научних цитата (све три серије) набавком следећих компакт дискова: Science Citation Index 2004 annual, 2006 annual, Social Sciences Citation Index 2006 annual, Arts&Humanities Citation Index 2006 annual. Данас је то једина комплетна збирка компактних дискова ове базе у земљи од 1980. до 2006. године.

Реферални центар редовно добија бесплатно компакт дискове као учесник у изради AGRIS међународне базе, а најновији је AGRIS CD 2003/10–2008/06.

Прибављена су 82 компакт диска монографских публикација.

ЗАШТИТА ПУБЛИКАЦИЈА

У Одељењу заштите публикација обављени су планирани послови према Програму рада за 2008. годину.

Поступцима конзервације и рестаурације оштећених листова раритетних књига и периодичних публикација, који су претходно обухватили утврђивање степена оштећености и одређивање мера које је потребно предузети, обрађени су одабрани примерци са изузетно великим степеном оштећености из збирки БМС, Архива САНУ у Београду, Градске библиотеке у Новом Саду, Галерије Матице српске и Беочинске фабрике цемента.

У лабораторији за конзервацију и рестаурацију детаљно су прегледане раритетне књиге које су предложене за заштиту, установљен је степен оштећења и предузете су адекватне мере заштите. Обављена је конзервација 20.794 и рестаурација 20.838 изузетно оштећених страница рукописних и старих штампаних књига. Одговарајућим поступцима заштите кожних или полукожних повеза и израде повеза уз реконструкцију према оригиналу, повезано је 68 раритетних књига.

У фотолабораторији настављено је микрофилмовање књига библиотеке Саве Текелије, као и појединих одабраних ретких или оштећених примерака. Израђено је 68.186 микроснимка на микрофилмовима 16 и 35 mm у архивском квалитету и 9333 дигитална снимка раритетних публикација. За потребе корисника израђено је 1520 принтер копија и 49 фотографија. Развијено је 28 ролни микрофилма и 3 диазо копије у архивском квалитету. Обрађено је 14.012 дигиталних снимка и нарезано је 36 CD и 99 DVD дискова.

У књиговезници је у тврд повез са златотиском повезано 216 томова новина и 651 том часописа. Повезано је или преповезано у мек или тврд повез 1798 књига и 1755 умножених примерака. Поправљено је 685 књига и 270 плаката. За заштиту публикација које се не кориче или за потребе пресељења публикација у нове магацине израђено је 6907 заштитних фасцикала, 39 заштитних омота и 110 заштитних кутија. Накаширано је 806 примерака за изложбе, а у позлати су отиснута 1342 наслова. Нумерисано је 16.367 бројева, израђено је 890 међаша, 950 коверата и поправљено је 114 листова. У магацинима је за књиговезачку заштиту прегледано 1065 публикација, а обављени су и други неопходни књиговезачки послови.

Припремљена је видео презентација *Збирка ћирилских рукописних књига у Библиотеци Матице српске* за излагање сарадника Одељења старе и ретке књиге и легата у Нитри (Словачка) на Међународној коференцији посвећеној значају ћирилско-методијског наслеђа у Европи.

У сарадњи са Одељењем старе и ретке књиге и легата обављена је и радна посета Библиотеци Педагошког факултета у Сомбору у циљу прегледа и издвајања рукописа и старих штампаних књига за конзерваторско-рестаураторску заштиту.

МАТИЧНИ ПОСЛОВИ

У 2008. години БМС је обављала матичне послове и организовала је полагање стручних испита за библиотеке у Војводини у складу са својим законским обавезама из домена матичних функција.

На основу прикупљених статистичких и текстуалних извештаја, у сарадњи са окружним матичним библиотекама, урађена је и публикована *Анализа рада народних библиотека у Војводини за 2007. годину*, као и *Анализа рада високошколских библиотека у Војводини за 2007. годину*. Статистички подаци унети су у рачунар у оквиру програмског пакета *Мрежа библиотека Србије* и доступни су у БМС и Народној библиотеци Србије.

Организован је састанак руководиоца матичних служби библиотека у Војводини на којем је размотрен и усвојен *План обављања матичних функција БМС у 2008. години*.

Редовно је пружана помоћ народним и високошколским библиотекама у Војводини у обављању стручних послова.

На два семинара за библиотекаре високошколских библиотека у Војводини размотрене су теме *Електронска обрада претпубликација*, *Електронска израда*

библиографија научних радника, Депозитни смештај у високошколским библиотекама и Сервиси за приступ електронским књигама преко CoBSON-а и на Интернету.

Обављени су стручни надзори у библиотекама Пољопривредног факултета, Академије уметности, Правног факултета, Факултета спорта и физичког васпитања у Новом Саду и Грађевинског факултета у Суботици.

Библиотекама у Војводини послата су обавештења о роковима и начину полагања стручног испита. Организована су два припремна семинара у оба испитна рока. У пролећном року испит су положила 34, а у јесењем 14 кандидата.

Редовно је одржавана оперативност рачунарског система и обављана је заштита електронске базе података БМС. Настављени су коришћење и дорада програмског пакета COBISS. Из рачунарског система припремљени су за штампу *Библиографија књига у Војводини* за 2006. годину, каталог *Објављенија Библиотеке Матице српске 1791–1866*, *Билтен приновљених књига на страним језицима* (два броја), једна свеска *Раскрића*, књижевно-филозофског годишњака Сретена Марића, инвентарне књиге и спискови публикација. На персоналном рачунару припремљени су каталози изложба и извештаји. Припремане су и инсталиране промене садржаја Web сајта БМС.

Припремљено је пет бројева *Вести, гласила Библиотеке Матице српске* (четири редовна и један посебан).

Начињено је 1256 дигиталних копија.

У читаоници стручне литературе примане су нове књиге и часописи из области библиотекарства и информатике и услужено је 127 корисника.

СТРУЧНИ ИСПИТИ У БМС У 2008. ГОДИНИ

БМС је организовала полагање стручних испита у библиотечкој делатности у пролећном и јесењем испитном року 2008. године, сагласно Закону о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине („Службени гласник Републике Србије”, бр. 6/2002), Решењу о именовању Комисије за полагање стручног испита запослених у библиотекама Покрајинског секретаријата за образовање и културу (бр. 106–152-01380/2007-03 од 19. децембра 2007, „Службени лист АПВ”, бр. 13/2008), Правилнику о програму стручног испита у библиотечкој делатности и начину његовог полагања („Службени гласник Републике Србије”, бр. 20/95) и Правилнику о измени Правилника о програму стручног испита у библиотечкој делатности и начину његовог полагања („Службени гласник Републике Србије”, бр. 29/2005).

Комисија за полагање стручног испита радила је у следећем саставу: мр Душица Грбић (председник и испитивач за предмет Основи историје писма, књиге и библиотека), Марија Јованцаи (заменик председника и испитивач за предмет Основи библиографије), Радован Мићић (стални члан и испитивач за предмет Основи библиотекарства), Ђорђе Виловски (испитивач за Уставно уређење и прописе), Марија Маховац (Алфabetски каталог), Нада Новаков (Стварни каталози), пролећни рок, Љиљана Клевернић (Стварни каталози), јесењи рок, и Новка Шокица-Шуваковић (Основи библиотечке информатике).

Инструктивни семинар за кандидате почетнике у раду организован је од 21. до 24. априла и од 13. до 17. октобра 2008. године у Учионици БМС, где су од-

ржане и све друге испитне активности. Консултативни семинар, за све кандидате, одржан је од 12. до 16. маја и од 10. до 14. новембра 2008. године.

Током семинара предавачи су користили рачунарску опрему и видео-бим, презентујући примере из електронске базе БМС. Прво предавање било је посвећено историјату и савременим функцијама БМС, уз презентацију њеног Интернет сајта www.bms.rs.

Полагању испита приступила су 34 кандидата у пролећном и 14 у јесењем року. Испит је почео полагањем предмета Алфаветски каталог и Стварни каталози (усмени испит и практична провера знања из именске, предметне и децималне обраде публикација). Полагање осталих предмета настављено је по распореду: Основи библиотекарства, Уставно уређење и прописи, Основи библиотечке информатике, Основи историје писма, књиге и библиотека и Основи библиографије.

Са уручења уверења о положеном стручном испиту (3. XII 2008)

У пролећном року звање библиотекара стекла су 23 кандидата, звање вишег књижничара 3 и звање књижничара 8 кандидата, са просечном оценом 4,32.

У јесењем року звање библиотекара стекло је 7 кандидата, звање вишег књижничара 1 кандидат и звање књижничара 6 кандидата, са просечном оценом 3,98.

Уверења о положеном стручном испиту уручена су у Свечаној сали Матице српске 10. јуна и 3. децембра 2008. године. Уз кандидате, свечаности су присуствовали чланови испитне комисије и управник БМС Миро Вуксановић, који је поздравио присутне и уручио уверења.

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

У 2008. години БМС је објавила следећа издања:

Ђирилске рукописне књиге Библиотеке Матице српске
Књига XIII: Душица Грбић, Катица Шкорић, Љупка Васиљев: *Душанов законик – Борђошког, Николајевићев, Текелијин, Стратимировићев и Ковиљски рукопис;*

Каталог старих и ретких књига БМС

Књига VI: Јасна Карталовић (редактор): *Објављенија Библиотеке Матице српске 1791–1866*;

Марија Јованцаи (редактор), Љиљана Клевернић (редактор записа), Ката Мирић (редактор записа), Каталин Рафа, Весна Укропина: *Библиографија књига у Војводини* за 2006. годину;

Годишњак Библиотеке Матице српске за 2007. годину;

Билтен приновљених књига на страним језицима (два броја);

Анализа рада народних библиотека у Војводини за 2007. годину;

Анализа рада високошколских библиотека у Војводини за 2007. годину;

Вести : гласило Библиотеке Матице српске (четири редовна и један посебан број);

Тринаест каталога изложба (од броја 141 до 153);

Заједничко издање

Раскрића : књижевно-филозофски годишњак Сретена Марића, бр. 6 (са СО Косјерић и ЈП „Службеним гласником” у Београду).

Издања БМС у 2008. години

ИЗЛОЖБЕ, ПРОМОЦИЈЕ

БМС је пригодним изложбама и каталозима (од броја 141 до броја 153) обележила значајне јубилеје из наше и светске културне баштине. Коришћена је грађа из збирки БМС и Рукописног одељења Матице српске. Пригодним изложбама са пратећим каталозима обележено је тринаест јубилеја из домаће и светске културе: годишњице дела Захарије Орфелина, пет векова манастира Крушедол, 175-огодишњица рођења Јована Јовановића Змаја, 250-огодишњица рођења Емануи-

ла Јанковића, 125-огодишњица рођења Петра Коњовића, 400-годишњица рођења Џона Милтона, 200-годишњица рођења Николе Алексића, 150-огодишњица рођења Ђакома Пучинија, 125-огодишњица рођења Франца Кафке, 150-огодишњица рођења Љубомира Недића, 125-огодишњица рођења Симе Пандуровића, 125-огодишњица рођења Михаља Бабича и 125-огодишњица рођења Карла Јасперса, а посебном изложбом представљена су издања Матице српске.

Аутори изложба су Александра Драпшин, Оливера Кривошић, Оливера Михајловић, Душица Грбић и Марија Ваш.

Са промоције књиге Марије Чурчић (3. IV 2008)

Књига Марије Чурчић *Библиографија Русина у Југославији 1918–1980*, коју је објавила БМС у едицији Библиографије Војводине, представљена је у Тителу, 6. фебруара 2008. у организацији Народне библиотеке „Стојан Трумић” (говорили су Миро Вуксановић, Марија Јованцаи, Микола М. Цап и Ласло Пашћик), у Свечаној сали Матице српске 3. априла 2008. (говорили су Миро Вуксановић, Марија Јованцаи и Микола М. Цап) и у Руском Крстуру, 7. новембра 2008, у оквиру манифестације Костелникова јесен (говорили су Миро Вуксановић и Микола М. Цап).

УЧЕШЋЕ НА СКУПОВИМА, НОВЕ КЊИГЕ, ПРИЗНАЊА

Током 2008. године библиотекари БМС учествовали су на стручним и научним скуповима, објавили нове књиге и добили признања за свој рад.

БМС је од Правног факултета у Новом Саду добила Захвалницу првог степена за изузетно значајан допринос обогаћивању библиотечке грађе.

Миро Вуксановић је у стотом колу Српске књижевне задруге, под бројем 660, објавио роман *Семољ људи*, који чини трећу књигу у трилогији започетој романима *Семољ гора* и *Семољ земља*.

У Библиотеци „Нова дела” Завода за уџбенике из Београда изашла је књига приповедака Мира Вуксановића под називом *Отвсјуду*.

Бранислава Аврамовић одржала је у Извршном већу Војводине предавање на тему *Цитираност радова Новосадског центра (Југославија Нови Сад) WHO Monica пројекта у цитатној бази WOS (Science Citation Index-expanded)*.

На стручно-научном скупу „Библионет” у Суботици учествовао је Радован Мићић са саопштењем *Информације електронског каталога Библиотеке Матице српске*, а Миро Вуксановић је био председник Организационог одбора скупа.

На стручном састанку Секције за матичне библиотеке Библиотекарског друштва Србије у Сремској Митровици учествовале су Новка Шокица-Шуваковић и Оливера Михајловић излагањем на тему *Издавачка делатност БМС с посебним освртом на каталоге изложби*.

Миро Вуксановић отворио је Ускршњи сајам књига у Дому синдиката у Београду беседом *Сајмови уместо књижара*.

На саветовању библиотекара Србије са темом *Електронске публикације и Српски цитатни индекс – SCIndex* на Златибору, учествовала је Маја Потапов са саопштењем *Часописи у Библиотеци Матице српске*.

Миро Вуксановић је гостовао у емисији „У првих пет” Радио Београда 2, где је говорио о милион записа у електронском каталогу и о раду БМС.

На Међународној научној конференцији „Електронска библиотека” у Београду учествовали су: Радован Мићић (*У сусрет читаоцу: селективна дисеминација информација у информатизованој библиотеци*), Радивој Додеровић (*Дигитализација – заштита и обезбеђење приступа културној бащини*), Марија Јованцаи (*Библиографија књига у Војводини и електронска база Библиотеке Матице српске*), Гордана Ђилас (*Персоналне библиографије у електронском окружењу*), Новка Шокица-Шуваковић (*Аутоматизација коришћења публикација у Библиотеци Матице српске*) и Бранислава Аврамовић и Иванка Клајн (*Искусства Библиотеке Матице српске у претраживању цитираности научних радова у Индексима научних цитата*).

На симпозијуму „Др Јован Андрејевић-Јолес – живот и дело”, одржаном у Новом Саду, Радован Мићић је учествовао са саопштењем *Јован Андрејевић Јолес у Матици српској*.

На Шеснаестим сусретима библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића у Инђији награда Митровданска повеља додељена је Марији Чурчић, а о њеном раду говорила је Марија Јованцаи. На скупу саопштења су поднели: Гордана Ђилас (*Како су новосадски листови 1874. године прославили двадесетпетогодишњицу књижевног рада Јована Јовановића Змаја*), Јасна Карталивић (*Каталошки приказ објављенија БМС са освртом на књигу Голуба Добрашиновића „Објављенија : избор огласа на књиге и листове 1791–1871”*), Марија Јованцаи, *Зборник радова са научног скупа Српска библиографија данас* (приказ). Сусретима су присуствовали и Миро Вуксановић, Душица Грбић, Каталин Рафа и Весна Укропина.

На 45. канцеролошкој недељи у Београду, у оквиру сесије са темом *Електронска библиотека и отворен приступ*, о распрострањености пушења у новосадској

популацији према резултатима добијеним у оквиру Моника пројекта, говориле су Бранислава Аврамовић и Иванка Клајн.

Миро Вуксановић је на седници Управног одбора Матице српске изабран за главног и одговорног уредника Издавачког центра, а за директора је именована Маја Лазукић.

Промоције 100. кола Српске књижевне задруге, у оквиру којег је објављена и књига *Семољ људи* Мира Вуксановића, одржана је у Коларчевој задужбини у Београду, у Матици српској, у Народној библиотеци у Краљеву, у Градској библиотеци у Чачку и у Дому културе у Костолцу.

У новој Едицији Библиографије Огранка САНУ у Новом Саду после *Библиографије радова академика Богољуба Станковића* Виде Зеремски (2007) у 2008. години објављене су књиге *Библиографија радова академика Зорана Ковачевића* Марије Јованцаи и *Библиографија радова академика Павла Угринова* Љиљане Клевернић.

На манифестацији Дани града у Ужицу промовисана је књига *Животопис Максима Евгеновића*, коју је приредила Татјана Ракић.

Петер Хајнерман и Гордана Ђилас учествовали су у раду жирија за доделу награда Запис и Стојан Новаковић Библиотекарског друштва Србије.

БМС су посетили управник Патријаршијске библиотеке Зоран Недељковић, студенти Катедре за немачки језик и књижевност и Катедре за руски језик и књижевност Филозофског факултета у Новом Саду, студенти словакистике Филолошког факултета у Београду, матуранти новосадске гимназије „Светозар Марковић” и Средње школе у Новом Бечеју.

Миро Вуксановић је присуствовао годишњој Скупштини Подружнице библиотека Срема у Моровићу и свечаностима поводом Дана Библиотеке града Београда, 130 година прве читаонице у Старој Пазови, завршетка реконструкције зграде Народне библиотеке у Бечеју, 140 година постојања и рада Матичне библиотеке „Љубомир Ненадовић” у Ваљеву, 60 година Музиколошког института САНУ у Београду, Дана Градске библиотеке у Новом Саду и на отварању изложбе слика Никол Марић-Хавиланд, супруге Сретена Марића, под називом *Слике у белој кошуљи*, у Клубу–књижари–галерији „Гласник” у Београду.

Георг Јовановић је присуствовао Скупштини Друштва конзерватора Србије која је одржана у Ваљеву, Дивчибарима и Шапцу и изабран је за члана председништва Друштва.

Библиотекари БМС учествовали су на састанку Радне групе за дигитализацију културног наслеђа у Министарству културе Републике Србије, на курсевима у организацији Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић” у Београду (теме Евалуација научног рада и цитираност, Цитатне базе података, Електронске књиге), на седници Скупштине Заједнице матичних библиотека Србије у Кикинди, на Скупштини Заједнице библиотека универзитета у Србији у Београду и у раду стручних комисија.

Радници БМС присуствовали су на отварању изложбе књига у Гетеовом институту, изложбе о *Никољском јеванђељу* на Филозофском факултету у Новом Саду, изложбе *Слике у белој кошуљи* Никол Марић-Хавиланд, у Клубу–књижари–галерији

„Гласник” у Београду, на отварању сале Гетеовог института и на свечаности поводом Дана библиотекара у Београду.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Настављена је традиционална сарадња у размени публикација са око 320 институција из 54 земље света. Разменом из иностранства примљено је 7160 публикација (3620 књига, 249 јединица посебних збирки и 3291 број периодике). Иностраним партнерима у размени и лекторатима за српски језик послата је 4141 књига и 4831 број периодике.

За међународну базу AGRIS унета су 1962 записа.

Обављана је међубиблиотечка позајмица преко Британске библиотеке у Лондону, преко немачког центра SUBITO и путем IFLA купона.

Набављене су стране базе података, часописи и књиге на компактним дисковима. Обезбеђен је приступ иностранним базама часописа на сајту КоБСОН-а као и хосту DIALOG.

Настављено је претраживање Индекса научних цитата на компактним дисковима и на Интернету.

БМС је обновила своје чланство у Међународној асоцијацији библиотека и библиотечких удружења (IFLA).

БМС и Словачка национална библиотека у Мартину потписале су споразум о сарадњи и унапређењу односа ове две институције. Споразум су потписали управници Миро Вуксановић и Душан Катушчак.

Марија Ваш, Јелена Поповић, Штефанија Маћко и Тамара Вујков-Ђурановић боравиле су у Бечу и присуствовале симпозијуму посвећеном аустријском драматичару Едену фон Хорвату. Боравак је организован на основу уговора о поклон-библиотеци Аустрије у БМС.

БМС је у сарадњи са Информативно-рефералним центром Амбасаде САД и њеним директором Јасном Кунић организовала предавање Тода Катлера из Индијане под насловом Библиотекар и нове технологије. Предавању у Свечаној сали Матице српске присуствовали су библиотекари БМС, народних и високошколских библиотека у Војводини.

На Међународној научној конференцији „Значај културног наслеђа св. Ћирила и Методија за Европу”, одржаној у Нитри (Словачка) учествовале су мр Душица Грбић и Финка Пјевач с рефератом *Збирка ћирилских рукописа Библиотеке Матице српске*.

У оквиру програма сређивања библиотеке манастира Хиландар у манастиру су боравили Александар Радовић (радио на формирању и одржавању базе података Библиотеке савремене књиге) и Станимир Јакшић (обрађивао књиге из манастирске ризнице и штампане руске књиге 18. века).

Библиотекари из Будимпеште у посети БМС (23. V 2008)

Гимназијалци из Секешфехервара у БМС (6. VI 2008)

За допринос сређивању фондова Хиландарске библиотеке БМС је добила захвалницу од манастира Хиландар.

Георг Јовановић је присуствовао конференцији Друштва конзерватора Мађарске у Будимпешти.

БМС су посетили Хае Вонг Чанг из Јужне Кореје, члан жирија 4. пијанистичког такмичења „Меморијал Исидор Бајић” у Новом Саду, и Снежана Пановска, културни аташе Македоније у Малезији и почасни гост „Меморијала”, канадски књижевник Алберт Мангел, гости из енглеског града Норич, професори и студенти славистике на Филозофском факултету у Бечу, библиотекари Библиотеке „Филип Вишњић” и библиотека у региону Бијељине, професори и студенти Одсјека за

српски језик и књижевност на Филозофском факултету у Бањалуци, Андраш Јухас, библиотекар Одељења за набавку Националне библиотеке Сечењи у Будимпешти, Мари Жаколо, представница Француског културног центра у Новом Саду, библиотекар из Будимпеште које је предводио Золтан Нађ, председник Техничке секције Библиотекарског друштва Мађарске и руководилац Одељења за микрофилмовање Националне библиотеке Сечењи, ученици Гимназије „Свети Иштван Цистерцита” из мађарског града Секешфехервар, Клаудија Рохел-Лаурих, директорка Одељења за имплементацију културе и пројекте у иностранству Министарства за европске и спољне послове Аустрије у пратњи Рајнхарда Рајмана, аустријског лектора на Филозофском факултету у Новом Саду, Клара Трухла, референт међународне размене Народне библиотеке Чешке Републике у пратњи Иване Николић из Народне библиотеке Србије, Нина Владимировна Горјанска, руководилац Одељења ретких књига Информативно-библиотечког центра Тјумењског државног универзитета, и Елвира Николајева Акимова, стручњак за проучавање старих и ретких књига из сибирског града Тјумењ, Арне Хартиг, аташе за културу амбасаде Савезне Републике Немачке у Београду, др Магдалена Кох, шеф Катедре за српски језик и књижевност Института словенске филологије Вроцлавског универзитета, Слободан Милиновић, библиотекар Државне библиотеке Новог Јужног Велса у Сиднеју, Андреј Базилевски, доктор филолошких наука, песник, преводилац и директор и главни уредник московског издавачког предузећа Вахазар, и Анђело Сантагостино, професор економије и права из Италије.

Библиотекари БМС присуствовали су предавању Давида Хоркија и предавању Гордане Мазих и Матјажа Залокара из IZUM-а у Марибору у Народној библиотеци Србије у Београду.

ОПШТИ ПОСЛОВИ

Библиотека Матице српске је своју делатност у 2008. години обављала сагласно Закону о библиотечној делатности, Закону о културним добрима, Закону о Матици српској, Закону о делатности од општег интереса у области културе, Закону о јавним службама, Закону о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине и одговарајућим подзаконским прописима.

Управни одбор је одржао тридесет пету и тридесет шесту седницу, на којима су усвојени записници са тридесет четврте и тридесет пете седнице, Извештај о раду БМС у 2007. години, Завршни рачун БМС за 2007. годину, Четворогодишњи извештај о раду (2004–2007), Финансијски план БМС за 2008. годину, План набавки БМС у 2008. години, Програм рада БМС у 2009. години, Основе финансијског плана БМС за 2009. годину, Ребаланс Финансијског плана БМС за 2008. годину, Ребаланс Плана набавки БМС за 2008. и продужење радног односа Миру Вуксановићу, управнику Библиотеке.

На шеснаестој седници Надзорног одбора размотрени су и усвојени записник са петнаесте седнице, Завршни рачун за 2007. годину, Финансијски план и План набавки за 2008. годину и предложено је Управном одбору да се ови документи усвоје.

Одржане су четири седнице колегијума, саветодавног тела управника, на којима су разматрана питања из области пословања, организације и праћења извршења послова.

Јавне набавке су обављане сагласно Закону о јавним набавкама („Службени гласник РС”, бр. 39/02 и 55/04), Закону о буџету Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 58/07) и Правилнику о поступку доделе јавних набавки мале вредности БМС и спроведен је 31 поступак. Извештај о јавним набавкама достављен је Републичкој управи за јавне набавке.

Радници БМС на излету у Орашцу (12. X 2008)

Радници БМС на спортским играма у Грчкој (септембар 2008)

Општи и заједнички послови су обављани ажурно.

Коришћење радног времена је праћено свакодневно, а зараде су утврђиване на основу индивидуалног доприноса запослених. Сваки запослени је подносио месечни извештај на обрасцу који је сачињен сагласно упутствима Министарства културе.

Обављени су редовна контрола и сервисирање противпожарних апарата, АДП централе, хидраната и јонизирајућих јављача пожара.

Имовина БМС осигурана је у 2008. години.

ДАРОДАВЦИ

Објављивањем имена дародаваца који су Библиотеци Матице српске поклонили књиге и часописе током 2008. године, желимо и на овај начин да им изразимо искрену захвалност.

Појединци:

Иван Авакумовић (Ванкувер)	Милена Веиновић (Панчево)
Марија Адамовић (Нови Сад)	Власта Венчељовски (Нови Сад)
Елвира Н. Акимова (Тјумењ, Русија)	Ђорђе Виловски (Нови Сад)
Витко Алексић (Београд)	Небојша Владисављевић (Београд)
Стамен Андонов (Сремска Каменица)	Горан Влаховић (Нови Сад)
Сава Анђелковић (Париз)	Радослав Војводић (Београд)
Добрило Аранитовић (Шабац)	Предраг Вранешевић (Нови Сад)
Ангелина Арбутовић (Нови Сад)	Јелена Вранковић (Нови Сад)
Маријана Ачански (Нови Сад)	Милена Врбашки (Нови Сад)
Андреј Базилевски (Москва)	Тамара Вујков-Ђурановић (Нови Сад)
Војин Балабан (Сремски Карловци)	Предраг Вукић (Цетиње)
Giulie Varone (Рим)	Дејан Вукићевић (Београд)
Војин Башичевић (Нови Сад)	Момчило Ђ. Вукићевић (Нови Сад)
Весна Берић (Нови Сад)	Јелена Вукмановић (Нови Сад)
Душан Берић (Нови Сад)	Илија Вуковић (Београд)
Татјана Биришић (Прибој)	Мироје Вуковић (Подгорица)
Мира Богавец (Нови Сад)	Сретен Вуковић (Београд)
Славко Богдановић (Нови Сад)	Србослава Вуксан (Нови Сад)
Софија Богичевић (Нови Сад)	Миро Вуксановић (Нови Сад)
Ђурђина Божић (Нови Сад)	Витомир Вулетих (Нови Сад)
Јелена Боровић-Димић (Нови Сад)	Владимир Вучковић (Ниш)
Љубомир Бошков (Баваниште)	Милена Гавриловић (Нови Сад)
Душан Бошковић (Бачка Паланка)	Марија Гајицки (Нови Сад)
Љубица Бошковић (Нови Сад)	Емил Грубер (Нови Сад)
Иштван Бошњак (Будимпешта)	Динко Давидов (Београд)
Јан Бриза (Нови Сад)	Срђан Дамњановић (Нови Сад)
Драгољуб Бугарски (Нови Сад)	Душан Дејанац (Кикинда)
Стеван Бугарски (Темешвар)	Зоран Дејановић (Нови Сад)
Петер Буда (Нови Сад)	Љиљана Дејановић (Нови Сад)
Димитрије Бунтић (Крушевац)	Здравко Делетић (Беране)
Вера Бурсаћ (Нови Сад)	Милан С. Димитријевић (Београд)
Klaus Buchenau (Берлин)	Никола Димић (Нови Сад)
Александар Васић (Београд)	Бранислав Добановачки (Нови Сад)
Марија Ваш (Нови Сад)	Светлана Довниковић (Нови Сад)

Миливоје Дошеновић (Нови Сад)
 Весна Драгаш (Нови Сад)
 Силвиа Дражић (Нови Сад)
 Крстан Дубравац (Бања Лука)
 Драгомир Дујмов (Будимпешта)
 Лили Дукова (Нови Сад)
 Јован Дунђин (Нови Сад)
 Зоран Ђерић (Нови Сад)
 Гордана Ђилас (Нови Сад)
 Станимир Ђокић (Њујорк)
 Милош О. Ђоковић (Подгорица)
 Дејан Ђорђевић (Грделица)
 Данка Ђукановић (Вишеград)
 Мирослав Егерић (Нови Сад)
 Јулка Ерцег (Добој)
 Сава Живанов (Београд)
 Миша Жижацић (Нови Сад)
 Јелена Жижовић (Нови Сад)
 Љубиша Зетић (Нови Сад)
 Ирена Зечевић (Бачка Паланка)
 Анђелка Златковић (Нови Сад)
 Марина П. Зографов (Атина)
 Марија Зоћевић (Нови Сад)
 Љиљана Ивановић (Нови Сад)
 Ивана Иванчевић-Тумбас (Нови Сад)
 Милка Ивић (Београд)
 Рајко Игић (Чикаго)
 Братислава Идвореан-Стефановић (Нови Сад)
 Tsukasa Ikeda (Токио)
 Живан Иштванић (Бела Црква)
 Бориша Јаковљевић (Нови Сад)
 Станимир Јакшић (Нови Сад)
 Дарко Јан (Нови Сад)
 Љубомир О. Јанковић (Нови Сад)
 Јан Јанкович (Братислава)
 Ана Јацановић (Нови Сад)
 Живорад Јелић (Смедеревска Паланка)
 Јелена Јергић (Шид)
 Василије Јовановић (Нови Сад)
 Вера Јовановић (Нови Сад)
 Георг Јовановић (Нови Сад)
 Данило Јовановић (Нови Сад)
 Лариса Јовановић (Београд)
 Мирослав Н. Јовановић (Женева)
 Павле Јовановић (Нови Сад)
 Слободан Ж. Јовановић (Београд)
 Марија Јованцаи (Нови Сад)
 Драгољуб Јовичић (Београд)
 Владимир Т. Јокановић (Нови Сад)
 Милан Јосић (Загреб)
 Мила Јурић (Нови Сад)
 Шимун Јуришић (Сплит)
 Татјана Казинци (Нови Сад)
 Christine Kaltenecker (Карлсруе)
 Драган Капичић (Кула)
 Јасна Карталовић (Нови Сад)
 Илија Катић (Нови Сад)
 Љубомир Керовић (Бијељина)
 Маргита Киш (Нови Сад)
 Злата Клокочар-Шмит (Нови Сад)
 Лепосава Кљаић (Нови Сад)
 Горан Кљајић (Бања Лука)
 Игор Кнежевић (Нови Сад)
 Мара Кнежевић (Сомбор)
 Рајко Кнежевић (Бели Манастир)
 Бранко Ковачевић (Будимпешта)
 Душанка Ковачевић (Никшић)
 Марија Ковачевић (Крупањ)
 Мирјана Ковачевић (Торонто)
 Мирјана Ковачек (Нови Сад)
 Јелена Ковачек-Светличић (Нови Сад)
 Светозар Кољевић (Нови Сад)
 Josef Konrad (Lechaschau, Аустрија)
 Јордан Б. Константиновић (Нови Сад)
 Љубица Коњовић (Нови Сад)
 Даниела Королија-Црквењаков (Нови Сад)
 Драган Копривица (Никшић)
 Симиша Корица (Нови Сад)
 Магдалена Кох (Вроцлав)
 Дејан Крагић (Сремска Каменица)
 Љубомирка Кркљуш (Нови Сад)
 Марко Крцић (Нови Сад)
 Владимир Куљача (Нови Сад)
 Бранка Лазић (Нови Сад)
 Радивој Лазић (Шид)
 Mary Ann Lackovich (Pleasant Prerie, САД)
 Миле Лекић (Нови Сад)
 Љубиша Летић (Нови Сад)
 Емил Либман (Суботица)
 Војислав М. Лопичић (Београд)
 Ђорђе Н. Лопичић (Београд)
 Michael Lucas (Торонто)
 Слободанка Луковић (Крагујевац)
 Петро Љахович (Сремска Митровица)
 Јован Максимовић (Рума)
 Миленко Максимовић (Добој)
 Љиљана Малетин-Војводић (Нови Сад)
 Тамара Малешев (Нови Сад)
 Крстан Малешевић (Нови Сад)
 Драган Мандић (Београд)
 Марко Мандраш (Нови Сад)
 Адам Марић (Нови Сад)
 Ана Марић (Нови Сад)
 Данило Марић (Јос Анђелес)
 Јан Марко (Нови Сад)
 Александар Марков (Нови Сад)

Милета Марковић (Јагодина)
 Ђура Маргиновић (Гибарац)
 Мирјана Матарих (Пасадена)
 Милан Магић (Нови Сад)
 Веселин Маговић (Никшић)
 Маријана Маговић (Чачак)
 Мартон Магушка (Нови Сад)
 Marta McConnell-Duff (Нови Сад)
 Тамара Мијатовић (Нови Сад)
 Станиша Миладиновић (Петровац на Млави)
 Виолета Милићевић (Београд)
 Милосав Миловановић (Бачка Паланка)
 Петар Милосављевић (Нови Сад)
 Селимир В. Милосављевић (Јагодина)
 Милош Милошевић (Нови Сад)
 Радомир Милошевић (Смедерево)
 Ката Мирић (Нови Сад)
 Милица Мирић (Бечеј)
 Зоран Мирковић (Нови Сад)
 Боривој Миросављевић (Нови Сад)
 Марија Митровић (Трст)
 Бранко Мићић (Бановци)
 Радован Мићић (Нови Сад)
 Милутин Мићовић (Београд)
 Богљуб Михајловић (Нови Сад)
 Милан Михајловић (Нови Сад)
 Оливера Михајловић (Нови Сад)
 Петар Михајловић (Нови Сад)
 Ивица Млађеновић (Београд)
 Марко Надалин (Рума)
 Ђорђе Надрљански (Нови Сад)
 Zoltán Nagy (Будимпешта)
 Мирјана Недељковић (Врбас)
 Јован Недић (Бели Манастир)
 Нинус Несторовић (Нови Сад)
 Тихомир Несторовић (Бродац)
 Мирослав Никитовић (Београд)
 Александар Николић (Нови Сад)
 Миленко Николић (Хилден, Немачка)
 Миле Нинков (Нови Сад)
 Сара Новаковић (Нови Сад)
 Павле Орбовић (Врбас)
 Милева Орел-Попић (Нови Сад)
 Рајко Оровић (Подгорица)
 Славко Орос (Руски Крстур)
 Бранко Павлица (Београд)
 Витомир Павловић (Бајина Башта)
 Душан Владислав Пажђерски (Глањск)
 Бранко М. Пајагић (Београд)
 Спартак Паскалевски (Софија)
 Драгутин Паунић (Смедеревска Паланка)
 Сава Пеић (Лондон)
 Иван Пењашковић (Нови Сад)
 Бранко Петковић (Нови Сад)
 Илија Петковић (Нови Сад)
 Илија Петровић (Нови Сад)
 Мирослава Петровић (Нови Сад)
 Нада Петровић (Нови Сад)
 Будимир М. Попадић (Нови Сад)
 Лазар Попара (Нови Сад)
 Гордана Попић (Нови Сад)
 Дејан Попов (Темишвар)
 Душан Попов (Нови Сад)
 Јелена Поповић (Нови Сад)
 Славица Поповић-Филиповић (Београд)
 Joachim von Puttkamer (Минхен)
 Милорад Радовановић (Нови Сад)
 Александар Радовић (Нови Сад)
 Драган Радовић (Ковин)
 Ивана Радовић (Нови Сад)
 Радослава Радојевић (Нови Сад)
 Богдан Радуловић (Београд)
 Ђуро Рајковић (Петроварадин)
 Раденко Рајлић (Нови Сад)
 Здравко Рајчетић (Нови Сад)
 Татјана Ракић (Нови Сад)
 Драгиња Рамадански (Сента)
 Боривој Рашуо (Београд)
 Душан Рњак (Београд)
 Миливој Родић (Београд)
 Милорад Родић (Нови Сад)
 Владимир Роквић (Бачка Паланка)
 Марко Роквић (Бачка Паланка)
 Нада Роквић (Бачка Паланка)
 Bruno Rossi (Удине)
 Вујадин Б. Рудић (Београд)
 Мирольуб Рудић (Нови Сад)
 Бошко Руђинчанин (Врњачка Бања)
 Јожеф Салма (Нови Сад)
 Снежана Самарџија (Београд)
 Зоран Симоновић (Ниш)
 Мила Скендеровић (Доњи Таванкут)
 Владислав Сотировић (Виљнус)
 Стојан Согировић (Каравуково)
 Зоран Спасојевић (Крагујевац)
 Миливој Сребро (Бордо)
 Богљуб Станковић (Београд)
 Душан Станковић (Ветерник)
 Радоман Станковић (Београд)
 Богдан Станојев (Нови Сад)
 Душица Станојев (Нови Сад)
 Мирослава Станојевић-Кастори (Нови Сад)
 Биљана Стикић (Нови Сад)
 Светлана Стипчевић (Београд)
 Ранко Стјепановић (Босански Брод)
 Слободанка Стојаковић (Београд)

Слађана Стојановић (Ниш)
Слободан Стојановић (Београд)
Ђорђе Стојановски (Београд)
Срђан Стојанчев (Београд)
Радослав Субић (Србобран)
Звонко Танески (Скопље)
Иван Терљук (Нови Сад)
Владислав М. Тодоровић (Сремски Карловци)
Paul-Louis Thomas (Париз)
Бошко Томашевић (Инзбрук)
Данило Томић (Нови Сад)
Раденко Топаловић (Панчево)
Тришо Трифковић (Нови Сад)
Батрић Ђаловић (Нови Сад)
Бранко Ђупурдија (Београд)
Милан Узелац (Нови Сад)
Александра Унтервегер (Београд)
Ненад Урић (Београд)
Желько Фајфрић (Шид)
Мара Фатић (Нови Сад)
Ђула Фехер (Нови Сад)
Петер Хајнрман (Нови Сад)

Тибор Халаши (Нови Сад)
Борис Хархаји (Бешка)
Ото Хорват (Фиренца)
Михајло Хорњак (Београд)
Емилија Церовић (Београд)
Наталија Чавић (Бања Лука)
Боривој Чалић (Вуковар)
Душан Чампраг (Нови Сад)
Борисав Челиковић (Горњи Милановац)
Лидија Чизмар (Нови Сад)
Катарина Чобановић (Нови Сад)
Лазар Чурчић (Тител)
Нада Шербан (Београд)
Соња Шербан (Београд)
Оливера Шербедија (Нови Сад)
Велимир Д. Шешум (Маглић)
Ленка Шибалија (Нови Сад)
Александра Шиљековић (Нови Сад)
Радмила Шовљански (Нови Сад)
Павле Шосбергер (Нови Сад)
Маја Штрбац (Нови Сад)
Gabriella Schubert (Јена)

Институције:

Агрономски факултет (Чачак)
Адвокатска комора Србије (Београд)
Адреса (Нови Сад)
Adria Media Srbija (Београд)
Академија Српске православне цркве за уметност и конзервацију (Београд)
Altice Media (Београд)
Амбасада НР Кине (Београд)
Америчка амбасада (Београд)
Антрополошко друштво Србије (Нови Сад)
Атеље 61 (Нови Сад)
Аустријска амбасада (Београд)
Бабун (Београд)
Баштина (Славонски Брод)
BBC (Лондон)
Библиотека града Београда
Братство (Ниш)
Bookbridge (Београд)
Wellcome Library (Лондон)
Vietnam Pictorial (Ханој)
Војна болница (Петроварадин)
Војно-технички институт (Београд)
Вукова задужбина (Београд)
Галерија Матице српске (Нови Сад)
Географски институт „Јован Цвијић” САНУ (Београд)
Gyldendal Group Agency (Копенхаген)

Гимназија „Светозар Марковић» (Нови Сад)
Гимназија «Светозар Марковић” (Суботица)
Гимназија Сента – Библиотека
Global Asia (Сеул)
Градска библиотека (Суботица)
Градска библиотека „Владислав Петковић Дис” (Чачак)
Графички центар (Београд)
Графопродукт (Суботица)
DVV International (Бон)
DW-Media Services (Бон)
Deutsche Forschungsgemeinschaft (Бон)
Дом културе „Свети Сава” (Исток)
Дом омладине (Панчево)
Друштво економиста (Ниш)
Еванђеоски теолошки факултет (Осијек)
Егмонт (Београд)
Еколошки покрет града Новог Сада
Економика (Ниш)
Ekonomist Media Group (Београд)
Економски факултет (Ниш)
Економски факултет (Суботица)
Електровојводина (Нови Сад)
Електропривреда Србије (Београд)
Етнографски музеј (Београд)
Завод за заштиту споменика културе (Београд)
Завод за интелектуалну својину (Београд)

- Завод за културу Војводине (Нови Сад)
 Задужбина Андрејевић (Београд)
 Задужбина Илије М. Коларца (Београд)
 Задужбинско друштво „Први српски устанак”
 (Мишар)
 Заједница матичних библиотека Србије (Београд)
 Збиља (Београд)
 Institut 4S (Брисел)
 Институт за архитектуру и урбанизам Србије (Београд)
 Институт за воћарство (Чачак)
 Институт за међународну политику и привреду (Београд)
 Институт за пестициде и заштиту животне средине (Београд)
 Институт за проучавање лековитог биља „Др Јосиф Панчић” (Београд)
 Институт за савремену историју (Београд)
 Институт за српску културу (Приштина-Лепосавић)
 Институт за сточарство (Београд-Земун)
 Институт за стратешка истраживања (Београд)
 Intermex (Београд)
 International Centre for Diarrhoeal Disease Research (Дака, Бангладеш)
 International Labour Office (Женева)
 International Political Science Association (Монтреал)
 International Relations of Astan Quids Razavi (Mashhad, Iran)
 Islamic Relations Office (Mashhad, Iran)
 Историјски архив (Сента)
 Историјски архив (Суботица)
 Историјски архив (Ужице)
 Историјски архив Србије (Београд)
 Историјски институт (Београд)
 Итака (Београд)
 ИФЛА (Минхен)
 ИФЛА (Хар)
 Јавно комунално предузеће Београд пут (Београд)
 Јавно комунално предузеће Медиана (Ниш)
 Јавно предузеће „Палић-Лудаш” (Палић)
 Japanese Association of Russian School (Токио)
 Japanese Literature Publishing and Promotion Center (Токио)
 Јединствени информатички савез (Београд)
 Jugoszláviai Magyar Művelődési Társaság (Нови Сад)
 Journal Donation Project the New School (Њу-јорк)
 Yes24 Co. (Сеул)
- Yugo-pirs (Темерин)
 King Abdulaziz Public Library (Ријад)
 Књижевни клуб Багдала (Крушевац)
 Књижевни лист (Београд)
 Књижевно друштво Хипербореја (Београд)
 Конрас (Београд)
 Криминалистичко-полицијска академија (Београд)
 Kulturális Örökségvédelmi Hivatal (Будимпешта)
 Културни центар „Рибница” (Краљево)
 Културно-просветна заједница Србије (Београд)
 Library of the Hungarian Academy of Sciences (Будимпешта)
 Логос (Бачка Паланка)
 Лудус (Београд)
 Манастир Хиландар (Света Гора)
 Математички факултет (Београд)
 Матица српска (Нови Сад)
 Матична библиотека „Светозар Марковић” (Зајечар)
 Машински факултет (Београд)
 Машински факултет (Ниш)
 Медицински факултет (Крагујевац)
 Медицински факултет (Ниш)
 Министарство вера Републике Србије (Београд)
 Министарство културе Републике Србије (Београд)
 Министарство одбране Републике Србије (Београд)
 Министарство финансија, Управа царина (Београд)
 Ministry of Culture (Банкок)
 Митрополија Цетињска
 Micro PC World (Београд)
 Младинска књига (Београд)
 Музеј Војводине (Нови Сад)
 Музеј савремене уметности Војводине (Нови Сад)
 Music Library of Greece (Атина)
 Народна банка Србије (Београд)
 Народна библиотека (Бор)
 Народна библиотека (Смедерево)
 Народна библиотека (Ужице)
 Народна библиотека „Бранко Топић” (Босански Брод)
 Народна библиотека „Вук Караџић” (Крагујевац)
 Народна библиотека „Илија М. Петровић” (Пожаревац)
 Народна библиотека „Јефимија” (Трстеник)

- Народна библиотека „Јован Поповић” (Киин-да)
- Народна библиотека Србије (Београд)
- Народна библиотека „Стефан Првовенчани” (Краљево)
- Народна скупштина Републике Србије (Београд)
- Народни музеј (Београд)
- Народни музеј (Зрењанин)
- Народни музеј (Лесковац)
- Национална служба за запошљавање (Београд)
- Независне новине (Бања Лука)
- Neschen AG (Bückeburg, Немачка)
- New Era Publications Aps (Glostrup, Данска)
- Новости (Београд)
- Open Society Fund (Њујорк)
- Општинска управа (Панчево)
- Организација за туризам, културу и спорт (Скопје)
- Otomedics (Нови Сад)
- Österreichische Nationalbibliothek (Беч)
- Панчевачко српско црквено певачко друштво (Панчево)
- Parnassos Literary Society (Атина)
- Петровград (Зрењанин)
- Планинарски савез Србије (Београд)
- Планинарско-смучарски савез Војводине (Нови Сад)
- Планинарско-смучарско друштво „Железничар” (Нови Сад)
- Политика (Београд)
- Полицијска академија (Београд)
- Пољопривредни лист (Београд)
- Пољопривредни факултет (Београд)
- Пољопривредни факултет (Нови Сад)
- Пословни биро (Београд)
- Правна пракса (Београд)
- Правни факултет (Београд)
- Православље (Београд)
- Православна патријаршија (Београд)
- Привредна комора Србије (Београд)
- Привредни саветник (Београд)
- Princeton Theological Seminary (Принстон)
- Просвета (Београд)
- ПГТ Србија (Београд)
- Rhaios (Београд)
- Радио Београд
- Радио Београд – Трећи програм
- Радионица Zenith (Суботица)
- Редакција Књижевног листа (Београд)
- Републички завод за заштиту споменика културе (Београд)
- Републички завод за статистику Србије (Београд)
- Рукоментни савез Србије (Београд)
- Савез грађевинских инжењера Србије (Београд)
- Савез јеврејских општина Србије (Београд)
- Савез организација композитора Југославије (Београд)
- Савез рачуновођа и ревизора Србије (Београд)
- Самиздат Б92 (Београд)
- Самоуправа Срба у Мађарској (Будимпешта)
- Secretariat of the Convention on Biological Diversity (Монтреал)
- Serbian Marketing Association (Београд)
- Serbica Books (Торонто)
- Сигнатуре (Београд)
- Скупштина Републике Србије (Београд)
- Slavica Publishers (Columbus, САД)
- Службени гласник (Београд)
- Società Dalmata di Storia Patria (Рим)
- Societe Verlag (Франкфурт)
- СПКД Просвјета (Тузла)
- Средња машинска школа (Нови Сад)
- Српска академија наука и уметности (Београд)
- Српска књижевна задруга (Београд)
- Српска патријаршија (Београд)
- Српски културни клуб (Љубљана)
- Српски културни клуб „Слободан Јовановић” (Нови Сад)
- Српско друштво за заштиту вода (Београд)
- Српско лекарско друштво (Лесковац)
- Српско нумизматичко друштво (Београд)
- Српско слово (Грчаница)
- Српско хемијско друштво (Београд)
- Suburbium (Петроварадин)
- Технички факултет „Михајло Пупин” (Зрењанин)
- Удруга грађана Баштина (Славонски Брод)
- Удружење војних инвалида Србије (Београд)
- Удружење драмских писаца Србије (Београд)
- Удружење за гас Србије (Београд)
- Удружење инжењера пољопривредне и прехрамбене технологије (Београд)
- Удружење књижевника Србије (Београд)
- Удружење медицинских биохемичара Србије (Београд)
- Удружење пријатеља музеја и архива „Ђула Дулаш” (Сента)
- Удружење ратних добровољаца 1912–1918, њихових потомака и поштовалаца (Београд)
- Удружење српских књижевника у Словенији (Љубљана)
- УНЕСКО (Париз)

União Divinista (Сао Паоло)
 Универзитет у Крагујевцу
 Универзитет у Нишу
 Универзитет у Новом Саду
 Унија биолошких друштава Југославије (Београд)
 Учитељски факултет на мађарском наставном језику (Суботица)
 Факултет за европске правно-политичке студије (Нови Сад)
 Факултет за економију, финансије и администрацију (Београд)
 Факултет музичке уметности (Београд)
 Факултет организационих наука (Београд)
 Факултет техничких наука (Нови Сад)
 ФАО (Рим)
 Филозофски факултет (Београд)
 Филозофски факултет (Нови Сад)
 Филозофски факултет (Пале)
 Филозофски факултет – Библиотека (Нови Сад)
 Филозофски факултет – Катедра за мађарски језик (Нови Сад)
 Филолошки факултет (Београд)
 Фонд за отворено друштво (Београд)

Фонд ПИО (Београд)
 Fritz Thyssen Stiftung (Келн)
 Хелсиншки одбор за људска права у Србији (Београд)
 „Хесе“ (Земун)
 НИСАД (Нови Сад)
 Нipokrat Verlag (Штутгарт)
 Хуманитарна организација „Стара Рашка“ (Београд)
 Sekos in (Београд)
 Центар за бошњачке студије (Нови Пазар)
 Центар за културу (Пожаревац)
 Центар за регионалну политику (Ниш)
 Центар за унапређење правних студија (Београд)
 Consejería de Cultura (Толедо)
 Conciliation Resources (Лондон)
 Cord (Београд)
 Црква Исуса Христа светаца последњих дана (Нови Сад)
 Чигоја штампа (Београд)
 Шаховски савез Војводине (Нови Сад)
 Школа анимираног филма (Врање)
 Шумарски факултет (Београд)

ГАЛЕРИЈА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Извештај о раду Галерије Матице српске у 2008. години

Галерија Матице српске је током 2008. године реализовала усвојен Програм рада у складу са циљевима и задацима Матице српске и законским прописима који регулишу делатности од општег интереса у области заштите културних добара и јавних служби, Статутом и Стратешким планом 2004–2008. године. Остваривање Програма рада било је условљено обимом и роковима достављања финансијских средства одобрених за делатност и планиране пројекте.

Највећа пажња током 2008. године посвећена је реконструкцији изложбених сала на другом спрату и формирању нове сталне изложбе Српска уметност 19. века: Људи и догађаји – слика прошлости. Концепт сталне изложбе ослања се на уметничка дела од изузетног и великог значаја у власништву Галерије и има циљ да представи развој српске уметности од почетка до краја 19. века. Осмишљена је са идејом да се кроз одабрана уметничка дела прикажу људи и догађаји значајни за историју српског народа тога доба. Поставка је настала као резултат тимског рада кустоса и конзерватора и почива на вредновању достигнућа претходника, али и идеја савремених методолошких модела тумачења уметности новијег доба.

Отварање за јавност нове сталне поставке планира се за почетак 2009. године.

После 50 година

Свечана седница поводом Дана Галерије и обележавања 161. годишњице њеног оснивања одржана је 24. октобра. Свечаност је била посвећена обележавању

50 година самосталног рада на Тргу галерија. Поздравну реч одржала је др Бранка Кулић, а потом је Олга Микић, управница Галерије у пензији, говорила о годинама формирања Галерије као самосталне институције. Мр Тијана Палковљевић одржала је презентацију После 50 година... и представила рад у протеклих 50 година кроз бројке и слике. Као и сваке године, додељене су захвалнице и признања члановима Клуба пријатеља и јубиларне награде запосленима. Исте вечери отворена је изложба *Јаков Орфелин и његово доба*. Изложба је приређена поводом публикавања истоимене књиге др Мирославе Костић, која је реализована са Одељењем за ликовне уметности Матице српске.

Ноћ музеја је ове године била посвећена теми Кад порастем бићу дете. Посетиоцима је омогућено да стварају пред ремек-делима националне уметности, да се опробају у дидактичким играма слагалица и проналажења детаља на уметничким делима из сталне поставке и да се маскирају у костиме лепотица и јунака. На тај начин одраслима је омогућено да у простору Галерије доживе своју жељу и да бар у једној ноћи буду деца. Током Ноћи музеја Галерију је посетило 7000 посетилаца.

Светски Дан музеја обележен је 18. маја концертом руске музике и бесплатним уласком за посетиоце. Галерија је била домаћин Годишње скупштине Националног комитета ИСОМ-а.

Посебна пажња била је посвећена дејим програмима, завршетку пројекта Лепотице и јунаци и започињању пројекта Сlike и звуци. У програмима су учествовала деца предшколског узраста, нижих разреда основних школа и Музичке школе „Исидор Бајић” из Новог Сада. Осети уметност – читање уметничких дела путем чула остварен је са Музејом Дијацезе у Палерму и Одсеком за педагогију Филозофског факултета у Новом Саду. Дечје програме пратиле су публикације *Моја Галерија – Сlike и звуци* и *Осети уметност – Интеркултурално искуство у музејској едукацији*, на српском и италијанском језику.

У 2008. години отворене су изложбе *Дрворезбарска уметност – Билдхаорско художество, Јаков Орфелин и његово доба, Лепотице и јунаци* и *Осети уметност: Читање уметничких дела путем чула* у Галерији и Музеју Дијацезе у Палерму.

Током 2008. године из штампе су изашле књиге др Бранке Кулић, *Новосадске дрворезбарске радионице у 18. веку*, др Симоне Чупић, *Теме и идеје модерног: Српско сликарство 1900–1941*, др Мирославе Костић, *Јаков Орфелин и његово доба*, Групе аутора, *Осети уметност: Интеркултурално искуство у музејској едукацији* и Групе аутора, *Моја Галерија: Сlike и звуци*.

Осим уобичајено добре сарадње са Матицом српском и Библиотеком Матице српске, успешна сарадња остварена је са: Музејом Војводине, Музејом града Новог Сада, Академијом уметности, Спомен-збирком Павла Бељанског, Музејом савремене уметности Војводине, Покрајинским заводом за заштиту споменика културе, Градским заводом за заштиту споменика културе, Културним центром, Змајевим дејим играма, Огранком Српске академије наука и уметности, Филозофским факултетом у Новом Саду и Технолошким факултетом у Новом Саду, Галеријом Српске академије наука и уметности, Народним музејом, Музејом Српске православне цркве, Музејом савремене уметности, Културним центром,

Филозофским факултетом – Катедром за историју уметности, Епархијом бачком, Епархијом сремском, Народним музејом у Зрењанину. Настављена је већ успостављена сарадња са дечјим часописом *Маишаница* и Предшколском установом „Радосно детињство” и Музичком школом „Исидор Бајић”.

Др Бранка Кулић је добила награду националног комитета ИСОМ-а за најбољу публикацију за књигу *Новосадске дрворезбарске радионице у 18. веку*. Изложба и књига др Симоне Чупић *Теме и идеје модерног: Српско сликарство 1900–1941*. добила је награду Музејског друштва Србије за 2008. годину. Народна библиотека Србије захвалила се Галерији за поклоњене публикације и за посебно успешно остварену сарадњу. Галерија је добила захвалницу дечјег часописа *Маишаница*.

Мр Тијана Палковљевић стекла је звање вишег кустоса, Дарко Ђорђевић стручно звање конзерватора рестауратора, Снежана Мишић звање мастера и приправник Мирослав Лазић положио је приправнички испит.

Ове године завршена је реализација Стратешког плана 2004–2008. године.

Редовну и програмску делатност финансирало је Министарство културе Републике Србије. Програмску делатност помогли су Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије, Извршно веће АП Војводине, Покрајински секретаријат за културу, Покрајински секретаријат за науку и Меркатор С Нови Сад.

ПОПУЊАВАЊЕ ЗБИРКИ

Одржана је једна седница Комисије за заштиту и попуњавање уметничког фонда 1. августа. На седници су разматране понуде и донете одлуке о откупу уметничких дела за 2008. годину.

Евиденција и откуп уметничких дела

Откуп

У 2008. години откупљено је следећих 5 дела: Непознати иконописац 18. века, *Света Тројица*, уље на дасци, 54,8 x 38,5 cm; Никола Алексић, *Стефан Виловски*, уље на платну, после 1850, 76 x 58 cm; Никола Алексић, *Пулхерија Виловски*, 1830–1840, уље на платну, 76 x 58 cm; Сава Петровић, *Јосиф Суботић*, око 1830, уље на платну, 63 x 52,5 cm; Стојан Трумић, *Чобан*, уље на лесониту.

Евиденција

У приватном власништву евидентирани су следећи радови: Олеографија атељеа Чолаковић, према В. Ешкићевићу, *Пробој Солунског фронта*, 1921, власника Срђана Стојанчева из Београда; Стева Тодоровић, *Успење Богородице* (1856), уље на платну, власништво Ивана Жунтера из Новог Сада.

Поклони

Уметнички фонд Галерије обогаћен је са 13 поклоњених уметничких дела.

Пристигла уметничка дела су заведена у Књигу улаза од инвентарног броја 5450 до 5459. Поклоњена су следећа дела: Вуковић Данило, *Без назива*, 2007, линорез на хартији, ГМС/У 5450, новогодишња честитка Академије уметности, Нови Сад; Ђурић (?), *Сунчани сат*, 2007, графика на хартији, ГМС/У 5451, новогодишња честитка Галерије Центер, Београд; Вељко (Веља) Михајловић, *Манастир Манасија*, 2007, графика на хартији, ГМС/У 5452 и *Циклама*, 2007, графика на хартији, ГМС/У 5453, поклон аутора; Јавор Рашајски, *Сове*, 2000, ба-кропис, ГМС/У 5459, поклон аутора. Соња Шербан поклонила је три дела: једно Миленка Шербана: *Култин*, уље, око 1927//*Глава младића са капом*, цртеж (на полеђини) ГМС/У 5478 и два Милана Бесарабића, *Милан Шербан, отац Миленка Шербана*, бронза ГМС/У 5479, и *Марија Шербан, мајка Миленка Шербана*, бронза ГМС/У 5480.

На основу изражене жеље поч. Ђорђа Добровића, сина Петра Добровића, и пресуде Општинског суда у Београду, након поделе заоставштине Ђорђа Добровића Галерији је припало пет дела Петра Добровића: *Портрет Игнаца Хоровића*, 1935, уље на платну, ГМС/У 5454; *Портрет Верице Павловић*, 1932, уље на платну, ГМС/У 5455; *Портрет једног директора*, 1932/33, уље на платну, ГМС/У 5456; *Портрет Петра Матавуља II*, 1934, уље на платну, ГМС/У 5457; *Портрет плаве девојке у башти II*, 1932, уље на платну, ГМС/У 5458.

Враћање експоната

На основу Пресуде Окружног суда у Новом Саду и према одлуци Галерије Матице српске (арх. бр. 0303–51/2 од 30. маја) наследнику власника Јовану Михајловићу из Зрењанина враћена је слика *Бранко и вила*, ГМС/У 3654, рад непознатог сликара 19. века.

СТАЛНА ПОСТАВКА

Стална поставка 19. века

Стална поставка 19. века је 1. јула затворена за публику. Дела су одложена у депо на трећем спрату и у салу 20. века на другом спрату.

Нова стална изложба 19. века резултат је рада тима кустоса и конзерватора Галерије Матице српске. Управни одбор Галерије је на својој Четвртој седници разматрао историјат досадашње поставке и рад на новој поставци и рад на новој сталној изложби 19. века поверио тиму стручњака кустоса и конзерватора Галерије Матице српске.

Због радова на адаптацији изложбених сала на другом спрату експонати из поставке су привремено одложени у депое и салу прве половине 20. века, која је

овим поводом била обезбеђена посебним алармним системом. Контрола стања одложених експоната поверена је Конзерваторском одељењу и експонати су редовно обилажени уз констатацију њиховог стања и неопходне интервенције. Након коначног одабира експоната који су планирани за излагање, преостала дела су одложена у депо. Изложено је 105 дела из збирке сликарства, 13 цртежа, 5 скулптура и 40 графика, укупно 163 експоната. У претходној поставци било је изложено 246 експоната – графика, слика и скулптура.

Припреме за отварање Сталне поставке 19. века

Припремни радови за адаптацију простора обављени су на основу Решења о условима за предузимање мера техничке заштите за текуће одржавање изложбених просторија на другом спрату зграде Галерије Матице српске које је издао Градски завод за заштиту споменика културе града Новог Сада. На основу наведеног Решења дипл. инж. арх. Слободанка Бабић сачинила је Предмер и предрачун паркетарских, подполагачких, молерско-фарбарских и сувомонтажних радова. На основу Закона о јавним набавкама за изведбу наведених радова као најповољнији понуђачи одабрани су следећи извођачи: радове рушења, сувомонтажне и молерско-фарбарске радове извела је фирма КОПЕРЕЦ ДОО из Темерина, паркетарске МАС ПРОМ ДОО из Новог Сада и замену ролетни и застора на прозорима ВИ-ПОЛ ДОО из Новог Сада.

Осветљење изложбеног простора изведено је на основу Предмера и предрачуна који је сачинио дипл. инж. ел. Зоран Ступар. Основни услов за поставку нове расвете била су ограничена финансијска средства и изведба у оквиру могућности постојећих електроинсталација. Изведено је ново индиректно осветљење са расветним телима италијанског произвођача TARGETTI. Монтажне радове обавила је фирма ШТРБА, самостални пројектни биро из Кулпина.

Замену комплетне противпожарне заштите, на основу законских прописа, обавила је фирма СИГУРНОСТ-БОРВИН ДОО из Новог Сада.

Нове постаменте за излагање скулптура, по идејном решењу Ратомира Кулића, извела је фирма СИМС из Ветерника.

Крајем децембра сачињен је дефинитивни одабир експоната за нову сталну поставку и формиране су потписне легенде на српском и енглеском језику и двојезичне текстуалне легенде за сваку салу. Текстовете за легенде написали су мр Тијана Палковљевић, Снежана Мишић и Мирослав Лазић.

Све текстове је на енглески језик превела Соња Филиповић Ковачевић, лектуру и коректуру обавила је Мирјана Јовановић.

Концепт сталне поставке осмислили су др Бранка Кулић, мр Тијана Палковљевић, Снежана Мишић и Мирослав Лазић. Изложбу је поставио тим конзерватора: Данило Вуксановић, Лука Кулић и Дарко Деспотовић.

Стална поставка 18. века

За изложбу *Јаков Орфелин и његово доба* из сталне поставке 18. века повучени су следећи експонати: Јаков Орфелин, *Марта Текелија, рођ. Ненадовић* (ГМС/У 148) и *Јоан Харанитович* (ГМС/У 3427); Јакоб Шмуцер, *Свете бесплотне силе анђеоске са изгледом манастира Ковиља* (ГМС/У 2993); Захарија Орфелин, *Стварање света* (ГМС/У 2405) и *Распеће Христово* (ГМС/У 2087) и Стефан Гавриловић, *Митрополит Мојсеј Путник* (ГМС/У 79).

У сталној поставци 18. века, у делу ходника на првом спрату, изложено је осам најстаријих икона из фонда Галерије, непознатих и руских иконописаца: Непознати иконописац 17. века, *Непзнати светитељ* ГМС/П 635, Виктор, *Страдање десет критских мученика* ГМС/П 384, Иван Максимов, *Свети Јован Претеча* ГМС/П 631, Непознати иконописац 16. века, *Благовести* ГМС/П 630, Тихон Иванов Филатјев, *Света Три Јерарха* ГМС/П 633, Спиридон Григорјев, *Свети Никола* ГМС/632, Непознати иконописац 17. века, *Богородица Костромска* ГМС/У 2531 и Непознати иконописац 17. века, *Богородица Умиљенија* ГМС/У 1007.

У поставци су изложене двери из храма Св. Георгија из Опатовца, које су преузете од Покрајинског завода за заштиту споменика културе уз сагласност Епископа осечкопољског и барањског Лукијана.

Стална поставка 20. века

Стална поставка прве половине 20. века била је затворена за публику од 1. јула до 1. новембра због смештаја дела из збирке 19. века.

Из сталне поставке прве половине 20. века слика Миливоја Узелца *Три грације* позајмљена је Умјетничком павиљону у Загребу. На упражњеном месту изложено је дело Саве Шумановића *Купачице*.

Народном музеју у Београду је за изложбу коју приређује у Националном музеју у Букурешту враћена слика Ђорђа Андрејевића Куна *Кујна бр. 4*, у периоду од 17. октобра 2008. до 1. јула 2009. На упражњеном месту изложена је слика Милана Коњовића *Ослобођење Самбора (Прва прослава Октобарске револуције 1944)*.

ИЗЛОЖБЕ

Изложбе у организацији Галерије Матице српске

- ДРВОРЕЗБАРСКА УМЕТНОСТ – БИЛДХАОРСКО ХУДОЖЕСТВО (1. фебруара – 15. априла)

Изложба је настала као резултат вишегодишњих истраживања др Бранке Кулић о дрворезбарској уметности у 18. веку. Изложба је обухватила преко 70 експоната, међу којима су иконе, портрети, црквени мобилијар, документи и принтови изгледа иконостаса барокних цркава. Посебно место имали су тронове из манастира Крушедол који су у потпуности конзервирани у радионицама Галерије Матице српске. Значајан сегмент изложбе биле су и једине сачуване митрополијске кочије из друге половине 18. века, власништво Музеја Војводине. Изложба је обухватила експонате из фонда Галерије Матице српске, Музеја Српске православне цркве, Народног музеја у Београду, Музеја Војводине и Архива у Сремским Карловцима. Изложбу су отворили др Бранка Кулић, управница Галерије Матице српске, проф. др Мирослав Тимотијевић и Ивана Стефановић, државни секретар Министарства културе Републике Србије.

Изложбу је пратила монографска публикација *Новосадске дрворезбарске радионице у 18. веку* ауторке др Бранке Кулић, деплијан каталог и обележивачи за књиге. Током трајања изложбе мр Драгојла Живанов, кустос руковаоца збирке 18. века, у терминима петком у 18 часова тумачила је изложбу.

Изложба Дрворезбарска уметност – Билдхаорско художество

Отварање изложбе *Дрворезбарска уметност – Билдхаорско художество*

– ЛЕПОТИЦЕ И ЈУНАЦИ (17–27. маја)

Ноћ музеја – Лепотице и јунаци

Током школске 2007/08. године Галерија је у сарадњи са Предшколском установом „Радосно детињство” реализовала едукативни програм Лепотице и јунаци. У периоду од 17. октобра 2007. до 15. априла 2008. године у програму је учествовало 3000 малишана. У поводу друге новосадске Ноћи музеја Галерија је приреди-

ла изложбу дечјих радова насталих као резултат тог програма. У четири изложбене сале у приземљу представљени су дечји радови: цртежи, слике и предмети, мачеви, накит, шешири. Поједини дечји радови били су постављени у сталној поставци 18. века уз дела која су деца упознала током посете Галерији. Сви дечји радови емитовани су на два плазма-телевизора у Великој сали.

На отварању изложбе говорили су мр Слободан Бодулић у име Предшколске установе и мр Тијана Палковљевић у име Галерије. На отварању су наступили малишани из вртића „Дунавски цвет”, „Растимо” и „Различак” и дечји хор вртића „Палчица”. Изложбу је реализовао тим кустоса и конзерватора Галерије: мр Тијана Палковљевић, Снежана Мишић, Александра Стефанов, мр Данило Вуксановић, Дарко Ђорђевић, Снежана Ердeљан и мр Јелена Јоветић.

Одржавање изложбе омогућио је Меркатор С Нови Сад.

– ОСЕТИ УМЕТНОСТ: ЧИТАЊЕ УМЕТНИЧКИХ ДЕЛА ПУТЕМ ЧУЛА
(13 – 23. јуна)

Отварање изложбе *Осети уметност* у ГМС

Галерија Матице српске у сарадњи са Музејом Дијацезе у Палерму реализовала је током 2008. године едукативни програм за деца Осети уметност. У програму Осети уметност учествовала су деца из Предшколске установе „Радосно детињство” из вртића „Чаролија” и „Весели вртић” и ученици основних школа „Јован Поповић” и „Жарко Зрењанин” из Новог Сада. Циљ едукативних радионица био је да се деца кроз обилазак сталне поставке упознају са делима ликовне уметности и развију своје креативне способности. Деца су пред одабраним делима разговарала са кустосима и педагозима са намером да кроз посматрање дела (чуло

вида) развијају остала чула: додир, слух, укус и мирис. Затим су у простору Дечје собе цртала и вајала под утиском доживљеног и научног.

Изложба је настала као резултат сарадње Галерије Матице српске, Музеја Дијацезе у Палерму и Одсека за педагогију Филозофског факултета у Новом Саду. На изложби су били представљени радови деце из Новог Сада и Палерма настали током програма Осети уметност. Поред радова изложених на панелима, на екранима су емитовани сви радови настали током програма, фотографије деце и снимци са отварања изложбе у Палерму.

На отварању изложбе говорили су гости из Италије: Антонио Ротели, координатор Територијалног пакта Алто Беличе Корлеонезе, монсињор Ђузепе Рандацо, директор музеја Дијацезе у Палерму, и Мануела Аморозо, координаторка програма. Са српске стране обратили су се др Бранка Кулић, управница, мр Тијана Палковљевић, креатор едукативних програма у Галерији, и у име Покрајинског секретаријата за образовање и културу Душан Вујичић.

Отварање изложбе *Осети уметност* у Музеју Дијацезе у Палерму

Изложба је реализована средствима Територијалног пакта за запошљавање Алто Беличе Корлеонезе из Палерма.

– ЈАКОВ ОРФЕЛИН И ЊЕГОВО ДОБА (24. октобра 2008 – 15. фебруара 2009)

Изложбу *Јаков Орфелин и његово доба* поводом дана Галерије приредила је музејски саветник мр Драгојла Живанов. Изложено је 51 дело (29 икона, 2 литографије, 3 цртежа, 15 бакрореза, 1 бакрорезна плоча и Килијанова *Библија*). Изложена дела су из фонда Галерије и Музеја града Новог Сада. Ради боље илустрације доба просветитељства изложено је неколико публикација из Библиотеке

Матице српске, затим су на принтовима великог формата представљени поједини иконостаси, појединачне иконе и детаљи са појединих Орфелинових икона. Изложбу прате потписне легенде и текстуалне легенде. Експонате за изложбу опремили су Галеријини конзерватори, припрему пратећег материјала, каталога, позивницу урадио је Мирослав Лaziћ, а припрему за принтове Борислав Радановић. О Дану Галерије изложбу је отворио мр Владимир Симић, асистент Филозофског факултета у Београду.

Отварање изложбе *Јаков Орфелин и његово доба*

Мр Драгојла Живанов је изложбу тумачила 7, 14. и 28. новембра.

Изложбе у припреми

– РИЗНИЦА МАНАСТИРА КРУШЕДОЛ

У поводу обележавања 500 година оснивања манастира Крушедол планира се изложба најзначајнијих експоната из манастирске Ризнице. Реализација изложбе планира се у сарадњи са Музејом Војводине уз финансирање преко посебног фонда за обележавања јубилеја. Из Галерије за изложбу су задужене др Бранка Кулић и мр Драгојла Живанов. Фотографисано је стање појединих предмета и састављен извештај о стању предмета у манастирској Ризници. Др Бранка Кулић је као члан учествовала у раду Одбора за обележавање јубилеја под покровитељством Покрајинског извршног већа.

– ПОРТРЕТИ АРХИЈЕРЕЈА И НАСТОЈАТЕЉА У КАРЛОВАЧКОЈ МИТРОПОЛИЈИ

Започети су рад на прикупљању података из литературе и прикупљање библиографија неопходних за рад на каталошкој обради портрета. Аутор пројекта је мр Драгојла Живанов.

Гостујуће изложбе других институција у Галерији

Током 2008. године у Галерији су постављене следеће гостујуће изложбе:

– ОЖИВЕЛЕ ФРЕСКЕ РУСИЈЕ (14. марта)

Друштво Српско-руског пријатељства приредило је у Галерији изложбу *Оживеле фреске Русије*, на којој су представљене копије зидних слика из Пафнутјево-Боровског манастира. На отварању су говорили Ирина Јесинскаја, ликовна критичарка, и Јарослав Ридло, рестаурактор и аутор изложбе и идеје „Руско село”. Наступио је Владимир Скунцев, извођач козачких песама. Изложба је трајала један дан.

– МЛАДИ 2008 (2. јуна – 20. јуна)

Отварање изложбе *Млади 2008* – НАФ

У организацији Ниш Арт фондације одржана је изложба *Млади 2008*. Настала је као резултат националног конкурса „Млади 2008”, на којем је учествовало осамсто педесет аутора са преко 2000 радова. Отварањем изложбе у Галерији публика је имала прилику да се сусретне са делима најмлађе генерације ликовних ствараца. На отварању изложбе говорили су мр Тијана Палковљевић, Горица Мојовић, помоћник градоначелника Београда, и оснивачи Ниш Арт фондације Радован Лале Ђурић, Неда Арнерић и Јован Ђирилов, Skip Bornhuetter, генерални менаџер Philip Morris International, и првонаграђена Кристина Ристић.

– ЗАВРШНА ИЗЛОЖБА СТУДЕНАТА АКАДЕМИЈЕ УМЕТНОСТИ (25. јуна – 10. јула)

У изложбеном простору у приземљу приређена је изложба радова студената завршне године Академије уметности у Новом Саду. У Галерији су излагали

студенти са Одсека за вајарство, графичке комуникације, нове ликовне медије, фотографију и цртање. На отварању су говорили Душан Тодоровић, декан Академије уметности, и др Радмила Недучин, ректор Универзитета у Новом Саду.

– ГРАД – ХРОНИКЕ УРБАНИХ ПРОСТОРА (12. септембра – 12. октобра)

У Галерији је отворена гостујућа изложба Музеја савремене уметности у Београду *Град – Хронике урбаних простора*. Изложба је део пројекта Музеј у покрету, покренутог са идејом да се фонд Музеја савремене уметности низом тематских изложба представи у другим институцијама у Србији. Изложба је обухватила избор од 56 радова у различитим техникама (уље, акрилик, темпера, акварел, гваш, литографија) и фокусирана је на одређене феномене адекватне природи градске целине. Ауторке изложбе су кустос Мишела Блануша и виши кустос Жаклина Ратковић. На отварању изложбе говориле су др Бранка Кулић, др Јасна Јованов и Бранислава Анђелковић Димитријевић.

Отварање изложбе *Град – хронике урбаних простора*

Мишела Блануша је 19. септембра стручно тумачила експонате и говорила о концепту изложбе и обрађеним темама. Мр Тијана Палковљевић тумачила је изложбу 26. септембра и 3. октобра.

– ДАНС (29. октобра – 5. новембра)

Друштво архитеката Новог Сада приредило је изложбу и доделило Награду из области архитектуре „Ђорђе Табаковић”.

Учешће Галерије у припреми повремених изложба у организацији других музеја и сродних институција

За ретроспективну изложбу Петра Лубарде *Између слике природе и природе слике* Музеју савремене уметности у Београду позајмљено је дело *Сремски предео*, 1937, уље на платну (15. марта – 15. маја).

За изложбу *Даница Јовановић: страсно заљубљена у сликарство* у Центру за културу «Вук Караџић» у Лозници позајмљено је седам дела (18–28. марта).

За изложбу *Милан Коњовић и социјалистички реализам* Галерији „Милан Коњовић” у Сомбору позајмљено је дело *Прва прослава октобарске револуције 1944*, уље на платну (20. маја – 29. јула).

За изложбу *Ђорђе-Ђока Јовановић (1861–1953)* у Галерији Српске академије наука и уметности позајмљено је 76 експоната (19. јула – 30. септембра)

За изложбу *Хлеб на средњовековним фрескама* Фондацији Балканкулт из Београда позајмљене су 4 копије фресака са темом хлеба за излагање у Галерији „Прометеј”. На отварању изложбе говорила је др Бранка Кулић (15–22. септембра).

За изложбу *Паје Јовановића* у Вршцу у оквиру манифестације Дани бербе грожда позајмљено је девет експоната (19–29. септембра)

Културном центру у Београду за изложбу *Бранислав Протић – радови (1956–1960)* позајмљена су три уметникова рада (2–20. септембра)

За ретроспективну изложбу Миливоја Узелца Умјетничком павиљону у Загребу позајмљена је слика *Три грације* (17. новембра 2008 – 10. фебруара 2009).

Учешће Галерије у сталним поставкама других музеја и институција

Обновљен је реверс за позајмицу 14 експоната из фонда Музеја Српске православне цркве у Београду, који су изложени у сталној поставци Галерије и у Меморијалном музеју „Христофор Жефаровић” у манастиру Бојани.

Са Народним музејом у Београду обновљен је Уговор о позајмици дела за сталну поставку прве половине 20. века.

Обновљени су реверси и Уговори о позајмици експоната Музеју Војводине, Музеју града Новог Сада и Библиотеци Матице српске.

ДОКУМЕНТАЦИЈА

Ревизија фонда

Комисији за ревизију предат је Извештај о ревизији уметничког фонда ГМС 2004–2008. година (арх. бр. 0103–30/1), сачињен на основу извештаја кустоса руковаоца збирки. Рад на ревизији уметничког фонда и пратеће документације (провера смештаја, преглед дела, провера и измена података у постојећим основним картонима) завршен је за фонд ГМС/У. Кустоси руковаоци збирки, мр Драгојла

Живанов, Милена Врбашки и Мирјана Брмбота, предали су податке за 6217 предмета. На основу тога формиран је документ програма WORD са следећим колонама: редни број, ГМС/У, инв. бр., аутор, назив дела, збирка, техника, категорија, смештај, цена и напомена. Обрађени предмети подељени су у следеће збирке: сликарство, графика, цртежи, вајарство, комбиноване технике и документарни материјал. Подаци су уношени табеларно, тако да их је могуће претраживати.

Завршен је упис предмета у Књигу улаза до броја 5459. Уписани су предмети пристигли у периоду од 1996. до 2008. године.

Започет је унос књиге инвентара збирке сликарства.

Ревизија Фонда примењене уметности и Фонда документарног материјала није завршена.

Током 2008. године нису предавани картони.

Од почетка рада на ревизији, фебруара 2004. године, документацији је предато 3813 картона, а 3813 је унето у програм ЦР (централни регистар) у табеле формиране у документима програма WORD. Документационом центру Народног музеја у Београду послати су подаци за 3813 предмета. По збиркама је обрађен следећи број дела: сликарство – 2048; графика – 1610; цртеж – 1597; скулптура – 520; акварели, пастели, комбинована техника – 449 уметничких дела.

Централни регистар са картотеком

У програм ЦР (централни регистар) унети су подаци за 3813 обрађених предмета. Подаци за све инвентарисане предмете унети су у табеле, формиране у документима програма WORD.

Матичној служби Народног музеја у Београду нису достављени подаци.

Фототека

У *Инвентар фототеке* II/6 инвентарисана су 52 колор-снимка (од фото инв. бр. II/4837 до II/4888).

Мр Драгојла Живанов идентификовала је и обрадила 121 негатив из Килијанове *Библије*.

Коришћење уметничког фонда

Током 2008. године из фонда Галерије укупно је уступљено на коришћење другим појединцима и институцијама 100 репродукција нарезаних на CD.

На захтев Бранислава Лучића, фотографа *Дневника*, за репродуковање у *Дневниковом додатку* за Св. Саву уступљена је једна репродукција; на захтев проф. др Мирослава Тимотијевића (14. јануара), за репродуковање у књизи *Манастир Крушедол* уступљено је 7 репродукција; на захтев Радоја Драшковића (18. марта), за репродуковање у биографској књизи о Урошу Предићу уступљене су 2 репродукције; на захтев Динка Давидова (21. марта), за репродуковање у

другом допуњеном фототипском издању *Стематологије* уступљени су детаљи 5 репродукција; на захтев Галерије „Милан Коњовић”, Сомбор (7. маја), за изложбу *Милан Коњовић и социјалистички реализам* уступљена је једна репродукција а за репродуковање у монографији Милана Коњовића 11 репродукција (30. марта и 11. новембра); Српској академији наука и уметности за каталог проф. др Миодрага Јовановића *Ђока Јовановић* уступљене су документарне фотографије и снимци дела вајара Ђорђа Јовановића (27. јуна); Српском културном кругу из Новог Сада за друго издање књиге *Други српски устанак* уступљено је 35 репродукција (20. септембра); Заводу за уџбенике за *Читанку за 6. разред* уступљено је 5 репродукција (3. октобра); Архиву Србије за рад на пројекту «Москва и Србија» уступљене су две репродукције (7. новембра); Галерији слика «Сава Шумановић» за публикацију *Дечји ликови 1939.* уступљена је репродукција једног цртежа (14. новембра).

Хемеротека

Настављена је сарадња са агенцијом „Прес клипинг”. Галерији су достављени подаци о појављивању у штампаним и електронским медијима и на интернету. У 2008. години забележено је укупно 195 прилога, од тога 71 електронски, 111 штампаних и 13 прилога на интернету.

Стручни архив

Др Бранка Кулић написала је за *Српски биографски речник* биографију Алојза Кастања.

Мр Тијана Палковљевић предала је за *Српску енциклопедију* следеће одреднице: Акварел, Акт, Арсић Милош, Аутопортрет, Бакрорез, Балаж Арпад, Барањи Карољ, Барањи Злата, Бешлић Ана, Блесић Павле, Боб Емил, Боднаров Стеван, Бошан Ђорђе, Браца Бонифације. Написала је текст о историјату и збиркама Галерије Магице српске и одабрала репродукције за часопис *Belquest*; предала чланак о Славку Воркапићу за монографију *Европски контексти уметности 20. века у Војводини* Музеја савремене уметности Војводине.

Мр Драгојла Живанов је урадила Библиографију радова Оливере Милановић Јовић, за *Гласник Друштва конзерватора Србије*, бр. 32, Београд 2008. Написала је биографије за *Српски биографски речник* следећих аутора: Јакшић Арсеније, Јакшић Симеон, Јакшић Јосиф, Јакшић Димитрије, Јанковић (Талудорос) Никола, Јанковић Никола, Јанковић Амвросије, Јаношевић Теодор.

Александра Стефанов написала је биографије за *Српски биографски речник* следећих аутора: Ивковић Николе и Ипић Саве.

Милена Врбашки написала је за *Српски биографски речник* биографије Јована Исајловића Млађег, Аксентија Јанковића и Василија Јанковића.

Библиотека

Фонд приручне библиотеке увећан је за 272 нове публикације. Купљено је 30 књига, разменом је добијено 116, претплатом 1, обавезним примерком 3, Галеријиних издања 6 и копираних 2.

Галерија је у размену упутила укупно 240 публикација: 70 у међубiblioteчку размену са сродним институцијама у земљи, 170 публикација је достављено Библиотеци Матице српске за међународну размену са најзначајнијим библиотекама у иностранству.

КОМУНИКАЦИЈА СА ЈАВНОШЋУ И МАРКЕТИНГ

Галерију Матице српске током 2008. године посетила су укупно 19.872 посетиоца. Кроз дечје радионице и креативне програме прошло је 5.200 деце у пратњи васпитача. Током Ноћи музеја Галерију је посетило 7.000 посетилаца.

Групне посете

Поред појединаца Галерију су организовано посетили ученици школа и студенти факултета: Студенти Филолошког факултета у Београду, студенти архитектуре из Новог Сада, студенти туризмологије из Новог Сада, ученици Прве београдске гимназије, Карловачке гимназије, Грађевинске и Економске школе у Новом Саду, ученици основних школа „Сретен Лазаревић” из Ивањице, „Светозар Марковић” из Београда, „Доситеј Обрадовић” из Зрењанина.

Галерију су посетиле разне групе: Радионица Музеја Војводине за пензионере, Пацијенти психијатрије, група ромске деце, гости Ротари-клуба Нови Сад из Немачке, Француске и Швајцарске, Библиотекарско друштво Мађарске, стипендисти Фондације Конрад Аденауер из Немачке.

Промоције, предавања, концерти, скупови и друге манифестације

Промоције у Галерији

Одржана је промоција књиге *Новосадске дрворезбарске радионице у 18. веку* ауторке др Бранке Кулић. На промоцији су говорили проф. др Мирослав Тимотијевић, др Мирослава Костић, мр Владимир Симић, Мирослав Лазић и ауторка (28. марта).

Промовисана је књига др Симоне Чупић, *Теме и идеје модерног: Српско сликарство 1900–1941*. О књизи су говориле проф. др Лидија Мереник, мр Тијана Палковљевић и др Симона Чупић (16. децембра).

Промоција књиге *Теме и идеје модерног: Српско сликарство 1900–1941*.

Промоције Галерије у другим институцијама

Мр Тијана Палковљевић је одржала две презентације о едукативним програмима Галерије студентима педагогије на Филозофском факултету у Новом Саду у циљу њиховог укључивања у реализацију едукативних програма (14. и 22. фебруара).

На позив Градског секретаријата за туризам Галерија је, у оквиру туристичке понуде Новог Сада, учествовала на Сајму туризма у Београду (28. фебруара – 2. марта).

Студентима Академије уметности у Новом Саду, Одсек за дизајн, мр Тијана Палковљевић одржала је презентацију о Галерији ради њиховог укључивања у обележавање манифестације Ноћи музеја са плакатима на тему „Кад порастем бићу дете”.

Мр Тијана Палковљевић одржала је у Библиотеци града Београда предавање Галерија Матице српске, на којем је уз видео пројекцију говорила о историјату Галерије, збиркама, активностима и перспективама. Такође је представљена и богата издавачка делатност Галерије (26. маја).

Др Симона Чупић је у Библиотеци града Београда одржала предавање о сталној поставци прве половине 20. века у Галерији са називом *Теме и идеје – српска уметност 1900–1941* (9. јуна).

На стручном скупу Националног комитета ICOM-а, одржаном у Крагујевцу, мр Тијана Палковљевић је одржала предавање „Нове сталне поставке Галерије Матице српске” и презентовала постигнуте резултате и искуства на реконструкцијама нових сталних поставки (16. октобра).

Предавања

У Галерији је представљена нова серија Образовног програма РТ Војводине *Музичка трагања*. Приказани су исечци из пет полчасовних емисија које хронолошки прате развој музичког стваралаштва у периоду од средњег века до барока (25. септембра).

Са Библиотеком града Новог Сада приређено је сећање на Тибора Хартига (1934–2006), виолончелисте, композитора и сликара (10. децембра)

У организацији трибине „Будите наш гост”, коју води Драган Косановић, одржано је предавање „Најбоље идеје у 2008. години”, на којој је говорио Драган Сакан, једна од најкреативнијих личности Србије (23. децембра).

Концерти

Академија уметности је током 2008. године приредила пет концерата (15, 21. и 22. маја и 18. и 20. децембра).

Културни центар града Новог Сада приредио је концерт „Нови звучни простори” композиторке Александре Степановић (21. априла).

У организацији Арс опера – камерног оперског друштва одржан је солистички концерт Свитлане Декар, сопрана, и Славољуба Коцића, тенора (13. децембра).

Одржана је промоција књиге *Српске песме и збирке Корнелија Станковића*. Програм су извели Зорица Белић, сопран, Срђан Асановић, тенор, Александра Карацић, клавир, и Богдан Ђаковић, музиколог (18. децембра).

Остале манифестације у простору Галерије

У поводу обележавања Дана града Новог Сада дечји часопис *Машталница* приредио је изложбу дечјих радова *Мој град*. У простору Дечје собе представљени су најбољи радови, а у програму су учествовали малишани из вртића „Маштоленд” (1. фебруара).

У поводу Змајевих дечјих игара дечји часопис *Машталница* приредио је креативно дружење са најмлађима. На изложби су представљени најуспешнији дечји радови и одржан је концерт Музичке школе „Исидор Бајић”, одсек харфа (5. јуна).

Змајеве дечје игре доделиле су Награду „Раде Обреновић” аутору најбољег романа за децу и младе објављеног током 2008. године и Награду „Сигридруг” победницима 17. фестивала монодраме за децу (5. децембра).

Часопис *Машталница* је у Дечјој соби приредио новогодишњу дечју радионицу (15. децембра).

Учешће запослених у манифестацијама других институција

Др Бранка Кулић је говорила на откривању бисте Јоце Вујића у Сенти (10. маја); отворила је изложбу *Хлеб на средњовековним фрескама* у Галерији „Прометеј” (15. септембра).

Мр Тијана Палковљевић је говорила на промоцији књиге др Јасне Јованов Даница Јовановић у Библиотеци града Београда (17. марта); затим на отварању изложбе *Уметничка колонија у Сентандреји – 15 година* у Павиљону „Цвијета Зузорић” у Београду (11. јуна); говорила је на промоцији књиге др Јасне Јованов Даница Јовановић у Бешки (15. октобра); присуствовала презентацији програма *Култура 2007–2013*, који је одржан у Српској академији наука и уметности (4. новембра); учествовала је на представљању збирке критика *Тодор Манојловић – Ликовна критика*, коју је издала Градска библиотека у Зрењанину, у Библиотеци града Београда (5. новембра); отворила је изложбу Ликовне колоније „Ближи Вама” 2008, која је приређена поводом обележавања дана РТ Војводине (29. новембра).

Даниела Королија Црквењаков одржала је предавање студентима Технолошког факултета у оквиру међународне радионице *Viceramical*, са темом „Materials for building and decoration in Novi Sad” (26. септембра); говорила је на промоцији књиге Жужане Корхец Пап, конзерватора Градског музеја у Суботици (22. децембра).

Мр Драгојла Живанов је присуствовала тродневном скупу ICOM СЕЕ, одржаном у Пријеполу (22–25. маја); мр Драгојла Живанов и Милена Врбашки присуствовале су скупштини Музејског друштва Србије, одржаној у Краљеву (21. маја).

Невена Ђоровић, конзерватор рестауратор (запослена у Галерији по уговору о ауторском хонорару), излагала је на научном скупу „Иконографске студије 2” у организацији Академије СПЦ за уметност и конзервацију са темом „Савремене методе чишћења слика на примерима слика из фонда Галерије Матице српске” (29–30. октобра).

Конзерватори Галерије Матице српске присуствовали су Међународном скупу конзерватора у Сенти, у суорганизацији Друштва конзерватора Србије и Друштва рестауратора Мађарске. На скупу су дељене публикације са стручног скупа одржаног у Галерији 2006. године *Структурална конзервација слика на платну*. Тим поводом припремљен је и одштампан сет два двојезична (српско-енглеска) плаката који презентују историјат и активности Конзерваторско-рестаураторског одељења Галерије Матице српске (22. августа).

Светски дан музеја

Поводом Светског дана музеја Галерија је била отворена за публику у недељу 18. маја током целог дана. Улаз је био бесплатан. У 20 часова одржан је концерт соло песама руског композитора Николаја Медтнера (1880–1951).

Галерија Матице српске је била домаћин Годишње скупштине Националног комитета ICOM-а. Скупштина је одржана у понедељак 19. маја и поред редовног дневног реда додељене су годишње ICOM-ове награде.

Ноћ музеја

Манифестација Ноћ музеја 08 у Галерији је обележена програмом Кад порастем бићу дете. Том приликом јавности је представљен едукативни програм Лепотице и јунаци и промовисана сарадња Галерије Матице српске, Предшколске установе „Радосно детињство” и Меркатор центра Нови Сад.

Програм за Ноћ музеја 08 започео је свечаним отварањем изложбе дечјих радова насталих као резултат едукативног програма Лепотице и јунаци. На отварању изложбе наступали су малишани из Предшколске установе „Радосно детињство” а говорили су мр Тијана Палковљевић и мр Слободан Бодулић. Током вечери, у којој је Галерија била отворена за јавност од 18 до 02 часа, континуирано су се одвијале едукативне и креативне радионице, у поподневним часовима за децу, а касније током вечери и ноћи за одрасле. У великој сали у приземљу постављена су два дворца, змај, престо и костими за лепотице и јунаке. Дечје костиме обезбедио је Вртић „Жил Верн”, чији су полазници током вечери приказали видео-пројекцију представе *Тристан и Изолда*. Најмлађи посетиоци могли су да цртају и вајају са кустосима и конзерваторима Галерије као и да се костимирају у лепотице и јунаке и фотографишу за успомену.

Такође, публика је имала прилику да обиђе сталну поставку у оквиру које су постављени дечји радови настали по узору на изложена дела.

Одрасла публика могла је ексклузивно у Ноћи музеја, баш као и најмлађа током трајања едукативног програма, да ствара пред ремек-делима националне уметности. Истовремено публика је могла да се опроба у дидактичким играма: пронађите детаљ са слике, саставите слагалицу са репродукцијом дела, али и да се маскира у костиме за велике лепотице и јунаке. На тај начин и одрасли су били

у могућности да у простору Галерије доживе ново искуство и макар на једно вече поново буду деца.

У Ноћи музеја Галерија је програмом Кад порастем бићу дете понудила другачији доживљај музеја као места креативне забаве и доброг провода. Покровитељ програма Галерије Матице српске Кад порастем бићу дете у Ноћи музеја 08 био је Меркатор центар Нови Сад.

Током Ноћи музеја Галерију је посетило око 7.000 посетилаца.

Присутност у медијима

Све активности Галерије праћене су у јавним гласилима, штампи, радију, телевизији. Средствима јавног информисања редовно су достављане информације о догађањима.

Одржане су конференције за новинаре: У поводу отварања изложбе *Дрворезбарска уметност – Билдхаорско художество*, одржавања манифестације Ноћ музеја, отварања изложбе *Млади 2008, Град – хронике урбаних простора* и поводом покретања новог Едукативног програма за децу.

О дешавањима у Галерији прилоге су емитовале ТВ Нови Сад, ТВ Аполо, ТВ Панонија, Канал 9, ТВ Мост, Радио 021, Радио Нови Сад, ПАН радио и Радио Сајам, Радио ИН, РТ Србије Први и Други програм и Б92. Током 2008. године укупно је емитовано 195 прилога, од тога 71 електронски, 111 штампаних и 13 прилога на интернету.

ЕДУКАТИВНИ ПРОГРАМИ

Едукативни програми намењени деци

– ЛЕПОТИЦЕ И ЈУНАЦИ (1. фебруара – 15. априла)

Настављено је одржавање едукативног програма Лепотице и јунаци у сарадњи са Предшколском установом „Радосно детињство”. Радионице су се одвијале радним данима, са једном или две групе деце, а присуствовали су им студенти педагогије Филозофског факултета у Новом Саду. Поред деце из Предшколске установе у програму су учествовала и деца из појединих новосадских основних школа, групе ромске деце и деца из Вртића „Жил Верн”. Редовно су се одржавале и креативне радионице суботом са различитим темама: кочије, тронове, маске, мачеви, костими. Радионице суботом завршене су дечјим маскенбалом.

У реализацији едукативних програма учествовали су кустоси Тијана Палковљевић, Снежана Мишић и Александра Стефанов, а у креативним радионицама суботом и конзерватори Данило Вуксановић, Јелена Јоветић, Снежана Ердељан и Дарко Ђорђевић.

– ОСЕТИ УМЕТНОСТ (3. марта – 5. априла)

У сарадњи са Катедром за педагогију Филозофског факултета у Новом Саду реализован је едукативни програм за децу Осети уметност. Деца су се кроз посматрање уметничких дела из сталне поставке упознала са делима ликовне уметности развијајући своје креативне способности. Програм је обухватио шест радионица: две у вртићима/школама и остале четири у Галерији Магице српске. Деца су пред делима разговарала са кустосима и педагозима са намером да кроз посматрање дела (чуло вида) развијају остала чула: додир, слух, укус и мирис. Затим су деца разговарала и цртала/вајала у Дечјој соби. Радионице су водили кустоси и конзерватори Галерије Магице српске и професори са Катедре за педагогију. Програм се одвијао по следећем распореду:

- Одлазак кустоса у вртић и школе – упознавање деце са програмом (25–29. фебруара)
- I посета Галерији – чуло укуса (3–8. марта)
- II посета Галерији – чуло мириса (10–15. марта)
- III посета Галерији – чуло слуха (17–22. марта)
- IV посета Галерији – чуло додира (24–29. марта)
- Одлазак кустоса и конзерватора у вртић и школе – креативни час (1–5. априла)

У програму Осети уметност учествовала су деца из вртића „Чаролија” и „Весели вртић” Предшколске установе „Радосно детињство” и ученици првог разреда Основне школе «Јован Поповић» и другог разреда „Жарко Зрењанин” из Новог Сада.

Резултати ове радионице представљени су у публикацији *Осети уметност – Интеркултурално искуство у музејској едукацији*. Публикација је обухватила

текстове професора са Катедре за педагогију, фотографије из радионице и фотографије дечјих радова.

У циљу презентације резултата одржане су изложбе дечјих радова у Италији у Музеју Дијацезе у Палерму (24. маја – 2. јуна), а друга у Новом Саду у Галерији Матице српске (13–20. јуна).

– СЛИКЕ И ЗВУЦИ (17. октобра 2008. – 15. априла 2009)

Плакат за дечји програм Слике и звуци

Започет је нови едукативни програм Слике и звуци – представе музичких инструмената на делима из фонда Галерије Матице српске. Због успешније сарадње на реализацији овог програма 2. октобра потписан је Споразум о сарадњи између Галерије Матице српске, Предшколске установе „Радосно детињство”, Музичке школе „Исидор Бајић” и Дечјег часописа *Маишталица*. Програм „Слике и звуци” базира се на причи пред делима у сталној поставци прве половине 20. века као и креативни део који се одвија у Дечјој соби и обухвата трагање за детаљима са слика, слагање слагалица и разне игре. Креативно дружење на тему музичких инструмената својим концертима обогаћују ученици Музичке школе свирајући на најразличитијим инструментима.

Програм су реализовале мр Тијана Палковљевић, Снежана Мишић и Александра Стефанов.

Програм прати едукативна публикација *Моја Галерија – Слике и звуци*.

Конзерваторско–рестаураторски едукативни програми

– РЕСТАУРАЦИЈА СЛИКА УЗ УПОТРЕБУ УСИСНОГ СТОЛА (15. јуна)

Даниела Королија Црквењаков је уз учешће Зоране Ђорђевић и Драгане Живковић, конзерватора Музеја Војводине, реализовала једнодневну радионицу посвећену методама рестаурације слика уз употребу усисног стола (10. јуна).

– СУСРЕТИ КОНЗЕРВАТОРА (3. октобра, 12. новембра, 17. децембра)

На иницијативу Даниеле Королије Црквењаков покренута је серија сусрета конзерватора рестауратора, названих Конзерваторски разговори, у оквиру којих су одржане три презентације: 3. октобра излагала је Биљана Шипетић, конзерватор Музеја савремене уметности у Београду, на тему Припрема експоната за излагање; 12. новембра излагала је Ивана Маричић, конзерватор Музеја савремене уметности у Београду на тему Конзервација фотографије, а 17. децембра излагала је Фани Бурла из Народног музеја у Зрењанину на тему Имитација мермера.

Излагања су била веома добро посећена од стране конзерватора рестауратора и кустоса из многобројних музеја и завода за заштиту споменика културе из Новог Сада и Београда.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Сарадња са Републиком Италијом

Галерија Матице српске је током 2008. године у сарадњи са Музејом Дијацезе у Палерму реализовала едукативни програм за децу Осети уметност. Пројекат је реализован као једна од иницијатива сарадње на бази културног наслеђа између Територијалног пакта за запошљавање Алто Беличе Корлеонеце са Сицилије и Аутономне Покрајине Војводине, насталог у оквиру пројекта I.Ne.P.S.

Програм Осети уметност: читање уметничких дела путем чула настао је са циљем да се обједине теоријска знања и искуства обе институције на пољу музејске едукације, као и да се постави основа за даљу сарадњу кроз интеркултурални дијалог. У договору са стручним тимом Музеја Дијацезе у Палерму одабрана је тема и конципиран програм који је током протеклих месеци примењен у оба музеја. У реализацију пројекта укључен је и Одсек за педагогију Филозофског факултета у Новом Саду који је поставио теоријско-методолошке основе програма. Пројекат је обухватао интерактивне радионице, изложбе дечјих радова у Палерму и Новом Саду и публикацију *Осети уметност: Интеркултурално искуство у музејској едукацији*.

Изложба *Осети уметност* отворена је у петак, 23. маја, у Музеју Дијацезе у Палерму и на њој су представљени резултати сарадње два музеја на развоју дечјих едукативних програма. Са српске стране догађају су присуствовале др Бранка Кулић, управница Галерије Матице српске, мр Тијана Палковљевић, помоћник управнице и креатор едукативног програма, и Александра Стефанов, сарадник на програму. На отварању изложбе промовисана је књига *Осети уметност: Интеркултурално искуство у музејској едукацији*, која је настала у оквиру овог пројекта

и на којој су сарађивали експерти два музеја, као и професори са Катедре за педагогију Филозофског факултета у Новом Саду.

Отварање изложбе дечјих радова и представљање књиге у Новом Саду је одржано у Галерији Матице српске у петак, 13. јуна, у 12 часова. Са италијанске стране били су присутни Монсињор Ђузепе Рандацо, директор Музеја Дијацезе у Палерму, Антонио Ротели, представник Територијалног пакта Алто Беличе Корлеонезе, и Мануела Аморозо, носилац едукативних програма у Музеју Дијацезе у Палерму.

У Конзерваторско-рестаураторском одељењу на пракси је боравила студенткиња Конзерваторске школе из северне Италије (Регионална школа за рестаурацију Ботићино, Бреша – Scuola regionale ENAIP Botticino, Brescia) Ана Карлини. Према потписаном Споразуму са наведеном школом радила је на сликама на платну. Рад је пратила и оценила Даниела Королија Црквењаков. Пракса је реализована у јуну.

Сарадња са Републиком Мађарском

На позив Скупштине града Новог Сада др Бранка Кулић и мр Тијана Палковљевић биле су део делегације која је посетила Печуј. Делегацију је примио заменик градоначелника, а затим је организована посета Културном центру и Градској галерији. Циљ посете био је договор око преузимања изложбе радова Виктора Вазарелија. Сачињен је оквирни договор да се изложба одржи у простору Галерије Матице српске.

У сарадњи са Музејом српске православне епархије будимске у Сентандреји започет је пројекат на конзервацији и рестаурацији предмета за нову сталну поставку Музеја. Тим поводом др Бранка Кулић и мр Данило Вуксановић боравили су у Сентандреји, где су прегледали материјал, направили записнике о стању дела и фотографије. У току је припрема елабората за пројекат (17, 18, 19. априла).

Сарадња са Републиком Словенијом

Др Бранка Кулић и мр Тијана Палковљевић боравиле су од 9. до 12. децембра у посети музејима у Љубљани, Цељу и Крању. Посета је била организована поводом успостављања сарадње и размене изложба за период 2009–2010. године. Договорено је гостовање и предавање мр Андреје Рихтер на едукативном скупу из музеологије који организује Галерија. Са Горњским музејом у Крању договорено је гостовање изложбе „Традиционално сликарство 18. века из збирке Галерије Матице српске”. Изложба би потом била приказана у музејима у Марибору и Брежицама. Са директорком Народне галерије у Љубљани, др Барбаром Јаки, договорена је размена изложба за 2010. годину „Словеначких импресиониста” у Новом Саду и „Теме и идеје модерног у српском сликарству прве половине 20. века” у Љубљани.

Учесће запослених на међународним скуповима

Мр Тијана Паковљевић учествовала је на скупу о Слободном протоку уметничких дела, који је одржан у Салцбургу (Република Аустрија) од 8. до 14. маја.

Мр Тијана Палковљевић присуствовала је Округлом столу и отварању изложбе 16. међународна српска ликовна колонија у Сентандреји (Република Мађарска) од 25. до 27. августа.

Др Бранка Кулић присуствовала је стручном скупу „Најбољи у баштини” који је одржан у Дубровнику (Република Хрватска) од 25. до 27. септембра.

Снежана Мишић је учествовала на 5. међународном скупу музејских педагога Хрватске. На позив организатора излагала је на тему Искуства Галерије Матице српске у развоју едукативних програма за децу и представила до сада реализоване програме. Стручни скуп је одржан на броду Марко Поло који је пловио Јадранском обалом (Република Хрватска) од 29. септембра до 3. октобра.

Мр Тијана Палковљевић учествовала је на међународном скупу ICTOP-а (Међународни комитет за едукацију музејског особља), одржаном у Лисабону (Португалија) од 23. септембра до 3. октобра. Тема скупа је била Нови приступи музејским студијама и тренингу. Критички преглед. Скуп је обухватио предавања, примере из праксе и радионице намењене дефинисању музејских професија и неопходних тренинга запослених у музејима. Финансирање је обезбедио Покрајински секретаријат за науку.

Драгојла Живанов боравила је у Загребу и обишла 5 музеја (16. децембра).

Даниела Королија активно учествује у пројекту билатералне сарадње на културном наслеђу I.Ne.P.S. између Србије и Италије Локални развој на бази вредновања културног наслеђа у координацији широког партнерства оформљеног између институција које се баве културним наслеђем у обе земље.

Даниела Королија активно учествује у пројекту билатералне сарадње на културном наслеђу I.Ne.P.S. између Србије и Италије у својству координатора широког партнерства оформљеног између институција које се баве културним наслеђем у обе земље. Завршне презентације резултата одржане су 30. септембра у Новом Саду (Скупштина Војводине) и 16. децембра у Београду (Министарство културе). Припремљен је нови Протокол о сарадњи између Региона Сицилије и АП Војводине за период 2009–2010, као наставак претходне двогодишње сарадње.

Даниела Королија је учествовала у својству стручног преводиоца (3–7. новембра) на пројекту Конзервација мозаика, у оквиру сарадње Министарства културе Италије и Министарства културе Србије Јачање и модернизација конзерваторских радионица музеја у Србији.

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Публикације изашле из штампе

– Др Бранка Кулић, *НОВОСАДСКЕ ДРВОРЕЗБАРСКЕ РАДИОНИЦЕ 18. ВЕКА*

Монографија је издата поводом изложбе *Дрворезбарска уметност – билд-хаорско художество*. Поред уводног текста и закључка монографија садржи каталог опуса новосадских мајстора дрворезбара, апендикс, библиографију, регистре и резимеа на енглеском и немачком језику. Књига има 405 страна и илустроравана је са 226 илустрација у колору. Рецензент је проф. др Мирослав Тимотијевић, резимеа

су превеле Соња Ковачевић Филиповић и Светлана Вучковић, графички дизајнер и техничко уређење Мирослав Лазић, лектуру и коректуру је урадила Мирјана Јовановић, регистре Емица Милошевић. У тиражу од 500 примерака монографију је одштампала штампарија Offset print. Издавање монографије поред Министарства културе помогли су Секретаријат за културу АП Војводине и Град Нови Сад.

– *ОСЕТИ УМЕТНОСТ – ИНТЕРКУЛТУРАЛНО ИСКУСТВО У МУЗЕЈСКОЈ ЕДУКАЦИЈИ*

Публикација је настала као резултат припрема и практичног рада на реализацији едукативног програма Осети уметност. Реализована је у сарадњи са Музејом Дијацезе у Палерму и Одсеком за педагогију Филозофског факултета у Новом Саду. Публикација обухвата Уводне текстове Луиђија Валонеа, директора Територијалног пакта за запошљавање Алто Беличе Корлеонезе, др Бранке Кулић и монсињора Ђузепеа Рандаца. Затим следе текстови о историјату и перспективама Галерије Матице српске и Музеја Дијацезе у Палерму и текстови о практичним искуствима на спровођењу програма у оба музеја. Аутори текстова су: др Бранка Кулић и мр Тијана Палковљевић, проф. др Марија Кончета ди Натале и Пијерфранческо Палацото из Музеја Дијацезе у Палерму, Мауро Себастијанели и Мануела Аморозо, Снежана Мишић и Александра Стефанов. Посебну целину у књизи чине теоријски текстови др Јоване Милутиновић, др Оливере Гајић и др Јасмине Клеменовић, професорки са Одсека за педагогију Филозофског факултета у Новом Саду. Поред расправних текстова књига обухвата и попис литературе о музејској едукацији. Уредници су др Бранка Кулић и монсињор Ђузепе Рандацо, рецензенти др Софија Врцел и др Марија Кончета Ди Натале, преводиоци Марциа Клукер и Даниела Королија Црквењаков, лектор и коректор Мирјана Јовановић. Књиге за штампу приредио је Младен Мозетић. Књиге имају по 265 страница, 120 колор-репродукција. Штампана је на српском и италијанском језику у штампарији Offset print. Књига је настала као резултат успостављене сарадње Министарства економије и регионалног развоја Републике Србије и Министарства за економски развој Републике Италије и Секретаријата за културу АП Војводине и Територијалног пакта за запошљавање Алто Беличе Корлеонезе на Сицилији.

– Др Мирослава Костић, *ЈАКОВ ОРФЕЛИН И ЊЕГОВО ДОБА*

Монографија др Мирославе Костић издата је у сарадњи са Одељењем за ликовне уметности Матице српске. Поред уводног и расправног текста књига обухвата опус Јакова Орфелина, библиографију, регистре и резимеа на енглеском и немачком језику. Уредник је проф. др Мирослав Тимотијевић, рецензенти проф. др Мирослав Тимотијевић и доц. др Ненад Макуљевић. Резимеа су превеле Соња Филиповић Ковачевић и Светлана Вучковић, лектуру и коректуру спровела Мирјана Јовановић, регистре израдила Емица Милошевић. Графички дизајн, техничко уређење и обраду илустрација обавио је Мирослав Лазић. У тиражу од 500 примерака монографију од 415 страна са 165 илустрација у боји одштампао је Offset print.

Издавање публикације омогућили су Министарство културе, Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије и Секретаријат за културу АП Војводине.

– Др Симона Чупић, *ТЕМЕ И ИДЕЈЕ МОДЕРНОГ: СРПСКО СЛИКАРСТВО 1900–1941*.

Поводом нове сталне поставке уметности прве половине 20. века отворене у Галерији крајем 2007. године издата је монографија др Симоне Чупић *Теме и идеје модерног: Српско сликарство 1900–1941*. Поред уводних разматрања и закључка књига садржи обрађене теме села, града и људи, литературу и регистре и резимеа на енглеском и немачком језику. Уредник публикације је мр Тијана Палковљевић, рецензенти проф. др Лидија Мереник и проф. др Милан Ристовић, резимеа су превеле Соња Филиповић Ковачевић и Светлана Вучковић а регистре израдила Емица Милошевић. Лектура и коректура су поверене Мирјани Јовановић, Бетани Кволс и Ани Кон. Књига има 256 страна и 156 илустрација у боји. У тиражу од 500 примерака монографију је одштампао Offset print. Поред Министарства културе издавање монографије омогућили су Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије и Извршно веће АП Војводине.

– *МОЈА ГАЛЕРИЈА – СЛИКЕ И ЗВУЦИ*

Публикација која прати дејчи едукативни програм Слике и звуци настала је по идејном решењу мр Тијане Палковљевић, Снежане Мишић, Александре Стефанов, Весне Пантић и Луције Андре. Уредник је др Бранка Кулић, текст је написала Весна Пантић, илустрације и дизајн осмислио је D PUNKT. Публикацију је у тиражу од 3.000 примерака одштампала штампарија Offset print и бесплатно се дели сваком учеснику програма Моја Галерија – Слике и звуци.

Издавање публикације омогућио је Меркатор С Нови Сад.

ОДЕЉЕЊЕ КОНЗЕРВАЦИЈЕ И РЕСТАУРАЦИЈЕ

Током 2008. године рад Конзерваторско-рестаураторског одељења био је приоритетно усмерен на превентивну заштиту, конзервацију, рестаурацију и опремање експоната за нову поставку 19. века. Поред тога, одељење је обавило све послове око припреме експоната за повремене изложбе, постављање и скидање изложба, паковања и транспорта експоната за позајмице, учешће у остваривању дејчих програма, обележавања Дана музеја и Ноћи музеја, едукативних активности и међународне сарадње.

Фонд Галерије Матице српске

У 2008. години рестаурирана су 63 дела из збирке 19. века и конзервирано је и опремљено 19 дела из збирке 18. века. Дела из збирке 20. века била су предмет позајмица, те су за та дела рађени конзерваторска документација, паковање и обезбеђење транспорта.

Нова поставка 19. века

У оквиру рада на ревизији стања и припреми експоната за нову сталну поставку 19. века, у сарадњи са кустосом збирке прегледан је фонд и утврђени су приоритети. Направљен је план радова уз констатацију да је велик број дела рестауриран и конзервиран пре више деценија. Посебан проблем у збирци 19. века констатован је код опрема експоната и стања оригиналних украсних рамова. Рамови су у веома лошем стању, са многобројним премазима и неадекватним преправкама, а значајно доприносе презентацији уметничког фонда. Ради савладавања дела овог изузетно обимног и стручно захтевног задатка, ангажовани су спољни сарадници на испитивањима, конзервацији дела и конзервацији рамова. Дела која нису имала адекватне украсне рамове опремљена су новим стилским лајснама. Укупно је конзервирано и рестаурирано 63 дела (57 слика на платну, 1 икона на дрвету и 15 графика и цртежа). Графике и цртежи су конзервирани у Одељењу за конзервацију Библиотеке Матице српске. Опремљено је 35 графика и цртежа и приближно толико слика новим стилским лајснама. Све интервенције су изведене уз консултацију са кустосом збирке.

Конзервирана су и рестаурирана следећа дела, већина са припадајућим украсним рамовима: Константин Данил, *Јован Јагодић*, ГМС/У 878, Павле Симић, *Полагање Христа у гроб*, ГМС/У 372, Новак Радонић, *Агра Јудита Брзак*, ГМС/У337, Никола Алексић, *Јелена Виловски*, ГМС/У 846, Љубомир Александровић, *Берачица*, ГМС/У 3025, Константин Данил, *Спасоје Јагодић*, ГМС/У 877, Константин Данил, *Роксанда Јагодић*, ГМС/У 880, Катарина Ивановић, *Мртва природа са птицом*, ГМС/У 343, Павел Ђурковић, *Атанасије Стојковић*, ГМС/У 380, Павел Ђурковић, *Василије Васиљевић*, ГМС/У 2886, Љубомир Александровић, *Смрт краљевића Марка*, ГМС/У 1575, Никола Алексић, *Уметникова супруга Маријета у часу смрти*, ГМС/У 1389, Арса Теодоровић, *Доситеј Обрадовић*, ГМС/У 428, Павел Ђурковић, *Жена са црвеним шалом*, ГМС/У 1036, Никола Алексић, *Јован Стефановић Виловски*, ГМС/У 845, Павел Ђурковић, *Митрополит Стратимировић*, ГМС/У 955, Стева Тодоровић, *Ђорђе Натошевић*, ГМС/У 1102, Константин Данил, *Еуфемија Веца Јагодић*, ГМС/У 902, Петар Чортановић, *Јован Поповић*, ГМС/У 1932, Аксентије Мародић, *Амор*, ГМС/У 767, Новак Радонић, *Амор теше лук*, ГМС/У 14, Јефтимије Поповић, *Магдалена покајница*, ГМС/У 3333, Ђура Јакшић, *Устанак Црногораца*, ГМС/У 912, Димитрије Аврамовић, *Филип Валтер*, ГМС/У 3459, Катарина Ивановић, *Анка Неднадовић*, ГМС/У 1538, Павле Симић, *Хаџи Рувим и Хаџи Ђера*, ГМС/У 346, Павле Симић, *Илија Бирчанин плаћа данак Турцима*, ГМС/У 345, Ђура Јакшић, *Портрет даме*, ГМС/У 920, Петар Чортановић, *Александра Поповић*, ГМС/У 1933, Арсеније Петровић, *Дечак у плавом*, ГМС/У 238, Јован Клајић, *Арсен Григоријевић*, ГМС/У 3014, Марко Завишић, *Аутопортрет // Девојчица* (двострано сликана слика), ГМС/У 151, Новак Радонић, *Бахус*, ГМС/У 11, Арсеније Петровић, *Прање ногу апостола*, ГМС/У 1915, Никола Алексић, *Александра Захаријевић*, ГМС/У 2654, Јован Вулетић, *Богобој (Тимотијевић) Атанацковић*, ГМС/У 1277, Никола Алексић, *Портрет Милице Теодоровић*, ГМС/У 1977, Стеван Алексић, *Портрет дечака*, ГМС/У 2464, Ђура Јакшић, *Деца у белом*, ГМС/У 1509, Константин Данил, *Мадона са крином*, ГМС/У 2384, Адам Стефановић, *Дете*, ГМС/У 153, Никола Алексић,

Марија Трандафил, ГМС/У 228, *Новак Радонић, Аутопортрет*, ГМС/У 336, *Јован Исајловић Млађи, Јован Поповић, парох стапарски*, ГМС/У 2399, *Непознати аутор 19. века, Деда и унук*, ГМС/У 2570, *Георгије Бакаловић, Девојчица са голубом*, ГМС/У 3045, *Арса Теодоровић, Аврам и Мехиседек*, 479 ПАК, *Новак Радоњић, Богородица са Христом*, ГМС/У 2646, *Јован Исајловић Млађи, Катарина Станковић*, ГМС/У 358, *Јохан Батист Кларо, Барон Бранко Михаљевић*, ГМС/У 1490, *Анастас Јовановић, Стефан Дечански*, ГМС/У 1720, *Анастас Јовановић, Насловна страна за споменике српске*, ГМС/У 2355/1, *Анастас Јовановић, Франц Јосиф I*, ГМС/У 2948, *Анастас Јовановић, Свети Стефан Првомученик*, ГМС/У 2906, *Анастас Јовановић, Михајло Обреновић*, ГМС/У 539, *Анастас Јовановић, Свети Георгије*, ГМС/У 2911, *Петар Аничичић, Вук Караџић*, ГМС/У 4742, *Вилхелм Грунд, Диплома Матице српске*, ГМС/У 4744, *Кацлер Винценц, Таковски устанак*, ГМС/У 4745, *Кацлер Винценц, Патријарх Јосиф Рајачић*, ГМС/У 4746, *Фердо Кикерец, Апотеоза Вука Караџића*, ГМС/У 4747, *Петар Убавкић, Нацрт споменика косовским јунацима*, ГМС/У 4749, *Непознати литограф друге пол. 19. в., Хронолошко последовање српских архијереја*, ГМС/У 4750, *Непознати хромолитограф прве четв. 20. в., Зидни календар. Васић и Јоџић за 1910*, ГМС/У 4751.

Фонд 18. века

Из фонда 18. века конзервирана и рестаурирана су дела наведена у одељку 2. *Рад на изложбама – Јаков Орфелин и његово доба.*

За стручни испит Дарко Ђорђевић је урадио ново решење кушака са опругама на икони Непознатог аутора 18. века, *Св. Георгије*, ГМС/У 2220.

У оквиру рада за приправнички испит Дарка Деспотовића започет је рад на два портрета: Непознати портретиста 18. века, *Портрет племића из куће Хабзбург*, ГМС/У 4220 и Непознати портретиста 18. века, *Надвојвода Франц Стефан од Лотарингије*, ГМС/У 4138.

Рад на изложбама

– *Дрворезбарска уметност 18. века*

Конзервација и рестаурација изложених експоната обављена је током 2007. године. Део експоната, рестаурираних за изложбу, уврштен је привремено у поставку 18. Након затварања изложбе, позајмљена дела су враћена власницима.

Тронови манастира Крушедол су остали у простору Галерије до завршетка рестаураторских радова на манастирској цркви.

– *Ђорђе Јовановић у Галерији Српске академије наука и уметности*

Приликом припрема за уступање опуса вајара Ђорђа Јовановића Српској академији наука и уметности прегледано је стање дела тражених за позајмицу и одлучено да се дела која су екстремно осетљива за транспорт или су великих димензија и тежине не уступају. Дела која су уступљена спакована су, сачињена је конзерваторска документација и уз пратњу конзерватора дела су транспортована

и распакована у Београду. По завршетку изложбе поступак је поновљен и дела су одложена у депо.

Приликом предаје експоната у Београду, по завршетку изложбе констатована су мања оштећења на следећим експонатима: *Кнез Михајло Обреновић* (1935), гипс, *Бранко и вила* (1895), гипс, и *Аутопортрет* (1902), гипс. Оштећења су санирана у Конзерваторско-рестаураторској радионици Галерије Матице српске.

– *Јаков Орфелин и његово доба*

За изложбу отворену поводом Дана Галерије конзервирана и рестаурирана су следећа дела: Јаков Орфелин, *Портрет Поповића, свештеника у Стапару*, ГМС/У 2400, Јаков Орфелин, *Крунисање Богородице са св. Николом и св. Георгијем*, ГМС/У 4201, Стефан Гавриловић, *Вазнесење Христово*, ГМС/У 2443, Стефан Гавриловић, *Св. Теодор Тирон и св. Георгије*, ГМС/У 2804, Стефан Гавриловић, *Распеће*, ГМС/П 393, Иљић Чешљар, *Служба св. Јована Златоустог*, ГМС/У 369, Иљић Чешљар, *Св. Архангел Михајло*, ГМС/П 804, Теодор Крачун, *Св. Јован Крститељ*, ГМС/П 534, Теодор Крачун, *Богородица са Христом*, ГМС/П 540, Теодор Крачун, *Св. Јаков брат Божји*, ГМС/П 713, Теодор Крачун, *Сретење*, ГМС/П 714, Јован Исајловић старији, *Крунисање Богородице*, ГМС/У 2437, Јован Исајловић старији, *Св. Алимпије Столпник*, ГМС/У 2214, Андреј Шалтист, *Мадона са Исусом*, ГМС/П 75, Андреј Шалтист, *Ваведење Богородице*, ГМС/П 63, Андреј Шалтист, *Нерукотворени образ*, ГМС/П 726, Непознати иконописац 18. века, *Распеће Христово*, ГМС/П 420, Непознати портретиста 18. века, *Цар Јосип II*, ГМС/У 3631, Непознати иконописац 18. века (круг Јакова Орфелина), *Света Тројица*. За потребе изложбе дела су опремљена посебно припремљеним и патинираним новим рамовима.

Набавка материјала и опреме за конзервацију

Набављан је материјал потребан за конзервацију и рестаурацију експоната из сталне поставке 19. века: савремени лепкови и хемикалије према новом приступу чишћењу слика који је усвојен у раду Одељења.

За потребе рада на сталној постави 19. века, посебно на рестаурацији украсних рамова, набављен је материјал за позлату, а посебно су набављене нове украсне лајсне за опремање слика које немају адекватне старе рамове.

Према усвојеном плану Јавних набавки малих вредности, поручена је опрема за климатизацију, извлачење отровних испарења и осветљење у конзерваторској радионици.

Документација

Сва дела која су рестаурирана прати комплетна конзерваторска документација.

Сарадња са сродним институцијама

– Академија уметности у Новом Саду

У оквиру изборног предмета Конзервација и рестаурација слика, студенти Смера сликарства су у летњем семестру школске 2007/2008. године долазили на практични део наставе.

– Општина Нови Бечеј – управа за комуналне послове

На захтев Општине Нови Бечеј рестауриране су три слике из ентеријера куће под заштитом: Никола Алексић, *Портрет мушкарца*, Никола Алексић, *Портрет дечака*, Непознати аутор, *Портрет детета*. Слике су опремљене новим рамовима који су пригодно патинирани. О радовима је направљена исцрпна документација.

– Институт за физику из Земуна

Потписан је Споразум о сарадњи на заједничком раду у оквиру испитивања уметничких дела. Покренута су два научна пројекта уз финансирање Министарства за науку и технолошки развој: иновациони пројекат тип 1 „Уређај за спектрал имицинг икона и слика” и пројекат из области материјала и хемијске технологије „Развој и примена савремених археометријских – недеструктивних метода у анализи атрефаката културног наслеђа”.

– Покрајински завод за заштиту споменика културе

Закључен је споразум о партнерској сарадњи у области истраживања и заједничке реализације послова на заштити културног наслеђа.

– Технолошки факултет у Новом Саду

Са Технолошким факултетом у Новом Саду закључен је Уговор о заједничком издању публикације Групе аутора, Тронови манастира Крушедол.

ОПШТИ ПОСЛОВИ

Током 2008. године посебна пажња посвећена је безбедности и заштити фонда и зграде, спровођењу законских прописа, адаптацији сталне поставке 19. века, редовном одржавању зграде, дворишта, побољшању услова рада и стручном усавршавању запослених и одржавању хигијене. Посебна пажња посвећивана је сарадницима који су својим активностима и добром вољом помогли и поспешили остварење програма и плана рада Галерије.

Нормативна делатност

На основу Закона о јавним набавкама (*Сл. гласник РС* бр. 39/2) усвојен је Правилник о поступку доделе јавних набавки мале вредности у Галерији Матице

српске у 2008. години (арх. бр. 0214–37/4 од 10. фебруара), затим План јавних набавки мале вредности у Галерији Матице српске за 2008. годину и донета је Одлука о образовању Комисија за спровођење јавних набавки малих вредности у Галерији Матице српске за 2008. годину. Ребаланс Плана јавних набавки за 2008. годину усвојен је на трећој седници Управног одбора 20. новембра.

На основу Уредбе о изменама и допунама Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама (*Сл. гласник РС* 54/08) усвојена је нова Коефицијент-листа за обрачун и исплату плата запослених у Галерији Матице српске (арх. бр. 0101–38/2 од 27. маја).

Сачињен је пречишћен текст Правилника о организацији рада и система-тизацији радних места у Галерији Матице српске (арх. бр. 0101–38/1 од 6. марта).

Безбедност и заштита

Бризи о безбедности и заштити зграде и фонда посвећена је посебно појачана пажња због припремних радова на уређењу изложбених просторија на другом спрату. Закључени су следећи уговори: са „Станом” о одржавању електроинсталација, „Техносервисом” за одржавање противпожарних апарата, халона и хидраната, „Сигурност-Борвином” о одржавању система дојаве пожара, громобранског система и паник-сигнализације. Дотрајала паник-расвета замењена је новом, замењени су јављачи пожара у поставци на првом и другом спрату и врата на ормарићима за хидранте. Стари радиоактивни јављачи пожара депоновани су у Институт у Винчи. Противпожарни апарати, громобрани, халони, хидранти и систем дојаве пожара редовно се контролишу у оквиру законских прописа. Редовно се одржава алармни систем и систем видео-надзора.

Продужен је уговор са Агенцијом „Штит” о мониторингу алармног система и видео-надзора. За време радова у салу на другом спрату у којој је смештена поставка *Теме и идеје модерног: Српско сликарство 1900–1941*. били су смештени експонати сталне поставке 19. века и сала је посебно обезбеђена алармним системом.

Имовина и запослени осигурани су од основних ризика код осигуравајуће куће „Делта Генерали”.

Одржавање зграде

На свим прозорима зграде старе и оронуте дрвене ролетне замењене су новим алуминијумским и стављене су роло завесе у циљу заштите простора од температурних разлика и УВ зрачења. На другом спрату мат-стакла су замењена прозирнима.

У дворишту зграде побољшан је систем одвода атмосферских вода да би се смањила влага у сутеренским просторијама. Поправљени су капија и улаз у двориште, замењене су заштитне мреже на прозорима у сутерену зграде. Реконструисан је део канализационог и водоводног система у сутерену зграде.

Преградни зид и стубови према суседној згради су поправљени, омалтерисани и окречени. Испод липе у дворишту поплочан је плато и двориште је изнивелисано за бржи одвод атмосферских вода на улицу.

Управни одбор

Одржане су четири седнице Управног одбора (25. фебруара, 3. јула, 20. новембра и 24. децембра).

На Првој седници су усвојени Извештај о раду и Завршни рачун за 2007. годину, Извештај о раду Галерије Матице српске за 2004–2007. годину и План јавних набавки за 2008. годину.

На Другој седници, поред Записника са претходне седнице, усвојен је Нацрт програма рада за 2009. годину. На седници су разматране припреме за реорганизацију рада и припреме за израду Стратешког плана за 2009–2012. годину.

На Трећој седници усвојен је Ребаланс плана јавних набавки за 2008. годину, усвојен је План рада за 2009–2011. и разматран рад на сталној поставци 19. века.

На Четвртој седници разматран је предлог реорганизације рада Галерије Матице српске и нова стална поставка 19. века.

Надзорни одбор

Одржана је једна седница Надзорног одбора (2. марта). На седници је усвојен Извештај Централне пописне комисије, размотрени су Извештај о раду и Финансијски извештај за 2007. годину и План јавних набавки за 2008. годину.

Колегијум

Одржано је 12 седница Колегијума (21. јануара, 5. и 20. фебруара, 10. марта, 1. и 30. априла, 20. маја, 28. августа, 2. октобра, 28. новембра, 7. и 19. децембра).

На Првој седници су разматране припреме за израду Извештаја о раду за 2007. годину, Четворогодишњег извештаја 2004–2007. године, План рада за јануар-март 2008. године, кадровска питања и заказивање седница Управног и Надзорног одбора.

На Другој седници су разматрани Четворогодишњи извештај 2004–2007. и Извештај о раду за 2007. годину, који ће се доставити Матици српској за усвајање на Изборној скупштини и објављивање у *Раду Матице српске*, план рада за прво тромесечје 2008. године, кадровска питања и припремљене су седнице Управног и Надзорног одбора. Такође су разматрани проблеми који се односе на ревизију уметничког фонда, припреме за сређивање другог спрата зграде и сталне поставке 19. века.

На Трећој седници разматрани су Организација рада и задаци на припреми поставке 19. века, реализација дечјих програма и издавање публикације и послови на ревизији уметничког фонда.

На Четвртој седници су разматрани послови на сталној поставци 19. века, рад на ревизији уметничког фонда, кадровска питања и програм стручног усавршавања за 2008. годину, план рада у првом полугодишту 2008. године и план коришћења годишњих одмора.

На Петој седници је договорен план рада за друго тромесечје, рад Галерије за време празника и разматрана су кадровска питања.

На Шестој седници разматрани су уређење сталне поставке, План рада до краја августа 2008. године, предлог програма рада за 2009. годину и заказивање седнице Управног одбора.

На Седмој седници разматрани су Извештај о раду за јануар-јун 2008. године, рад на поставци 19. века, план рада до краја 2008. године, ревизија уметничког фонда, реорганизација рада и Стратешки план 2009–2012. године и кадровска питања.

На Осмој седници разматрани су план рада за октобар, обележавање Дана Галерије, послови на сталној поставци 19. века и кадровска питања.

На Деветој седници, поред отварања нове сталне изложбе, разматрани су план рада за 2007. годину и конкурс за средства која се траже од Покрајинског секретаријата за културу.

На Десетој седници прецизирани су послови око отварања нове сталне поставке, радно време Галерије за време Новогодишњих и Божићних празника, рад Галерије у прва три месеца наредне године и формиране су пописне комисије.

На Једанаестој седници разматран је рад на сталној поставци 19. века, именоване су инвентарне комисије Галерије Матице српске и донета одлука о распореду коефицијената за октобар, новембар и децембар 2008. године.

На Дванаестој седници усвојени су закључци о даљем раду на поставци 19. века и разматрани су завршетак рада на ревизији уметничког фонда, реорганизација рада у Галерији, рад Галерије за време празника и коришћење преосталих дана годишњег одмора.

Кадровска питања

Историчар уметности Мирослав Лазић примљен је 15. маја на одређено време до повратка Мирјане Брмботе са породилског одсуства.

Невена Ђоровић је током 2008. године на основу уговора о ауторском хонорару радила на конзервацији и рестаурацији фонда за сталну поставку 19. века и на делима из Новог Бечеја.

У другој половини године у Конзерваторско-рестаураторском одељењу волонтирали су дипломирани конзерватори Дарко Деспотовић и Маја Јокмановић.

На основу Уговора са националном службом за запошљавање – Филијала у Новом Саду на одређено време од годину дана, на терет филијале, на стручно оспособљавање и усавршавање од 15. новембра примљен је конзерватор Дарко Деспотовић.

Конзерватор Фани Бурла из Зрењанина примљена је на тромесечно стручно усавршавање, на основу споразума потписаног са Народним музејом из Зрењанина и

на основу дефинисаног плана и програма усавршавања. Фани Бурла је била укључена у рад на рестаурацији стилских рамова, позлати, опремању слика, конзервацији и рестаурацији слика на платну и дрвету, као и у едукативне активности. О обуци и усавршавању сачињена је детаљна документација и поднет извештај.

Стручно усавршавање

Мр Тијана Палковљевић стекла је звање вишег кустоса радом *Уметник и модел – Аутопортрети и актови из збирке Галерије Матице српске*, ментор проф. др Лидија Мереник.

Дипломирани вајар Дарко Ђорђевић положио је стручни испит и стекао звање конзерватора рестауратора радом на тему *Пример једног техничко-технолошког решења за стабилизацију дрвених носилаца*, ментор Ратомир Кулић. Обрађено је и реализовано ново решење кушака са опругама на икони Непознатог аутора 18. века, *Св. Георгије*, ГМС/У 2220.

Мирослав Лазић, историчар уметности мастер – положио је приправнички испит радом на тему *Изложбена комуникација и визуелни идентитет Галерије Матице српске*, ментор мр Тијана Палковљевић.

Снежана Мишић је стекла звање мастера радом *Бранко Радичевић у српској визуелној култури крајем 19. века* код доц. др Ненада Макуљевића.

У оквиру рада за стручни испит приправника Дарка Деспотовића започет је рад на два експоната: Непознати портретиста 18. века, *Портрет племића из куће Хабзбург*, ГМС/У 4220 и Непознати портретиста 18. века, *Надвојвода Франц Стефан од Лотарингије* ГМС/У 4138.

Александра Стефанов похађала је семинаре: Презентација пројекта Mind the Gap – промоција инклузије намењена институцијама културе (4. фебруара у Београду) и семинар „О доступности музејских простора и садржаја за особе са инвалидитетом” (16. и 17. априла) у Зрењанину.

У 2008. години уз финансијску помоћ Галерије докторске студије су уписале: Даниела Королија Црквењаков на Универзитету у Београду – Историја и филозофија природних наука и технологије и Снежана Мишић на Филозофском факултету у Београду – Група за историју уметности, 19. век. Александра Стефанов уписала је магистарске студије на Филозофском факултету у Београду – Група за историју уметности – тема *Јанко Халкозовић*. Биљана Ристић уписала је завршну годину студија на Факултету за менаџмент – Оперативни смер.

Стране језике (немачки и енглески) учили су мр Тијана Палковљевић, Даниела Королија Црквењаков, Данило Вуксановић, Александра Стефанов, Биљана Ристић, Борислав Радановић и Мирослав Лазић.

Коришћење простора

Изложбени простор и сале у Галерији користили су: Академија уметности у Новом Саду, Културни центар града Новог Сада, Ротари клуб Новог Сада, часопис

Машталица, Змајеве дечје игре, Градска библиотека Новог Сада, Друштво архитеката Новог Сада, Ниш Арт фондација Агенција Публиците, Друштво Арс опера.

Пријатељи и заслужници

Радован Лале Ђурић, сликар из Њујорка (САД), један од оснивача Ниш Арт Фондације, обезбедио је осветљење за изложбени простор у приземљу зграде. Том донацијом учланио се у Клуб пријатеља и постао велики добротвор Галерије Матице српске.

Својим доприносом рад Галерије помогли су Институционални патрон Меркатор; Институционални покровитељи Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине и Радио телевизија Војводине; Велики институционални пријатељи: Марконс, Офсет принт, Територијални пакт за запошљавање Алто Беличе Корлеонезе из Палерма, Агенција Штит, Хамер продакшн и Максим енд Ко; Институционални пријатељи: Народни музеј у Београду, Музеј савремене уметности у Београду, Музеј Дијацезе у Палерму, Ниш Арт фондација, Покрајински завод за заштиту споменика културе Војводине, Одсек за педагогију Филозофског факултета у Новом Саду, Предшколска установа „Радосно детињство”, Креативна радионица „Машталица”, Ресторан „Плава фрајла”, Цвећара „Бреза”, Винарија „Бононија” из Баноштра, Велики добротвор Радован Лале Ђурић. Дародавци Јавор Рашајски, Катарина Ђирић Петровић, Злата Рафајловић Зец. Пријатељи: академик Динко Давидов, др Симона Чупић, др Мирослава Костић, Антонио Ротели, Вукашин Чупић, Снежана Субић и Андреј Тишма.

ИЗДАВАЧКИ ЦЕНТАР МАТИЦЕ СРПСКЕ

Извештај о раду Издавачког центра Матице српске у 2008. години

У 2008. години Издавачки центар Матице српске, у складу са Статутом, наставио је са обављањем делатности и послова због којих је основан и регистрован код Агенције за привредне регистре.

У Едицији „Матица” у 2008. години објављено је друго допуњено издање књиге „Кад будем млађи” Матије Бећковића. Уредник књиге је Миро Вуксановић.

Књига „Кад будем млађи” Матије Бећковића добила је награду „Матијевић”, која је први пут додељена, и награду Печат вароши сремскокарловачке.

У Библиотеци града Београда уручена је награда „Ђорђе Јовановић” академику Светозару Кољевићу за књигу „Вавилонски изазови”.

Министарство културе је откупило цело прво коло Едиције „Матица”.

Сагласно усвојеној концепцији Издавачког центра Матице српске и Плану рада за 2008. годину Уредништво Едиције „Матица” (Миро Вуксановић, проф. др Славко Гордић и проф. др Миљивој Ненин) је за друго коло 3. децембра 2008. године упутило писмо с позивом да до 1. јануара 2009. године одговоре, а до 1. маја 2009. године доставе своје рукописе за Едицију „Матица”, и то: Владети Јеротићу, Миловану Данојлићу, Драгославу Михаиловићу, Давиду Албахарију, Душану Ковачевићу, Стевану Тонтићу, Војиславу Карановићу, Радовану Вучковићу, Ксенији Марицки-Гађански и Јовану Ћирилову. Услови су исти као и за прво коло.

У припреми за издавање у Едицији „Матица” је књига академика Милорада Павића „Вештачки младеж”. Аутор је по позиву из 2007. године предао рукопис и са њим је закључен уговор.

Своје рукописе за Едицију „Матица” најавили су академик Љубомир Симовић под насловом „Путописи” и проф. др Мирослав Егерић под насловом „Књига о Јовану Скерлићу”.

У 2008. години у Едицији „Прва књига” објављене су књиге младих аутора:

1. Драгане Бошковић, „Фауноменологија”;
2. Соње Јанков, „Импесионистички кадрови” и
3. Љиљане Јовановић, „Технологија маме”.

Уредништво у саставу Владислава Гордић Петковић, главни и одговорни уредник, Ласло Блашковић, Ђорђе Деспић, Ненад Милошевић и Иван Радосављевић уредило је књиге за Едицију „Прва књига”, коло за 2008. годину, ликовну опрему урадио је Иван Француски, коректуру Јулкица Ђукић, техничко уређење Вукица Туцаков, а штампао је „Идеал” из Новог Сада.

Издавачки центар Матице српске конкурисао је код Покрајинског секретаријата за образовање и културу за суфинансирање Едиције „Матица”, Едиције „Прва књига”, другог допуњеног издања књиге Матије Бећковића „Кад будем млађи” и за део трошкова за објављивање двотомне књиге „Историја српске књижевне критике” академика Предрага Палавестре. Издавачки центар Матице српске такође

је конкурисао за средства и код Министарства културе Републике Србије за суфинансирање књиге „Историја српске књижевне критике” академика Предрага Палавестре.

Сагласно потписаном Анексу Протокола о сарадњи ИВ Војводине и Матице српске од јула 2007. године, Издавачки центар Матице српске и Покрајински секретаријат за образовање и културу потписали су уговор о додели новчаних средстава за 2008. годину на износ од 2.120.000,00 динара, који је уплаћен 30. децембра 2008. године.

Издавачки центар Матице српске прихватио је и у 2008. години објавио капитално дело „Историја српске књижевне критике (1768–2007)” академика Предрага Палавестре. Књигу је уредило Уредништво: Миро Вуксановић, проф. др Славко Гордић и проф. др Миливој Ненин, а рецензије су написали проф. др Славко Гордић и проф. др Миливој Ненин. Коректуру и лектуру су урадиле Душица Грбић и Марија Јованцаи, техничко уређење Вукица Туцаков, компјутерску припрему за штампу Давор Палчић а штампу „Будућност” из Новог Сада. Обим књиге је 907 страна у тврдом повезу и одштампана је у два тома по 1.000 примерака. Део средстава (800.000,00 динара) за објављивање ове књиге обезбедило је Министарство културе Републике Србије, а разлику обезбеђује Покрајински секретаријат за образовање и културу.

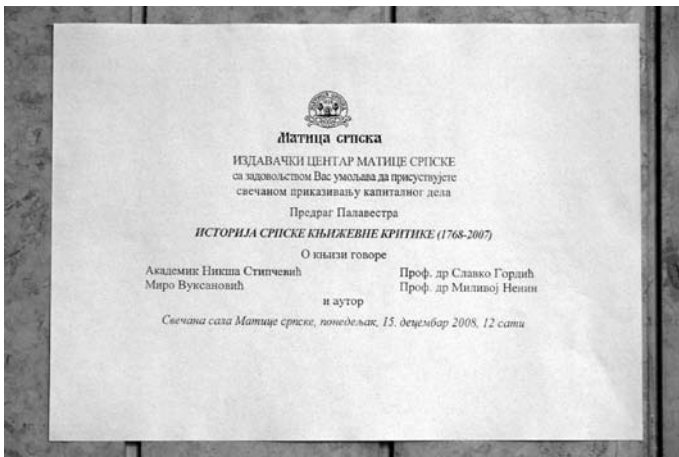
„Историја српске књижевне критике” је представљена на Сајму књига у Београду и наишла је на веома леп одјек у јавности. Књига је представљена у САНУ 2. децембра 2008; о књизи су говорили Радован Вучковић, Миро Вуксановић и аутор академик Предраг Палавестра. Свечано представљање књиге организовано је 15. децембра 2008. године у свечаној сали Матице српске, а о књизи су говорили академик Никша Стипчевић, Миро Вуксановић, проф. др Славко Гордић, проф. др Миливој Ненин и аутор.

Представљање књиге *Историја српске књижевне критике (1768–2007)* академика Предрага Палавестре (15. XII 2008)

Представљање књиге *Историја српске књижевне критике (1768–2007)* академика Предрага Палавестре (15. XII 2008)

3 Представљање књиге *Историја српске књижевне критике (1768–2007)* академика Предрага Палавестре (15. XII 2008)

У 2008. години озбиљан проблем за измирење обавеза и обављање делатности Издавачког центра Матице српске представљало је дуговање предузећа Stylos за закуп простора књижаре и антикварнице Матице српске. На основу одлуке Извршног одбора Матице српске од 1. децембра 2008. године у Матици српској је 10. децембра одржан састанак представника Матице српске и предузећа Stylos. Састанку су присуствовали представници Stylos-а Бошко Блажић, директор, и Фрања Петриновић, представници Матице српске проф. др Душан Николић, генерални секретар, Светлана Макарић, Добрила Мартинов и Боровој Јуришин, в. д. управника послова Матице српске и директора Издавачког центра Матице

српске. На састанку и у каснијим контактима и преговорима постигнут је договор да Stylos од 1. октобра 2007. до 31. децембра 2008. године дугује за закуп укупно 1.980.000,00 динара и то: Матици српској, за канцеларијски простор, 560.130,25 динара, а Издавачком центру Матице српске, за простор књижаре и антикварнице, 1.419.869,75 динара. Сагласно постигнутом договору 24. децембра 2008. године закључен је Споразум који су потписале и овериле све три споразумне стране. Споразумом је утврђено да ће Stylos уплатити 1.419.869,75 динара на рачун Издавачког центра Матице српске одмах по потписивању Споразума. Stylos је на основу закљученог Споразума уплатио до 31.12.2008. године, на жиро рачун Издавачког центра Матице српске, укупно 1.000.000,00 динара. Споразумне стране ће међусобне односе од 1. јануара 2009. године регулисати посебним уговором.

Неизмирене обавезе Издавачког центра Матице српске су:

- исплата хонорара ауторима књига објављених у Едицији „Матица” 10% од прихода од продатих књига;
- исплата хонорара ауторима књига објављених у Едицији „Прва књига”, коло за 2008. годину (прилог финансијски извештај).

Управни одбор Матице српске је, на седници одржаној 17. новембра 2008. године на мандатни период од 4 године (2008–2012), именовао:

Скупштину Издавачког центра Матице српске, у саставу:

проф. др Мато Пижурица, председник,

Миро Вуксановић,

проф. др Славко Гордић,

проф. др Миливој Ненин и

проф. др Душан Николић.

За главног и одговорног уредника Издавачког центра именован је Миро Вуксановић.

На лични захтев, Скупштина Издавачког центра Матице српске је донела одлуку да се досадашњи директор ИЦМС у оснивању Боривој Јуришин разреши дужности.

Управни одбор Матице српске је 17. 11. 2008. године донео одлуку да се Боривој Јуришин разреши дужности директора Издавачког центра Матице српске и да се за новог директора именује Маја Лазукић, дипломирани правник.

Да се записнички изврши примопредаја дужности директора Издавачког центра Матице српске. Записнички ће се предати архива Издавачког центра Матице српске усаглашена са деловодним протоколом, сачиниће се финансијски биланс стања и друго што буде предмет примопредаје.

Издавачки центар Матице српске према основној концепцији коју је усвојио Управни одбор Матице српске припремаће и заједно са Српском књижевном задругом, у годишњим колима, објављивати антологију осам векова српске књижевности. Концепцију ће размотрити, допунити и усвојити Уређивачки одбор и Редакција антологије које ће именовати Матица српска на предлог Издавачког центра Матице српске и Српске књижевне задруге. То је дугорочан национални пројекат.

У 2008. години одржане су две седнице Скупштине Издавачког центра Матице српске, 8. септембра и 23. децембра.

На Скупштини 8. септембра разматран је Извештај о раду Издавачког центра Матице српске у протеклом периоду и констатовано је да ИВ Војводине није сагласно потписаном Протоколу од 5. јула 2007. године уплатило средства за 2008. годину, и да тим поводом треба написати писмо председнику ИВ Војводине др Бојану Пајтићу и замолити генералног секретара Матице српске проф. др Душана Николића да са њим обави разговор. Утврђен је предлог и упућен Управном одбору Матице српске на разматрање и усвајање да се за мандатни период 2008–2012. за председника Скупштине именује проф. др Мато Пижурица, а за чланове Миро Вуксановић, проф. др Славко Гордић, проф. др Миливој Ненин и проф. др Душан Николић, а да Уредништво остане у истом саставу: Миро Вуксановић главни и одговорни уредник, проф. др Славко Гордић и проф. др Миливој Ненин и да се на личну молбу Боривој Јуришин разреши дужности директора Издавачког центра, а да се за обављање тих послова именује друга особа.

На Скупштини Издавачког центра Матице српске која је одржана 23. децембра 2008. године усвојени су Записник са Шесте седнице Издавачког центра Матице српске (8. септембра 2008), Извештај о раду Издавачког центра Матице српске у 2008. години и Финансијски извештај за 2008. годину. Присутни су упознати са садржином Одлуке Управног одбора Матице српске од 17. 11. 2008. године. Прихваћена је информација о току примопредаје послова и дужности директора Издавачког центра Матице српске. Усвојен је План рада Издавачког центра Матице српске за 2009. годину.

Усвојени су предлози главног уредника Издавачког центра Матице српске Мира Вуксановића и упућени Управном одбору Матице српске на разматрање и усвајање:

- Да Уређивачки одбор Едиције „Српска књижевност” осим главног уредника Мира Вуксановића има још 10 чланова: проф. др Злата Бојовић, проф. др Славко Гордић, проф. др Сава Дамјанов, проф. др Душан Иванић, проф. др Томислав Јовановић, проф. др Марија Клеут, др Марко Недић, проф. др Миливој Ненин, проф. др Мирјана Д. Стефановић и проф. др Гојко Тешић;
- Утврђени су послови које ће Уређивачки одбор урадити одмах после именовања:
 - а) размотрити, допунити и усвојити основну концепцију Едиције (предлог су сачинили: Миро Вуксановић, проф. др Славко Гордић, проф. др Миливој Ненин, проф. др Гојко Тешић 2007. године);
 - б) одредити уреднике области;
 - в) сачинити именик писаца који ће бити у Едицији;
 - г) предложити који ће писци имати самосталне, а који ће имати заједничке књиге;
 - д) сачинити именик сарадника који ће учествовати у коначном обликовању предлога и који ће приређивати књиге;

- ђ) изградити приређивачка правила која ће се примењивати једнообразно у целој Едицији;
- е) утврдити предлог назива Едиције;
- ж) припремити округли сто о свом предлогу који ће потом бити усвојен у Скупштини Издавачког центра Матице српске и Управном одбору Матице српске и
- з) предложити начин сарадње са Српском књижевном задругом.
- Да осим главног уредника у Уредништву Едиције „Матица”, капиталних и осталих издања, буду проф. др Славко Гордић и проф. др Миливој Ненин. Исто Уредништво је приредило прво коло Едиције „Матица” у 2007. години и упутило 24 позива савременим српским писцима, примило рукопис новог романа Милорада Павића „Вештачки младеж” и до сада добило сагласност за објављивање књига С. В. Јанковић, Љ. Симовића, М. Павловића, М. Егерића, М. Данојлића, Д. Албахарија, С. Тонтића, В. Јеротића, Р. Вучковића и Ксеније Марицки-Гађански. Уредништво је у наведеном саставу приредило капитално издање „Историја српске књижевне критике (1768–2007)”, академика Предрага Палавестре.
 - Да се концепција Едиције „Прва књига” очува у целости, да се припрема и објављује као и до сада и да Уредништво буде у истом саставу као у претходном мандату: проф. др Владислава Гордић Петковић, главни и одговорни уредник, Ласло Блашковић, Ђорђе Деспић, Ненад Милошевић и Иван Радосављевић.

Издавачки центар Матице српске, основан 2007. године, у целости ће остваривати и дорађивати своју делатност према основној концепцији и одлукама Управног одбора Матице српске, Скупштине Издавачког центра Матице српске и уредништава својих едиција.

Овај Извештај је 23. децембра 2008. године размотрила и усвојила Скупштина Издавачког центра Матице српске.

ИМЕНИК МАТИЦЕ СРПСКЕ

Председништво

Председник

(изабран на Ванредној скупштини Матице српске
одржаној 14. јуна 2008. године)

Академик Чедомир ПОПОВ

Потпредседници

(изабрани на 125. редовној Скупштини Матице српске
одржаној 12. априла 2008. године)

Проф. др Славко ГОРДИЋ

Академик Димитрије СТЕФАНОВИЋ

Проф. др Слободан ЋУРЧИЋ

Генерални секретар

(изабран на 125. редовној Скупштини Матице српске
одржаној 12. априла 2008. године)

Проф. др Душан НИКОЛИЋ

Управни одбор

(изабран на 125. редовној Скупштини Матице српске
одржаној 12. априла 2008. године)

Борис БЕКИЋ

Доц. др Бранко БЕШЛИН

Академик Милош БЛАГОЈЕВИЋ

Стеван БУГАРСКИ

Проф. др Мирослав ВЕСКОВИЋ*

Проф. др Александра ВРАНЕШ

Проф. др Славка ГАЈИН

Проф. др Јасмина ГРКОВИЋ-МЕЏОР

Проф. др Сава ДАМЈАНОВ

Проф. др Јован ДЕЛИЋ

Проф. др Бранислав ЂУРЂЕВ

Мр Ђорђе ЂУРИЋ

Проф. др Мирослав ЕГЕРИЋ

Академик Милорад ЕКМЕЧИЋ

Проф. др Душан ИВАНИЋ

Проф. др Марија КЛЕУТ

Академик Светозар КОЉЕВИЋ

Академик Василије КРЕСТИЋ

Др Бранка КУЛИЋ
Академик Војислав МАРИЋ
Др Миодраг МАТИЦКИ
Проф. др Милован МИТРОВИЋ
Др Марко НЕДИЋ
Проф. др Михајло ПАНТИЋ
Проф. др Даница ПЕТРОВИЋ
Проф. др Драгољуб ПЕТРОВИЋ
Проф. др Мато ПИЖУРИЦА
Проф. др Предраг ПИПЕР
Др Душан ПОПОВ
Проф. др Јован ПОПОВ
Проф. др Милорад РАДОВАНОВИЋ
Проф. др Драган СТАНИЋ
Академик Никола ТАСИЋ
Академик Милосав ТЕШИЋ

* Чланство проф. др Мирослава Весковића у Управном одбору Матице српске мирује за време обављања дужности помоћника министра за науку и технолошки развој Републике Србије

Надзорни одбор

(изабран на 125. редовној Скупштини Матице српске
одржаној 12. априла 2008. године)

Дејан ЖИВАНАЦ
Живко КИСЕЛИЧКИ
Слободан КНЕЖЕВИЋ
Јожеф ЛИМБУРГЕР
Мирко ЛУБУРИЋ
Милан ПЕТРОВИЋ
Драган САНТОВАЦ
Драгутин СТАНИВУКОВИЋ
Јован ЧУЛАЈЕВИЋ

Извршни одбор

(конституисан 1. децембра 2008. године)

Академик Чедомир ПОПОВ
Проф. др Славко ГОРДИЋ
Академик Димитрије СТЕФАНОВИЋ
Проф. др Слободан ЋУРЧИЋ
Проф. др Душан НИКОЛИЋ
Миро ВУКСАНОВИЋ
Др Бранка КУЛИЋ
Доц. др Бранко БЕШЛИН
Др Зоран Т. ЈОВАНОВИЋ

Проф. др Александар КАДИЈЕВИЋ
Проф. др Рудолф КАСТОРИ
Проф. др Љубомирка КРКЉУШ
Проф. др Мато ПИЖУРИЦА
Проф. др Драган СТАНИЋ
Павле СТАНОЈЕВИЋ

Економски одбор

(изабран на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Никола СТОЈШИЋ, председник
Горан ВАСИЋ
Ксенија ЈОКИЋ
Милорад КОЗЛОВАЧКИ
Предраг МАРКОВ
Петар МАТИЈЕВИЋ
Драган САТАРИЋ

Одбор за правна и статутарна питања

(изабран на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Јован ЧУЛАЈЕВИЋ, председник
Миро ВУКСАНОВИЋ
Боривој ЈУРИШИН
Др Бранка КУЛИЋ
Коста МИЛИЋ
Михајло НЕШКОВИЋ
Проф. др Душан НИКОЛИЋ

Одбор Одељења за књижевност и језик

(изабран на седници Управног одбора
која је одржана 17. новембра 2008. године)

Секретар
Проф. др Мато ПИЖУРИЦА

Чланови Одбора Одељења
Миро ВУКСАНОВИЋ
Проф. др Владислава ГОРДИЋ-ПЕТКОВИЋ
Проф. др Јасмина ГРКОВИЋ-МЕЈЦОР
Проф. др Сава ДАМЈАНОВ
Академик Милка ИВИЋ
Проф. др Војислав ЈЕЛИЋ
Проф. др Миодраг ЈОВАНОВИЋ
Мирослав ЈОСИЋ-ВИШЊИЋ

Мр Мирјана ЈОЦИЋ
Проф. др Зоја КАРАНОВИЋ
Проф. др Марија КЛЕУТ
Проф. др Александар ЛОМА
Доц. др Горан МАКСИМОВИЋ
Проф. др Ксенија МАРИЦКИ-ГАЋАНСКИ
Проф. др Јелка МАТИЈАШЕВИЋ
Проф. др Софија МИЛОРАДОВИЋ
Академик Александар МЛАДЕНОВИЋ
Проф. др Драгана МРШЕВИЋ
Др Марко НЕДИЋ
Проф. др Миливој НЕНИН
Проф. др Мирослав НИКОЛИЋ
Проф. др Шандор ПАЛ
Доц. др Горана РАИЧЕВИЋ
Проф. др Јелка РЕЂЕП
Мр Васа ПАВКОВИЋ
Проф. др Љиљана ПЕШИКАН-ЉУШТАНОВИЋ
Петар САРИЋ
Проф. др Љиљана СУБОТИЋ
Проф. др Гојко ТЕШИЋ
Академик Милосав ТЕШИЋ
Проф. др Светлана ТОМИН
Др Драго ЋУПИЋ
Проф. др Младен ШУКАЛО

Уредништво *Летописа Матице српске*

(изабрано на седници Управног одбора
која је одржана 17. новембра 2008. године)

Главни уредник

Иван НЕГРИШОРАЦ (проф. др Драган СТАНИЋ)

Чланови

Проф. др Михајло ПАНТИЋ

Доц. др Јован ПОПОВ

Др Саша РАДОЈЧИЋ

**Уредништво *Зборника Матице српске*
*за књижевност и језик***

(изабрано на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Проф. др Јован ДЕЛИЋ, главни уредник

Др Бојан ЂОРЂЕВИЋ

Проф. др Марија КЛЕУТ

Проф. др Горан МАКСИМОВИЋ
Доц. др Слободан ПАВЛОВИЋ
Проф. др Иво ТАРТАЉА
Проф. др Светлана ТОМИН
Проф. др Пер ЈАКОБСЕН, Данска
Проф. др Персида ЛАЗАРЕВИЋ ди ЂАКОМО, Италија
Проф. др Роберт ХОДЕЈЛ, Немачка

**Уредништво *Зборника Матице српске*
за славистику**

(изабрано на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Проф. др Предраг ПИПЕР, главни уредник
Доц. др Дојчил ВОЈВОДИЋ, секретар
Мр Мирјана БОШКОВ
Проф. др Петар БУЊАК
Проф. др Маја ЂУКАНОВИЋ
Проф. др Корнелија ИЧИН
Проф. др Љиљана ПЕШИКАН-ЉУШТАНОВИЋ
Проф. др Људмила ПОПОВИЋ
Проф. др Михал ХАРПАЊ
Академик Зузана ТОПОЛИЊСКА, Македонија
Проф. др Вјечеслав ОКЕАНСКИ, Русија

**Уредништво *Зборника Матице српске*
за филологију и лингвистику**

(изабрано на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Академик Александар МЛАДЕНОВИЋ, главни уредник
Проф. др Јасмина ГРКОВИЋ-МЕЈЏОР
Академик Милка ИВИЋ
Проф. др Јован ЈЕРКОВИЋ
Проф. др Слободан ПАВЛОВИЋ
Проф. др Драгољуб ПЕТРОВИЋ
Проф. др Мато ПИЖУРИЦА
Проф. др Милорад РАДОВАНОВИЋ
Проф. др Драга ЗЕЦ, УСА
Проф. др Герхард НЕВЕКЛОВСКИ, Клагенфурт
Проф. др Светлана ТОЛСТОЈ, Русија
Академик Зузана ТОПОЛИЊСКА, Македонија

**Уредништво *Зборника Матице српске*
за класичне студије**

(изабрано на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Проф. др Ксенија МАРИЦКИ-ГАЂАНСКИ, главни уредник
Проф. др Сима АВРАМОВИЋ
Проф. др Војислав ЈЕЛИЋ
Доц. др Данијела СТЕФАНОВИЋ
Проф. др Мирјана Д. СТЕФАНОВИЋ
Проф. др Бојана ШИЈАЧКИ-МАНЕВИЋ
Проф. др Виктор КАСТЕЛАНИ, САД
Проф. др Карл Јоахим КЛАСЕН, Немачка
Проф. др Емилија МАСОН, Француска
Проф. др Ливио РОСЕТИ, Италија

Уредништво часописа *Језик данас*

(изабрано на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Академик Иван КЛАЈН, главни уредник
Проф. др Радојица ЈОВИЋЕВИЋ
Проф. др Мато ПИЖУРИЦА
Проф. др Милорад РАДОВАНОВИЋ
Академик Милосав ТЕШИЋ
Проф. др Милан ШИПКА

**Уредништво *Свезака Матице српске*
(серија за књижевност и језик)**

(изабрано на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Проф. др Јелка РЕЂЕП, главни уредник
Проф. др Весна БЕРИЋ
Проф. др Сава ДАМЈАНОВ
Проф. др Бранко МОМЧИЛОВИЋ
Проф. др Љиљана СУБОТИЋ

Уредништво *Едиције Прва књига*

(изабрано на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Проф. др Владислава ГОРДИЋ-ПЕТКОВИЋ, главни уредник
Ласло БЛАШКОВИЋ
Мр Ђорђе ДЕСПИЋ
Ненад МИЛОШЕВИЋ
Иван РАДОСАВЉЕВИЋ

Уредништво Библиотеке Змајева награда

(изабрано на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Проф. др СЛАВКО ГОРДИЋ

Проф. др Драган СТАНИЋ (Иван НЕГРИШОРАЦ)

Уређивачки одбор едиције Студије о Србима

(представници Матице српске)

(изабран на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Проф. др Мирослав ЕГЕРИЋ

Проф. др Милорад РАДОВАНОВИЋ

Чланови Одбора за Српско-чешке књижевне и културне везе

(представници Матице српске)

(изабрани на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Доц. др Верица КОПРИВИЦА, председник

Др Душан КВАПИЛ

Доц. др Александра КОРДА-ПЕТРОВИЋ

Проф. др Предраг ПИПЕР

Жири за доделу Змајеве награде

(изабран на седници Управног одбора
која је одржана 17. новембра 2008. године)

Проф. др Славко ГОРДИЋ

Проф. др Михајло ПАНТИЋ

Ђорђо СЛАДОЈЕ

Проф. др ДРАГАН СТАНИЋ (Иван НЕГРИШОРАЦ)

Проф. др Бојана СТОЈАНОВИЋ-ПАНТОВИЋ

Жири за доделу Бранкове награде

(изабран на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Доц. др Драгана ВУКИЋЕВИЋ

Доц. др Радослав ЕРАКОВИЋ

Проф. др Војислав ЈЕЛИЋ

Проф. др Љиљана ПЕШИКАН-ЉУШТАНОВИЋ

Проф. др Горана РАИЧЕВИЋ

Жири за доделу Награде Младен Лесковац

(изабран на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Проф. др Јован ДЕЛИЋ
Проф. др Мирослав ЕГЕРИЋ
Проф. др Радмила МАРИНКОВИЋ
Академик Мирослав ПАНТИЋ
Проф. др Иво ТАРТАЉА

Одбор Лексикографског одељења

(изабран на седници Управног одбора
која је одржана 17. новембра 2008. године)

Секретар
Доц. др Бранко БЕШЛИН

Чланови
Добрило АРАНИТОВИЋ
Соња БОБ
Доц. др Ђорђе БУБАЛО
Стеван БУГАРСКИ
Мр Милица БУЈАС
Југослав ВЕЉКОВСКИ
Проф. др Александра ВРАНЕШ
Др Жељко ВУЧКОВИЋ
Мр Велимир ИВЕТИЋ
Драгиша КОСТИЋ
Академик Василије КРЕСТИЋ
Др Бранка КУЛИЋ
Мр Предраг ЛАЖЕТИЋ
Хермина ЛЕЖИМИРАЦ
Академик Војислав МАРИЋ
Добрила МАРТИНОВ
Илија МАРИЋ
Радован МИЋИЋ
Владимир НИКОЛИЋ
Проф. др Даница ПЕТРОВИЋ
Проф. др Љиљана ПЕШИКАН-ЉУШТАНОВИЋ
Проф. др Предраг ПИПЕР
Др Душан ПОПОВ
Мр Радомир ПОПОВИЋ
Никола РАЏКОВИЋ
Доц. др Момир САМАРЦИЋ
Проф. др Драган СТАНИЋ
Академик Никша СТИПЧЕВИЋ

Ненад УРИЋ
Боривој ЧАЛИЋ
Доц. др Биљана ШИМУНОВИЋ-БЕШЛИН
Небојша ШУЛЕТИЋ
Бранислава ШУШИЋ

Уређивачки одбор *Српског биографског речника*

(изабран на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Академик Чедомир ПОПОВ, главни уредник
Мр Александра НОВАКОВ, секретар
Доц. др Бранко БЕШЛИН
Проф. др Радован БИГОВИЋ
Др Миле БЈЕЛАЈАЦ
Мр Мирјана БОШКОВ
Мр Милица БУЈАС
Миро ВУКСАНОВИЋ
Проф. др Војин ДАБИЋ
Др Зоран Т. ЈОВАНОВИЋ
Проф. др Марија КЛЕУТ
Академик Василије КРЕСТИЋ
Академик Војислав МАРИЋ
Добрила МАРТИНОВ
Др Петар МИКИЋ
Проф. др Бранко МОМЧИЛОВИЋ
Проф. др Миливој НЕНИН
Проф. др Сретен ПЕТКОВИЋ
Проф. др Даница ПЕТРОВИЋ
Др Душан ПОПОВ
Академик Никша СТИПЧЕВИЋ
Проф. др Дарко ТАНАСКОВИЋ
Академик Сима ЋИРКОВИЋ
Проф. др Марица ШУПУТ

Уредници струка

Проф. др Злата БОЈОВИЋ
Др Зоран Т. ЈОВАНОВИЋ
Проф. др Марија КЛЕУТ
Академик Војислав МАРИЋ
Др Петар МИКИЋ
Проф. др Миливој НЕНИН
Проф. др Сретен ПЕТКОВИЋ
Проф. др Даница ПЕТРОВИЋ
Др Саво СКОКО
Проф. др Ирина СУБОТИЋ

Проф. др Марица ШУПУТ

Редактори

Мр Милица БУЈАС

Татјана ПИВНИЧКИ-ДРИНИЋ

Уредник за фотографије

Мр Александра НОВАКОВ

Редакциони одбор

Мр Милица БУЈАС, председник

Драган ТУБИЋ, секретар

Чланови

Доц. др Бранко БЕШЛИН

Проф. др Војин ДАБИЋ

Татјана ПИВНИЧКИ-ДРИНИЋ

Мр Ђорђе ЂУРИЋ

Др Петар КРЕСТИЋ

Александра НИКОЛИЋ

Мр Бранислав ПЕТРОВИЋ

Академик Сима ЋИРКОВИЋ

Доц. др Биљана ШИМУНОВИЋ-БЕШЛИН

Уређивачки одбор *Лексикона писаца*

(изабран на седници Управног одбора

која је одржана 16. марта 2009. године)

Проф. др Љиљана ПЕШИКАН-ЉУШТАНОВИЋ, главни и
одговорни уредник

Проф. др Злата БОЈОВИЋ

Мр Невена ВАРНИЦА-НЕНИН

Доц. др Драгана ВУКИЋЕВИЋ

Проф. др Славица ГАРОЊА-РАДОВАНАЦ

Мр Ђорђе ДЕСПИЋ

Проф. др Ивана ЖИВАНЧЕВИЋ-СЕКЕРУШ

Доц. др Бранка ЈАКШИЋ-ПРОВЧИ

Проф. др Горан МАКСИМОВИЋ

Проф. др Миливој НЕНИН

Др Ласло ПАШЋИК

Проф. др Дамњан ПЕТРОВИЋ

Мр Наташа ПОЛОВИНА

Проф. др Јован ПОПОВ

Доц. др Горана РАИЧЕВИЋ

Проф. др Бојана СТОЈАНОВИЋ-ПАНТОВИЋ

Проф. др Светлана ТОМИН

Мр Зорица ХАЦИЋ

Штефан ХУДАК
Др Снежана ШАРАНЧИЋ-ЧУТУРА

Редакциони одбор

(изабран на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Светлана МИЛАШИНОВИЋ, секретар
Проф. др Славко ГОРДИЋ
Мирјана КАРАНОВИЋ
Проф. др Марија КЛЕУТ
Хермина ЛЕЖИМИРАЦ
Владимир НИКОЛИЋ
Проф. др Светлана ТОМИН

Редактор

Мирјана КАРАНОВИЋ

Уредништво Едиције Библиографије

(изабрано на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Проф. др Александра ВРАНЕШ, главни уредник
Александра ЈОВАНОВИЋ, секретар

Уредништво
Добрило АРАНИТОВИЋ
Др Душица ГРБИЋ
Марија ЈОВАНЦАИ
Проф. др Предраг ПИПЕР

Одбор Одељења за друштвене науке

(изабран на седници Управног одбора
која је одржана 17. новембра 2008. године)

Секретар
Проф. др Љубомирка КРКЉУШ

Чланови
Др Мила БОСИЋ
Душан ВУЈИЧИЋ
Проф. др Гордана ВУКАДИНОВИЋ
Проф. др Гордана ВУКСАНОВИЋ
Доц. др Владан ГАВРИЛОВИЋ
Др Велика ДАУТОВА-РУШЕВЉАНИН
Жарко ДИМИЋ

Проф. др Сања ЂАЈИЋ
Проф. др Бранислав ЂУРЂЕВ
Др Мирко ЗУРОВАЦ
Др Никола КАЈТЕЗ
Проф. др Александар КАСАШ
Др Ненад ЛЕМАЈИЋ
доц. др Татјана ЛУКИЋ
Проф. др Слободанка МАРКОВ
Др Саша МАРКОВИЋ
Проф. др Милован МИТРОВИЋ
Др Драго ЊЕГОВАН
Академик Часлав ОЦИЋ
Др Александар РАСТОВИЋ
Др Мирјана РАШЕВИЋ
Академик Момчило СПРЕМИЋ
Проф. др Гордана СТАНИЋ-КОВАЧЕК

Уредништво *Зборника Матице српске за друштвене науке*

(изабрано на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Академик Часлав ОЦИЋ, главни и одговорни уредник
Др Гордана БЛАГОЈЕВИЋ
Др Бошко БОЈОВИЋ, Француска
Проф. др Рајко БУКВИЋ
Проф. др Бранислав ЂУРЂЕВ
Др Масајуки ИВАТА, Јапан
Проф. др Милош МАРЈАНОВИЋ
Др Јована МИЛУТИНОВИЋ
Проф. др Милован МИТРОВИЋ
Проф. др Душан НИКОЛИЋ
Др Драго ЊЕГОВАН
Др Питер РАДАН, Аустралија

Уредништво *Зборника Матице српске за историју*

(изабрано на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Академик Милош БЛАГОЈЕВИЋ, главни и одговорни
уредник
Жарко ДИМИЋ
Академик Василије КРЕСТИЋ
Др Ана СТОЛИЋ
Доц. др Биљана ШИМУНОВИЋ-БЕШЛИН

**Уредништво Свезака Матице српске –
серија друштвених наука**

(изабрано на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Проф. др Љубомирка КРКЉУШ, главни и одговорни
уредник

Проф. др Владан ГАВРИЛОВИЋ

Проф. др Драган КОКОВИЋ

Др Татјана ЛУКИЋ

Одбор Одељења за природне науке

(изабран на седници Управног одбора
која је одржана 17. новембра 2008. године)

Секретар

Академик Рудолф КАСТОРИ

Чланови

Проф. др Ивана АРСЕНИЈЕВИЋ-МАКСИМОВИЋ

Проф. др Теодор АТАНАЦКОВИЋ

Доц. др Ференц БАГИ

Проф. др Пал БОЖА

Проф. др Милан ВАПА

Проф. др Мирослав ВЕСКОВИЋ

Проф. др Анте ВУЈИЋ

Проф. др Јелена ВУКОЈЕВИЋ

Проф. др Божо ДАЛМАЦИЈА

Проф. др Лазар ДОВНИКОВИЋ

Мр Младен ЈОВАНОВИЋ

Проф. др Владимир КАТИЋ

Проф. др Марија КРАЉЕВИЋ-БАЛАЛИЋ

Проф. др Богосав ЛАЖЕТИЋ

Проф. др Лазар ЛЕПШАНОВИЋ

Проф. др Јован МАКСИМОВИЋ

Доц. др Слободан МАРКОВИЋ

Др Зоран МАШИЋ

Проф. др Неда МИМИЦА-ДУКИЋ

Проф. др Драгиша ПОПОВИЋ

Проф. др Чедомир РАДЕНОВИЋ

Академик Богољуб СТАНКОВИЋ

Проф. др Душан СУРЛА

Проф. др Смиљка ШИМИЋ

Проф. др Марија ШКРИЊАР

Уредништво *Зборника Матице српске за природне науке*

(изабрано на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Уредништво (Editorial Board)

Академик РУДОЛФ КАСТОРИ, главни и одговорни уредник

Проф. др Славка ГАЈИН

Академик Васкрсија ЈАЊИЋ

Проф. др Видојко ЈОВИЋ

Проф. др Дарко КАПОР

Проф. др Лазар ЛЕПШАНОВИЋ

Проф. др Ивана МАКСИМОВИЋ

Академик Војислав МАРИЋ

Проф. др Слободан ЋУРЧИЋ

Consulting Editors

Akademik Atanas ATANASSOV (Bugarska)

Dr Peter HOCKING (Australija)

Prof. dr Aleh RODZKIN (Belorusija)

Prof. dr Monique SIMMONDS (Velika Britanija)

Dr Stanko STOJILKOVIC (USA) inostrani član SANU

Prof. dr Günter SCHILLING (Nemačka)

Akademik György VÁRALLYAY (Mađarska)

**Уредништво *Свезака Матице српске –
серија природних наука***

(изабрано на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Проф. др Јован МАКСИМОВИЋ, главни и одговорни
уредник

Проф. др Слободанка СТОЈАНОВИЋ

Жири награде инж. Лазара Стојковића

(изабран на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Проф. др Имре МОЛНАР, председник

Проф. др Ивана МАКСИМОВИЋ

Проф. др Нада МИЛОШЕВИЋ

Академик Драган ШКОРИЋ

Жири Пупинове Награде

(изабран на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Проф. др Владимир КАТИЋ, председник

Проф. др Мирјана ВОЈНОВИЋ-МИЛОРАДОВ
Проф. др Душан ВУЈИЧИЋ
Проф. др Мирјана МАРКОВИЋ
Проф. др Душан СУРЛА
Проф. др Слободан ЦАРИЋ

Одбор Одељења за ликовне уметности

(изабран на седници Управног одбора
која је одржана 17. новембра 2008. године)

Секретар
Проф. др Александар КАДИЈЕВИЋ

Чланови

Доц. др Саша БРАЈОВИЋ
Доц. др Драган ВОЈВОДИЋ
Проф. др Бранко ВУЈОВИЋ
Проф. др Станислав ЖИВКОВИЋ
Др Вера ЈОВАНОВИЋ-ДУЊИЊ
Др Мирјана ЛЕСЕК
Доц. др Ненад МАКУЉЕВИЋ
Доц. др Миодраг МАРКОВИЋ
Др Војислав МАТИЋ
Проф. др Лидија МЕРЕНИК
Олга МИКИЋ
Мр Тијана ПАЛКОВЉЕВИЋ
Проф. др Сретен ПЕТКОВИЋ
Проф. др Даница ПОПОВИЋ
Мр Зоран РАКИЋ
Донка СТАНЧИЋ
Академик Гојко СУБОТИЋ
Проф. др Мирослав ТИМОТИЈЕВИЋ
Проф. др Милка ЧАНАК-МЕДИЋ
Проф. др Марица ШУПУТ

(чланови Одбора Одељења за ликовне уметности изабрани на седници
Управног одбора која је одржана 16. марта 2009. године)

Мр Драгојла ЖИВАНОВ
Др Мирослава КОСТИЋ
Проф. др Срђан МАРКОВИЋ
Мр Владимир СИМИЋ
Доц. др Иван СТЕВОВИЋ
Мр Бранко ЧОЛОВИЋ, Хрватска
Доц. др Симона ЧУПИЋ

**Уредништво Зборника Матице српске
за ликовне уметности**

(изабрано на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Проф. др Александар КАДИЈЕВИЋ, главни и одговорни
уредник

Доц. др Миодраг МАРКОВИЋ

Проф. др Лидија МЕРЕНИК

Доц. др Ненад МИКУЉЕВИЋ

Др Кокан ГРЧЕВ, Македонија

Одбор Одељења за сценске уметности и музику

(изабран на седници Управног одбора
која је одржана 17. новембра 2008. године)

Секретар

Др Зоран Т. ЈОВАНОВИЋ

Чланови

Проф. др Мирјана ВЕСЕЛИНОВИЋ

Проф. др Богдан ЂАКОВИЋ

Др Зоран ЂЕРИЋ

Гордана ЂУРЂЕВИЋ

Мр Јелена ЈОВАНОВИЋ

Проф. др Каталин КАИЧ

Доц. Др Софија КОШНИЧАР

Доц. др Весна КРЧМАР

Мр Милена ЛЕСКОВАЦ

Мр Зоран МАКСИМОВИЋ

Проф. др Соња МАРИНКОВИЋ

Проф. др Петар МАРЈАНОВИЋ

Доц. др Весна МИКИЋ

Мр. Биљана МИЛАНОВИЋ

Предраг МОМЧИЛОВИЋ

Проф. др Ненад ОСТОЈИЋ

Доц. др Ивана ПЕРКОВИЋ-РАДАК

Проф. др Живко ПОПОВИЋ

Доц. др Тијана ПОПОВИЋ-МЛАЂЕНОВИЋ

Доц. др Ира ПРОДАНОВ-КРАЈИШНИК

Мр Мирослав РАДОЊИЋ

Проф. др Душан РЊАК

Мр Милица СТОЈАДИНОВИЋ

Доц. др Катарина ТОМАШЕВИЋ

Мр Лука ХАЈДУКОВИЋ

Проф. др Нице ФРАЦИЛЕ

Проф. др Драгана ЧОЛИЋ-БИЉАНОВСКИ

**Уредништво Зборника Матице српске
за сценске уметности и музику**

(изабрано на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Др Зоран Т. ЈОВАНОВИЋ, главни и одговорни уредник
Проф. др Даница ПЕТРОВИЋ, заменик главног и одговорног
уредника

Проф. др Мирјана ВЕСЕЛИНОВИЋ-ХОФМАН

Проф. др Каталин КАИЧ

Проф. др Душан РЊАК

Академик Димитрије СТЕФАНОВИЋ

Мр Душан МИХАЛЕК (Израел)

Проф. др Јадвига СОПЧАК (Пољска)

Одбор Музичких вечери Матице српске

(изабран на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Академик Димитрије СТЕФАНОВИЋ, председник
Марта ТИШМА, уредник Музичких вечери Матице српске

Проф. мр Богдан ЂАКОВИЋ

Проф. мр МАРИНА МИЛИЋ-АПОСТОЛОВИЋ

Проф. мр Ненад ОСТОЈИЋ

Одбор Рукописног одељења

(изабран на седници Управног одбора
која је одржана 17. новембра 2008. године)

Управник
Павле СТАНОЈЕВИЋ

Чланови
Милорад БЕШЛИН
Соња БОБ
Зоран ВЕЉАНОВИЋ
Звонимир ГОЛУБОВИЋ
Др Чедомир ДЕНИЋ
Мр Ђорђе ЂУРИЋ
Александра ЈОВАНОВИЋ
Др Петар КРЕСТИЋ
Катарина МАРКОВИЋ
Проф. др Дејан МИКАВИЦА
Миладин МИЛОШЕВИЋ
Радован МИЋИЋ
Јован ПЕЈИН
Проф. др Горана РАИЧЕВИЋ

Доц. др Момир САМАРЦИЋ
Миле СТАНИЋ

Темишварски одбор

(изабран на седници Управног одбора која је одржана 17. новембра 2008. године)

Секретар
Др Душан ПОПОВ

Чланови
Стеван БУГАРСКИ
Миро ВУКСАНОВИЋ
Др Динко ДАВИДОВ
Проф. др Миодраг ЈОВАНОВИЋ
Др Мирјана МАЛУЦКОВ
Др Војислав МАТИЋ
Мр Миодраг МИЛИН
Мр Мирко МИТРОВИЋ
Епископ Лукијан ПАНТЕЛИЋ
Др Драгољуб ПЕТРОВИЋ
Стеван РАЈИЋ
Љубомир СТЕПАНОВ
Академик Димитрије СТЕФАНОВИЋ
Др Нице ФРАЦИЛЕ
Др Љубивоје ЦЕРОВИЋ

Уредништво *Темишварског зборника*

(изабран на седници Управног одбора која је одржана 17. новембра 2008. године)

Др Душан ПОПОВ, уредник
Стеван БУГАРСКИ
Мр Ђорђе ЂУРИЋ
Проф. др Војислав МАТИЋ
Др Миља РАДАН

Одбор Катедре Матице српске

(изабран на седници Управног одбора која је одржана 17. новембра 2008. године)

Др Саша РАДОЈЧИЋ, председник
Чланови
Јулка ЂУКИЋ
Проф. др Мирослав ЕГЕРИЋ
Добрила МАРТИНОВ

Светлана МИЛАШИНОВИЋ
Проф. др Драгиша ПОПОВИЋ
Проф. др Милорад РАДОВАНОВИЋ

Уредништво Рада Матице српске
(изабрано на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Проф. др Душан НИКОЛИЋ, главни уредник
Добрила МАРТИНОВ, секретар
Миро ВУКСАНОВИЋ
Др Бранка КУЛИЋ
Проф. др Мато ПИЖУРИЦА

Уредништво Гласника Матице српске
(изабрано на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Проф. др Душан НИКОЛИЋ
Љиљана ДРАЖИЋ
Александра ЈОВАНОВИЋ
Светлана МИЛАШИНОВИЋ
Вукица ТУЦАКОВ

Уредништво сајта Матице српске
(изабрано на седници Управног одбора
која је одржана 16. марта 2009. године)

Проф. др Душан НИКОЛИЋ
Љиљана ДРАЖИЋ
Александра ЈОВАНОВИЋ
Добрила МАРТИНОВ
Светлана МИЛАШИНОВИЋ
Вукица ТУЦАКОВ

СТАЛНИ ЧЛАНОВИ САРАДНИЦИ

- Давид АЛБАХАРИ, књижевник, Канада
 Др Александар АЛБИЈАНИЋ, филолог, професор универзитета, САД
 Др Ронел АЛЕКСАНДЕР, професор универзитета, Беркли, САД
 Др Марија АНЂЕЛИЋ, биолог, Нови Сад
 Др Ивана АНТОНИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
 Доброло АРАНИТОВИЋ, филозоф, библиотекар, Шабац
 Алексеј АРСЕЊЕВ, инжењер, Нови Сад
 Јовица АЋИН, књижевник, Београд
 Карољ АЧ, књижевник, Нови Сад
 Др Сава БАБИЋ, књижевник, Београд
 Др Михајло БАЈИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
 Др Јанош БАЊАИ, књижевник, професор универзитета, Нови Сад
 Мира БАЊАЦ, глумица, Нови Сад
 Светислав БАСАРА, књижевник, Ужице
 Др Данило БАСТА, филозоф, професор универзитета, Београд
 Радован БЕЛИ МАРКОВИЋ, књижевник, Лајковац
 Јулија БЕЉАЈЕВА, књижевник, Москва, Русија
 С. М. БЕЉАКОВА, кандидат филолошких наука, Тјумен, Русија
 Слободан БЕЉАНСКИ, адвокат, Нови Сад
 Др Весна БЕРИЋ, германиста, професор универзитета, Нови Сад
 Др Александар БЕЋАРЕВИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
 Академик Матија БЕЋКОВИЋ, књижевник, Београд
 Др Бранко БЕШЛИН, историчар, доцент универзитета, Нови Сад
 Др Федора БИКАР, историчар, Нови Сад
 Академик Милош БЛАГОЈЕВИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
 Др Бела БЛЕСИЋ, биолог, доцент универзитета, Крагујевац
 Јула БОАРОВ, биолог, Нови Сад
 Соња БОБ, професор књижевности, архивиста, Нови Сад
 Милован Ј. БОГАВАЦ, историчар књижевности, Београд
 Владимир БОГДАНОВИЋ, сликар, конзерватор, Нови Сад
 Др Недељко БОГДАНОВИЋ, дијалектолог, професор универзитета, Ниш
 Др Јелена БОГОЈЕВИЋ, биолог, Београд
 Др Пал БОЖА, биолог, Нови Сад
 Др Бранка БОЖИЧИЋ–ЛОТРОП, биолог, САД
 Др Злата БОЈОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
 Милош БОКОРОВ, биолог, Нови Сад
 Калман БОР, историчар књижевности, Будимпешта, Мађарска
 Др Вјеслав БОРИШ, филолог, Краков, Пољска
 Др Мила БОСИЋ, етнолог, Нови Сад
 Мр Мирјана БОШКОВ, историчар књижевности, асистент, Нови Сад
 Др Мило БОШКОВИЋ, правник, професор универзитета, Нови Сад
 Др Радослава БРАБЦОВА, филолог, Праг, Чешка
 Мр Мирјана БРКОВИЋ, библиотекар, Нови Сад
 Др Олга БРУКНЕР, археолог, научни саветник, Београд
 Др Драгољуб БУГАРСКИ, географ, професор универзитета, Нови Сад
 Др Ранко БУГАРСКИ, филолог, професор универзитета, Београд
 Стеван БУГАРСКИ, инжењер, културни радник, Темишвар, Румунија
 Др Вера БУДАК, биолог, професор универзитета, Нови Сад
 Др Љиљана БУДАКОВ, биолог, научни саветник, Нови Сад
 Мр Милица БУЈАС, професор српског језика, редактор, Нови Сад
 Милета БУКУМИРИЋ, филолог, Косовска Митровица
 Рина В. БУЛАТОВА, научни саветник, Москва, Русија
 Др Иринеј БУЛОВИЋ, епископ бачки, Нови Сад
 Др Петар БУЊАК, слависта, професор универзитета, Београд
 Др Мирјана БУРЗАН, филолог, професор универзитета, Нови Сад
 Др Бранислава БУТОРАЦ, биолог, Нови Сад
 Др Алекса БУХА, политиколог, професор универзитета, Пале, Република Српска
 Др Хелена ВАГНЕР, филолог, научни саветник, Краков, Пољска
 Арбо ВАЛДМА, пијаниста, професор универзитета, Дизелдорф, Немачка
 Др Милан ВАНКУ, правник, професор универзитета, Београд

- Др Љиљана ВАПА, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Милан ВАПА, ветеринар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Ђерђ ВАРАЉАИ, агроном, професор универзитета, Будимпешта, Мађарска
- Мр Светлана ВАРЕНИКА, професор српског језика, Нови Сад
- Вера ВАСИЛИЋ, архивист, Нови Сад
- Анкица ВАСИЋ, библиотекар и документариста, Нови Сад
- Др Вера ВАСИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Војислав ВАСИЋ, биолог, професор универзитета, Београд
- Др Тихомир ВЕЈНОВИЋ, лекар, доцент универзитета, Нови Сад
- Југослав ВЕЉКОВСКИ, историчар, архивиста, Нови Сад
- Др Иштван ВЕРЕШБАРАЊИ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Мирјана ВЕСЕЛИНОВИЋ-ХОФМАН, музиколог, професор универзитета, Београд
- Др Магдалена ВЕСЕЛИНОВИЋ-ШУЉИЦ, хунгаролог, виши научни сарадник, Нови Сад
- Др Милош ВЕСИН, протојереј, професор универзитета, Чикаго, САД
- Др Бранка ВИДИЋ, ветеринар, научни саветник, Нови Сад
- Академик Петар ВЛАХОВИЋ, етнолог, професор универзитета, Београд
- Др Дојчил ВОЈВОДИЋ, слависта, доцент универзитета, Нови Сад
- Др Драган ВОЈВОДИЋ, историчар уметности, доцент универзитета, Београд
- Др Михајло ВОЈВОДИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
- Мр Станиша ВОЈИНОВИЋ, историчар књижевности, Београд
- Др Мирјана ВОЈИНОВИЋ-МИЛОРАДОВ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Александра ВРАНЕШ, библиограф, професор универзитета, Београд
- Милена ВРБАШКИ, историчар уметности, кустос, Нови Сад
- Мр Милица ВУЈАНИЋ, лексиколог, Београд
- Др Анте ВУЈИЋ, биолог, доцент, Нови Сад
- Др Бранко ВУЈОВИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Нови Сад
- Никола ВУЈЧИЋ, књижевник, Београд
- Алек ВУКАДИНОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Милосав ВУКИЋЕВИЋ, филолог, професор универзитета, Приштина
- Др Слободан ВУКОБРАТ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Бориша ВУКОВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Нада ВУКОЈЕВИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Гордана ВУКСАНОВИЋ, социолог, професор универзитета, Нови Сад
- Миро ВУКСАНОВИЋ, књижевник, Нови Сад
- Др Витомир ВУЉЕТИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Др Миодраг ВУЉИИ, историчар књижевности, Бањалука, Република Српска
- Др Мирјана ВУЧКОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Никола ВУЧКОВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Радован ВУЧКОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Франтишек ВШЕТИЧКА, филолог, Оломоуц, Чешка
- Академик Славко ГАВРИЛОВИЋ, историчар, професор универзитета, Нови Сад
- Иван ГАЋАНСКИ, књижевник, Београд
- Др Славка ГАЈИН, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Дорин ГАМУЉЕСКУ, филолог, професор универзитета, Букурешт, Румунија
- Др Мирослав ГАНТАР, биолог, професор универзитета, Филадельфија, САД
- Др Катарина ГАШИ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Славомир ГВОЗДЕНОВИЋ, књижевник, Темишвар, Румунија
- Др Загорка ГОЛУБОВИЋ, социолог, професор универзитета, Београд
- Звонимир ГОЛУБОВИЋ, историчар, музеолошки саветник, Нови Сад
- Др Славко ГОРДИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Др Владислава ГОРДИЋ-ПЕТКОВИЋ, англиста, професор универзитета, Нови Сад
- Др Даринка ГОРТАН-ПРЕМК, филолог, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Душица ГРБИЋ, библиотекар, Нови Сад
- Др Никола ГРДИНИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Академик Ирена ГРИЦКАТ-РАДУЛОВИЋ, лингвиста, Београд
- Др Милица ГРКОВИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Јасмина ГРКОВИЋ-МЕЉОР, филолог, професор универзитета, Нови Сад

- Др Александар ГРУБИЋ, геолог, професор универзитета, Београд
- Др Гордана ГРУБОР–ЛАЈШИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Милорад ГРУЈИЋ, књижевник, Нови Сад
- Др Стојан ГРУЈИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Владимир ГУДКОВ, филолог, професор универзитета, Москва, Русија
- Јанаш ГУЕЛМИНО, биолог, Сента
- Академик Динко ДАВИДОВ, историчар уметности, научни саветник, Београд
- Зорица ДАВИДОВ, историчар уметности, Београд
- Др Божо ДАЛМАЦИЈА, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Сава ДАМЈАНОВ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Милован ДАНОЈЛИЋ, књижевник, Поатје, Француска
- Др Велика ДАУТОВА–РУШЕВЉАНИН, археолог, виши научни сарадник, Нови Сад
- Др Драгослав ДЕВИЋ, етномузиколог, професор универзитета, Београд
- Др Ласло ДЕЖЕ, филолог, професор универзитета, Падова, Италија
- Др Јован ДЕЛИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Чедомир ДЕНИЋ, архивиста, професор историје, Нови Сад
- Др Србислава ДЕНЧИЋ, агроном, научни саветник, Нови Сад
- Академик Дејан ДЕСПИЋ, композитор, професор универзитета, Београд
- Др Милорад ДЕШИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
- Др Јосиф ДЗЕНДЗЕЛИВСКИ, филолог, професор универзитета, Ужгород, Украјина
- Др Хатица ДИЗДАРЕВИЋ, историчар књижевности, Београд
- Др Анка ДИНИЋ, биолог, научни саветник, Београд
- Др Голуб ДОБРАШИНОВИЋ, историчар књижевности, научни саветник, Београд
- Др Лазар ДОВНИКОВИЋ, инжењер, професор универзитета, Нови Сад
- Радиоје ДОДЕРОВИЋ, библиотекар, Нови Сад
- Др Петар ДОКИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Др Мирослава ДОКМАНОВИЋ–ЂОРЂЕВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
- Регина ДОРОЊИНА, научни саветник, Москва, Русија
- Др Наташа ДРАГИН, филолог, доцент универзитета, Нови Сад
- Др Рајна ДРАГИЋЕВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
- Др Милан ДРАГИЧЕВИЋ, филолог, професор универзитета, Бањалука, Република Српска
- Др Петар ДРАЧА, лекар, професор универзитета, Нови Сад
- Боро ДРАШКОВИЋ, редитељ, професор универзитета, Београд
- Др Даниел ДУДОК, словакиста, професор универзитета, Бачки Петровац
- Др Мирослав ДУДОК, словакиста, професор универзитета, Нови Сад
- Др Љубомир ЂАКОВИЋ, технолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Золтан ЂЕРЕ, историчар, доцент универзитета, Нови Сад
- Др Зоран ЂЕРИЋ, књижевник, Нови Сад
- Гордана ЂИЛАС, професор књижевности, библиотекар, Нови Сад
- Милојко П. ЂОКОВИЋ, публициста, Београд
- Јулка ЂУКИЋ, професор српског језика, Нови Сад
- Др Нада ЂУКИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Бранислав ЂУРЂЕВ, демограф, професор универзитета, Нови Сад
- Ђорђе ЂУРЂЕВИЋ, театролог, Београд
- Гордана ЂУРЂЕВИЋ–ДИМИЋ, глумица, Нови Сад
- Мр Ђорђе ЂУРИЋ, историчар, асистент универзитета, Нови Сад
- Др Жељко ЂУРИЋ, италијаниста, професор универзитета, Београд
- Академик Михаило ЂУРИЋ, филозоф, Београд
- Др Борислав ЂУРОВИЋ, социолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Мирослав ЕГЕРИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Академик Милорад ЕКМЕЧИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
- Дејан ЖИВАНАЦ, правник, Нови Сад
- Драгојла ЖИВАНОВ, историчар уметности, кустос, Нови Сад
- Др Сава ЖИВАНОВ, политиколог, професор универзитета, Нови Београд

- Др Милорад ЖИВАНЧЕВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Зденка ЖИВКОВИЋ, сликар, Београд
- Др Станислав ЖИВКОВИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
- Др Тибор ЖИВКОВИЋ, историчар, научни сарадник, Београд
- Др Драгољуб Р. ЖИВОЛИНОВИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
- Софија ЗАНИ, слависта, професор универзитета, Падова, Италија
- Видосава ЗЕРЕМСКИ, библиотечки саветник, Нови Сад
- Др Милош ЗЕРЕМСКИ, геоморфолог, научни саветник, Нови Београд
- Др Драга ЗЕЦ, филолог, професор универзитета, Итака, САД
- Др Олга ЗИРОЈЕВИЋ, историчар, научни саветник, Београд
- Др Момчило ЗЛАТАНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Врање
- Др Марија ЗЛОКОЛИЦА, биолог, научни саветник, Нови Сад
- Др Мирка ЗОГОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Мирјана ЗРНИЋ, професор књижевности, Нови Сад
- Академик Љубомир ЗУКОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Др Душан ИВАНИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Милан ИВАНОВИЋ, кустос, историчар уметности, Београд
- Др Радомир ИВАНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Велимир ИВЕТИЋ, историчар, архивски саветник, Београд
- Др Весна ИВЕТИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
- Академик Милка ИВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
- Бошко ИВКОВ, књижевник, Нови Сад
- Др Ружица ИГИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Срба ИГЊАТОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Павле ИЛИЋ, методичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Корнелија ИЧИН, слависта, професор универзитета, Београд
- Никола ЈАКОВЉЕВИЋ, правник, Нови Сад
- Др Милорад ЈАНКОВИЋ, биолог, професор универзитета, Београд
- Др Вера ЈАЊАТОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Мирјана ЈАРАК, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Милош ЈЕВТИЋ, публициста, Београд
- Др Војислав ЈЕЛИЋ, класични филолог, професор универзитета, Београд
- Др Манфред ЈЕНИХЕН, историчар књижевности, професор универзитета, Берлин, Немачка
- Др Александар ЈЕРКОВ, књижевни критичар, професор универзитета, Београд
- Добрила ЈЕРКОВ, правник, Нови Сад
- Др Вера ЈЕРКОВИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Јован ЈЕРКОВИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
- Академик Владета ЈЕРОТИЋ, неуропсихијатар, професор универзитета, Београд
- Александра ЈОВАНОВИЋ, професор српског језика и књижевности, архивиста, Нови Сад
- Др Војислав ЈОВАНОВИЋ, ветеринар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Гордана ЈОВАНОВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
- Др Зоран Т. ЈОВАНОВИЋ, театролог, професор универзитета, Београд
- Др Миодраг ЈОВАНОВИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
- Мирјана ЈОВАНОВИЋ, технички уредник, Нови Сад
- Др Рашко В. ЈОВАНОВИЋ, театролог, Београд
- Драган ЈОВАНОВИЋ ДАНИЛОВ, књижевник, Пожега
- Др Вера ЈОВАНОВИЋ–ДУНЂИН, историчар уметности, саветник, Нови Сад
- Марија ЈОВАНЦАИ, библиограф, библиотекар, Нови Сад
- Др Радојица ЈОВИЋЕВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
- Др Бранислав ЈОЦИЋ, агроном, научни саветник, Нови Сад
- Мр Мирјана ЈОЦИЋ, филолог, асистент, Нови Сад
- Боривој ЈУРИШИН, правник, Нови Сад
- Др Шимун ЈУРИШИЋ, књижевник, професор универзитета, Сплит, Хрватска
- Др Александар КАДИЈЕВИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Београд

- Др Каталин КАИЧ, театролог, професор универзитета, Суботица
- Академик Јованка КАЛИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
- Академик Душан КАНАЗИР, биохемичар, професор универзитета, Београд
- Др Дарко КАПОР, физичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Нила КАПОР–СТАНУЛОВИЋ, психолог, професор универзитета, Нови Сад
- Војислав КАРАНОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Зоја КАРАНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Др Виктор КАРАСЈОВ, историчар, професор универзитета, Москва, Русија
- Др Александар КАСАШ, историчар, професор универзитета, Нови Сад
- Академик Рудолф КАСТОРИ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Др Владимир КАТИЋ, инжењер, професор универзитета, Нови Сад
- Др Мирослав КВАПИЛ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Др Славко КЕВРЕШАН, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Иштван КЕФЕР, библиограф, професор универзитета, Будимпешта, Мађарска
- Др Данило КЕЦИЋ, историчар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Нина КИРАЉ, театролог, Будимпешта, Мађарска
- Живко КИСЕЛИЧКИ, правник, Нови Сад
- Академик Иван КЛАЈН, филолог, професор универзитета, Београд
- Др Карл Јоахим КЛАСЕН, класични филолог, професор универзитета, Гетинген, Немачка
- Галина Петровна КЛЕПИКОВА, филолог, Москва, Русија
- Др Марија КЛЕУТ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Др Душка КЛИКОВАЦ, филолог, професор универзитета, Београд
- Др Алекса КНЕЖЕВИЋ, биолог, доцент, Нови Сад
- Бранка КНЕЖЕВИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
- Слободан КНЕЖЕВИЋ, економиста, Нови Сад
- Др Нестор КОБИЛАРОВ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Вера КОВАЧ–ВИТКАИ, оперска певачица, професор универзитета, Нови Сад
- Др Лазар КОВАЧЕВ, агроном, научни саветник, Нови Сад
- Академик Зоран КОВАЧЕВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Милош КОВАЧЕВИЋ, филолог, професор универзитета, Пале, Република Српска
- Др Радмила КОВАЧЕВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Гордана КОВАЧЕК–СТАНИЋ, правник, професор универзитета, Нови Сад
- Момчило КОЈИЋ, агроном, професор универзитета, Земун
- Др Драган КОКОВИЋ, социолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Никица КОЛУМБИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Задар, Хрватска
- Академик Светозар КОЉЕВИЋ, англиста, професор универзитета, Нови Сад
- Илија КОМНЕНОВИЋ, историчар, кустос, Нови Сад
- Др Ранко КОНЧАР, историчар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Ксенија КОНЧАРЕВИЋ, слависта, професор универзитета, Београд
- Др Ђорђе КОЊЕВИЋ, биолог, научни саветник, Котор, Црна Гора
- Владимир КОПИЦЉ, књижевник, Нови Сад
- Академик Војислав КОРАЋ, архитекта, професор универзитета, Земун
- Др Богдан КОСАНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Др Десанка КОСТИЋ, биолог, доцент универзитета, Нови Сад
- Др Татјана КОСТИЋ, биолог, доцент универзитета, Нови Сад
- Злата КОЦИЋ, песник, Београд
- Др Софија КОШНИЧАР, театролог, доцент универзитета, Нови Сад
- Мр Тања КРАГУЈЕВИЋ, књижевник, Земун
- Др Милан КРАЈЧОВИЋ, историчар, Братислава, Словачка
- Др Марија КРАЉЕВИЋ–БАЛАЛИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Вања КРАУТ, историчар уметности, музејски саветник, Београд
- Академик Василије Ћ. КРЕСТИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
- Др Петар В. КРЕСТИЋ, историчар, виши научни сарадник, Београд
- Др Ана КРЕЧМЕР, лингвиста, професор универзитета, Бохум, Немачка

- Др Љубомирка КРКЉУШ, правник, професор универзитета, Нови Сад
- Вук КРЊЕВИЋ, књижевник, Београд
- Др Александар КРСТИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Боровоје КРСТИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Ненад КРСТИЋ, романиста, професор универзитета, Нови Сад
- Др Весна КРЧМАР, театролог, доцент универзитета, Нови Сад
- Др Бранка КУЛИЋ, историчар уметности, музејски саветник, Нови Сад
- Др Ксенија КУХАЈДА, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Богослав ЛАЖЕТИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Бранка ЛАЗИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Др Радослав ЛАЗИЋ, театролог, професор универзитета, Београд
- Мр Средоје ЛАЛИЋ, архивиста, Нови Сад
- Др Лили ЛАШКОВА, филолог, професор универзитета, Софија, Бугарска
- Хермина ЛЕЖИМИРАЦ, професор књижевности, Нови Сад
- Др Лазар ЛЕПШАНОВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Мирјана ЛЕСЕК, историчар уметности, Сремска Митровица
- Др Бранислав ЛЕТИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Српско Сарајево, Република Српска
- Др Илсе ЛЕХИСТЕ, филолог, професор универзитета, Охајо, САД
- Др Петар Н. ЛИЗАНЕЦ, филолог, професор универзитета, Ужгород, Украјина
- Жожеф ЛИМБУРГЕР, правник, Нови Сад
- Др Александар ЛОМА, филолог, професор универзитета, Београд
- Др Мило ЛОМПАР, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Владислав ЛУБАШ, филолог, професор универзитета, Краков, Пољска
- Мирко ЛУБУРИЋ, економиста, Нови Сад
- Др Ненад ЉУБИНКОВИЋ, историчар књижевности, научни саветник, Београд
- Др Радош ЉУШИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
- Др Јован ЉУШТАНОВИЋ, књижевни критичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Горан МАКСИМОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Ниш
- Др Јован МАКСИМОВИЋ, лекар, професор универзитета, Рума
- Академик Љубомир МАКСИМОВИЋ, византолог, професор универзитета, Београд
- Мирослав МАКСИМОВИЋ, књижевник, Борча
- Др Ненад МАКУЉЕВИЋ, историчар уметности, доцент универзитета, Београд
- Др Мирјана МАЛУЦКОВ, етнолог, Нови Сад
- Др Радмила МАРИНКОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Радослав МАРИНКОВИЋ, лекар, професор универзитета, Београд
- Академик Војислав МАРИЋ, математичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Десанка МАРИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Мића МАРИЋ, инжењер, професор универзитета, Нови Сад
- Др Ксенија МАРИЦКИ-ГАЋАНСКИ, хелениста, професор универзитета, Нови Сад
- Миленко МАРЈАНОВ, хидротехнички инжењер, професор универзитета, Нови Сад
- Др Михајло МАРЈАНОВ, лекар, научни саветник, Нови Сад
- Др Весна МАРЈАНОВИЋ, етнолог, саветник, Београд
- Др Горан МАРКОВИЋ, агроном, професор универзитета, Чачак
- Др Милош МАРЈАНОВИЋ, социолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Петар МАРЈАНОВИЋ, театролог, професор универзитета, Београд
- Др Слободанка МАРКОВ, социолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Миодраг МАРКОВИЋ, историчар уметности, доцент универзитета, Београд
- Мирјана МАРКОВИЋ, инжењер, Нови Сад
- Др Слободан Ж. МАРКОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Радмило МАРОЈЕВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
- Добрила МАРТИНОВ, професор књижевности, Нови Сад
- Др Милан МАТАВУЉ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Јелка МАТИЈАШЕВИЋ, русиста, професор универзитета, Нови Сад
- Др Војислав МАТИЋ, историчар уметности, научни саветник, Београд
- Др Миодраг МАТИЦКИ, филолог, научни саветник, Београд

- Др Весна МАТОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Љубомир МАЏАР, економиста, професор универзитета, Нови Београд
- Академик Дејан МЕДАКОВИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
- Др Љубица МЕДИЋ–МИЈАЧЕВИЋ, фармацеут, Београд
- Др Снежана МЕЗЕИ, биолог, научни саветник, Нови Сад
- Др Лидија МЕРЕНИК, историчар уметности, професор универзитета, Београд
- Др Љиљана МЕРКУЛОВ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Ханс Христијан МИКЕЛСЕН, филолог, професор универзитета, Орхус, Данска
- Др Михаљ МИКЕШ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Олга МИКИЋ, историчар уметности, музејски саветник, Нови Сад
- Др Петар МИКИЋ, лекар, научни саветник, Нови Сад
- Др Радивоје МИКИЋ, књижевни критичар, професор универзитета, Београд
- Др Лев МИКЛЕСЕН, филолог, професор универзитета, Осло, Норвешка
- Др Оливера МИЛАНОВИЋ–ЈОВИЋ, историчар уметности, Нови Сад
- Др Миодраг МИЛИН, историчар, Темишвар, Румунија
- Др Васо МИЛИНЧЕВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Слободанка МИЛИЋЕВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Дејан МИЛОРАДОВ, професор српског језика, Нови Сад
- Др Петар МИЛОСАВЉЕВИЋ, књижевник, професор универзитета, Нови Сад
- Др Божо МИЛОШЕВИЋ, социолог, професор универзитета, Нови Сад
- Емица МИЛОШЕВИЋ, историчар уметности, виши кустос, Нови Сад
- Др Нада МИЛОШЕВИЋ, биолог, научни саветник, Нови Сад
- Др Петар МИЛОШЕВИЋ, књижевник, професор универзитета, Будимпешта, Мађарска
- Др Нада МИЛОШЕВИЋ–ЂОРЂЕВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Душан МИЉКОВИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Неда МИМИЦА–ДУКИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Ката МИРИЋ, библиотекар, Нови Сад
- Др Миленко МИСАИЛОВИЋ, драматург, професор универзитета, Београд
- Др Милован МИТРОВИЋ, социолог, професор универзитета, Београд
- Радован МИЋИЋ, библиотекар, Нови Сад
- Милица МИЋИЋ–ДИМОВСКА, књижевница, Нови Сад
- Др Васа МИХАИЛОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Емори Драјв, САД
- Академик Драгослав МИХАИЛОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Драгутин Т. МИХАЈЛОВИЋ, физичар, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Душан МИХАЛЕК, музиколог, Бешева, Израел
- Др Раде МИХАЉЧИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Војислав МИШИЋ, биолог, научни саветник, Београд
- Академик Александар МЛАДЕНОВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
- Др Живомир МЛАДЕНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Александар МОЛНАР, социолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Имре МОЛНАР, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Др Бранко МОМЧИЛОВИЋ, англиста, професор универзитета, Нови Сад
- Предраг МОМЧИЛОВИЋ, глумац, Нови Сад
- Др Надежда МОСУСОВА, музиколог, професор универзитета, Београд
- Др Настасја МРКОВАЧКИ, биолог, научни саветник, Нови Сад
- Др Драгана МРШЕВИЋ–РАДОВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
- Др Ел–дин НАБАВАЈА, хемичар, професор универзитета, Танта, Египат
- Академик Герхард НЕВЕКЛОВСКИ, филолог, професор универзитета, Клагенфурт, Аустрија
- Др Драгољуб НЕДЕЉКОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Живорад НЕДЕЉКОВИЋ, књижевник, Краљево
- Др Марко НЕДИЋ, књижевник, Београд
- Милан НЕНАДИЋ, књижевник, Петроварадин
- Др Миљивој НЕНИН, књижевни критичар, професор универзитета, Нови Сад
- Славица НЕСТОРОВИЋ–ПЕТРОВСКИ, библиотекар, Нови Сад

- Владимир М. НИКОЛИЋ, географ, архивиста, Нови Сад
- Др Душан НИКОЛИЋ, правник, професор универзитета, Нови Сад
- Др Мирослав НИКОЛИЋ, агроном, виши научни сарадник, Београд
- Др Мирослав НИКОЛИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
- Др Сергеј НИКОЉСКИ, научни саветник, Москва, Русија
- Желидраг НИКЧЕВИЋ, књижевник, Подгорица, Црна Гора
- Др Предраг НОВАКОВ, англиста, професор универзитета, Нови Сад
- Душко НОВАКОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Јелена НОВАКОВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
- Др Станко НОВКОВИЋ, професор универзитета, Нови Сад
- Др Драго ЊЕГОВАН, политиколог, кустос, Нови Сад
- Академик Иштван ЊОМОРКАЈ, филолог, професор универзитета, Будимпешта, Мађарска
- Др Меланија ОБРАДОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Душан ОРЛИЋ, ветеринар, научни саветник, Нови Сад
- Академик Бранислав ОСТОЈИЋ, лингвиста, професор универзитета, Никшић, Црна Гора
- Мр Ненад ОСТОЈИЋ, музиколог, професор универзитета, Нови Сад
- Проф. др Часлав ОЦИЋ, економиста, професор универзитета, Београд
- Академик Милорад ПАВИЋ, књижевник, професор универзитета, Београд
- Др Сава ПАВКОВ, хемичар, научни саветник, Нови Сад
- Мр Васа ПАВКОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Звездана ПАВЛОВИЋ, филолог, научни саветник, Београд
- Академик Миодраг ПАВЛОВИЋ, књижевник, Београд
- Мирка ПАВЛОВИЋ, музиколог, Београд
- Др Слободан ПАВЛОВИЋ, филолог, доцент универзитета, Нови Сад
- Др Слободанка ПАЈЕВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Академик Предраг ПАЛАВЕСТРА, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Божидар ПАНИЋ, публициста, Арад, Румунија
- Душан ПАНКОВИЋ, библиотекар, стручни саветник, Инђија
- Академик Владимир Р. ПАНТИЋ, цитолог, професор универзитета, Београд
- Академик Мирослав ПАНТИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Михајло ПАНТИЋ, књижевник, професор универзитета, Нови Београд
- Др Вера ПАЊКОВИЋ–МАТАНОВИЋ, биолог, професор универзитета, Београд
- Др Станија ПАРАБУЋСКИ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Весна ПАРУН, књижевница, Загреб, Хрватска
- Мр Ласло ПАШЋИК, историчар књижевности, Нови Сад
- Марко ПЕИЋ, економиста, Суботица
- Др Вјера ПЕЈАНОВИЋ, фармацеут, научни саветник, Београд
- Др Радован ПЕЈАНОВИЋ, правник, професор универзитета, Нови Сад
- Др Јован ПЕЈИН, историчар, Београд
- Др Роксанда ПЕЈОВИЋ, музиколог, професор универзитета, Београд
- Др Верица ПЕКАНОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Драгиња ПЕРВАЗ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Ђорђе ПЕРИЋ, историчар књижевности, Београд
- Мр Маријана ПЕРИШИЋ, професор енглеског језика, Нови Сад
- Др Миленко ПЕРОВИЋ, филозоф, професор универзитета, Нови Сад
- Др Новица ПЕТКОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Сретен ПЕТКОВИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
- Др Александар ПЕТРОВ, књижевник, научни саветник, Београд
- Рајко ПЕТРОВ НОГО, књижевник, Београд
- Горан ПЕТРОВИЋ, књижевник, Краљево
- Др Дамњан ПЕТРОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Даница ПЕТРОВИЋ, музиколог, научни саветник, Београд
- Др Драгољуб ПЕТРОВИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Јулијана ПЕТРОВИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Милун ПЕТРОВИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад

- Др Новица ПЕТРОВИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Др Олга ПЕТРОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Радомир Д. ПЕТРОВИЋ, историчар уметности, конзерватор, Београд
- Др Слободан ПЕТРОВИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Академик Асим ПЕЦО, филолог, професор универзитета, Београд
- Др Љиљана ПЕШИКАН-ЉУШТАНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Др Мато ПИЖУРИЦА, филолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Предраг ПИПЕР, филолог, професор универзитета, Београд
- Ђорђе ПИСАРЕВ, књижевник, Нови Сад
- Др Станко ПИХЛЕР, правник, професор универзитета, Нови Сад
- Др Маријана ПЛЕСНИЧАР, физико-хемичар, научни саветник, Нови Сад
- Др Агнеза ПОЛЗОВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Душан ПОПОВ, публициста, Нови Сад
- Др Душан Ј. ПОПОВ, физичар, професор универзитета, Темишвар, Румунија
- Др Јелена ПОПОВ, историчар, научни саветник, Нови Сад
- Др Јован ПОПОВ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Раша ПОПОВ, књижевник, Београд
- Академик Чедомир ПОПОВ, историчар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Драгиша ПОПОВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
- Душан ПОПОВИЋ, културни радник, Нови Сад
- Др Естер ПОПОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Љубомир ПОПОВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
- Др Људмила ПОПОВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
- Др Марко ПОПОВИЋ, археолог, научни саветник, Београд
- Др Милан ПОПОВИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Милијан ПОПОВИЋ, правник, професор универзитета, Нови Сад
- Радован ПОПОВИЋ, публициста, Београд
- Мр Радомир Ј. ПОПОВИЋ, историчар, истраживач сарадник, Београд
- Др Иштван ПОТ, историчар књижевности, Будимпешта, Мађарска
- Мр Душица ПОТИЋ, књижевник, Београд
- Др Твртко ПРЋИЋ, англиста, професор универзитета, Нови Сад
- Др Власта ПУЈИН, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Љубинко ПУШИЋ, архитекта, професор универзитета, Нови Сад
- Др Михај (Миља) РАДАН, лингвиста, професор универзитета, Темишвар, Румунија
- Мр Милорад РАДЕВИЋ, историчар, стручни саветник, Београд
- Др Љубинко РАДЕНКОВИЋ, балканолог, професор универзитета, Београд
- Академик Душан РАДИЋ, композитор, Београд
- Милета РАДОВАНОВИЋ, професор књижевности, Нови Сад
- Др Милорад РАДОВАНОВИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
- Борислав РАДОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Миодраг РАДОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Др Милица РАДОВИЋ-ТЕШИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
- Др Бојана РАДОЈКОВИЋ, историчар уметности, музиколошки саветник, Београд
- Мр Саша РАДОЈЧИЋ, књижевник, Сомбор
- Мр Мирослав РАДОЊИЋ, театролог, Нови Сад
- Озрен М. РАДОСАВЉЕВИЋ, историчар, Црвена Црква
- Јован РАДУЛОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Милорад РАДУСИНОВИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
- Др Горана С. РАИЧЕВИЋ, историчар књижевности, доцент универзитета, Нови Сад
- Стеван РАЈИЋ, протојереј, Арад, Румунија
- Мр Угљеша РАЈЧЕВИЋ, историчар уметности, Београд
- Мр Зоран РАКИЋ, историчар уметности, асистент универзитета, Београд
- Др Станимир РАКИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
- Др Никола РАМИЋ, лингвиста, професор универзитета, Београд
- Др Миодраг РАНКОВИЋ, социолог, професор универзитета, Београд
- Др Ружица РАТАЈАЦ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Никола РАЦКОВИЋ, историчар књижевности, Београд

- Др Мирјана РАШЕВИЋ, демограф, професор универзитета, Београд
- Др Јелка РЕЂЕП, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Др Слободан РЕМЕТИЋ, филолог, професор универзитета, Ниш
- Др Вера РИСТИЋ, историчар уметности, музејски саветник, Београд
- Др Душан РЊАК, театролог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Петар РОКАИ, историчар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Невенка РОНЧЕВИЋ–БАБИН, лекар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Владислава РУЖИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Жарко РУЖИЋ, теоретичар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Др Рудолф РУЖИЧКА, филолог, професор универзитета, Лајпциг, Немачка
- Маја РУЖОВА, историчар књижевности, Петроград, Русија
- Даринка РУШКУЦ, биолог, стручни сарадник, Нови Сад
- Др Ирена САВИЦКА, филолог, професор универзитета, Торун, Пољска
- Др Снежана САМАРЦИЈА, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Зора САРИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Др Младенко САЦАК, историчар књижевности, Бањалука, Република Српска
- Др Зорица СВИРЧЕВ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Дара СЕКУЛИЋ, књижевник, Сарајево, БиХ
- Др Драгиша СЕЛАКОВИЋ, лекар, Нови Сад
- Академик Иштван СЕЛИ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Др Миодраг СИБИНОВИЋ, слависта, професор универзитета, Београд
- Др Ђирил СИДОР, микробиолог, научни саветник, Нови Сад
- Др Радоје СИМИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
- Академик Љубомир СИМОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Ирена СИМОНОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Јануш СЈАТКОВСКИ, филолог, професор универзитета, Варшава, Пољска
- Ђорђо СЛАДОЈЕ, књижевник, Нови Сад
- Др Ладвига СОПЧАК, театролог, професор универзитета, Катовице, Пољска
- Драгутин СТАНИВУКОВИЋ, правник, Нови Сад
- Др Драган СТАНИЋ (Иван Негришорац), књижевник, професор универзитета, Нови Сад
- Др Едвард СТАНКИЈЕВИЧ, филолог, професор универзитета, Њу Хавен, САД
- Академик Богољуб СТАНКОВИЋ, математичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Богољуб СТАНКОВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
- Др Живко СТАНКОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Војислав СТАНОВЧИЋ, политиколог, професор универзитета, Београд
- Богдан СТАНОЈЕВ, наставник, Нови Сад
- Павле СТАНОЈЕВИЋ, историчар уметности, Нови Сад
- Др Живојин СТАНОЈЧИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
- Донка СТАНЧИЋ, историчар уметности, Нови Сад
- Др Душан СТЕВАНОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Љубомир СТЕПАНОВ, публициста, Темишвар, Румунија
- Др Предраг СТЕПАНОВИЋ, филолог, професор универзитета, Будимпешта, Мађарска
- Др Ђорђе СТЕРИО, лекар, професор универзитета, САД
- Академик Димитрије СТЕФАНОВИЋ, музиколог, научни саветник, Београд
- Др Димитрије Е. СТЕФАНОВИЋ, филолог, Београд
- Др Мирјана Д. СТЕФАНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Академик Станоје СТЕФАНОВИЋ, лекар, професор универзитета, Београд
- Академик Никша СТИПЧЕВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Анка СТОЈАКОВИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
- Др Драган СТОЈАНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Миша СТОЈАНОВИЋ, економиста, Нови Сад
- Др Слободанка СТОЈАНОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Тихомир СТОЈАНОВИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Др Бојана СТОЈАНОВИЋ–ПАНТОВИЋ, књижевни критичар, професор универзитета, Нови Сад

- Академик Владимир М. СТОЈАНЧЕВИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
- Радивој СТОКАНОВ, књижевник, библиотекар, Сомбор
- Др Радослав СУБИЋ, географ, Сомбор
- Академик Гојко СУБОТИЋ, историчар уметности, Београд
- Др Ирина СУБОТИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
- Др Љиљана СУБОТИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Бошко СУВАЏИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Константин В. СУДАКОВ, физиолог, професор универзитета, Москва, Русија
- Катарина СУНАЈКО, професор српског језика, Нови Сад
- Др Душан СУРЛА, математичар, професор универзитета, Нови Сад
- Новица ТАДИЋ, књижевник, Земун
- Др Срето ТАНАСИЋ, лингвиста, научни саветник, Београд
- Милош ТАНУРЦИЋ, биолог, САД
- Др Иво ТАРТАЉА, теоретичар књижевности, професор универзитета, Београд
- Академик Никола ТАСИЋ, археолог, научни саветник, Београд
- Мирјана ТАГИЋ–ЂУРИЋ, историчар уметности, научни саветник, Београд
- Богдан ТЕРЗИЋ, филолог, виши предавач, Београд
- Др Гојко ТЕШИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Академик Милосав ТЕШИЋ, књижевник, лексикограф, Београд
- Др Мирослав ТИМОТИЈЕВИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
- Др Александра ТИШМА, агроном, Хаг, Холандија
- Марта ТИШМА, професор разредне наставе, стручни сарадник, Нови Сад
- Мирко ТИШМА, историчар уметности, протојереј ставрофор, Нови Сад
- Ото ТОЛНАИ, књижевник, Будимпешта, Мађарска
- Академик Светлана М. ТОЛСТОЈ, филолог, Москва, Русија
- Др Миле ТОМИЋ, филолог, професор универзитета, Букурешт, Румунија
- Стеван ТОНТИЋ, књижевник, Сарајево, БиХ
- Др Зузана ТОПОЛИНСКА, филолог, професор универзитета, Скопље, Македонија
- Душан ТРБОЈЕВИЋ, пијаниста, професор универзитета, Београд
- Др Гордана ТРИПКОВИЋ, социолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Милан ТРИПКОВИЋ, социолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Срђа ТРИФКОВИЋ, политиколог, професор универзитета, Рокфорд, Илиноис, САД
- Др Ђорђе ТРИФУНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Јовица ТРКУЉА, правник, професор универзитета, Нови Београд
- Др Станиша ТУЋЕВИЋ, историчар књижевности, научни саветник, Београд
- Вукица ТУЦАКОВ, технички уредник, Нови Сад
- Др Рагheb ТХАЉИ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Живојин ЋИРИЋ, концертни певач, Београд
- Катарина ЋИРИЋ, професор музике и француског језика, Нови Сад
- Академик Сима ЋИРКОВИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
- Др Милутин ЋИРОВИЋ, агроном, научни саветник, Нови Сад
- Академик Добрица ЋОСИЋ, књижевник, Београд
- Др Драго ЋУПИЋ, филолог, научни саветник, Београд
- Др Бранко ЋУПУРДИЈА, етнолог, професор универзитета, Београд
- Др Слободан ЋУРЧИЋ, географ, професор универзитета, Нови Сад
- Академик Рубин УДЛЕР, филолог, Питсбург, САД
- Алојз УЈЕС, театролог, професор универзитета, Београд
- Ненад УРИЋ, историчар, Београд
- Др Барбара ФАЛИНСКА, филолог, професор универзитета Варшава, Пољска
- Др Егон ФЕКЕТЕ, филолог, научни саветник, Земун
- Др Данка ФИЛИПОВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Марк Е. ФОРИ, етномузиколог, САД
- Др Марта ФРАЈНД, историчар књижевности, научни саветник, Београд
- Др Нице ФРАЦИЛЕ, етномузиколог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Виктор А. ФРИДМАН, лингвиста, професор универзитета, Чепел Хил, САД

- Др Весна ХАБИЈАН–МИКЕШ, биолог, стручни сарадник, Нови Сад
- Мр Лука ХАЈДУКОВИЋ, театролог, Нови Сад
- Др Ружа ХАЛАШИ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Михал ХАРПАЊ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Др Стеван ХАЦИВУКОВИЋ, демограф, професор универзитета, Нови Сад
- Др Антал ХЕГЕДИШ, историчар, научни саветник, Суботица
- Др Ерих ХЕМП, филолог, професор универзитета, Чикаго, САД
- Др Питер ХЕРИТИ, филолог, професор универзитета, Нотингем, Велика Британија
- Др Валерија ХИЛИЕР–КОЛАРОВ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
- Академик Богумил ХРАБАК, историчар, професор универзитета, Нови Сад
- Штефан ХУДАК, новинар, Петроварадин
- Др Слободан ЦАРИЋ, инжењер, професор универзитета, Нови Сад
- Бисерка ЦВЕЛИЋ, оперска певачица, професор универзитета, Београд
- Др Олга ЦВЕЈИЋ–ЈАНЧИЋ, правник, професор универзитета, Нови Сад
- Др Љубивоје ЦЕРОВИЋ, историчар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Петар ЦИНДРИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Марија ЦРНОБОРИ, глумица, Београд
- Др Славко ЦРНЧЕВИЋ, биолог, доцент, Нови Сад
- Мр Ивана ЦРЊАК, професор српског језика, Нови Сад
- Боривој ЧАЛИЋ, библиотекар, Вуковар, Хрватска
- Академик Душан ЧАМПРАГ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Др Милка ЧАНАК–МЕДИЋ, архитекта, Београд
- Др Тимотеј ЧОВИЋ, ветеринар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Бранимир ЧОВИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Милан ЧУЉАК, англиста, историчар, професор универзитета, Нови Сад
- Лазар ЧУРЧИЋ, библиотекарски саветник, Тител
- Марија ЧУРЧИЋ, виши библиотекар, саветник, Тител
- Др Јован ШЕТРАЈЧИЋ, физичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Богољуб ШИЈАКОВИЋ, филозоф, професор универзитета, Никшић, Црна Гора
- Др Смиљка ШИМИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Биљана ШИМУНОВИЋ–БЕШЛИН, историчар, доцент универзитета, Нови Сад
- Др Данко ШИПКА, филолог, професор универзитета, САД
- Др Милан ШИПКА, филолог, професор универзитета, Српско Сарајево, Република Српска
- Др Драган ШКОРИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Катица ШКОРИЋ, библиотекар, саветник, Нови Сад
- Др Марија ШКРИЊАР, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Владимир ШОВЉАНСКИ, професор књижевности, Нови Сад
- Др Стеван ШОГОРОВ, правник, професор универзитета, Нови Сад
- Др Ђерђ ШПИРА, историчар, професор универзитета, Будимпешта, Мађарска
- Флорика ШТЕФАН, књижевник, Нови Сад
- Др Бењамин А. ШТОЛЦ, филолог, професор универзитета, Мичиген, САД
- Др Марица ШУПУТ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
- Др Ђуро ШУШЊИЋ, социолог, професор универзитета, Београд

ЧЛАНОВИ САРАДНИЦИ

- Др Биљана АБРАМОВИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Борислав АБРАМОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Сима АВРАМОВИЋ, правник, професор универзитета, Београд
- Марија АДАМОВ, музиколог, Нови Сад
- Др Милан АДАМОВИЋ, технолог, професор универзитета, Београд
- Боривоје АДАШЕВИЋ, књижевник, Пожега
- Др Дејан АЈДАЧИЋ, историчар књижевности, Београд
- Мр Јелена АЈЦАНОВИЋ, филолог, асистент универзитета, Нови Сад
- Мр Милан АЈЦАНОВИЋ, филолог, асистент универзитета, Нови Сад
- Мр Миљивој АЛАНОВИЋ, филолог, асистент универзитета, Нови Сад
- Дејан АЛЕКСИЋ, књижевник, Краљево
- Милен АЛЕМПИЈЕВИЋ, књижевник, Чачак
- Др Николај Ф. АЛЕФИРЕНКО, слависта, професор универзитета, Волгоград, Русија
- Мила АЛЕЧКОВИЋ–НИКОЛИЋ, књижевник, лекар, Париз, Француска
- Др Марио АЛИНЕИ, филолог, професор универзитета, Волгоград, Русија
- Славко АЛМАЖАН, књижевник, Нови Сад
- Мр Горан АНАЧКОВ, хемичар, асистент универзитета, Нови Сад
- Олга АНДРАШИ, историчар, Озаци
- Јелена АНДРЕВСКА, историчар уметности, асистент универзитета, Скопље, Македонија
- Даница АНДРЕЈЕВИЋ, књижевни критичар, Београд
- Милица АНДРЕЈЕВИЋ, музиколог, Београд
- Маја АНЂЕЛКОВИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Крагујевац
- Др Иван АНИЧИН, физичар, професор универзитета, Нови Сад
- Чедомир АНТИЋ, историчар, Београд
- Михаел АНТОЛОВИЋ, историчар, асистент универзитета, Нови Сад
- Вероника АНТОНОВИЋ, фаготисткиња, Нови Сад
- Соња АНТУНИЋ, флаутисткиња, доцент универзитета, Нови Сад
- Анђелко АНУШИЋ, књижевник, Бањалука, Република Српска
- Др Нада АРСЕНИЈЕВИЋ, филолог, доцент универзитета, Нови Сад
- Др Мирко АЋИМОВИЋ, филозоф, професор универзитета, Нови Сад
- Милета АЋИМОВИЋ ИВКОВ, књижевни критичар, Београд
- Софија АЋИЋ, економиста, Београд
- Др Тијана АШИЋ, романиста, доцент универзитета, Београд
- Др Марко БАБАЦ, редитељ, професор универзитета, Београд
- Биљана БАБИЋ, професор српског језика, Нови Сад
- Горан БАБИЋ, књижевник, Београд
- Мр Здравко БАБИЋ, слависта, асистент универзитета, Никшић, Црна Гора
- Др Ференц БАГИ, агроном, доцент универзитета, Нови Сад
- Мр Александра БАЈАЗЕТОВ, германиста, компаратиста, асистент универзитета, Београд
- Драгана БАЈИЋ, хиспаниста, Мадрид, Шпанија
- Мр Ружица БАЈИЋ, филолог, истраживач сарадник, Београд
- Др Бранко Брђанин БАЈОВИЋ, књижевник, професор универзитета, Бањалука, Република Српска
- Александра БАКИЋ, професор књижевности, Нови Сад
- Благоје БАКОВИЋ, књижевник, Врбас
- Мр Игор БАЛАЖ, биолог, Нови Сад
- Др Ференц БАЛАЖ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Флоријан БАЛАЖ, виолиниста, доцент универзитета, Нови Сад
- Валерија БАЛАЖ–АРТ, професор књижевности, Будимпешта, Мађарска
- Др Христос БАЛОГЛУ, економиста, Атина, Грчка
- Др Јанош БАНЧЕРОВСКИ, слависта, професор универзитета, Будимпешта, Мађарска
- Др Леонида БАРГЕЛИОТИС, историчар, професор универзитета, Атина, Грчка
- Др Јан БАСАРА, филолог, Институт за пољски језик, Варшава, Пољска
- Мр Ивана БАШИЋ, филолог, истраживач сарадник, Београд
- Наташа БЕЛИЋ, филолог, библиотекар, Нови Сад
- Душан БЕЛЧА, књижевник, Вршац
- Др Душан БЕРИЋ, историчар, професор универзитета, Нови Сад

- Габор Г. БЕРНАТ, фармацеут, Сегедин, Мађарска
- Мр Драгана БЕСАРА, компаратиста, сарадник библиотекар, Београд
- Др Зорица БЕЧАНОВИЋ–НИКОЛИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Ален БЕШИЋ, књижевни критичар, Нови Сад
- Миливој БЕШЛИН, историчар, Нови Сад
- Др Радован БИГОВИЋ, теолог, професор Теолошког факултета, Београд
- Др Иштван БИКИТ, физичар, професор универзитета, Нови Сад
- Сергеј БИРЈУКОВ, Универзитет Мартин Лутер, Хале, Немачка
- Др Бранко БЈЕЛАЈАЦ, ветеринар, Бањалука, Република Српска
- Др Миле БЈЕЛАЈАЦ, историчар, научни саветник, Београд
- Мр Исидора БЈЕЛАКОВИЋ, филолоф, асистент универзитета, Нови Сад
- Др Марта БЈЕЛЕТИЋ, лингвиста, виши научни сарадник, Београд
- Александар БЈЕЛОГРИЋ, књижевник, Зрењанин
- Предраг БЈЕЛОШЕВИЋ, песник, Бањалука, Република Српска
- Др Жељко БЈЕЉАЦ, географ, научни саветник, Београд
- Ласло Л. БЛАШКОВИЋ, књижевник, Нови Сад
- Др Мирјана БОБИЋ, социолог, Београд
- Др Станко БОБОШ, ветеринар, Нови Сад
- Марија БОБРОВЊИЦКА, филолог, професор универзитета, Краков, Пољска
- Др Јован БОГДАНОВИЋ, социолог, професор универзитета, Београд
- Иван БОГИЋЕВИЋ, инжењер информатике, програмер, Крагујевац
- Мр Снежана БОЖАНИЋ, историчар, асистент универзитета, Бачки Брестовац
- Мр Биљана БОЖИН, биолог, асистент универзитета, Нови Сад
- Градимиr БОЖИЋ, инжењер агрономије, Нови Сад
- Др Софија БОЖИЋ, историчар, научни сарадник, Београд
- Др Верица БОЖИЋ–КРСТИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Бранислав БОЖОВИЋ, публициста, историограф, Београд
- Гојко БОЖОВИЋ, књижевни критичар, Београд
- Др Раде БОЖОВИЋ, слависта, професор универзитета, Београд
- Др Рако БОЖОВИЋ, социолог, професор универзитета, Никшић, Црна Гора
- Драгиша БОЈОВИЋ, књижевник, Ниш
- Радивој БОЈОВИЋ, историчар, виши кустос, Чачак
- Др Снежана БОЈОВИЋ, хемичар, професор универзитета, Београд
- Наталија А. БОНДАРЕНКО, кандидат филолошких наука, виши научни сарадник, Москва, Русија
- Мр Драгомир БОНЦИЋ, историчар, истраживач сарадник, Београд
- Вера БОРИСЕНКО, филолог, кандидат филолошких наука, Београд
- Др Александра БОЧАРОВ–СТАНЧИЋ, биолог, научни саветник, Зрењанин
- Др Александар БОШКОВИЋ, историчар књижевности, истраживач сарадник, Београд
- Др Горан БОШКОВИЋ, хемичар, професор универзитета – Нови Сад
- Др Драган БОШКОВИЋ, историчар књижевности, доцент универзитета, Крагујевац
- Драгана БОШКОВИЋ, театролог, Београд
- Љубица БОШКОВИЋ, професор књижевности, библиотекар, Нови Сад
- Сања БОШКОВИЋ, књижевни критичар, Поатје, Француска
- Драгомир БРАЈКОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Саша БРАЈОВИЋ, историчар уметности, доцент универзитета, Београд
- Др Тихомир БРАЈОВИЋ, књижевни критичар, професор универзитета, Нови Београд
- Др Светлана БРАНКОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Светлана БРАШЊЕВИЋ, професор књижевности, Нови Сад
- Мр Предраг БРЕБАНОВИЋ, теоретичар књижевности, асистент универзитета, Београд
- Мр Бошко БРЗИЋ, професор књижевности, виши библиотекар, Будисава
- Мирјана БРМБОТА, историчар уметности, кустос, Нови Сад
- Др Рудо БРТАЊ, филолог, научни саветник, Братислава, Словачка
- Ђорђе БРУЈИЋ, књижевник, Подгорица, Црна Гора
- Др Ђорђе БУБАЛО, историчар, доцент универзитета, Београд
- Др Милка БУБАЛО–ЖИВКОВИЋ, географ, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Радислав БУГАРИН, демограф, Нови Сад

- Људмила Н. БУДАГОВА, филолог, научни саветник, Москва, Русија
- Бено БУДАР, песник, Будишин, Немачка
- Др Зоран БУДИМАЦ, математичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Жика БУЈУКЛИЋ, правник, професор универзитета, Београд
- Др Рајко БУКВИЋ, економиста, Београд
- Младен БУЛУТ, новинар, Нови Сад
- Снежана БУЉ, оперска и концертна певачица, Њујорк, САД
- Др Маја БУЉЧИК, лекар, Нови Сад
- Др Димитрије БУНТИЋ, професор књижевности, Крушевац
- Др Милан БУРСАЋ, географ, Београд
- Невена ВАРНИЦА–НЕНИН, професор књижевности, асистент универзитета, Нови Сад
- Горан ВАСИН, историчар, асистент универзитета, Нови Сад
- Мр Александар ВАСИЋ, музиколог, асистент истраживач, Београд
- Др Милоје ВАСИЋ, археолог, научни саветник, Београд
- Др Мирјана ВАСИЋ, агроном, Нови Сад
- Др Растко ВАСИЋ, археолог, научни саветник, Београд
- Бранислава ВАСИЋ–РАКОЧЕВИЋ, професор књижевности, књижевни критичар, Нови Сад
- Небојша ВАСОВИЋ, књижевник, Торонто, Канада
- Др Енике ВЕГ, адвокат, Нови Сад
- Милана ВЕИНОВИЋ, историчар уметности, виши кустос, Панчево
- Др А. ВЕЈНЕН, филолог, професор универзитета, Малден, Холандија
- Живојин ВЕЛИМИРОВИЋ, виолиниста, професор универзитета, Београд
- Др Снежана ВЕЛКОВСКА, лингвиста, професор универзитета, Скопље, Македонија
- Маја ВЕЉХНЕР, ветеринар, Нови Сад
- Зоран ВЕЉАНОВИЋ, историчар, архивиста, Суботица
- Катарина ВЕЉАНОВСКА, филолог, Скопље, Македонија
- Татјана И. ВЕНДИНА, филолог, Москва, Русија
- С. О. ВЕРБИЧ, филолог, Москва, Русија
- В. А. ВЕРЕСАЕВ, филолог, Москва, Русија
- Др Вилем ВЕРМЕР, филолог, професор универзитета, Амстердам, Лајден, Холандија
- Др Андрија ВЕСЕЛИНОВИЋ, историчар, професор универзитета, Земун
- Соња ВЕСЕЛИНОВИЋ, књижевни критичар, Нови Сад
- Др Мирослав ВЕСКОВИЋ, физичар, професор универзитета, Нови Сад
- Младен ВЕСКОВИЋ, књижевник, Земун
- Мр Нада ВИДИЋ, демограф, научни саветник, Нови Сад
- Др Зоран ВИДОЈЕВИЋ, социолог, Београд
- Гордана ВИЛОТИЋ, библиотекар, Нови Сад
- Мр Милица ВИНАВЕР–КОВИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Београд
- Др Душан ВИТАС, информатичар, професор универзитета, Београд
- Др Мирослав ВИТЕЗ, правник, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Зорица ВИТИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Београд
- Мр Биљана ВИЋЕНТИЋ, русиста, асистент универзитета, Београд
- Арпад ВИЦКО, преводилац, Нови Сад
- Иван ВИШЕВСКИ (Иван Јоцић), књижевник, Лесковац
- Данка ВИШЕКРУНА, етнолог, Нови Сад
- Чедомир ВИШЊИЋ, књижевник, Загреб, Хрватска
- Мр Слободан ВЛАДУШИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Нови Сад
- Др Јасна ВЛАЈИЋ–ПОПОВИЋ, филолог, виши научни сарадник, Београд
- Др Бохумила ВОЖЕНИЛКОВА, агроном, професор универзитета, Чешке Буђејовице, Чешка
- Петко ВОЈНИЋ ПУРЧАР, књижевник, Нови Сад
- Момир ВОЈВОДИЋ, књижевник, Подгорица, Црна Гора
- Милан ВОЈНОВИЋ, социолог, Сомбор
- Спирос ВРИОНИС – млађи, историчар, Њујорк, САД
- Бојана ВУЈИН, књижевник, Нови Сад
- Мр Станислава ВУЈИНОВИЋ, историчар књижевности, истраживач сарадник, Београд
- Душан ВУЈИЧИЋ, историчар, Нови Сад
- Мр Душанка ВУЈОВИЋ, филолог, асистент универзитета, Нови Сад
- Мр Радован Н. ВУЈОШЕВИЋ, историчар, Фекећи
- Др Јован ВУКАДИНОВ, лекар, професор универзитета, Нови Сад

- Милурко ВУКАДИНОВИЋ, књижевник, Букурешт, Румунија
- Мр Драгана ВУКИЋЕВИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Београд
- Мр Драгана ВУКОВ, биолог, асистент универзитета, Нови Сад
- Бећир ВУКОВИЋ, књижевник, Подгорица, Црна Гора
- Др Дренка ВУКОВИЋ, политиколог, професор универзитета, Београд
- Слободан ВУКОВИЋ, социолог, Нови Сад
- Др Јелена ВУКОЈЕВИЋ, биолог, професор универзитета, Београд
- Мр Бодин ВУКСАН, историчар уметности, Београд
- Мр Јован ВУКСАНОВИЋ, професор, Београд
- Мр Миодраг ВУКЧЕВИЋ, германиста, асистент универзитета, Београд
- Др Радојка ВУКЧЕВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Мр Александра ВУЛЕТИЋ, историчар, научни сарадник, Београд
- Бојка ВУЛЕТИЋ, библиотекар, Смедерево
- Др Ивана ВУЛЕТИЋ, слависта, професор универзитета, Северна Каролина, САД
- Мр Вера ВУЛОВИЋ, историчар књижевности, Београд
- Мр Наташа ВУЛОВИЋ, лингвиста, истраживач сарадник, Београд
- Др Жељко ВУЧКОВИЋ, библиотекар, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Марија ВУЧКОВИЋ, филолог, истраживач сарадник, Београд
- Др Смилка ГАБЕЛИЋ, историчар уметности, Београд
- Др Сања ГАБОРОВ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Драгољуб ГАВАРИЋ, новинар, Ковил
- Драган ГАВЕЛА, правник, Београд
- Др Ана ГАВРИЛОВИЋ, политиколог, Београд
- Др Владан ГАВРИЛОВИЋ, историчар, доцент универзитета, Нови Сад
- Др Лидија К. ГАВРЈУШИНА, слависта, научни саветник, Москва, Русија
- Ивана ГАЋАНСКИ, књижевник, биолог, Београд
- Богдан ГАЈИЋ, историчар, Суботица
- Милица ГАЈИЋ, музиколог, Београд
- Александра ГАЉОЊА, књижевник, Винча
- Др Клара ГАРАШ, историчар уметности, Будимпешта, Мађарска
- Гордана ГАРИЋ, историчар, Београд
- Др Славица ГАРОЊА–РАДОВАНАЦ, историчар књижевности, доцент универзитета, Београд
- Александар ГАТАЛИЦА, књижевник, Београд
- Др Јадранка ГВОЗДАНОВИЋ, лингвиста, професор универзитета, Амстердам, Холандија
- Мр Владимир ГВОЗДЕН, историчар књижевности, асистент универзитета, Нови Сад
- Мр Радмила ГИКИЋ–ПЕТРОВИЋ, књижевник, Нови Сад
- Мр Јелена ГИНИЋ, слависта, асистент универзитета, Београд
- Др Јасмина ГЛАМОЧЛИЈА, биолог, Београд
- Др Бранислав ГЛИГОРИЈЕВИЋ, историчар, научни саветник, Београд
- Др Мирјана ГЛИГОРИЈЕВИЋ–МАКСИМОВИЋ, историчар уметности, доцент универзитета, Београд
- Марина Јаковљева ГЛОВИНСКА, лингвиста, Москва, Русија
- Мр Ана ГОЛУБОВИЋ, библиотекар, Београд
- Др Вида ГОЛУБОВИЋ, историчар књижевности, научни сарадник, Београд
- Др Петар ГОЛУБОВИЋ, географ, професор универзитета, Нови Сад
- Др Зинаида ГОЉЕНКОВА, историчар, Русија
- Мр Биљана ГОРЈАНОВИЋ, агроном, асистент универзитета, Нови Сад
- Мр Мирјана ГОЧАНИН, филолог, истраживач сарадник, Београд
- Др Радован ГРАНДИЋ, педагог, професор универзитета, Нови Сад
- Спасоје ГРАХОВАЦ, културни радник, Кикинда
- Др Л. Ј. Л. Д. Ван ГРИЕНСВЕН, биолог, професор универзитета, Холандија
- Др Ева ГРИМ, агроном, професор универзитета, Монтана, САД
- Др Марк Л. ГРИНБЕРГ, филолог, професор универзитета, Канзас, САД
- Др Роберт Д. ГРИНБЕРГ, филолог, професор универзитета, Северна Каролина, САД
- Др Цветан ГРОЗДАНОВ, историчар уметности, професор универзитета, Скопље, Македонија
- Др Слободан ГРУБАЧИЋ, германиста, професор универзитета, Београд
- Др Вера ГРУЈИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
- Вера ГРУЈИЋ, историчар уметности, Београд
- Др Гордана ГРУЈИЋ, геолог, Београд
- Маја ГРУЈИЋ, пијанисткиња, Нови Сад

- Бојан ГРУЈИЧКИ, књижевник, Београд
 Др Снежана ГУДУРИЋ, романиста, професор универзитета, Нови Сад
 Др Војин С. ДАБИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
 Академик Миомир ДАШИЋ, историчар, професор универзитета, Подгорица
 Љубица ДВОРНИЦКА, филолог, Институт за словакистику, Братислава, Словачка
 Александар ДЕВЕТАК, професор књижевности, Нови Сад
 Небојша ДЕВЕТАК, песник, Врбас
 Наташа ДЕВЕТАКОВИЋ, професор књижевности, Београд
 Др Гордана ДЕВЕЧЕРСКИ, лекар, доцент универзитета, Нови Сад
 Душан ДЕЈАНАЦ, политиколог, публициста, Кикинда
 Мр Лидија ДЕЛИЋ, историчар књижевности, научни сарадник, Београд
 Др Ненад ДЕЛИЋ, агроном, професор универзитета, Београд
 Тијана ДЕЛИЋ, професор књижевности, Нови Сад
 Мирко ДЕМИЋ, књижевник, Крагујевац
 Далибор ДЕНДА, историчар, истраживач, Београд
 Сунчица ДЕНИЋ, књижевник, Врање
 Мр Ђорђе ДЕСПИЋ, књижевник, историчар књижевности, асистент универзитета, Нови Сад
 Др Мирјана ДЕТЕЛИЋ, историчар књижевности, научни саветник, Београд
 Др Владимир ДИБО, филолог, професор универзитета, Москва, Русија
 Др Наталија ДИДИК, биолог, Кијев, Украјина
 Др Елизабета ДИМИТРИЕСКА–СТОЈКОВИЋ, технолог, проф. универзитета, Скопље, Македонија
 Коста ДИМИТРИЈЕВИЋ, књижевни историчар, критичар, Београд
 Др Милан С. ДИМИТРИЈЕВИЋ, астроном опсерваторије, Београд
 Др Гордана ДИМИЋ, технолог, професор универзитета, Нови Сад
 Жарко ДИМИЋ, историчар, Сремски Карловци
 Ивана ДИМИЋ, књижевник, Београд
 Др Љубодраг ДИМИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
 Мр Иван ДИНИЋ, пијаниста, Панчево
 Др Тереза ДОБЖИЊСКА, слависта, професор универзитета, Варшава, Пољска
 Виолета ДОБОВЕЧАК, професор књижевности, Нови Сад
 Др Иван К. ДОБРЕВ, филолог, професор, Софија, Бугарска
 Жељко ДОБРИЋ, лекар, Сремска Каменица
 Др Љилана ДОБРИЋ, лекар, научни саветник, Сремска Каменица
 Даница ДОБРОВСКИ (Софија Живковић), књижевник, Београд
 Др Јелена ДОДИЋ, технолог, професор универзитета, Нови Сад
 Др Синиша ДОДИЋ, технолог, професор универзитета, Нови Сад
 Др Урош ДОЈЧИНОВИЋ, гитариста, композитор, Београд
 Др Биљана ДОЈЧИНОВИЋ–НЕШИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
 Тајјана ДОРОШКИНА, слависта, Уфа, Русија
 Мр Ненад ДОШЛИЋ, историчар, библиотекар, Нови Сад
 Мр Ифигенија ДРАГАНИЋ, историчар, асистент универзитета, Београд
 Мр Савета ДРАГАНИЋ–ГАЈИЋ, лекар, асистент универзитета, Београд
 Др Гордана ДРАГИН, филолог, доцент универзитета, Нови Сад
 Лабуд ДРАГИЋ, књижевник, Београд
 Др Милена ДРАГИЋЕВИЋ–ШЕШИЋ, социолог, професор универзитета, Београд
 Мр Гордан ДРАГОВИЋ, редитељ, Београд
 Драган ДРАГОЈЛОВИЋ, књижевник, Београд
 Мр Јасмина ДРАЖИЋ, филолог, асистент универзитета, Нови Сад
 Мр Слободанка ДРАШКОЦИ, преводилац, Београд
 Др Мирјана ДРНДАРСКИ, историчар књижевности, саветник, Београд
 Др Јанко ДРЧА, социјални радник, Нови Сад
 Милан ДРЧА, историчар, Нови Сад
 Драгомир ДУЈМОВ, књижевник, Будимпешта, Мађарска
 Мирослава ДУКИЋ, професор књижевности, библиотекар, Нови Сад
 Јован ДУНЂИН, књижевник, Нови Сад
 Бела ДУРАНЦИ, историчар уметности, Суботица
 Др Сандра ДУЧИЋ–КОЛЕТ, класични филолог, Дарам, Велика Британија
 Академик Слободан ДУШАНИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
 Ника ДУШАНОВ (Александар Николић), књижевник, Сремски Карловци

- Др Сања ЂАЛИЋ, правник, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Богдан ЂАКОВИЋ, музиколог, ванредни професор универзитета, Нови Сад
- Милосав ЂАЛИЋ, књижевник, Трстеник
- Мр Михаела ЂАН, биолог, асистент универзитета, Нови Сад
- Мр Вукица ЂАПА–ИВЕТИЋ, слависта, виши лектор, Београд
- Мица ЂЕНИЋ, историчар, виши архивиста, Ниш
- Мр Зорица ЂЕРГОВИЋ–ЈОКСИМОВИЋ, англиста, асистент универзитета, Нови Сад
- Оља ЂИЛАС, професор књижевности, Нови Сад
- Др Ким ЂИХЈАНГ, слависта, професор универзитета, Сеул, Јужна Кореја
- Властимир ЂОКИЋ, правник, Београд
- Небојша ЂОКИЋ, историчар, Крушевац
- Драгана ЂОКОВИЋ–ПАПИЋ, социолог, Београд
- Др Бојан ЂОРЂЕВИЋ, историчар књижевности, доцент универзитета, Београд
- Академик Владан ЂОРЂЕВИЋ, инжењер, професор универзитета, Београд
- Др Драгољуб ЂОРЂЕВИЋ, социолог, професор универзитета, Ниш
- Драгослав ЂОРЂЕВИЋ, књижевник, Крушевац
- Милан ЂОРЂЕВИЋ, књижевник, Београд
- Др Милош ЂОРЂЕВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Лепосавић
- Др Стојан ЂОРЂИЋ, књижевни критичар, Београд
- Милан ЂУКАНОВ, историчар, архивски саветник, Зрењанин
- Др Маја ЂУКАНОВИЋ, филолог, доцент универзитета, Београд
- Др Драгутин ЂУКИЋ, биолог, професор универзитета, Чачак
- Др Ђорђе ЂУКИЋ, економиста, професор универзитета, Београд
- Др Весна ЂУКИЋ–ДОЈЧИНОВИЋ, социолог, професор универзитета, Београд
- Марина ЂУРЂЕВИЋ, историчар уметности, Београд
- Др Евгенија ЂУРЕНДИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Миланко ЂУРИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Стеван ЂУРИЋ, геолог, професор универзитета, Београд
- Мр Ивана ЂУРИЋ–ПАУНОВИЋ, англиста, асистент универзитета, Нови Сад
- Мр Александра ЂУРИЧИЋ, театролог, Београд
- Др Миша ЂУРКОВИЋ, социолог, професор универзитета, Београд
- Жарко ЂУРОВИЋ, књижевник, Београд
- Љиљана ЂУРОВИЋ, правник, архивски саветник, Ниш
- Академик Милан ЂУРЧИНОВ, историчар књижевности, Скопље, Македонија
- Др Ц. Л. ЕБЕЛИНГ, филолог, професор универзитета, Амстердам, Холандија
- Весна ЕГЕРИЋ, књижевник, Нови Сад
- Др Наталија ЕЛАНСКАЈА, биолог, Кијев, Украјина
- Др Михаил ЕЛИЈАШ, историчар, Мартин, Словачка
- Др Радослав ЕРАКОВИЋ, историчар књижевности, доцент универзитета, Нови Сад
- Анђелко ЕРДЕЉАНИН, афористичар, књижевни критичар, Нови Сад
- Добрица ЕРИЋ, књижевник, Београд
- Мирјана ЕРИЋ, професор српског језика и књижевности, Нови Сад
- Др Гвозден ЕРОР, књижевник, научни саветник, Нови Београд
- Др Родољуб ЕТИНСКИ, правник, професор универзитета, Нови Сад
- Др Андреја ЖЕЛЕ, слависта, доцент универзитета, Љубљана, Словенија
- Милош ЖИВАНОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Сања ЖИВАНОВИЋ, театролог, Београд
- Нина ЖИВАНЧЕВИЋ, књижевник, Њујорк, САД
- Др Ивана ЖИВАНЧЕВИЋ–СЕКЕРУШ, историчар књижевности, проф. универзитета, Нови Сад
- Зоран ЖИВКОВИЋ ХРИСТИЋ, професор упоредне књижевности, виши архивиста, Београд
- Др Павол ЖИГО, филолог, професор универзитета, Братислава, Словачка
- Радмила ЖУГИЋ, слависта, виши научни сарадник, Београд
- Теодора ЖУЈОВИЋ, монахиња, манастир Градац
- Др Борис Васильевич ЖУРАВЉЕВ, физиолог, професор универзитета, Москва, Русија
- Др Светлана ЗАЈЦЕВА, филолог, научни саветник, Петроград, Русија
- Мирна ЗАКИЋ, књижевник, Београд

- Др Марија ЗАРЕБИНА, филолог, професор универзитета, Краков, Пољска
- Ирина ЗАХАРИЈЕВА, слависта, Софија, Бугарска
- Др Душанка ЗВЕКИЋ–ДУШАНОВИЋ, филолог, доцент универзитета, Нови Сад
- Академик Момчило ЗЕЧЕВИЋ, историчар, научни саветник, Београд
- Др Богуслав ЗЈЕЛИНСКИ, слависта, професор универзитета, Познањ, Пољска
- Радослав ЗЛАТАНОВИЋ, књижевник, Бесна кобила
- Сања ЗЛАТКОВИЋ, студент књижевности, Пирот
- Академик Ђорђе ЗЛОКОВИЋ, професор универзитета, Београд
- Др Галина ЗОЛОТОВА, филолог, професор универзитета, Москва, Русија
- Др Владимир ЗОРИЋ, доцент универзитета, Нотингем, Велика Британија
- Др Мирко ЗУРОВАЦ, филозоф, професор универзитета, Београд
- Анђела ИВАНИЋ, историчар књижевности, Београд
- Бранка ИВАНИЋ, историчар уметности, Београд
- Владимир ИВАНИШЕВИЋ, историчар, архивиста, Нови Сад
- Др Ирина ИВАНОВА, филолог, доцент универзитета, Москва, Русија
- Др Калина ИВАНОВА, филолог, професор универзитета, Софија, Бугарска
- Др Најда ИВАНОВА, слависта, професор универзитета, Софија, Бугарска
- Др Ценка ИВАНОВА, слависта, професор универзитета, Велико Трново, Бугарска
- Јанко Н. ИВАНОВИЋ, књижевник, Брза Паланка
- Мр Јован Н. ИВАНОВИЋ, филолог, професор, Београд
- Мр Милена ИВАНОВИЋ, слависта, асистент универзитета, Београд
- Др Мирко ИВАНОВИЋ, биолог, професор универзитета, Београд
- Нина ИВАНОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Евгенија А. ИВАНЧИКОВА, филолог, професор универзитета, Москва, Русија
- Академик Масајуки ИВАТА, економиста, Јапан
- Мр Анђелија ИВКОВ, географ, асистент универзитета, Нови Сад
- Мр Весна ИВКОВ, етномузиколог, асистент универзитета, Сомбор
- Зорица ИВКОВИЋ, историчар уметности, конзерватор, Сирогојно
- Др Татјана ИВКОВИЋ–ЛАЗАР, лекар, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Ивана ИГЊАТОВ–ПОПОВИЋ, театролог, Нови Сад
- Др Соња ИЛИН, биолог, Нови Сад
- Дејан ИЛИЋ, књижевник, Београд
- Добросав ИЛИЋ, историчар, Нови Сад
- Драгана ИЛИЋ, правник, архивиста, Београд
- Јелена ИЛИЋ, историчар, Београд
- Јелица ИЛИЋ, историчар, кустос, Зајечар
- Мр Марија ИЛИЋ, слависта, истраживач сарадник, Београд
- Микица ИЛИЋ, књижевник, Босут
- Мр Смилка ИСАКОВИЋ, чембалисткиња, Београд
- Живан ИШТВАНИЋ, историчар, Бела Црква
- Мр Игор ЈАЈИЋ, агроном, асистент универзитета, Нови Сад
- Др Бери ЈАКОБСЕН, агроном, професор универзитета, Монтана, САД
- Др Пер ЈАКОБСЕН, слависта, историчар књижевности, Копенхаген, Данска
- Мр Ана ЈАКОВЉЕВИЋ, слависта, асистент универзитета, Београд
- Др Милица ЈАКУБЈЕЦ–СЕМКОВОВА, историчар књижевности, професор универзитета, Вроцлав, Пољска
- Мр Сандра ЈАКШИЋ, ветеринар, истраживач сарадник, Нови Сад
- Др Кајоко ЈАМАСАКИ, јапанолог, доцент универзитета, Београд
- Др Либор ЈАН, слависта, професор универзитета, Брно
- Др Јан ЈАНАК, слависта, професор универзитета, Брно, Чешка
- Чедомир ЈАНИЋ, историчар, виши саветник, Београд
- Радојка ЈАНИЋИЈЕВИЋ, историчар уметности, музејски саветник, Котор, Црна Гора
- Мр Дејан ЈАНКОВИЋ, социолог, асистент универзитета, Нови Сад
- Мр Јасмина ЈАНКОВИЋ, пијанисткиња, Београд
- Др Стеван ЈАСНИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Бранислав ЈАТИЋ, оперски певач, Нови Сад
- Др Слађана ЈАЋИМОВИЋ, историчар књижевности, доцент универзитета, Београд
- Др Слободан ЈАУКОВИЋ, естетичар, Београд
- Јевђа А. ЈЕВЋЕВИЋ, правник, Крагујевац
- Добривоје ЈЕВТИЋ, књижевник, Ниш

- Саша ЈЕЛЕНКОВИЋ, књижевник, Зајечар
 Мр Бранислава ЈЕЛИЋ, лингвиста, Сомбор
 Лидија ЈЕЛИЋ, професор, историчар књижевности, Београд
 Др Хелмут ЈЕНЧ, слависта, Будишин, Немачка
 Др Љубиша ЈЕРЕМИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
 Др Драгана ЈЕРЕМИЋ–МОЛНАР, музиколог, Београд
 Соња ЈЕРКОВИЋ, историчар, архивиста, Београд
 Милица ЈЕФТИМИЈЕВИЋ–ЛИЛИЋ, књижевни критичар, Београд
 Др Мирољуб ЈЕФТИЋ, исламиста, професор универзитета, Београд
 Др Владимир ЈЕФТОВИЋ, глумач и редитељ, професор универзитета, Београд
 Недељко ЈЕШИЋ, новинар, историчар књижевности, Пожега
 Др Јасна ЈОВАНОВ, историчар уметности, Нови Сад
 Др Александар ЈОВАНОВИЋ, археолог, професор универзитета, Београд
 Др Александар ЈОВАНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
 Бојан ЈОВАНОВИЋ, књижевник, Београд
 Др Виолета ЈОВАНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Јагодина
 Мр Владан ЈОВАНОВИЋ, историчар, истраживач сарадник, Београд
 Мр Владимир ЈОВАНОВИЋ, историчар књижевности, Нотингем, Велика Британија
 Мр Владимир ЈОВАНОВИЋ, музиколог, професор универзитета, Београд
 Иван ЈОВАНОВИЋ, инжењер електротехнике, Београд
 Мр Јелена ЈОВАНОВИЋ, етномузиколог, истраживач-сарадник, Београд
 Др Јелена ЈОВАНОВИЋ, филолог, доцент универзитета, Београд
 Јелена ЈОВАНОВИЋ, историчар, архивиста, Београд
 Др Милена ЈОВАНОВИЋ, класични филолог, Београд
 Др Миодраг ЈОВАНОВИЋ, филолог, професор универзитета, Никшић, Црна Гора
 Мирољуб ЈОВАНОВИЋ, етнолог, архивиста, Београд
 Мирослав ЈОВАНОВИЋ, економиста, Швајцарска
 Др Надежда ЈОВАНОВИЋ, историчар, Београд
 Небојша ЈОВАНОВИЋ, професор, Београд
 Др Соња ЈОВАНОВИЋ, статистичар, Нови Сад
 Др Томислав ЈОВАНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
 Биљана ЈОВАНОВИЋ–СТИПЧЕВИЋ, библиотекар, саветник, Београд
 Др Сузана ЈОВАНОВИЋ–ШАНТА, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
 Др Бојан ЈОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
 Академик Видојко ЈОВИЋ, геолог, професор универзитета, Београд
 Љиљана ЈОВИЋ, историчар, Јања, Република Српска
 Надежда ЈОВИЋ–ПЕТРОВИЋ, филолог, асистент универзитета, Ниш
 Тамара ЈОВИЋЕВИЋ, пијанисткиња, Нови Сад
 Татјана ЈОВИЋЕВИЋ, историчар књижевности, Београд
 Др Владимир ЈОКАНОВИЋ, хирург, вајар, Нови Сад
 Јасмина ЈОКИЋ, професор, Нови Сад
 Др Иван ЈОРДОВИЋ, историчар, доцент универзитета, Нови Сад
 Зоран ЈОСИЋ, историчар, Нови Сад
 Мирослав ЈОСИЋ ВИШЊИЋ, књижевник, Београд
 Др Верица ЈУРИЋ, технолог, професор универзитета, Нови Сад
 Мр Александар ЈУРИШИЋ, биолог, асистент универзитета, Нови Сад
 Мр Марина ЈУРИШИЋ, филолог, истраживач сарадник, Београд
 Николај ЈУСОВ, филолог, Москва, Русија
 Др Љиљана ЈУХАС–ГЕОРГИЈЕВСКА, историчар књижевности, професор универзитета, Земун
 Др Никола КАЈТЕЗ, филозоф, Нови Сад
 Др Хелмут КАЛБ, слависта, Инсбрук, Аустрија
 Др Василије КАЛЕЗИЋ, историчар књижевности, Београд
 Драгиша КАЛЕЗИЋ, књижевник, Београд
 Др Људмила КАЛЊИН, филолог, Москва, Русија
 Др Марвин КАНТОР, слависта, професор универзитета, Еванстон, САД

- Академик Владимир КАЊУХ, кардиолог, професор универзитета, Београд
- Др Милош КАПЕТАНОВ, ветеринар, научни сарадник, Нови Сад
- Др Агнеш КАПОР, физичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Иво КАРАМАН, биолог, доцент универзитета, Нови Сад
- Бранислав КАРАНОВИЋ, историчар, архивиста, Нови Сад
- Мирјана КАРАНОВИЋ, филозоф, компаративиста, Нови Сад
- Др Станислав КАРОЛАК, слависта, професор универзитета, Краков, Пољска
- Др Агнеш КАРТАГ–ОДРИ, правник, професор универзитета, Нови Сад
- Др Виктор КАСТЕЛАНИ, класични филолог, професор универзитета, Денвер, САД
- Мр Тајана КАТИЋ, историчар, истраживач сарадник, Београд
- Др Душан КАТУШЧАК, историчар књижевности, Мартин, Словачка
- Светлана КАЋИГ, технолог, професор универзитета, Темишвар, Румунија
- Др Агнеш КАЦИБА, филолог, Сегедин, Мађарска
- Др Јан КАЧАЛА, слависта, професор универзитета, Братислава, Словачка
- Др Душан КВАПИЛ, слависта, професор универзитета, Београд
- Мр Корнелије КВАС, асистент универзитета, Београд
- Мр Томаш КВОКА, филолог, Краков, Пољска
- Драго КЕКАНОВИЋ, књижевник, Загреб, Хрватска
- Др Владимир КЕКИЋ, биолог, професор универзитета, Београд
- Мр Драган КЕРКЕЗ, слависта, асистент универзитета, Београд
- Др Александар КИКЛЕВИЧ, слависта, доцент универзитета, Олштин, Пољска
- Др Крсто КИЛИБАРДА, социолог, професор универзитета, Београд
- Др Лилија КИРОВА, филолог, научни саветник, Софија, Бугарска
- Др Маријана КИРШОВА, филолог, професор универзитета, Никшић
- Др Саша КИЦОШЕВ, географ, професор универзитета, Нови Сад
- Др Эрне КИШ, технолог, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Наташа КИШ, филолог, асистент универзитета, Нови Сад
- Ралф М. КЛЕМИНСОН, историчар књижевности, Портсмаут, САД
- Др Кристина КЛЕЧКОВА, филолог, професор универзитета, Катовице, Пољска
- Фјодор Д. КЛИМЧУК, кандидат филолошких наука, Москва, Русија
- Др Злата КЛОКОЧАР–ШМИТ, агроном, истраживач, Нови Сад
- Лепосава КЉАИЋ, историчар, Нови Сад
- Др Александар КНЕЖЕВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
- Томислав КНЕЖЕВИЋ, глумац, Нови Сад
- Др Борислав КОБИЉСКИ, агроном, Нови Сад
- Др Ана КОВАЛСКА, филолог, професор универзитета, Варшава, Пољска
- Патрик КОВАЛСКИ (Бојан Јелић), књижевник, Нови Сад
- Др Теодор КОВАЧ, интерниста, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Борко КОВАЧЕВИЋ, лингвиста, асистент универзитета, Београд
- Бранислава КОВАЧЕВИЋ, библиограф, Нови Сад
- Др Војо КОВАЧЕВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Српско Сарајево, Република Српска
- Др Душан КОВАЧЕВИЋ, историчар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Каталин КОВАЧЕВИЋ–ХЕГЕДИШ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Др Милош КОВАЧКА, историчар књижевности, Мартин, Словачка
- Др Леон КОЈЕН, филозоф, професор универзитета, Београд
- Мр Маријана КОКАНОВИЋ, музиколог, асистент универзитета, Нови Сад
- Мр Зорана КОКИР, англиста, асистент универзитета, Београд
- Медиса КОЛАКОВИЋ, професор књижевности, библиотекар, Нови Сад
- Др Бернар КОЛЕТ–ДУЧИЋ, филозоф, професор универзитета, Брисел, Даром, Велика Британија
- Драган КОЛУНЦИЈА, књижевник, Београд
- Др Горан КОМАР, лекар, Херцег Нови, Црна Гора
- Радослав Раша КОМИНАЦ, књижевник, Београд
- Илија КОНЕВ, слависта, научни саветник, Софија, Бугарска
- Мр Иван КОЊИК, филолог, истраживач сарадник, Београд

- Владимир КОЊИКУШИЋ, историчар уметности, Београд
- Др Верица КОПРИВИЦА, слависта, професор универзитета, Београд
- Др Драган КОПРИВИЦА, слависта, професор универзитета, Никшић, Црна Гора
- Др Михал КОПЧИК, слависта, професор универзитета, Катовице, Пољска
- Др Александра КОРДА–ПЕТРОВИЋ, бохемиста, професор универзитета, Београд
- Милош КОРДИЋ, књижевник, Београд
- Александар КОСТАДИНОВИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Ниш
- Др Александар КОСТИЋ, психолог, професор универзитета, Београд
- Др Вукашин КОСТИЋ, слависта, професор универзитета, Приштина
- Драгиша КОСТИЋ, историчар, виши кустос, Лесковац
- Драгомир КОСТИЋ, књижевник, Грачаница
- Зоран КОСТИЋ, књижевник, Бањалука, Република Српска
- Др Константин КОСТИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Призрен
- Љубица КОСТИЋ, професор књижевности, библиотекар, Нови Сад
- Др Мирослава КОСТИЋ, историчар уметности, научни сарадник, Београд
- Др Никола КОСТИЋ, агроном, Београд
- Слободан КОСТИЋ, књижевник, Приштина
- Мр Мирјана КОСТИЋ–ГОЛУБИЧИЋ, полониста, асистент, Београд
- Јуриј КОСТЈАШОВ, историчар, Москва, Русија
- Др Магдалена КОХ, историчар књижевности, професор универзитета, Вроцлав, Пољска
- Славољуб КОЦИЋ, оперски певач, Нови Сад
- Мр Сунчица КОЦИЋ–ТАНАЦКОВ, технолог, асистент универзитета, Нови Сад
- Др Симона КРАЊЏ, доцент универзитета, Одсек за словенистику, Љубљана, Словенија
- Златко КРАСНИ, књижевник, Београд
- Петру КРДУ, књижевник, Вршац
- Др Мирко КРИВОКАПИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
- Др Весна КРЊАЈА, технолог, Зрењанин
- Мр Стана КРСТАЈИЋ, флаутисткиња, Београд
- Здравко КРСТАНОВИЋ, књижевник, Београд
- Соња КРСТАНОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Бранка КРСТИЋ, агроном, Београд
- Мр Лана КРСТИЋ, биолог, асистент универзитета, Нови Сад
- Мр Агата КРУШЕЦ, филолог, Краков, Пољска
- Др Борис КРШЕВ, историчар, доцент универзитета, Нови Сад
- Весна КРШИЋ, пијанисткиња, Београд
- Др Зорица КУБУРИЋ, социолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Ивана КУЗМАНОВИЋ–НОВОВИЋ, археолог, доцент универзитета, Београд
- Силас КУКИЈАРИС, историчар уметности, Софија, Бугарска
- Др Тодор КУЉИЋ, социолог, професор универзитета, Београд
- Драгољуб КУПРЕШАНИН, историчар, музејски саветник, Београд
- Мр Марина КУРЕШЕВИЋ, слависта, асистент универзитета, Нови Сад
- Љубов В. КУРКИНА, филолог, Москва, Русија
- Никола КУСОВАЦ, историчар уметности, музејски саветник, Београд
- Др Иван КУЦАРОВ, слависта, професор универзитета, Пловдив, Бугарска
- Др Јуриј ЛАБИНЦЕВ, историчар књижевности, Москва, Русија
- Мр Предраг ЛАЖЕТИЋ, историчар, виши кустос, Београд
- Др Жолт ЛАЗАР, филозоф, професор универзитета, Нови Сад
- Предраг ЛАЗАРЕВИЋ, књижевни критичар, историчар, Бањалука, Република Српска
- Мр Персида ЛАЗАРЕВИЋ ди ЂАКОМО, књижевни историчар, Италија
- Лаза ЛАЗИЋ, књижевник, Београд
- Мр Небојша ЛАЗИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Приштина
- Радмила ЛАЗИЋ, књижевник, Земун
- Мр Данка ЛАЈИЋ–МИХАЈЛОВИЋ, етномузиколог, истраживач–сарадник, Београд
- Дубравка ЛАКИЋ, архитекта, Нови Сад
- Александар Б. ЛАКОВИЋ, књижевни критичар, Крагујевац
- Др Душан ЛАЛОШЕВИЋ, биолог, научни сарадник, Нови Сад
- Агњешка ЛАСЕК, слависта, Филолошки факултет, Пољска
- Милош ЛАТИНОВИЋ, књижевник, Кикинда
- Др Ренате ЛАХМАН, историчар књижевности, професор универзитета, Констанца, Бугарска
- Рената ЛЕБДА, филолог, Катовице, Пољска
- Лаура ЛЕВАИ–АКСИН, флаутисткиња, професор универзитета, Нови Сад
- Др Јелена ЛЕВИЋ, агроном, професор универзитета, Београд

- Др Ненад ЛЕМАЈИЋ, историчар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Валериј ЛЕПАХИН, слависта, професор универзитета, Будимпешта, Мађарска
- Др Љиљана ЛЕПШАНОВИЋ, лекар, Нови Сад
- Мр Милена ЛЕСКОВАЦ, театролог, виши кустос, Нови Сад
- Др Ида ЛЕСКОШЕК–ЧУКАЛОВИЋ, технолог, професор универзитета, Београд
- Л. А. ЛЕТАЕВА, лингвиста, Тјумен, Русија
- Српко ЛЕШТАРИЋ, арабиста, преводаца, Београд
- Ина И. ЛЕШЧИЛОВСКА, филолог, научни саветник, Москва, Русија
- Др Борислав ЛИЛИЋ, историчар, научни саветник, Београд
- Др Галина ЛИЛИЧ, лингвиста, професор универзитета, Петроград, Русија
- Јелена ЛИНСТРЕМ, русиста, кандидат филолошких наука, Шведска
- Др Јосип ЛИСАЦ, филолог, професор универзитета, Задар, Хрватска
- Др Јулија ЛИСТРОВА–ПРАВДА, слависта, професор универзитета, Вороњеж, Русија
- Др Константин В. ЛИФАНОВ, слависта, Катедра за словенску филологију, Москва, Русија
- Др Стелиос ЛОГОТЕИС, технолог, Шкотска, Велика Британија
- Др Милан ЛОЈАНИЦА, архитекта, професор универзитета, Београд
- Др Миодраг ЛОМА, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Мијо ЛОНЧАРИЋ, филолог, научни саветник, Загреб, Хрватска
- Јосип ЛОРБЕК, пијаниста, композитор, Нови Сад
- Мр Аријана ЛУБУРИЋ, књижевник, асистент универзитета, Нови Сад
- Мр Јасмина ЛУДОШКИ, биолог, асистент универзитета, Нови Сад
- Рајко ЛУКАЧ, књижевник, Београд
- Мр Љиљана ЛУКИЋ, професор, историчар књижевности, Бијељина, Република Српска
- Др Милош ЛУКОВИЋ, филолог, Београд
- Др Ксенија ЛУПЕА, хемичар, Темишвар, Румунија
- Васа ЛУПУЛОВИЋ, историчар, Темишвар, Румунија
- Др Јуриј ЛУШЋАНСКИ, песник, Будишин, Немачка
- Мр Милица ЉАЉЕВИЋ–ГРБИЋ, биолог, асистент универзитета, Београд
- Ана ЉАЦУ, хелениста, асистент универзитета, Москва, Русија
- Марко ЉУБИЧИЋ, историчар, Нови Сад
- Др Гордана ЉУБОЈЕВИЋ, економиста, професор универзитета, Нови Сад
- Јанко МАГЛОВСКИ, историчар уметности, Бољевци
- Др Људмила МАЗАЛОВА, научни саветник, Мартин, Словачка
- Др Слободан МАКАРОВ, биолог, професор универзитета, Београд
- Мр Зоран МАКСИМОВИЋ, историчар, театролог, Нови Сад
- Др Ивана МАКСИМОВИЋ, агроном, биљни физиолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Милош МАЛЕНКОВИЋ, микробиолог, Нови Сад
- Др Ђорђе МАЛЕНЧИЋ, биохемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Крстан МАЛЕШЕВИЋ, социолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Јиржи МАЛИРЖ, слависта, професор универзитета, Брно, Чешка
- Др Гојко МАЛОВИЋ, историчар, Београд
- Никола МАЛОВИЋ, књижевник, Котор, Црна Гора
- Зоран М. МАНДИЋ, књижевник, књижевни критичар, Сомбор
- Др Лека МАНДИЋ, биолог, професор универзитета, Чачак
- Мирослав МАНДИЋ, књижевник, Нови Сад
- Стојанка МАНДИЋ, историчар, Младеново
- Др Зоран МАНЕВИЋ, архитекта, професор универзитета, Београд
- Др Василос Н. МАНИМАНИС, астроном, професор универзитета, Атина, Грчка
- Мирољуб МАНОЈЛОВИЋ, историчар, виши кустос, Пожаревац
- Љиљана МАНЧИЋ, професор књижевности, Озаци
- Адријана Сиди МАЊЕА, историчар, професор универзитета, Темишвар, Румунија
- Мр Мирчеа МАРАН, професор историје, Владимиrowaц
- Др Иво МАРИНИЋ, економиста, професор универзитета, Нови Сад
- Бранко МАРИНКОВИЋ, агроном, Нови Сад
- Академик Драгослав МАРИНКОВИЋ, биолог, професор универзитета, Београд

- Др Душан МАРИНКОВИЋ, социолог, доцент универзитета, Нови Сад
- Др Душан МАРИНКОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Загреб, Хрватска
- Др Мирјана МАРИНКОВИЋ, историчар, професор оријенталне филологије, Београд
- Др Соња МАРИНКОВИЋ, музиколог, професор универзитета, Београд
- Томислав МАРИНКОВИЋ, књижевник, Аранђеловац
- Академик Александар МАРИНЧИЋ, професор универзитета, Београд
- Др Илија МАРИЋ, филозоф, професор универзитета, Београд
- Др Гордан МАРИЧИЋ, класични филолог, доцент универзитета, Београд
- Др Јан МАРКО, агроекономиста, професор универзитета, Нови Сад
- Др Јелена МАРКОВА, слависта, професор универзитета, Петрозаводск, Русија
- Др Весна МАРКОВИЋ, театролог, Београд
- Душанка МАРКОВИЋ, географ, кустос етнолог, Нови Сад
- Мр Жељко МАРКОВИЋ, филолог, асистент, Нови Сад
- Илија МАРКОВИЋ, афористичар, Нови Сад
- Наталија МАРКОВИЋ, књижевник, Земун
- Наташа МАРКОВИЋ, професор књижевности, Београд
- Олга МАРКОВИЋ, историчар књижевности, музејски саветник, Земун
- Предраг МАРКОВИЋ, књижевник, Београд
- Мр Саша МАРКОВИЋ, историчар, Нови Сад
- Др Слободан МАРКОВИЋ, географ, професор универзитета, Нови Сад
- Др Срђан МАРКОВИЋ, историчар уметности, доцент универзитета, Лесковац
- Др Татјана МАРКОВИЋ, музиколог, доцент универзитета, Београд
- Ивана МАРКОВЉЕВ, историчар, Нови Сад
- Др Димитрис Н. МАРОНИТИС, класични филолог, професор универзитета, Солун, Грчка
- Др Мирјана МАТИНОВ–ЦВЕЈИН, лекар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Адријана МАРЧЕТИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Милован МАРЧЕТИЋ, књижевник, Београд
- Др Валентина МАСЛОВА, слависта, професор универзитета, Витебск, Белорусија
- Др Емилија МАСОН, класични филолог, професор универзитета, Париз, Француска
- Др Андрија МАТИЋ, књижевник, англиста, Београд
- Дејан МАТИЋ, класични филолог, Нови Сад
- Драгица МАТИЋ, професор српског језика, архивски саветник, Ужице
- Др Љиљана МАТИЋ, романиста, професор универзитета, Нови Сад
- Др Ана МАТОВИЋ, етномузиколог, Београд
- Др Августин МАЋОВЧИК, историчар, Мартин, Словачка
- Академик Стеван МАШИРЕВИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Др Зоран МАШИЋ, ветеринар, професор универзитета, Нови Сад
- Мила МАШОВИЋ, професор књижевности, Београд
- Павле МЕДАКОВИЋ, диригент, Београд
- Др Офелија МЕЗА, румуниста, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Ладислав МЕЗЕИ, виолончелиста, професор универзитета, Београд
- Мр Рандал МЕЈЦОР, преводилац, лектор универзитета, Нови Сад
- Марта МЕЛЕР, биолог, Нови Сад
- Др Мира МЕНЦА–МИХАЛИЋ, филолог, професор универзитета, Загреб, Хрватска
- Сергеј МЕШЧЕРЈАКОВ, слависта, Москва, Русија
- Драгица МИЛОВИЋ, библиотекар, Нови Сад
- Др Дејан МИКАВИЦА, историчар, доцент универзитета, Нови Сад
- Др Оксана МИКИТЕНКО, слависта, Кијев, Украјина
- Грозда МИКИТИШИН, архитектонски техничар, Нови Сад
- Евгениј МИКИТИШИН, конзерватор, Нови Сад
- Миленка МИКИЋ, професор српског језика и књижевности, Нови Сад
- Милован МИКОВИЋ, књижевник, Суботица
- Мр Дејан МИЛАДИНОВИЋ, оперски редитељ, Београд
- Мр Александар МИЛАНОВИЋ, лингвиста, асистент универзитета, Београд
- Мр Биљана МИЛАНОВИЋ, музиколог, Београд
- Братислав Р. МИЛАНОВИЋ, књижевник, Београд
- Миодраг МИЛАНОВИЋ, баритон, Нови Сад
- Др Олга МИЛАНОВИЋ, театролог, професор универзитета, Београд
- Горан МИЛАШИНОВИЋ, књижевник, Београд

- Светлана МИЛАШИНОВИЋ, професор књижевности, Нови Сад
- Горан МИЛЕНКОВИЋ, књижевник, Бор
- Др Тома МИЛЕНКОВИЋ, историчар, Београд
- Андреј МИЛИН, етнолог, Темишвар, Румунија
- Жива МИЛИН, историчар, Темишвар, Румунија
- Др Мелита МИЛИН, музиколог, виши научни сарадник, Београд
- Др Милена МИЛИН, класични филолог, професор универзитета, Београд
- Др Љубо МИЛИНКОВИЋ, филолог, професор универзитета, Крагујевац
- Др Вера МИЛИЋ, агроном, научни сарадник, Нови Сад
- Мр Сања МИЛИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Београд
- Мр Слађана МИЛИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Београд
- Мр Марина МИЛИЋ–АПОСТОЛОВИЋ, пијанисткиња, доцент универзитета, Нови Сад
- Блажо МИЛИЋЕВИЋ, музиколог, Српско Сарајево, Република Српска
- Мр Драган МИЛИЋЕВИЋ, ветеринар, научни истраживач, Београд
- Др Милић МИЛИЋЕВИЋ, историчар, научни сарадник, Београд
- Предраг Р. МИЛОВАНОВИЋ, културолог, Београд
- Нена МИЛОЈКОВИЋ, професор књижевности, Ниш
- Др Софија МИЛОРАДОВИЋ, филолог, виши научни сарадник, Београд
- Зоран МИЛОСАВЉЕВИЋ, инжењер, графичар, Нови Сад
- Мр Пеђа МИЛОСАВЉЕВИЋ, виолиниста, Холандија
- Радослав МИЛОСАВЉЕВИЋ, публициста, Главинци
- Мр Снежана МИЛОСАВЉЕВИЋ–МИЛИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Ниш
- Др Драгиша МИЛОШЕВ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Александра МИЛОШЕВИЋ, кустос, драматург, Београд
- Маријана МИЛОШЕВИЋ, књижевни критичар, Београд
- Миладин МИЛОШЕВИЋ, историчар, Београд
- Др Мирјана МИЛОШЕВИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Ненад МИЛОШЕВИЋ, књижевник, Београд
- Др Радомир МИЛОШЕВИЋ, протојереј, Смедерево
- Мр Дејан МИЛУТИНОВИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Ниш
- Живојин МИЛУТИНОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Зоран МИЛУТИНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Лондон, Велика Британија
- Михаило МИЉАНИЋ, новинар, Подгорица, Црна Гора
- Др Бранко МИЉАНОВИЋ, биолог, професор универзитета, Београд
- Марко МИЉАНОВИЋ, историчар уметности, Приштина
- Др Ема МИЉКОВИЋ, историчар, научни саветник, Београд
- Љубица МИЉКОВИЋ, историчар уметности, виши кустос, Београд
- Др Володимир МИЉЧЕВ, историчар, Украјина
- Др Ангелина МИНЧЕВА, филолог, професор универзитета, Софија, Бугарска
- Др Душанка МИРИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
- Зоран МИРКОВИЋ, књижевник, Нови Сад
- Мр Радован МИРКОВИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Београд
- Др Милица МИРКУЛОВСКА, филолог, професор универзитета, Скопље, Македонија
- Др Елиде МИТЕВСКА, лекар, професор универзитета, Скопље, Македонија
- Желько МИТИЋ, књижевник, Ниш
- Др Вера МИТРИНОВИЋ, полониста, професор универзитета, Варшава, Пољска
- Катарина МИТРИЋЕВИЋ–ШТЕПАНЕК, слависта, асистент универзитета, Београд
- Академик Андреј МИТРОВИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
- Др Анђелка МИТРОВИЋ, оријенталиста, професор универзитета, Београд
- Владимир МИТРОВИЋ, историчар уметности, Петроварадин
- Др Марија МИТРОВИЋ, филолог, професор универзитета, Трст, Италија
- Мр Мирко МИТРОВИЋ, историчар, асистент универзитета, Нови Сад
- Мр Весна МИЋИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Сарајево, Босна и Херцеговина
- Др Ружица МИЋИЋ, биолог, Нови Сад
- Др Софија МИЋИЋ, англиста, доцент универзитета, Београд

- Милутин МИЋОВИЋ, књижевник, Никшић, Црна Гора
- Др Георге МИХАИЛА, филолог, професор универзитета, Темишвар, Румунија
- Мирослав Цера МИХАИЛОВИЋ, књижевник, Врање
- Др Војислав МИХАЈЛОВИЋ, биолог, научни сарадник, Нови Сад
- Милан МИХАЈЛОВИЋ, књижевник, Косовска Митровица
- Др Евгенија МИЦЕВА, професор универзитета, историчар књижевности, Софија, Бугарска
- Др Олга МИШЕСКА–ТОМИЋ, филолог, професор универзитета, Лајден, Холандија
- Љиљана МИШИЋ, балетски педагог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Сениша МИШИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
- Снежана МИШИЋ, историчар уметности, Нови Сад
- Др Радивоје МЛАДЕНОВИЋ, филолог, професор универзитета, Крагујевац
- Тибор МОКУШ, графичар, Нови Сад
- Олгица МОМЧИЛОВИЋ, историчар, Београд
- Др Свејн МОНЕСЛАНД, филолог, професор универзитета, Осло, Норвешка
- Др Франко МОНТАНАРИ, класични филолог, професор универзитета, Пиза, Италија
- Мр Милана МРАЗОВИЋ, историчар књижевности, Нови Сад
- Др Јелена МРГИЋ, историчар, асистент универзитета, Београд
- Др Вилијам МРУШКОВИЧ, словакиста, Мартин, Словачка
- Јелена Ј. МУРАТОВА, слависта, Витебск, Белорусија
- Мр Лидија МУСТЕДАНАГИЋ, професор књижевности, кустос, Нови Сад
- Гabriела МУЧКОВА, филолог, Братислава, Словачка
- Имре НАЋ, демограф, Мађарска
- Др Радмила НАСТИЋ, англиста, театролог, професор универзитета, Београд
- Светлана НЕГУЦИЋ, књижевник, Београд
- Др Љиљана НЕДЕЉКОВ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Јасмина НЕДЕЉКОВИЋ–КОВАЧЕВИЋ, лингвиста, Београд
- Др Емилија НЕДКОВА, слависта, професор универзитета, Русе, Бугарска
- Др Александар НЕДОК, лекар, научни саветник, Београд
- Др Гордана НЕЛГЕБАУЕР, англиста, професор универзитета, Нови Сад
- Др Милош НЕМАЊИЋ, социолог, професор универзитета, Београд
- Др Евгениј Л. НЕМИРОВСКИЈ, филолог, професор универзитета, Москва, Русија
- Др Елиас НЕРАНЗИС, технолог, професор универзитета, Атина, Грчка
- Др Зорица НЕСТОРОВИЋ, историчар књижевности, доцент универзитета, Београд
- Др Цибор НЕЧАС, историчар, професор универзитета, Брно, Чешка
- Станиша НЕШИЋ, књижевник, Београд
- Тихомир НЕШИЋ, књижевник, Ниш
- Михајло НЕШКОВИЋ, правник, Нови Сад
- Др Владимир НИКИТОВИЋ, демограф, Београд
- Др Татјана М. НИКОЛАЈЕВА, филолог, научни саветник, Москва, Русија
- Димитрије НИКОЛАЈЕВИЋ, књижевник, Крагујевац
- Др Александар НИКОЛИЋ, математичар, професор универзитета, Нови Сад
- Живко НИКОЛИЋ, књижевник, Београд
- Мр Зоран НИКОЛИЋ, биолог, асистент универзитета, Нови Сад
- Др Зорица НИКОЛИЋ, биотехнолог, научни сарадник, Нови Сад
- Др Љиљана НИКОЛИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Милоје Ж. НИКОЛИЋ, историчар, виши стручни сарадник, Ваљево
- Наташа НИКОЛИЋ, биолог, Нови Сад
- Мр Ненад НИКОЛИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Београд
- Мр Славо Николић, тенор, Београд
- Др Снежана НИКОЛАЈЕВИЋ, пијанисткиња, Београд
- Чедомир НИКОЛИЋ, пијаниста, професор универзитета, Нови Сад
- Др Руселина НИКОЛОВА, филолог, професор универзитета, Софија, Бугарска
- Александра НОВАКОВ, историчар, стручни сарадник, Нови Сад
- Александар НОВАКОВИЋ, књижевник, Београд
- Мирјана НОВАКОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Ивона НОВАКОВСКА–КЕМПНА, филолог, Пољска
- Мр Љиљана НОГО, лексиколог, истраживач сарадник, Београд
- Мр Мотоки НОМАЋИ, слависта, Београд

- Др Дејвид А. НОРИС, историчар књижевности, професор универзитета, Нотингем, Велика Британија
- Др Борис НОРМАН, слависта, професор универзитета, Минск, Белорусија
- Дејан ОБРАДОВИЋ, историчар, кустос, Крагујевац
- Мирјана ОБРАДОВИЋ, историчар, архивиста, Београд
- Мр Мирко ОБРАДОВИЋ, историчар, асистент универзитета, Београд
- Виолета ОБРЕНОВИЋ, историчар уметности, Београд
- Др Драган ОБРЕХТ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
- Предраг ОБУЋИНА, слависта, асистент универзитета, Београд
- Др Ашот ОВАКИМИЈАН, историчар, Јереван, Јерменија
- Драгана ОГЊЕНОВИЋ, фаготиста, Нови Сад
- Лучија ОЛАРИУ, ветеринар, Темишвар, Румунија
- Мр Татјана ОЛУЈИЋ, виолинисткиња, професор универзитета, Београд
- Мр Зорана ОПАЧИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Београд
- Павле Б. ОРБОВИЋ, историчар, Врбас
- Милан ОРЛИЋ, књижевник, Панчево
- Др Саша ОРЛОВИЋ, биолог, научни сарадник, Нови Сад
- Др Јан В. ОРМИС, филолог, Братислава, Словачка
- Др Ђорђе ОТАШЕВИЋ, филолог, научни сарадник, Београд
- Љубица ОТИЋ, виши кустос, Нови Сад
- Др Теоклис ПАВЛИДИС, биолог, професор универзитета, Софија, Бугарска
- Др Татјана ПАВЛИЦА, биолог, доцент универзитета, Нови Сад
- Вера ПАВЛОВИЋ, историчар уметности, Београд
- Мр Владимир ПАВЛОВИЋ, виолончелиста, доцент универзитета, Београд
- Даница ПАВЛОВИЋ, књижевник, Батајница
- Мр Катарина ПАВЛОВИЋ, историчар уметности, Београд
- Др Михаило ПАВЛОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Ранко ПАВЛОВИЋ, књижевник, Бањалука, Република Српска
- Академик Јелена ПАДУЧЕВА, слависта, Москва, Русија
- Душан Владислав ПАЖЋЕРСКИ, слависта, Гдањск, Пољска
- Миленко ПАЈИЋ, књижевник, Пожега
- Мр Тибор ПАЛ, историчар, асистент универзитета, Нови Сад
- Др Шандор ПАЛ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Тијана ПАЛКОВЉЕВИЋ, историчар уметности, Нови Сад
- Оскар ПАНДИ, пијаниста, музиколог, новинар, Нови Сад
- Мр Јелена ПАНДУРЕВИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Бањалука, Република Српска
- Др Јармила ПАНЕВОВА, слависта, професор универзитета, Београд
- Јелена ПАНИЋ, књижевни критичар, Београд
- Др Драгомир ПАНТИЋ, социолог, Београд
- Бобан ПАНТОВИЋ, инжењер електротехнике, програмер, Крагујевац
- Жељка ПАНЦИЋ, професор књижевности, Српско Сарајево, Република Српска
- Др Биљана ПАЊКОВИЋ, биолог, Нови Сад
- Марко ПАОВИЦА, књижевни критичар, Беч, Аустрија
- Хелена ПАПУГА, слависта, Нови Сад
- Др Елена ПАТРИКИУ, позоришни теоретичар, Атина, Грчка
- Др Моника ПАТРИЦ, историчар књижевности, Нотингем, Велика Британија
- Др Зоран ПАУНОВИЋ, англиста, професор универзитета, Нови Сад
- Др Франсоа ПАШУ, класични филолог, професор универзитета, Женева, Швајцарска
- Др Коста ПЕЕВ, филолог, професор универзитета, Скопље, Македонија
- Зоран ПЕЈАШИНОВИЋ, професор историје, Бања Лука, Република Српска
- Др Душанка ПЕЈИН, технолог, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Јован ПЕЈЧИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Београд
- Др Миленко ПЕКИЋ, историчар, научни саветник, Београд
- Ратко ПЕКОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Јан ПЕЛИКАН, професор универзитета, Праг, Чешка
- Мр Олга ПЕЛЦЕР, историчар, асистент универзитета, Београд
- Др Горан ПЕНЕВ, демограф, професор универзитета, Београд
- Мр Весна ПЕНО, музиколог, истраживач-сарадник, Београд

- Владимир ПЕНЧЕВ, историчар књижевности,
Софија, Бугарска
- Анжелина ПЕНЧЕВА, историчар књижевности,
Софија, Бугарска
- Драгољуб ПЕРИЋ, историчар књижевности,
професор, Смедерево
- Др Порфирије ПЕРИЋ, епископ јегарски, Ковиљ
- Раша ПЕРИЋ, књижевник, Петровац на Млави
- Наташа Т. ПЕРОВИЋ, историчар, Београд
- Мр Славко ПЕТАКОВИЋ, историчар књижевности,
асистент универзитета, Београд
- Тамара ПЕТИЈЕВИЋ, диригент, виолинисткиња,
Нови Сад
- Мр Ана ПЕТКОВИЋ, класични филолог, асистент
универзитета, Београд
- Гордана ПЕТКОВИЋ, историчар, кустос, Нови Сад
- Радослав ПЕТКОВИЋ, књижевник, Београд
- Фрања ПЕТРИНОВИЋ, књижевник, Нови Сад
- Др Душан ПЕТРИЋ, агроном, професор универзитета,
Нови Сад
- Мр Иван ПЕТРОВ, биолог, научни сарадник,
Београд
- Федор А. ПЕТРОВ, слависта, Русија
- Др Љилана ПЕТРОВАЧКИ, историчар књижевности,
професор универзитета, Нови Сад
- Драгош ПЕТРОВИЋ, историчар, самостални саветник,
Београд
- Др Живојин ПЕТРОВИЋ, социолог, професор универзитета,
Нови Сад
- Маријана ПЕТРОВИЋ, театролог, Београд
- Милан ПЕТРОВИЋ, економиста, Нови Сад
- Др Мина ПЕТРОВИЋ, социолог, професор универзитета,
Београд
- Миодраг ПЕТРОВИЋ, глумац, Нови Сад
- Миодраг ПЕТРОВИЋ, историчар књижевности,
Ниш
- Др Невенка ПЕТРОВИЋ, социолог, професор универзитета,
Нови Сад
- Др Новица ПЕТРОВИЋ, историчар књижевности,
професор универзитета, Београд
- Петар ПЕТРОВИЋ, историчар уметности, кустос,
Београд
- Мр Предраг ПЕТРОВИЋ, историчар књижевности,
асистент универзитета, Београд
- Мр Славолуб ПЕТРОВИЋ, историчар, кустос, Шабац
- Др Снежана ПЕТРОВИЋ, филолог, научни сарадник,
Београд
- Мр Соња ПЕТРОВИЋ, историчар књижевности,
асистент универзитета, Београд
- Стеван Ђ. ПЕТРОВИЋ, редитељ, продуцент,
Београд
- Др Тања ПЕТРОВИЋ, филолог, Љубљана,
Словенија
- Др Тихомир ПЕТРОВИЋ, књижевни критичар,
Сомбор
- Јанка ПЕЧКЕ, књижевни критичар, Будишин,
Немачка
- Бојана ПЕЧУРИЦА, филозоф, Ветерник
- Др Владимир ПЕШИЋ, лекар, примаријус,
Београд
- Зоран ПЕШИЋ СИГМА, књижевник, Ниш
- Татјана ПИВНИЧКИ–ДРИНИЋ, професор српског
језика и књижевности, редактор, Нови Сад
- Др Петар ПИЈАНОВИЋ, професор универзитета,
Београд
- Тамара ПИЛЕТИЋ, филолог, Подгорица
- Др Владимир ПИЛИЈА, лекар, професор универзитета,
Нови Сад
- Мр Горица ПИЛИПОВИЋ, музиколог, Београд
- Валентина ПИТУЛИЋ, књижевник, фолклориста,
Лепосавић
- Владимир ПИШТАЛО, књижевник, САД
- Финка ПЈЕВАЧ, виши библиотекар, Нови Сад
- Др Јован ПЛАВША, географ, професор универзитета,
Нови Сад
- Рита ПОДУБНАЈА, историчар књижевности,
Харков, Украјина
- Гордана ПОКРАЈАЦ, професор књижевности,
Нови Сад
- Душица ПОЛОВИНА, виолисткиња, професор универзитета,
Нови Сад
- Наташа ПОЛОВИНА, историчар књижевности,
асистент универзитета, Нови Сад
- Др Мирјана ПОЉАЧКИ, лекар, професор универзитета,
Нови Сад
- Мр Александра ПОПИН, професор књижевности,
асистент универзитета, Нови Сад
- Татјана ПОПОВА, филолог, научни саветник,
Москва, Русија
- Др Александар В. ПОПОВИЋ, класични филолог,
професор универзитета, Београд
- Бојана ПОПОВИЋ, професор књижевности,
Нови Сад
- Бранислав ПОПОВИЋ, историчар, стручни сарадник,
Нови Сад
- Бранко ПОПОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Даница ПОПОВИЋ, историчар уметности,
Београд

- Mr Дијана ПОПОВИЋ, професор француског језика, асистент универзитета, Нови Сад
 Mr Душан ПОПОВИЋ, класични филолог, асистент универзитета, Београд
 Др Живко ПОПОВИЋ, театролог, доцент универзитета, Нови Сад
 Mr Исидора ПОПОВИЋ, глумица, театролог, архивиста, Нови Сад
 Др Михаило В. ПОПОВИЋ, социолог, професор универзитета, Београд
 Ратко ПОПОВИЋ, књижевник, Косовска Митровица
 Др Тања ПОПОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
 Др Тијана ПОПОВИЋ–МЛАЂЕНОВИЋ, музиколог, Београд
 Др Хана ПОПОВСКА–ТАБОРСКА, филолог, професор универзитета, Варшава, Пољска
 Др Мирјана ПОПСАВИН, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
 Светлана ПОРОВИЋ–МИХАЈЛОВИЋ, књижевник, Београд
 Владимир ПОТАПОВ, хелениста, асистент универзитета, Москва, Русија
 Иван ПОТИЋ, књижевник, Зајечар
 Јелена А. ПРАВДА, кандидат филолошких наука, Вороњез, Русија
 Др Иво ПРАЊКОВИЋ, филолог, професор универзитета, Загреб, Хрватска
 Др Младен ПРВУЛОВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
 Др Јелена ПРЕДОЈЕВИЋ, социолог, Београд
 Јован ПРЕМЕРУ, књижевник, Београд
 Др Ристо ПРЕНТОВИЋ, демограф, професор универзитета, Београд
 Др Огњен ПРИБИЋЕВИЋ, правник, научни саветник, Београд
 Дорина ПРИВУЛЕСКУ, историчар уметности, Темишвар, Румунија
 Радивоје ПРИКИЋ, адвокат, Власотинце
 Др Ира ПРОДАНОВ, музиколог, доцент универзитета, Нови Сад
 Милета ПРОДАНОВИЋ, књижевник, Београд
 Др Драган ПРОЛЕ, филозоф, доцент универзитета, Нови Сад
 Бранка ПРОРОКОВИЋ–ЛАЗАРЕВИЋ, археолог, историчар уметности, архивиста, Београд
 Др Ђанлука ПРОСПЕРИ, филозоф, професор универзитета, Перуђа, Италија
 Др Небојша ПРОТИЋ, геолог, професор универзитета, Београд
 Предраг ПРОТИЋ, књижевник, Београд
 Mr Слободанка ПРТИЈА, историчар књижевности, асистент универзитета, Бањалука, Република Српска
 Љубица ПРЋИЋ, професор српског језика, Суботица
 Др Предраг ПУЗОВИЋ, теолог, професор Богословског факултета, Београд
 Mr Слободан ПУЗОВИЋ, биолог, научни сарадник, Нови Сад
 Др Милорад ПУПОВАЦ, филолог, професор универзитета, Загреб, Хрватска
 Mr Надежда ПУРИЋ, књижевник, историчар књижевности, Београд
 Олга Ж. ПУТИН, професор, кустос, Темишвар, Румунија
 Др Андрија РАДЕНИЋ, историчар, Београд
 Mr Снежана РАДЕНКОВИЋ, биолог, асистент универзитета, Нови Сад
 Др Чедомир РАДЕНОВИЋ, агроном, професор универзитета, Београд
 Др Јованка РАДИЋ, филолог, виши научни сарадник, Београд
 Др Првослав РАДИЋ, филолог, професор универзитета, Јагодина
 Др Радивој РАДИЋ, историчар, византолог, професор универзитета, Београд
 Др Радмила РАДИЋ, историчар, научни саветник, Београд
 Др Милана РАДИЋ–ДУГОЊИЋ, слависта, професор универзитета, Београд
 Mr Наум РАДИЧЕВСКИ, филолог, асистент универзитета, Скопље, Македонија
 Др Предраг РАДИШИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
 Бориша РАДОВАНОВИЋ, историчар, виши архивиста, Крагујевац
 Дејан РАДОВАНОВИЋ, историчар уметности, Нови Сад
 Mr Драгана РАДОВАНОВИЋ, филолог, истраживач сарадник, Београд
 Јанко РАДОВАНОВИЋ, историчар уметности, научни саветник, Београд
 Олгица РАДОВАНОВИЋ, лекар, Зајечар
 Др Амфилохије РАДОВИЋ, архиепископ цетињски, митрополит црногорско-приморски, Цетиње, Црна Гора
 Др Бранка РАДОВИЋ, музиколог, професор универзитета, Београд
 Mr Слободан РАДОВИЋ, књижевник, Ужице
 Др Мира РАДОЈЕВИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
 Милорад РАДОЈЧИЋ, педагог, публициста, Ваљево

- Сања РАДОЈЧИЋ, филолог, Нови Сад
 Мр Горан РАДОЊИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Никшић, Црна Гора
 Иван РАДОСАВЉЕВИЋ, књижевник, Падинска Скела
 Др Недељко РАДОСАВЉЕВИЋ, историчар, научни сарадник, Београд
 Андрија РАДУЛОВИЋ, књижевник, Подгорица, Црна Гора
 Др Милан РАДУЛОВИЋ, историчар књижевности, научни саветник, Београд
 Неда РАДУЛОВИЋ, професор књижевности, Лештани
 Мр Немања РАДУЛОВИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Београд
 Селимир РАДУЛОВИЋ, књижевник, Нови Сад
 Др Нада РАДУШКИ, демограф, Београд
 Немања РАИЧЕВИЋ, књижевник, Нови Сад
 Др Љубиша РАЈИЋ, скандинависта, професор универзитета, Београд
 Др Сузана РАЈИЋ, историчар, доцент универзитета, Београд
 Др Драгана РАЈКОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
 Др Раде РАКИТА, историчар, Нови Сад
 Слободан РАКИТИЋ, књижевник, Београд
 Мр Татјана РАКИЋ, професор књижевности, Нови Сад
 Миша РАКОЦИЈА, историчар уметности, Ниш
 Живојин РАКОЧЕВИЋ, књижевник, Чаглавица
 Др Драгиња РАМАДАНСКИ, историчар књижевности, Сента
 Др Јулијан РАМАЧ, русиниста, професор универзитета, Нови Сад
 Ђорђе РАНДЕЉ, публициста, Нови Сад
 Др Милан РАНКОВИЋ, естетичар, професор универзитета, Београд
 Иван РАСТЕГОРАЦ, књижевник, Београд
 Др Александар РАСТОВИЋ, историчар, Београд
 Драгана РАТКОВИЋ, слависта, Београд
 Др Биљана РАТКОВИЋ–ЊЕГОВАН, политиколог, Нови Сад
 Др Антом М. РАФО, филолог, професор универзитета, Фиренца, Италија
 Софија РАЦКОВ, историчар књижевности, Нови Сад
 Мр Митра РЕЉИЋ, слависта, асистент универзитета, Косовска Митровица
 Др Радмила РЕСАНОВИЋ, ветеринар, професор универзитета, Београд
 Др Герхард РЕСЕЛ, слависта, професор универзитета, Трир, Немачка
 Др Светлана РЕСЕЛ, слависта, Трир, Немачка
 Др Милорад РИБАР, архитекта, професор универзитета, Београд
 Романа РИБИЋ, музиколог, библиотекар, Београд
 Др Владислава РИБНИКАР, историчар књижевности, професор универзитета, Нотинген, Велика Британија
 Ранко РИСОЈЕВИЋ, књижевник, Бањалука, Република Српска
 Др Душан РИСТАНОВИЋ, агроном, Лусака, Замбија
 Др Милан РИСТАНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Париз, Француска
 Др Стана РИСТИЋ, лингвиста, научни саветник, Београд
 Др Ненад РИСТОВИЋ, класични филолог, асистент универзитета, појач, Београд
 Ана РИСТОВИЋ–ЧАР, књижевник, Београд
 Доналд Т. РОДЕН, историчар, САД
 Дејан РОКВИЋ, виолиста, професор музике, Београд
 Марина РОМАНИЋ, професор књижевности, Београд
 Др Небојша РОМЧЕВИЋ, театролог, Београд
 Др Ливио РОСЕТИ, класични филолог, професор универзитета, Перуђа, Италија
 Др Љубица РОСИЋ, полониста, професор универзитета, Београд
 И. В. САБАДОШ, слависта, Ужгород, Украјина
 Др Димка СААВЕДРА, слависта, професор универзитета, Софија, Бугарска
 Мр Аница САБО, композитор и теоретичар музике, професор универзитета, Београд
 Мр Бојана САБО, слависта, асистент универзитета, Београд
 Драгана САВИН, филолог, Нови Сад
 Мр Биљана САВИЋ, филолог, истраживач сарадник, Београд
 Благоје САВИЋ, књижевник, Косовска Митровица
 Виктор САВИЋ, филолог, истраживач правник, Београд
 Јелена САВИЋ, књижевник, Земун
 Марија САВИЋ, биолог, Нови Сад
 Др Свенка САВИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
 Мр Илија САВКОВ, фармацеут, Нови Сад

- Др Нада САВКОВИЋ, књижевни историчар, асистент универзитета, Нови Пазар
- Др Слободан САВОВИЋ, лекар, Нови Сад
- Др Звонимир САКАЧ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Др Марија САКАЧ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Момир САМАРЦИЋ, историчар, асистент универзитета, Нови Сад
- Бојан САМСОН, књижевник, Нови Сад
- Драган САНТОВАЦ, економиста; Нови Сад
- Гаља САПОЖНИЧЕНКО, професор књижевности, Нови Сад
- Живан САРАМАНДИЋ, оперски певач, Београд
- Тибор САРВАК, демограф, Мађарска
- Петар САРИЋ, књижевник, Брезовица
- Жарка СВирЧЕВ, студент књижевности, Бачко Петрово Село
- Др Павле СЕКЕРУШ, романиста, професор универзитета, Нови Сад
- Велимир СЕКУЛИЋ, књижевни критичар, Загреб, Хрватска
- Др Петар СЕКУЛИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Драгојло СЕЛАКОВИЋ, агроном, Београд
- Др Светлана Г. СЕМЈОНОВА, Институт за светску књижевност, Москва, Русија
- Ана СЕФЕРОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Биљана СИКИМИЋ, филолог, научни саветник, Београд
- Јелица СИМЕУНОВИЋ, биолог, Нови Сад
- Мр Бојан СИМИЋ, историчар, истраживач, Сурчин
- Владимир СИМИЋ, историчар уметности, Београд
- Мр Марина СИМИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Београд
- Весна СИМОВИЋ, историчар књижевности, Београд
- Др МониК СИМОНДС, биолог, Велика Британија
- Симон СИМОНОВИЋ, књижевник, Београд
- Мр Надежда СИНДИК, библиотекар, Београд
- Оливера СКОКО, књижевник, Зрењанин
- Др Јарослав СЛИВКА, физичар, професор универзитета, Нови Сад
- Доброслав СМИЉАНИЋ, књижевник, Београд
- Др Вера СМОЛЕ, филолог, професор универзитета, Љубљана, Словенија
- Др Андреј Н. СОБОЉЕВ, слависта, Петроград, Русија
- Жолт СОБОСЛАИ, демограф, Мађарска
- Саша СОЈКИЋ, професор књижевности, Београд
- Др Далибор СОЛДАТИЋ, романиста, професор универзитета, Београд
- Др Владислав Б. СОТИРОВИЋ, филолог, професор универзитета, Вилнус, Литванија
- Синиша СОЋАНИН, књижевник, Сремска Митровица
- Др Људмила СПАСОВ, филолог, професор универзитета, Скопље, Македонија
- Др Момчило СПРЕМИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
- Миливој СРЕБРО, књижевни критичар, Париз, Француска
- Недељка СРЕЋКОВ, историчар уметности, Нови Сад
- Цветана СРЕЋКОВИЋ, историчар, Лозница
- Др Алесандро СТАВРУ, класични филолог, доцент универзитета, Напуљ, Италија
- Биљана СТАЈИЋ, књижевник и драматург, Београд
- Др Мирјана СТАЛЕТИЋ, агроном, научни саветник, Крагујевац
- Др Здравко СТАМАТОСКИ, слависта, професор универзитета, Скопље, Македонија
- Саша СТАМЕНОВИЋ, инжењер електротехнике, програмер, Крагујевац
- Радивој СТАНИВУК, књижевник, Маглић
- Др Војислав СТАНИМИРОВИЋ, правник, доцент универзитета, Београд
- Миле СТАНИЋ, историчар, архивиста, Београд
- Тихомир СТАНИЋ, глумца, Београд
- Др Вања СТАНИШИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
- Биљана СТАНКОВИЋ, демограф, Београд
- Горан СТАНКОВИЋ, књижевник, Ниш
- Небојша СТАНКОВИЋ, историчар уметности, новинар, Београд
- Сергеј СТАНКОВИЋ, књижевник, Суботица
- Мр Наташа СТАНКОВИЋ–ШОШО, историчар књижевности, асистент универзитета, Београд
- Добривоје СТАНОЈЕВИЋ, књижевни критичар, Београд
- Др Обрад СТАНОЈЕВИЋ, правник, професор универзитета, Београд
- Мр Славко СТАНОЈЧИЋ, филолог, асистент универзитета, Кемерово, Русија
- Радослав СТЕВАНОВИЋ, демограф, Београд

- Др Светлана СТЕВАНОВИЧ, србиста, слависта, доцент универзитета, Кемерово, Русија
- Мр Александар СТЕВИЋ, историчар књижевности, Београд
- Е. А. СТЕРЈОПУЛУ, слависта, Катедра за славистику, Атина, Грчка
- Др Иосиф А. СТЕРНИН, лингвиста, професор универзитета, Вороњез, Русија
- Александра СТЕФАНОВИЋ, историчар уметности, Нови Сад
- Др Данијела СТЕФАНОВИЋ, историчар, доцент универзитета, Београд
- Др Марија СТЕФАНОВИЋ, слависта, доцент универзитета, Нови Сад
- Росица СТЕФЧЕВА, филолог, Софија, Бугарска
- Др Рада СТИЈОВИЋ, лингвиста, научни сарадник, Београд
- Др Светлана СТИПЧЕВИЋ, историчар књижевности, научни саветник, Београд
- Мр Милица СТОЈАДИНОВИЋ, оперска певачица, професор универзитета, Нови Сад
- Бранислава СТОЈАНОВИЋ, историчар књижевности, Београд
- Дејан СТОЈАНОВИЋ, инжењер шумарства, научни сарадник, Нови Сад
- Душан СТОЈАНОВИЋ, виолончелиста, Београд
- Др Јелица СТОЈАНОВИЋ, филолог, професор универзитета, Никшић, Црна Гора
- Мр Милена СТОЈАНОВИЋ, књижевник, Панчево
- Милка СТОЈАНОВИЋ, сопран, Београд
- Др Миодраг СТОЈАНОВИЋ, класични филолог, професор универзитета, Београд
- Др Наташа СТОЈАНОВИЋ, правник, професор универзитета, Нови Сад
- Радосав СТОЈАНОВИЋ, књижевник, Ниш
- Др Јованка СТОЈАНОВСКА–ДРУГОВАЦ, историчар књижевности, Скопље, Македонија
- Миленко СТОЈИЧИЋ, књижевник, Бањалука, Република Српска
- Борис СТОЈКОВСКИ, историчар, асистент универзитета, Нови Сад
- Др Вера СТОЈШИН, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Др Ана СТОЛИЋ, историчар, научни сарадник, Београд
- Др Љиљана СТОШИЋ, историчар уметности, Београд
- Никола СТОЈШИЋ, економиста, Нови Сад
- Др Никола СТРАЈНИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
- Академик Владо СТРУГАР, историчар, професор универзитета, Београд
- Др Татјана СУБОТИН–ГОЛУБОВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
- Мр Дејан СУБОТИЋ, пијаниста, асистент универзитета, Београд
- Др Љиљана СУВАЏИЋ, лекар-стоматолог, професор универзитета, Нови Сад
- Никита СУПРУНЧУК, слависта, Минск, Белорусија
- Академик Љубомир ТАДИЋ, филозоф, професор универзитета, Београд
- Др Дарко ТАНАСКОВИЋ, филолог, оријенталиста, професор универзитета, Београд
- Др Евгениј З. ТАРЛАНОВ, слависта, Петрозаводск, Русија
- Јоанис ТАРНАНИДИС, историчар уметности, Атина, Грчка
- Др Владимир ТАСИЋ, књижевник, математичар, професор универзитета, Канада
- Др Ала ТАТАРЕНКО, историчар књижевности, професор универзитета, Лавов, Украјина
- Урош ТАТИЋ, историчар, истраживач приправник, Београд
- Др Ксенија ТАШКИ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Др Ефстрагиос Т. ТЕОДОСИУ, филозоф, професор универзитета, Атина, Грчка
- Др Славенко ТЕРЗИЋ, историчар, научни саветник, Београд
- Др Сретен ТЕРЗИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
- Јасмина ТЕШАНОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Бранислав ТОДИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
- Др Миланка ТОДИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
- Мр Дарко ТОДОРОВИЋ, класични филолог, асистент универзитета, Београд
- Др Миодраг ТОДОРОВИЋ, економиста, професор универзитета, Зајечар
- Мирољуб ТОДОРОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Бошко ТОМАШЕВИЋ, књижевник, Бечеј
- Др Катарина ТОМАШЕВИЋ, музиколог, научни сарадник, Београд
- Др Снежана ТОМАШЕВИЋ, лекар, доцент универзитета, Нови Сад
- Др Светлана ТОМИН, историчар књижевности, доцент универзитета, Нови Сад
- Др Владимир ТОМИЋ, биолог, професор универзитета, Београд

- Др Лидија ТОМИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Никшић, Црна Гора
- Мр Оливер ТОМИЋ, историчар уметности, Београд
- Јасмина ТОНИЋ, књижевник, Београд
- Мр Мирослав ТОПИЋ, слависта, асистент универзитета, Београд
- Мирослав ТОХОЉ, књижевник, Београд
- Мр Исидора ТОЧАНАЦ, историчар, истраживач сарадник, Београд
- Андраш ТОЧАЊИ, демограф, Мађарска
- Мр Снежана ТОШЕВА, историчар уметности, Београд
- Др Бранко ТОШОВИЋ, лингвиста, професор универзитета, Грац, Аустрија
- Милан ТРИВУНЧИЋ, професор српског језика, Нови Сад
- Мр Радослава ТРНАВАЦ, филолог, асистент универзитета, Београд
- Др Олга ТРОФИМКИНА, филолог, професор универзитета, Петроград, Русија
- Тамара М. ТРУХАН, филолог, Минск, Белорусија
- Мр Бојан ТУБИЋ, правник, асистент, Нови Сад
- Драган ТУБИЋ, историчар, стручни сарадник, Нови Сад
- Анастасија ТУРТА, историчар уметности, Солун, Грчка
- Др Сава ТУТУНЦИЋ, археолог, професор универзитета, Београд
- Мр Зорица ЋЕТКОВИЋ, пијанисткиња, чембалисткиња, професор универзитета, Београд
- Мр Светлана ЋИРКОВИЋ, слависта, научни сарадник, Београд
- Симо Ц. ЋИРКОВИЋ, новинар, историограф, Београд
- Др Ивана ЋОЈБАШИЋ, пијанисткиња, професор универзитета, САД
- Мр Љубица ЋОРОВИЋ, филолог, библиотекар саветник, Београд
- Др Илеана ЋОСИЋ, театролог, професор универзитета, Београд
- Др Ана ЋОСИЋ–ВУКИЋ, историчар књижевности, научни сарадник, Београд
- Мр Бобан ЋУРИЋ, слависта, асистент универзитета, Београд
- Др Срећко ЋУРЧИЋ, биолог, доцент универзитета, Београд
- Др Дубравка УЈЕС, археолог, Њуарк, САД
- Радомир УЉАРЕВИЋ, књижевник, Подгорица, Црна Гора
- Др Шамил УМЕРОВ, слависта, професор универзитета, Москва, Русија
- Александра УНТЕРВЕГЕР, књижевник, Краљево
- Др Ениса УСПЕНСКИ, слависта, асистент универзитета, Београд
- А. П. УШАКОВА, филолог, Тјумен, Русија
- Корнелија ФАРАГО, хунгаролог, Темерин
- Др Хелмут ФАСКЕ, филолог, научни саветник, Будишин, Немачка
- Душанка ФИЛИПОВИЋ, професор, Крушевац
- Мр Соња ФИЛИПОВИЋ–КОВАЧЕВИЋ, англиста, асистент универзитета, Нови Сад
- Др Јелена ФИЛИПОВИЋ–САВИЋ, лингвиста, професор универзитета, Београд
- Др Франческа ФИЧИ–ЂУСТИ, слависта, професор универзитета, Фиренца, Италија
- Др Сибелан ФОРЕСТЕР, слависта, професор универзитета, Пенсилванија, САД
- Александра ФОСТИКОВ, историчар, истраживач приправник, Београд
- Др Екарт ФРАЈ, класични филолог, професор универзитета, Марбург, Немачка
- Др Жужана ФРАЊО, театролог, професор универзитета, Нови Сад
- Миленко ФРЖОВИЋ, књижевник, Нови Сад
- Др Иштван ФРИД, историчар књижевности, професор универзитета, Будимпешта, Мађарска
- Др Н. К. ФРОЛОВ, слависта, професор универзитета, Тјумен, Русија
- Др Сотирис ФУРНАРОС, филозоф, професор универзитета, Атина, Грчка
- Др Лубомира ХАВЛИКОВА, професор универзитета, Праг, Чешка
- Др Ева ХАЈИЧОВА, професор универзитета, Праг, Чешка
- Др Тибор ХАЛАШИ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Сабина ХАЛУПКА–РЕШЕТАР, англиста, асистент универзитета, Нови Сад
- Драган ХАМОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Бјорн ХАНСЕН, лингвиста, професор универзитета, Регензбург, Немачка
- Саша ХАЦИ ТАНЧИЋ, књижевник, Ниш
- Др Владимир ХАЦИЋ, агроном, професор универзитета, Београд
- Ибрахим ХАЦИЋ, књижевник, Београд
- Др Драгослав ХЕРЦЕГ, магематичар, професор универзитета, Нови Сад

- Др Фридрих ХИНЦЕ, филолог, Берлин, Немачка
- Др Ладислав ХЛАТКИ, историчар, професор универзитета, Брно, Чешка
- Др Роберт ХОДЕЛ, историчар књижевности, професор универзитета, Хамбург, Немачка
- Др Јармила ХОДОЛИЧ, словакиста, професор универзитета, Нови Сад
- Ото ХОРВАТ, књижевник, Нови Сад
- Др Х. П. ХОУТЗАГЕРС, филолог, професор универзитета, Утрехт, Холандија
- Др Бронислав ХОХОЛАЧ, слависта, професор универзитета, Праг, Чешка
- Мр Томаш ХРОБАК, историчар, Праг, Чешка
- Др Ина ХРИСТОВА, историчар књижевности, професор универзитета, Софија, Бугарска
- Др Зузана ХУРТАЈОВА, словакиста, професор универзитета, Нови Сад
- Др Маријана ЦАРИЋ, технолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Слободан ЦВЕЛИЋ, социолог, професор универзитета, Београд
- Др Раденка ЦВЕТИЋ, правник, професор универзитета, Нови Сад
- Бранислав ЦВЕТКОВИЋ, историчар уметности, Јагодина
- Др Владимир ЦВЕТКОВИЋ, филозоф, професор универзитета, Београд
- Мр Наташа ЦВЕТКОВИЋ, архитекта, Лесковац
- Мр Срђан ЦВЕТКОВИЋ, историчар, истраживач сарадник, Београд
- Др Мићо ЦВИЈЕТИЋ, новинар, књижевник, Београд
- Јово ЦВЈЕТКОВИЋ, књижевни критичар, Београд
- Др Весна ЦИДИЛКО, историчар, историчар књижевности, проф. универзитета, Берлин, Немачка
- Мр Марија ЦИНДОРИ–ШИНКОВИЋ, научни саветник, Суботица
- Др Дијана ЦРЊАК, филолог, доцент универзитета, Бањалука, Република Српска
- Станислав ЧАВИЋ, сликар, конзерватор, Зрењанин
- Др Јован ЧАЂЕНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Подгорица, Црна Гора
- Мр Мирко ЧАНАДАНОВИЋ, филолог, Нови Сад
- Маријана М. ЧАНАК, књижевник, Нови Жедник
- Др Никола ЧАЧИЋ, агроном, научни сарадник, Нови Сад
- Гојко ЧЕЛЕБИЋ, књижевник, Котор, Црна Гора
- Др Милада ЧЕРНА, историчар књижевности, Праг, Чешка
- Мр Марцел ЧЕРНИ, историчар књижевности, Праг, Чешка
- Др Бранкица ЧИГОЈА, филолог, професор универзитета, Београд
- Зузана ЧИЖОВА, слависта, асистент универзитета, Београд
- Др Катарина ЧОБАНОВИЋ, агроекономиста, професор универзитета, Нови Сад
- Мр Бојан ЧОЛАК, књижевни историчар, истраживач сарадник, Београд
- Воја ЧОЛАНОВИЋ, књижевник, Београд
- Др Драгана ЧОЛИЋ–БИЉАНОВСКИ, ванредни професор, Београд
- Мр Бранко ЧОЛОВИЋ, историчар уметности, Книн, Хрватска
- Мр Марко ЧУДИЋ, историчар књижевности, асистент универзитета, Београд
- Емилија ЦАМБАРСКИ, компаратиста, Нови Сад
- Марија ЦУНИЋ–ДРИЊАКОВИЋ, романиста, Београд
- Радивој ШАЈТИНАЦ, књижевник, Зрењанин
- Мирјана ШАКОТА, историчар уметности, конзерватор, Београд
- Гојко ШАНТИЋ, глумац, Београд
- Мр Снежана ШАРАНЧИЋ–ЧУТУРА, историчар књижевности, асистент универзитета, Сомбор
- Мр Светлана ШЕАТОВИЋ–ДИМИТРИЈЕВИЋ, историчар књижевности, научни истраживач, Београд
- Др Радмила ШЕВИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
- Др Сергеј ШЕВЧЕНКО, историчар, Украјина
- Мр Лука ШЕКАРА, историчар књижевности, Бањалука, Република Српска
- Др Елизабета ШЕЛЕВА, историчар књижевности, професор универзитета, Скопље, Македонија
- Др Мирослав ШЕСТАК, историчар, Праг, Чешка
- Др Ала ШЕШКЕН, слависта, Москва, Русија
- Др Бојана ШИЈАЧКИ–МАНЕВИЋ, класични филолог, професор универзитета, Београд
- Миљко ШИНДИЋ, историчар књижевности, Бањалука, Република Српска

- Алекса ШЉИВАНЧАНИН, историчар, Нови Сад
- Мр Срђан ШЉУКИЋ, социолог, асистент универзитета, Нови Сад
- Магда ШМИТ, филолог, асистент универзитета, Варшава, Пољска
- Др Стевка ШМИТРАН, историчар књижевности, професор универзитета, Пескара, Италија
- Мр Драгољуб Драган ШОБАЈИЋ, пијаниста, професор универзитета, Београд
- Мара ШОВЉАКОВ, историчар, Футог
- Новка ШОКИЦА–ШУВАКОВИЋ, библиотекар саветник, Нови Сад
- Др Ирена ШПАДИЈЕР, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
- Др Гордана ШТАСНИ, филолог, доцент универзитета, Нови Сад
- Лука ШТЕКОВИЋ, књижевник, Хрватска
- Мр Гордана ШТРБАЦ, филолог, асистент универзитета, Нови Сад
- Др Вацлав ШЋЕПАНЕК, слависта, Брно, Чешка
- Академик Габријела ШУБЕРТ, филолог, Берлин, Немачка
- Др Марко ШУИЦА, историчар, доцент универзитета, Београд
- Др Младен ШУКАЛО, историчар књижевности, професор универзитета, Бањалука, Република Српска
- Мр Ксенија ШУКУЉЕВИЋ–МАРКОВИЋ, театролог, музејски саветник, Београд
- Небојша С. ШУЛЕТИЋ, историчар, асистент универзитета, Београд
- Мр Ксенија ШУЛОВИЋ, романиста, асистент универзитета, Нови Сад
- Виктор ШУЉГАЧ, филолог, Берлин, Немачка
- Др Милослав ШУТИЋ, теоретичар књижевности, Београд
- Мр Бранислава ШУШИЋ, професор књижевности, Нови Сад
- Тамара ШУШКИЋ, књижевник, Багајница

IN MEMORIAM

Проф. др ТОМИСЛАВ БЕКИЋ (1935–2008)

МИСИОНАРСТВО ТОМИСЛАВА БЕКИЋА

Смрћу професора Томислава Бекића укинута је читава једна германистичка институција у српској култури. Укидање те институције оставиће празнину коју овога тренутка не можемо до краја да сагледамо, али са којом ћемо се са безнадежном неумитношћу суочавати у данима и годинама који долазе. У том суочавању имаћемо прилике да размишљамо о томе колико један једини човек може да уради за читаву једну националну културу. Професор Бекић је био такав човек. Оличење силне енергије, широког стручног знања и велике радозналости, он је не само пленио снагом и поузданошћу свога увида у немачку књижевност и културу, те њен посебан значај за нас овде, него је и деловао изузетно, чак заразно подстицајно на све оне који промишљају и проучавају дијалог двеју култура, немачке и српске.

Професор Бекић је човек мисије. Његова преданост преводилачком послу укореењена је управо у таквој жаришној тачки његове личности, у осећању мисионарства, па смо захваљујући томе добили читав низ дела из немачке књижевности и науке. И премда оваквим људима наша културна заједница по правилу не ода пажњу коју они заслужују, професор Бекић је за свој преводилачки рад добио неколико важних признања, попут награде „Милош Ђурић” (1991), „Лаза Костић” (2000) и награде за животно дело Универзитета у Новом Саду (2001). У делима које одабира за превођење професор Бекић је исказивао неколико праваца сопственога интересовања, почев од великих или за нас важних писаца као што су Томас Ман, Херман Брох, Алберт Ајнштајн, Милева Марић, Манес Шпербер, Мило Дор, Јоханес Вајденхајм, значајних слависта Јернеја Копитара, Асмуса Серенсена, Алојза Шмауса, Герхарда Геземана, Максимилијана Брауна, Манфреда Јенихена, Волфа Шмида, историчара и путописаца Франца Бабингера, Јохана Хајнриха Швикера, Зигфрида Капера, Густава Раша, Хајнриха Штиглица, Андреа Хуртона, Кристијана фон Крокоа, преко психоаналитичара Зигмунда Фројда, Карла Густава Јунга, Алфреда Адлера, Ота Ранка, Карла Абрахама, па до теоретичара и историчара књижевности Макса Камерела, Албина Лескија, Ханса Мајера, Волфганга Кајзера, Хуга Фридриха, Фридриха Зенглеа, Манфреда Франка, Манфреда Остена, Петера Сондија и других. И његово чланство у неколико научних друштва, попут Друштва Томаса Мана (Либек), Гетеовог друштва (Вајмар), Шилеровог

друштва (Марбах), Друштва Манеса Шпербера (Беч) и Друштва за југоисточну Европу (Минхен), довољно сведочи о неким правцима његових мисли. У том и таквом избору јасно се препознају радозналост и динамичност интересовања овога преводиоца који зна шта бира и зна зашто то чини.

Научноистраживачки рад професора Томислава Бекића, донекле пригушен беспопшедним предавањем преводилачкој мисији, био је на одиста несвакидашњи начин обележен поузданошћу сазнања. Реч је о истраживачу који је писао са изврсним познавањем литературе и јасним сагледавањем историје проблема. Он је писао о тако моћним ствараоцима какви су Гете, Шилер, Томас Ман, пре свих. Бавио се највећим немачким писцима јер је у њиховој величини препознавао оно што је од суште важности за српску књижевност и културу.

Ипак, највећи део своје истраживачке енергије он је посветио немачко-српским књижевним односима, теми о којој сада већ имамо поприличну библиотеку текстова захваљујући радовима Богдана Поповића, Милана Ђурчина, Пере Слијепчевића, Миљана Мојашевића, Милоша Ђорђевића, Јевта Миловића, Зорана Константиновића и других. О свима овим ауторима, који су неговали понешто различите методолошке концепте, професор Бекић је писао са пажњом и уважавањем сазнајних хоризоната епохе у којој су они живели и радили. Улазећи и сам у овај највиши ред истраживача немачко-српских односа, професор Бекић је, бавећи се превасходно контактним везама и проблемом рецепције, дао изузетно значајне резултате у истраживању српског разумевања укупног опуса Томаса и Хајнриха Мана, Штефана Георгеа, Франца Кафке, као и веза између Змаја и Гетеа, Змаја и Лесинга, Анице Савић и Томаса Мана, Бошка Петровића и немачке књижевности и сл. Занимала га је, исто тако, појава српске и југословенске тематике код историчара Леополда Ранкеа, Зигфрида Капера, код књижевника Карла Херлосона, Роберта Михела, Франца Теодора Чокора, Александра Захер-Мазоха, Оскара Мауруса Фонтане, Јоханеса Вајденхајма.

Посебну пажњу посветио је доприносима немачких слависта српској култури, па је преведећи и истражујући рад Асмуса Серенсена, Алоја Шмауса, Герхарда Геземана и Максимилијана Брауна дао резултате који јасно показују колико су немачки истраживачи помно проучавали српску културу. Професора Бекића је занимао и обрнути процес: како је српска наука, а посебно германистика као академска дисциплина, постепено расла и ширила своје видике. Бекићево познавање историје српске германистике било је такво да сте код овога znalца увек могли да разрешите понеку недоумицу и да добијете праву, поуздану информацију. О свим овим темама он је доста тога већ написао, али је, нажалост, много тога остало и без коначне писане форме.

Са професором Томиславом Бекићем било је одиста дивно разговарати. То је увек био интелектуално усредсређен, али страстан разговор, у којем се, упркос разнородних увида, никада није губила свест о објективном значају изнетих аргумената. Као уредник *Летописа Матице српске*, учесник на изради *Српске енциклопедије* и уредник једне едиције у којој је професор Бекић објавио своје преводе могу да посведочим и то да упечатљивост разговора са њим није потицала

само од садржине онога што је речено него и од планова који су сачињавани за некакав заједнички посао.

Срећни су уредници који имају такве сараднике као што је био професор Бекић. Разговори са њим увек су претварани у радни договор и план заједничког деловања. И тако је то било све до последњег тренутка његовог бивања на овоме свету. Само неколико дана пре него што ће доћи тужна вест да се он тешко разболео, седели смо у Уредништву *Летописа Матице српске* и разговарали о Херману Венделу о којем је професор Бекић, по једном ранијем договору, управо завршио текст и донео га редакцији часописа. А кад ми се током тога разговора указала идеја о једном читавом тематском броју посвећеном немачкој књижевности и немачко-српским књижевним и културним односима, професора Бекића није требало дуго у то убеђивати. Само је за тренутак застао, са оним, његовим, карактеристичним полусмешком, којим је понекад прикривао тренутну недоумицу, а онда је, сагледавши шта све има урађено а шта би још требало урадити, преломио и објавио да пристаје. Радни пројекат је очас посла био спреман са тачним именима писаца, преводаца и свих неопходних сарадника.

Ето, такав је био професор Томислав Бекић. Са њим се увек могло имати толико планова да смо обојица слутили како ни двоструки људски живот не би био довољан да све буде реализовано. Толико смо правили договора о књигама које би било неопходно превести са немачког и о темама о којима би ваљало понешто написати, да нам ништа друго не преостаје него да жалимо што професору Бекићу није дат двоструки људски век. Био је то човек отворен, беспопштедан, несаломиве радне моћи. Сада, кад су вишње силе одлучиле да тој отворености, беспопштедности и моћи наметну жалосни крај, остаје нам да тугујемо и са захвалношћу се сећамо свега што је он учинио од непорецивог значаја за српску културу, а пре свега за потпуније познавање немачке књижевности и српске свести о њој.

Нека све то остане заувек у нашем сећању, а професору Томиславу Бекићу нека је вечни покој и слава!

Иван Негришорац

IN MEMORIAM

Академик ДЕЈАН МЕДАКОВИЋ (1922–2008)

ДЕЈАН МЕДАКОВИЋ И МАТИЦА СРПСКА¹

И тако нам несташе Дејана. Отишао је и осиромашео нашу културу. Изгубили смо можда последњу ренесансну личност, као залуталу у ово време — невреме. Нећу се опраштати од ње набрајањем ни најважнијих научних, приповедачких, поетских и других дела која су добро позната. Од тих дела се и не треба опраштати; она остају да трају до судњег дана бар нас који смо се овде окупили. Хоћу само у неколико реченица да се над одром захвалим Дејану Медаковићу за допринос који је у свом пребогатом стваралачком раду подарио нашој знаменитој и непролазној Матици српској. Овом најстаријем књижевном, научном и културном заведенију нашег народа баштинио је најпре своју љубав и оданост, а затим и неке тековине које данас представљају један од носећих стубова Матичине незамењиве улоге средишта националне културе у овом смутном раздобљу историје.

Љубав и приврженост Дејана Медаковића Матици и Новом Саду имају дубоке корене. Међу његовим знаменитим прецима из разних значајних српских породица, од Медака до Темишвара, од Новог Сада до Цетиња, од Вуковара до Баје, од Загреба до Беча, било је и истакнутих личности које су у историји Новог Сада оставиле неизбрисив траг. Међу њима су пре свега градски капетан Јован Камбер и истакнути писци, публицисти, историчари, носиоци културног и јавног живота Новог Сада у време кад је он педесетих и шездесетих година XIX века постајао „средиште у којем се мислило за цео српски народ” — Милорад и нарочито Данило Медаковић. А било је то управо у доба кад се Матица српска 1864. преселила из Пеште у Нови Сад.

Ову традиционалну породичну везу с новосадским прошлим данима Дејан Медаковић је учврстио у годинама свог незаборавног ђаковања у сремскокарловачкој гимназији тридесетих година XX века, буквално до самог Априлског рата 1941. У његова пребогата животна и интелектуална искуства, у његову неупоредиву радозналост за све области нашег духовног живота, у његову чудесну меморију у којој је чувао безбројна сазнања, Матица српска улази, непосредно, већ прве године после Другог светског рата: 1946. у *Летопису* објављује једну од првих песама (*Крај радија*), у данима кад и чувену збирку „самиздата” *Мотиви*.

¹ Објављено у Летопису Матице српске, септембар 2008, књ. 482, св. 3, стр. 577.

Окренут наредних деценија преовлађујућим стручним и научним истраживањима, Медаковић се у *Летопису* не јавља књижевним прилозима све до 1964. Од тада, па такорећи до јуче, он је на његовим страницама редовни сарадник, као поета, приповедач, есејиста, мислилац, писац мемоарске прозе.

У међувремену текла је Медаковићева најплодоноснија сарадња са Матицом српском на пољу његове основне животне преокупације: историје уметности. И она траје од првог публикованог рада из ове области у Матичином *Зборнику за друштвене науке* из 1956, па до почетка овог века. Ремек дело те сарадње било је Одељење за ликовне уметности које је у Матици основао 1964, у сарадњи са Војом Ђурићем. Под његовим руковођењем оно је изборило једно од првих места у систему Матичиних 7 научних одељења и 10 часописа. На првом месту захваљујући *Зборнику за ликовне уметности* чијих је 30 књига од 1965. до 1995. уредио Дејан Медаковић. Он и данас представља врхунац научне продукције Матице српске, публикацију највишег угледа у српској, југословенској, па и европској науци о уметности. Обавио је Медаковић до тада и после тога и многе друге издавачке, уређивачке, покретачке, организационе и управљачке послове и задатке. Био је секретар Одељења, члан Управног одбора, један од најагилнијих заговорника тесне сарадње САНУ и Матице српске, брижно нагнути академијин руководиоца над радом Огранка САНУ у Новом Саду, један од покретача *Српске енциклопедије*, капиталног пројекта Академије и Матице. Напушта нас као члан Уређивачког одбора другог Матичиног драгог чеда, које још више волимо — *Српског биографског речника*. Свим тим активностима дао је видан печат изградњи савременог лика Матице српске. И због тога је Матица истински ожалошћена његовим неповратним одласком. Зато с дубоким уздахом изговарамо оне конвенционалне, а овог пута тако искрене, речи: Нека му је хвала и вечна слава!*

* Реч пред капелом на Новом гробљу у Београду, 4. јула 2008. године.

Академик Чедомир Попов

IN MEMORIAM

Проф. др **НОВИЦА ПЕТКОВИЋ** (1941–2008)

У ЗНАКУ РАВНОТЕЖЕ ТЕОРИЈСКОГ И ИСТОРИЈСКОГ УМА

Да је знатно већа култура од српске изгубила проучаваоца књижевности какав је Новица Петковић, био би то и за њу изузетно тежак губитак. У српској науци о књижевности већ је болест, а поготово смрт Новице Петковића представљала догађај који се, сасвим у духу парадоксалне делотворности општих места, може описати једино као ненадокнадиви губитак. Необично је како, у појединим ситуацијама и у вези са појединим ствараоцима, чак и општа места и речи аутоматизованог значења почињу да добијају чудесан сјај и сугестивност. Тако и смрт Новице Петковића почиње ту синтагму ненадокнадивог губитка да осветљава пригушеном светлошћу нечег страшног и језовитог. Јер губитак Новице Петковића не може, одиста, нико и ништа да надокнади. У тој мери је реч о непоновљивом, јединственом лику модерне српске теоријске мисли, те критичке и књижевноисторијске делатности да опште место некролошких текстова почиње да проговара као моћни стилотворни чинилац.

Многе послове у српској науци о књижевности Новица Петковић је обавио на најтемељнији начин. Нико у српској науци, примера ради, није тако подробно и дубоко осветлио природу песничког језика (*Језик у књижевном делу*, 1975), није доследније промишљао формалистичке, структуралистичке и семиотичке перспективе у тумачењу књижевности (*Од формализма ка семиотици*, 1984; *Елементи књижевне семиотике*, 1995), није поставио питање поетичких специфичности српске књижевности (*Огледи из српске поезике*, 1990), није тако аналитички усредсређено („корњачиним ходом”, како он сам рече у једном интервјуу 1997. године) обављао књижевноисторијске анализе дела многих наших писаца, а пре свега Борисава Станковића, Милоша Црњанског, Момчила Настасијевића, Васка Попе, Бранка Миљковића и других (*Два српска романа*, 1988; *Лирика Милоша Црњанског*, 1994; *Лирске епифаније Милоша Црњанског*, 1996; *Настасијевићева песма у настојању*, 1995; *Огледи о српским песницима*, 1999), није тако спремно показао важност текстолошких и филолошких предрадни за ваљано утемељење тумачења књижевних дела (критичка издања Момчила Настасијевића, 1991; те Владислава Петковића Диса, 2003) итд.

Своје расправе о књижевности, ма како оне биле интониране – књижевнокритички или књижевноисторијски, Новица Петковић је редовно и веома чврсто теоријски фундаирао. Уосталом, он је један од теоријски најспремнијих проучавалаца које је српска књижевност уопште имала. Отуда је у његовим текстовима често нејасно шта је, заправо, примарни циљ истраживања: да ли утврђивање начелног, општетеоријског сазнања или конкретног, интерпретативног умећа. У тој сазнајној амбиваленцији и двострукој компетенцији најпримереније би било констатовати да је основни Петковићев истраживачки хоризонт садржан у равни историјске поетике, дисциплине која успешно уједињује како теоријске тако и књижевноисторијске аспекте. Петковићеве двоструке, књижевнотеоријске и књижевноисторијске компетенције лако се могу препознати и у књизи *Поезија у огледалу критике* (2007), последњој коју је за живота, и то управо у Матици српској, објавио.

Утемељујући свој приступ књижевном делу, Новица Петковић је нарочиту пажњу посвећивао структуралистичким и семиотичким основама теоријске мисли. Роман Јакобсон, у том смислу, представља једног од најважнијих интелектуалних јунака значајних за његов, Петковићев теоријски приступ књижевности. Теоријски хоризонт није за Новицу Петковића представљао ограничење него подстицај за даљи истраживачки напор. Он је, нарочито од почетка 90-их година, све чешће свој истраживачки рад усмеравао ка књижевноисторијском хоризонту. Својим књижевноисторијским расправама о српској књижевности Новица Петковић је настојао да осветли поетичке мене које су се збиле у српској књижевности 20. века, а нарочито да у тим менама препозна шта се то дешавало у самој структури књижевног дела, као његов иманентан, унутрашњи чинилац. Петковић је са нарочитим рафинманом осветљавао иманентне поетичке промене у српском песничству 20. века.

Новица Петковић је, као проучавалац књижевности, у свом развојном путу кренуо од снажног теоријског утемељења ка све изразитијем сагледавању динамичких, дијахроничких аспеката књижевности као целине. У том погледу он је прешао сличан пут као и руски формалисти, под чијим непосредним утицајем је и започео своју интелектуалну авантуру. Лако је присетити се како су формалисти, после моћних теоријских сазнања о природи књижевности, о песничком језику, метричко-ритмичкој структури, наративним поступцима и жанровима итд., прегнули, највише захваљујући радовима Јурија Тињанова и Бориса Ејхенбаума, да осветле природу еволуционих токова књижевног низа.

Новица Петковић је све своје послове обављао са ванредном усредсређеношћу и аналитичком префињеношћу, па сама помисао на то шта је он још могао да учини, суочава познаваоца српске науке о књижевности и културе са, одиста, језовитим осећањем одсуства и празнине. Та чињеница празнине настале одласком Новице Петковића не може се заборавити нити ичим надокнадити; са том се чињеницом можемо само, с тешком муком и огромном тугом, помирити.

Иван Негришорац

IN MEMORIAM

Академик СЛАВКО ГАВРИЛОВИЋ (1924–2008)

СЛАВКО ГАВРИЛОВИЋ У МАТИЦИ СРПСКОЈ²

Више од половине века и то не оног животног који се управо завршио, него историјског, оног који броји преко 50 лета, Славко Гавриловић је био један од носећих стубова Матице српске. Није пригодна фраза примерена тренутку, него је жива истина. Лако је, наиме, макар и кратким освртом на улогу и учинак Славка Гавриловића остварене у овом историјском здању, почевши од средине 50-их година прошлог века, па буквално до последњег дана физичког битисања, установити његово присуство, активно учешће и немерљиви креативни допринос израстању Матице српске у једну од сасвим малог броја врхунских установа српске културе, што је она данас.

Имала је Матица и до средине XX столећа непроцењиве заслуге за духовни препород свог народа, за грађење и подизање свести о његовом културном јединству и политичкој повезаности, за унапређење језика, књижевности и уметности свих Срба. И до тада су кроз њене пештанске и новосадске институције прошле многе знамените личности српске културе, привреде и политике, подаривши јој многобројне дарове трајне вредности, који су је подигле на ниво неприкосновене националне тековине.

Управо од средине прошлог века Матица српска почиње да у најпозитивнијем смислу мења свој лик, да шири и обogaђује делатност, да се изграђује у отворено, али брижљиво неговано поље нових области књижевности, науке и уметности. Систематском истраживачком раду, нарочито у области хуманистичких и друштвених, а потом и природних наука она отвара нове, до тада неслућене видике. И управо тада на страницама тек покренутих научних едиција (*Зборника за друштвене науке*) појављује се име још младог кустоса Војвођанског музеја, ускоро затим асистента и доцента првог новосадског факултета (Филозофског) Славка Гавриловића. Радови које је почео да објављује тада, одмах су привукли пажњу. Да није био скроман као што је био, Славко је пре непуна четири месеца (29. маја) могао тражити да се обележи 50 година од његовог пријема за члана сарадника Матице српске, а ускоро затим и за члана Редакције *Зборника за друштвене науке*, заједно са Светиславом Марићем, Рајком Веселиновићем, Арпадом Леблом и Рајком Николићем.

Нека ми на овом месту буде дозвољена и једна лична успомена везана за Славка Гавриловића, мог до пре осам дана још јединог живог учитеља, од основне

² Објављено у Летопису Матице српске, децембар 2008, књ. 482, св. 6, стр. 1462.

школе до универзитета. Сад кад је и он нестао, макар за тренутак осетио сам се као сироче, готово као кад сам изгубио родитеље. Сине ми мисао: Боже, кога ћу сада о томе да упитам? А то није чудо. Славко је био доцент, који ми је 17. фебруара 1959, поред Васе Чубриловића, седео у комисији пред којом сам полагао дипломски испит и поставио ми питање „Споразум Тито–Шубашић”. Кратко време после тога позвао ме је на сарадњу у *Зборнику за друштвене науке*. Ако изузнем читање Цвијића, Јиречека или несавладивог Натка Нодила за време студентских дана у Библиотеци Матице српске, могу зато слободно да кажем да ме је у Матицу увео баш Славко Гавриловић. Од тада па за наредних ево готово пола века био сам сведок, у безброј случајева и касније, саучесник и сарадник многих озбиљних научних и стручних подухвата у Матици као и на Катедри за историју нашег Факултета од 1960. до 2000. године. То нас је зближило и учинило пријатељима. Упркос томе, свестан његовог значаја у науци, настави, у Академији наука и, наравно, у самој Матици српској, где смо понајтешње сарађивали, ја никад Славку нисам могао да се обратим са Ти, чувајући високи респект према свом професору.

А он је за све те многе године и у Матици српској, о којој овде говорим, неуморно радио, радио, радио; истраживао, истраживао и истраживао; писао и објављивао књиге, чланке, прилоге, грађу, приказе... У Матици није било пројекта из историографије у којем он на било који начин није давао допринос; није било научног скупа за који се није заинтересовао; није било едиције којој није нешто приложио, макар мишљење и меродавну реч. Поменућу само неке велике послове на којима је учествовао. Један је од иницијатора пројекта „Насеља и становништво Војводине”. Зар би велико дело *Шајкашка* без његовог залагања икад угледало светло дана? Био је *spiritus movens* деценијског истраживања *Војне границе*. А тек Српски покрет у Револуцији 1848–49, па аграрни покрети и Српска револуција 1804–1815, те брига за публикување грађе и изворних материјала у Матичиним едицијама. Ево и два његова уређивачка посла која ће у свакој будућој историји Матице српске заузети изузетно место: *Зборник за друштвене науке* и *Зборник за историју*. У првом је 11 година био члан Редакције, од којих половину главни уредник; у другом 35 година главни уредник, који је приредио 70 свезака високог угледа. Преко три деценије био је члан Управног одбора Матице српске, а и дуже од тога члан одбора њених одељења за друштвене науке и за лексикографију.

Проживео сам за све те силне године поред Славка Гавриловића, на заједничким пословима и у истим проблемима, многе пријатне тренутке, али и невоље које су нас зближавале. Оно што нас је већ близу 20 година посебно чврсто везивало, то је рад на капиталном пројекту *Српски биографски речник*, у којем је његова улога била незамењива и којој је остао одан до последњег даха. И ја се данас, као руководилац овог бескрајног и претешког посла с великим немиром питам: како ћу даље и може ли Славка ико заменити? Вероватно ће моћи онај ко буде у стању да крене његовим трагом. Јер, сви ми пролазимо, а Матица остаје.*

* Изговорено на комеморацији Славку Гавриловићу, у Матици српској, 23. септембра 2008. године.

IN MEMORIAM

Проф. др МИРОСЛАВ КВАПИЛ (1930–2008)

У некролозима написаним поводом смрти уваженог професора Мирослава Квапила поменуто је чињеница да су прашка југославистика и србистика смрћу овог научника и педагога претрпела велик, чак и ненадокнадив, губитак.

Пола века научног прегалаштва и педагошког рада на Филозофском факултету Карловог универзитета у Прагу у својству професора словенских књижевности резултирало је великим доприносом Мирослава Квапила у области југославистике, пре свега у области компаратистичких студија чешко-српских и чешко-хрватских књижевних веза, али и у области књижевности свих Јужних Словена. Следећи трагове свога учитеља Карела Крејчија, Мирослав Квапил је допринео формирању неколико генерација чешких југослависта предавајући годинама на Карловом универзитету српску и хрватску књижевност.

У својим научним истраживањима бавио се српском, хрватском, словеначком, босанско-херцеговачком, црногорском, македонском и бугарском књижевношћу, најчешће посматрајући књижевне појаве са ширег, компаратистичког становишта. Систематично се бавио праћењем и поређењем појава јужнословенских књижевности са чешким и словачким књижевним и историјским токовима. Резултат вишедеценијског научног рада су многобројне студије и рецензије објављене у чешким и страним стручним часописима и публикацијама. Био је редовни сарадник *Зборника за славистику Матице српске* и више пута учесник Научног састанка у Вукове дане. Досада најпотпунија библиографија радова професора Мирослава Квапила налази се у оквиру зборника његових радова „Bohemo-serbica, bohemo-croatica” (*Bibliografický soupis prací univerzitního profesora PhDr. M. Kvapila, DrSc. za léta 1955–1994, Bohemo-serbica, bohemo-croatica, Euroslavica, Praha 1995, str. VII–XXI*). Репрезентативан је и зборник његових радова под називом *Miscelanea slavica litteraria* (Praha 1997). Поводом животног јубилеја уваженог професора објављен је зборник радова *Slavica comparativa* (Praha 2002), састављен од прилога аутора који су по различитим основама блиски са јубиларом – од колега са чешких универзитета и из Словенског института чешке Академије наука, преко колега слависта са универзитета у Загребу и Београду, до његових ђака који припадају најмлађим генерацијама чешких слависта. Подухват који је велика част за сваког научника.

Као вредан и поуздан истраживач чешко-јужнословенских славистичких веза, Квапил је стекао велик број сарадника и колега и на другим словенским универзитетима. Посебно је задужио Катедру за славистику Филолошког факултета у Београду. Осим дугогодишњих колегијалних и пријатељских веза које је неговао са наставницима и сарадницима ове Катедре, као прави пријатељ и пожртвовани колега притекао је у помоћ и као гостујући предавач у периоду када се због недостатка кадрова отежано одвијала настава чешке књижевности на Групи за чешки језик и књижевност. Тада су студенти београдске бохемистике имали

прилику да слушају интересантна и стручна предавања из области историје чешке књижевности. Посебан акценат у тим предавањима био је на српско-чешким књижевним везама од времена Вука Стефановића Караџића до времена српских реалиста.

Неоспорна је чињеница да је прашка југославистика смрћу професора Мирослава Квапила претрпела огроман губитак, али научни и педагошки рад имају предност у томе што се уграђују у темеље вечних храмова. Када је реч о професору Мирославу Квапилу, то је вечни храм узајамних чешко-српских културних веза.

Александра Корда-Петровић

ЧЛАНОВИ МАТИЦЕ СРПСКЕ ПРЕМИНУЛИ 2008. ГОДИНЕ

- Проф. др Томислав БЕКИЋ, германиста, професор универзитета, стални члан-сарадник, члан Управног одбора Матице српске, Нови Сад (19. јануара 2008)
- Проф. др Божидар Д. ЈОВАНОВИЋ, стални члан-сарадник, астроном, Нови Сад (15. фебруара 2008)
- Проф. др Љубинко СТАРЧЕВИЋ, члан сарадник, агроном, Нови Сад (15. фебруара 2008)
- Проф. др Војин ШУЛОВИЋ, редовни члан, лекар, Нови Сад (22. фебруара 2008)
- Мира АЛЕЧКОВИЋ, стални члан-сарадник, књижевник, Београд (27. фебруара 2008)
- Спасоје САЛАТИЋ, редовни члан, адвокат, Сомбор (3. маја 2008)
- Др Магдалена ВЕСЕЛИНОВИЋ-ШУЉЦ, стални члан-сарадник, хунгаролог, професор универзитета, Нови Сад (19. маја 2008)
- Академик Дејан МЕДАКОВИЋ, стални члан-сарадник, историчар уметности, Београд (1. јула 2008)
- Проф. др Новица ПЕТКОВИЋ, стални члан-сарадник, историчар књижевности, Београд (7. августа 2008)
- Милана РАДИЋ-ДУГОЊИЋ, стални члан-сарадник, слависта, Београд (31. августа 2008)
- Академик Славко ГАВРИЛОВИЋ, стални члан-сарадник, историчар, Нови Сад (15. септембра 2008)
- Др Голуб ДОБРАШИНОВИЋ, стални члан-сарадник, историчар књижевности, Београд (3. октобра 2008)
- Др Иштван ПОТ, стални члан-сарадник, историчар књижевности, Будимпешта (19. октобра 2008)
- Златко КРАСНИ, члан сарадник, књижевник, Београд (30. октобра 2008)
- Проф. др Мирослав КВАПИЉ, стални члан-сарадник, Праг, Чешка (24. новембра 2008)
- Проф. др Милијан ПОПОВИЋ, стални члан-сарадник, правник, Нови Сад, (27. новембра 2008)
- Проф. др Ђирил СИДОР, стални члан-сарадник, микробиолог, Нови Сад (9. децембра 2008)

РАД МАТИЦЕ СРПСКЕ

45

НОВИ САД
2008